

КРАЛЕТЕ НА ТРИЛЪРА®

ОТ АВТОРА НА СМЪРТТА Е МОЯТ ЗАНАЯТ

МАЙКЪЛ КОНЪЛИ

НАЙ-ОПАСНОТО СЛЕДСТВИЕ В КАРИЕРАТА НА ХАРИ БОШ!

ПРИМКАТА НА СОВАТА

ИЗДАТЕЛСКА КЪЩА БАРД

МАЙКЪЛ КОНЪЛИ ПРИМКАТА НА СОВАТА

Превод: Любомир Николов

chitanka.info

Хари Бош е затънал до гуша в случай, приковал вниманието на знаменитостите в Лос Анджелис — известен режисьор е обвинен в убийство на актриса по време на сексуален акт.

Бош е едновременно полицаят, който извършва ареста, и основният свидетел в процес, който е вдигнал градус на холивудските медии.

Междувременно бившият агент от ФБР и колега на Бош Тери Маккейлъб е извикан на помощ от полицейското управление в Лос Анджелис. Тери е специалист по особено тежки престъпления. Неговият случай се преплита с разследването на Бош, което поражда тежък конфликт между двамата мъже.

ПРОЛОГ

Бош надникна през малкото стъклено квадратче и видя, че човекът е сам в килията. Той извади пистолета си от кобура и го подаде на дежурния сержант. Стандартна процедура. Стоманената врата щракна и се плъзна настрани. В ноздрите на Бош мигновено нахлу воня на пот и повръщано.

— От колко време е тук?

— От около три часа — каза сержантът. Бош прекрачи в килията и сведе очи към човешкото тяло на пода.

— Добре, можете да заключите.

— Ако ви трябва, обадете се.

Вратата с трясък се затвори. Човекът на пода изстена и се размърда едва-едва. Бош пристъпи напред и седна върху най-близкия нар. Извади от джоба си диктофон и го остави до себе си. Озърна се към прозорчето тъкмо навреме, за да види как изчезва лицето на сержанта. После побутна с крак проснатия човек по ребрата. Онзи изстена отново.

— Събуди се, боклук!

Човекът на пода бавно извъртя глава, след това я надигна. По косата му се белееха пръски боя, а върху шията и предницата на ризата му бе засъхнала кора от повръщано. Той отвори очи и тутакси ги затвори от ослепително яркото осветление. Сетне проговори с дрезгав шепот:

— Пак ти.

Бош кимна.

— Да. Аз.

— И пак старата песен.

Сред тридневната четина по лицето на пияницата бавно изпълзя усмивка. Бош забеляза, че от времето на последната им среща е загубил още един зъб. Посегна и докосна диктофона, но не го включи.

— Ставай. Време е да си поговорим.

— Зарежи, мой човек. Не искам...

— Времето ти изтича. Говори.

— Що не ме оставиш на мира, мамка ти?

Бош вдигна очи към прозорчето. Не видя сержанта. Отново погледна човека на пода.

— Спасението ти е в истината. Днес повече от когато и да било. Не мога да ти помогна без нея.

— На свещеник ли се правиш сега? Да не си дошъл да ме изповядаш?

— А ти готов ли си за изповед?

Човекът на пода мълчеше. Бош дори си помисли, че може отново да е заспал. Той пак подритна пианицата — този път по-силно, в бъбреците. Човекът изведнъж подскочи и трескаво размаха ръце и крака.

— Майната ти! — изкрещя той. — Не искам теб. Искам адвокат.

Бош не каза нищо. Взе диктофона и го пхна в джоба си. После подпря лакти на коленете си и оплете пръсти. Погледна алкохолика и бавно поклати глава.

— В такъв случай май няма начин да ти помогна.

Той стана и потърси с поглед сержанта отвъд прозорчето. Пианицата остана да лежи на пода.

1

— Някой идва.

Тери Маккейлъб се озърна към жена си, после проследи погледа ѝ надолу към лъкатушния път. По нагорнището бавно пълзеше малък двуместен електромобил. Платненият навес отгоре закриваше лицето на шофьора.

Тери и Грасиела седяха на задната веранда на къщата, която бяха наели на Ла Меса Авеню. Оттук се разкриваше изглед към тесния криволичещ път под тях, сетне към целия Авалон, пристанището и залива Санта Моника, отвъд който се мержелееха неясните очертания на отсрещния бряг. Точно заради тази гледка бяха избрали да се заселят тук след пристигането си на острова. Но преди жена му да проговори, Тери бе гледал не пейзажа, а бебето в скута ѝ. Нищо не го интересуваше повече от големите, сини и доверчиви очи на дъщеря му.

Докато електромобилът минаваше под тях, Маккейлъб зърна изписания отстрани номер на агенцията за коли под наем. Значи не беше местно посещение. Човекът навярно пристигаше с ферибота от континента. И все пак чудно откъде знаеше Грасиела, че идва точно при тях, а няма да се отправи към някоя от съседските къщи.

Не я попита — тя и друг път бе имала верни предчувствия. Просто изчака. Електромобилът изчезна зад завоя и не след дълго на вратата се почука, Грасиела отиде да отвори и когато се върна, след нея вървеше една жена, която Маккейлъб не бе виждал от три години насам.

Когато зърна детето в ръцете му, детектив Джей Уинстън се усмихна. Усмивката бе искрена, но същевременно и малко разсеяна, както често става при първа среща с бебе. По дебелия зелена папка в едната ѝ ръка и видеокасетата в другата Маккейлъб разбра, че Уинстън е дошла тук със задача. Смъртоносна задача.

— Как я караш, Тери? — попита тя.

— По-добре от това няма накъде. Нали познаваш Грасиела?

— Разбира се. А това тук кой е?

— Сиси.

Маккейлъб никога не употребяваше цялото име на дъщеря си пред външни хора. Наричаше я Сиело само когато останеше насаме с нея.

— Сиси — повтори Уинстън и помълча, сякаш чакаше някакво обяснение за името. След като не го получи, тя добави: — На колко месеца е?

— Почти четири. Едричка е „за възрастта си“.

— Да, виждам. Ами момчето... къде е?

— Реймънд — каза Грасиела. — Днес излезе с приятели, защото Тери имаше клиенти на яхтата. Отидоха в парка да играят бейзбол.

Разговорът вървеше някак нелепо и разпокъсано. Уинстън или не се интересуваше, или просто не бе свикнала да говори на банални теми.

— Искаш ли нещо за пиене? — предложи Маккейлъб, докато подаваше детето на Грасиела.

— Не, благодаря. Пих кока-кола на ферибота.

Сякаш усетило всеобщото притеснение или просто възмутено, че го прехвърлят от ръка на ръка, бебето се разплака и Грасиела каза, че ще го отнесе вътре. Дватамата останаха сами на верандата. Маккейлъб посочи кръглата маса, на която обикновено вечеряха, след като бебето заспеше.

Хайде да седнем.

Той настани Уинстън на стола, от който се разкриваше най-добър изглед към пристанището. Тя остави зелената папка върху масата и сложи отгоре касетата.

— Същинска прелест — каза Уинстън.

— Да, изумителна е. Мога да я гледам по цели...

Той млъкна и се усмихна, защото разбра, че е имала предвид гледката, а не детето. Уинстън също се усмихна.

— И тя е красива, Тери. Наистина. А ти изглеждаш страхотно с този тен.

— Често излизам с яхтата.

— А как си със здравето?

— Нямам от какво да се оплача, освен от хапчетата, които ме карат да взимам. Но така е вече трета година и отдавна съм свикнал.

Мисля, че съм на чисто, Джей. Просто трябва да продължавам с проклетите хапчета и толкоз.

Усмивката го превръщаше в същинско олицетворение на здравето. Кожата му беше потъмняла от слънцето, а с косата бе станало точно обратното. Късо подстригана и грижливо сресана, сега тя изглеждаше почти руса. От работата на яхтата мускулите на ръцете и плещите му бяха укрепнали. Единствената издайническа подробност се криеше под ризата — двайсет и пет сантиметров белег от трансплантацията.

— Отлично — каза Уинстън. — Ти май си живееш добре тук. Ново семейство, нов дом... далече от всичко.

Тя помълча и изви глава, като че искаше наведнъж да обхване цялата гледка, острова и живота на своя събеседник. Маккейлъб винаги бе смятал Джей Уинстън за привлекателна, макар и не прекалено женствена. Тя имаше дълга до раменете тъмноруса коса. Докато работеха заедно, нито веднъж не я бе виждал да се гримира. Но пък имаше зорки, пронизвателни очи и заразителна, малко печална усмивка, сякаш навсякъде виждаше едновременно и веселото, и тъжното. Днес беше облечена с черни джинси, черно яке и бяла тениска. Изглеждаше хладнокръвна и издръжлива, а Маккейлъб знаеше от опит, че е точно такава. Имаше навика по време на разговор често да отмята кичур коса зад ухото си. Кой знае защо, това му се струваше чаровно. Понякога си мислеше, че ако не бе връзката с Грасиела, навярно би се опитал да опознае Джей Уинстън по-отблизо. Усецаше, че и тя инстинктивно разбира това.

— Чувствам се малко виновна задето дойдох — каза Уинстън. — В известен смисъл.

Маккейлъб кимна към папката и касетата.

— Дошла си по работа. Можеше просто да позвъниш, Джей. Така щеше да спестиш време.

— Но ти не ни остави нито нов адрес, нито телефон. Сякаш не искаше хората да знаят къде се спотайваш.

Тя отметна кичур коса зад лявото си ухо и пак се усмихна.

— Не е точно така — каза Маккейлъб. — Просто не вярвах, че някой би искал да, знае къде съм. Как ме откри?

— Поразпитах из пристанището за яхти на отвъдния бряг.

— На отвъдния бряг... Тук му казваме просто отсреща.

— Добре де, отсреща. В канцеларията на пристанището ми казаха, че още си пазиш мястото там, но обикновено яхтата е на острова. Пристигнах с ферибота, наех моторница и обикалях из залива, докато я открих. Твоят приятел беше на борда. Той ми обясни как да стигна дотук.

— Бъди.

Маккейлъб извърна глава към пристанището и откри с поглед „Попътно вълнение“. Беше на по-малко от километър. Видя как Бъди Локридж се привежда на кърмата. След две-три секунди разбра, че Бъди мие скрипеца с прясна вода от резервоара.

— И тъй, какво става, Джей? — попита Маккейлъб, без да поглежда Уинстън. — Сигурно нещо важно, щом си предприела такова пътуване през почивния ден. Предполагам, че почиваш в неделя.

— Обикновено.

Тя бутна касетата настрани и разгърна папката. Маккейлъб се обърна. Макар да гледаше текста наопаки, веднага разбра, че първата страница е стандартен полицейски доклад за убийство — така започваха всички досиета, с които бе работил. Оттам се тръгваше. Той плъзна очи към адреса. Престъплението бе станало в Западен Холивуд.

— Надявах се да хвърлиш едно око на случая. В свободното си време, естествено. Според мен е от твоята категория. Прегледай го, може би ще ми посочиш нещо, което съм пропуснала.

Той бе разбрал за какво ще го моли още щом видя папката в ръката ѝ. Но сега след като чу молбата, усети изблик на смесени чувства. От една страна, го обземаше възбуда при мисълта да се върне към предишния живот. Същевременно изпитваше и вина, че въвежда смъртта в този дом, изпълнен докрай с щастие и нов живот. Озърна се към отворената врата да види дали Грасиела не ги наблюдава. Нямаше я.

— От моята категория? — повтори той. — Ако е сериен убиец, не бива да губиш време. Бягай в Бюрото, свържи се с Маги Грифин. Тя ще...

— Направих го, Тери, И пак опрях до теб.

— Кога е станало?

Тя откъсна поглед от папката и вдигна очи към него.

— Преди две седмици.

— На Нова година?

Тя кимна.

— Първото убийство за годината. Поне в област Лос Анджелис. Някои хора смятат, че истинското хилядолетие започва едва тази година.

— Смяташ ли, че е някой смахнат на тази тема?

— Не знам кой е, но има нещо смахнато. Според мен. Затова съм тук.

— Какво ти казаха в Бюрото? Отнесе ли досието на Маги?

— Не си в час, Тери. Маги я върнаха в Куонтико. През последните години работите там не вървят и отдел „Науки за поведението“ я изтегли обратно. Вече нямаме група в Лос Анджелис. Да, разговарях с нея. Само че по телефона. Тя пусна данните през компютъра и удари на камък. Сега съм в списъка на чакащите за психологически портрет или каквато и да било друга помощ. Знаеш ли, че през двата дни около Нова година в цялата страна са извършени трийсет и четири убийства, вдъхновени от хилядолетието? В момента Бюрото е затрупано с работа и по-големите отдели като нашия остават да висят на опашката, защото началството смята, че помощта ще е най-потребна на малките отдели, които нямат толкова опит, квалификация и хора.

Уинстън изчака Маккейлъб да осъзнае всичко това. Той разбираше позицията на Бюрото. Нещата винаги опираха до подбор и разпределение.

— Нямам нищо против да потрая месец-два, докато Маги или някой друг отдели време за мен — продължи Уинстън, — но инстинктът ми подсказва, че не бива да чакаме, Тери. Ако имаме работа със сериен убиец, един месец може да се окаже твърде много. Затова реших да дойда при теб. Здравата съм закъсала и може би ти си последната ни надежда да стъпим на твърда почва. Още помня Гробаря и Кодовия убиец. Знаем какви чудеса можеш да извършиш с едно досие и кратък видеозапис от местопрестъплението.

Последните думи прозвучаха фалшиво и Маккейлъб си помисли, че това е първият ѝ погрешен ход. Но иначе тя изглеждаше съвсем искрена в убеждението си, че търсеният убиец може да нанесе нов удар.

— Отдавна съм извън играта, Джей — започна той. — Ако изключим онази история със сестрата на Грасиела, не съм участвал в...

— Я стига, Тери. Не ме будалкай, ако обичаш. Можеш да си седиш тук всеки ден с бебето в скута, но това няма да промени факта кой беше и какво вършеше. Познавам те. Отдавна не сме се виждали, но те познавам. И знам, че не минава и ден, без да си спомниш някои случаи. Нито ден. — Тя помълча и се втренчи в Маккейлъб. — Може да са ти сменили сърцето, но не и онова, което имаше в него, нали ме разбираш?

Маккейлъб извърна глава и пак се загледа надолу към яхтата. Сега Бъди седеше в шезлонга, с крака на парапета. Вероятно държеше бира, но от толкова далече не можеше да се види.

— Като те бива толкова да разбираш хората, за какво съм ти аз?

— Може и да ме бива, но по-добър от теб не съм виждала. По дяволите, дори онези от Куонтико да не бяха затрупани с работа чак до Великден, пак щях да предпочета теб. Сериозно. Ти беше...

— Добре, Джей, престани да ми правиш четки, бива ли? Имам си самочувствие и без...

— Тогава какво ти трябва?

Той пак я погледна.

— Просто мъничко време. Трябва да го обмисля.

— Тук съм, защото предчувствам, че не разполагам с време.

Маккейлъб стана, пристъпи до парапета и зарея поглед към морето. Откъм континента се задаваше ферибот. Знаеше, че е почти празен. През зимните месеци не идваха много посетители.

— Корабът идва — каза той. — Движи се по зимното разписание, Джей. Побързай да го хванеш, иначе ще висиш тук цяла нощ.

— Ако трябва, ще заръчам да ми пратят хеликоптер. Тери, моля те за един ден, не повече. Дори само една нощ. Тази нощ. Сядаш, четеш досието, гледаш записи и утре сутрин ми казваш по телефона какво си видял. Може да не е нищо ново. Но може и да видиш нещо, което сме пропуснали, или пък да ти хрумне свежа идея. Само за гони те моля. Според мен не е много.

Маккейлъб откъсна поглед от идващия ферибот, обърна се и подпря гръб на парапета.

— Не е много за теб, защото си вътре в живота. Аз не. Аз съм отвън, Джей. Върна ли се макар и за ден, всичко ще се промени. Дойдох тук, за да започна от нулата и да забравя всичко, в което ме

биваше. За да открия, че ме бива и в други неща. Като баща и съпруг, например.

Уинстън стана и пристъпи към парапета. Спря до Маккейлъб, но се загледа към пейзажа, докато той не откъсваше очи от къщата. После заговори тихо. Ако Грасиела слушаше от някой прозорец, нямаше да я чуе.

— Спомняш ли си какво ми каза покрай онази история със сестрата на Грасиела? Каза, че си получил втори живот и за това трябва да има някаква причина. Сега изграждаш този живот със сестра й, с нейния син и дори със свое собствено дете. Това е чудесно, Тери, казвам го откровено. Но то не може да е причината, която търсиш. Може да мислиш другояче, но грешиш. И дълбоко в душата си знаеш, че е така. Ти умееше да ловиш онези хора. Как можеш да се задоволиш с някакъв си риболов?

Маккейлъб кимна леко и тутакси се смути, че отстъпва толкова бързо.

— Остави материала — каза той.

— Ще ти се обадя, когато мога.

На път към вратата Уинстън се озърна за Грасиела, по не я видя.

— Сигурно е вътре при бебето — каза Маккейлъб.

— Добре, кажи й довиждане от мое име.

— Непременно.

Настана неловко мълчание. Когато най-сетне стигнаха до вратата и Маккейлъб посегна да отвори, Уинстън попита:

— Е, какво е да си баща, Тери?

— Най-хубавото и най-лошото на света.

Това беше дежурният отговор. Той се позамисли, сетне добави нещо, за което бе мислил, без да го споделя дори с Грасиела:

— То е като да живееш през цялото време с пистолет на тила.

Уинстън се смути и дори сякаш се разтревожи.

— Как така?

— Защото знам, че ако с нея се случи нещо, каквото и да било, вече няма живот за мен.

Тя кимна.

— Мисля, че те разбирам.

Уинстън прекрачи прага. На тръгване изглеждаше някак нелепо. Опитна следователка, седнала в миниатюрно двуместно

електромобилче.

2

Неделната вечеря с Грасиела и Реймънд мина спокойно. Вечеряха бял морски костур, който Маккейлъб бе уловил заедно с клиентите от другата страна на острова, близо до провлака. Клиентите винаги искаха да задържат улова, но на връщане в пристанището често променяха решението си. Според Маккейлъб това имаше нещо общо с агресивните мъжки инстинкти. Не им стигаше само да хванат плячката. Трябваше и да я убият. Затова в къщата на Ла Меса Авеню често се сервираше риба.

Маккейлъб бе изпекъл рибата върху скалата на верандата заедно с няколко необелени царевичи. Грасиела направи салата и бисквити. Двамата си наляха по чаша бяло вино. Реймънд пиеше мляко. Вечерята беше чудесна, но около масата царуваше мрачно мълчание. Маккейлъб погледна Реймънд и осъзна, че момчето е доловило напрежението между възрастните и се спотайва. Спомни си как като малък правеше същото, когато двамата с жена му почнеха да мълчат. Реймънд беше син на Глория, сестрата на Грасиела. Изобщо не бе виждал баща си. След смъртта — или по-точно убийството — на майка си момчето дойде да живее при Грасиела. Маккейлъб срещна двамата, докато разследваше случая.

— Как мина днес бейзболът? — попита най-сетне Маккейлъб.

— Ами, горе-долу.

Успя ли да отбележиш точка?

— Не.

— Ще успееш. Не бой се. Само бъди упорит и недей да губиш кураж.

Маккейлъб кимна. Тази сутрин момчето бе помолило ла дойде с яхтата, но той не му разреши. Имаше шестима клиенти от континента. Заедно с Маккейлъб и Бъди ставаха осем души на борда, а според правилника за безопасност това бе максимумът. Маккейлъб никога не нарушаваше правилниците.

— Виж какво, следващият курс ще е в събота. Засега са се записали четирима. Сезонът е зимен, тъй че едва ли ще дойде още някой. Ако остане така, можеш да дойдеш.

Мургавото лице на Реймънд грейна. Той кимна енергично и забодеше с вилицата рибата в чинията си. Вилницата в ръката му изглеждаше прекалено голяма и за момент Маккейлъб се натъжи. Реймънд бе твърде дребен за десетгодишно момче. Това ужасно го тормозеше и той често питаше Маккейлъб кога ще порасне. Скоро, отговаряше неизменно Маккейлъб, макар тайно да подозираше, че момчето ще си остане дребно. Знаеше, че майка му не е била много ниска, но от Грасиела бе чувал, че бащата на Реймънд бил истински дребосък — както по ръст, така и по характер. Изчезнал още преди детето да се роди.

В отборните игри винаги избираха Реймънд последен. Беше прекалено нисък, за да се състезава с връстниците си, и затова постепенно откри нови увлечения. Риболовът стана негова страст и през свободните дни Маккейлъб често го извеждаше в залива. Когато имаха клиенти, момчето винаги молеше да дойде с яхтата и ако останеше място, взимаха го като втори помощник. За Маккейлъб бе голямо удоволствие да запечата банкнота от пет долара в плик и привечер да го връчи на момчето.

— Ще ни трябваш на наблюдателницата — добави той. — Тия клиенти искат да ходят на юг за риба-меч. Тежко плаване се очертава.

— Страхотно!

Маккейлъб се усмихна. Реймънд обичаше да оглежда вълните с бинокъл, дирейки черния гръб на някоя задрямала риба-меч. И напоследък бе станал отличен наблюдател. Маккейлъб се озърна към Грасиела. Искеше да споделят приятния миг, но тя бе забила поглед в чинията си. Не се усмихваше.

След няколко минути Реймънд приключи с вечерята и каза, че отива да поиграе на компютъра в стаята си. Грасиела му заръча да намали звука, за да не събуди бебето. Момчето отнесе чинията си в кухнята, после Грасиела и Маккейлъб останаха сами.

Маккейлъб разбираше нейното мълчание. Тя знаеше, че не може да изрече на глас възраженията си срещу участието му в разследването, тъй като преди три години сама го бе помолила да

разследва смъртта на сестра ѝ. Точно това ги събра и днес тази ирония на съдбата я сковаваше.

— Грасиела — започна Маккейлъб, — знам, че не искаш да го правя, но...

— Не съм казала такова нещо.

— Излишно е да го казваш. Познавам те и виждам какви физиономии правиш, откакто дойде Джей...

— Просто не искам нещата да се променят, това е.

— Разбирам те. Аз също не искам. И нищо няма да се промени. Само ще прегледам досието и записа, а после ще ѝ кажа какво мисля.

— Няма да е само това. Познавам те. Виждала съм те как го правиш. Ще се увлечеш. Това ти е призванието.

— Няма да се увлека. Просто ще направя каквото ме помолиха, това е. И дори не тук. Ще взема материалите и ще отида на яхтата. За да не бъде в къщата. Разбра ли? Не искам тия неща да стоят тук.

Знаеше, че така или иначе ще го стори, но въпреки всичко държеше на нейното съгласие. Връзката им все още бе толкова нова, че той сякаш непрестанно търсеше одобрението на Грасиела. Понякога размишляваше над това и се питаше дали не е свързано с втория шанс в живота. През последните три години се бе преборил с голяма част от натрупаната вина, но тя продължаваше редовно да се изпречва на пътя му като полицейска блокада. Без сам да знае защо, Маккейлъб имаше чувството, че ако успее да спечели от тази жена одобрение за своя живот, значи всичко ще бъде наред. Кардиологът наричаше това „вина на оцелелия“. Когато живееш благодарение на нечия смърт, чувстваш се задължен да изкупиш дълга по някакъв начин. Маккейлъб обаче смяташе, че обяснението не е толкова просто.

Грасиела се навъси, но за него лицето ѝ си оставаше все тъй красиво. Тя имаше медна кожа, тъмнокестенява коса и толкова тъмнокафяви очи, че зениците почти не се различаваха. Красотата ѝ бе още една причина да търси непрестанно нейното одобрение. Озареше ли го с усмивката си, Маккейлъб изпитваше някакво удивително чувство на пречистване.

— Тери, чух ви какво си говорехте на верандата. След като бебето се успокои. Чух я какво каза за сърцето ти, и че не минава нито ден, без да си спомниш предишната работа. Каж ми само едно — права ли е?

Маккейлъб помълча. Сведе очи към празната си чиния, после се загледа отвъд пристанището, където просветваха прозорците на къщите по склона на връх Ада. Бавно кимна и пак се обърна към нея.

— Да, права е.

— Значи всичко тук, дори бебето... всичко е само лъжа?

— Не. Разбира се, че не. Това тук е всичко за мен и ще го пазя с нокти и зъби. Но истината е, че често си спомням какъв бях и какво вършех. Докато работех в Бюрото, Грасиела, аз чисто и просто спасявах хора. И изкоренявах злото в този свят. За да не е чак толкова мрачен. — Той размаха ръка към пристанището. — Сега имам прекрасен живот с теб, Сиело и Реймънд. И... и ловя риба за разни богаташи, които се чудят къде да си дяват парите.

— Значи искаш и двете?

— Не знам какво искам. Но знам, че докато тя беше тук, аз ѝ казвах разни неща, защото усещах, че слушаш. Говорех онова, което би желала да чуеш, но дълбоко в сърцето си чувствах, че искам съвсем друго. Искях незабавно да разгърна досието и да се хвана на работа. Тя беше права, Граси. От три години не ме е виждала, но улучи право в десетката.

Грасиела стана, заобиколи масата и седна в скута му.

— Просто се страхувам за теб, това е — каза тя.

И го прегърна.

Маккейлъб взе от бюфета две високи чаши и ги сложи на кухненската маса. Напълни едната с минерална вода, другата с портокалов сок. После започна да гълта двайсет и седемте таблетки, които бе подредил върху масата, редувайки глътка вода с глътка сок. Взимането на хапчета два пъти дневно се бе превърнало в ненавистен ритуал. Не заради вкуса — за три години отдавна бе свикнал с него. Просто ритуалът му напомняше доколко зависим е станал от чужди грижи. Хапчетата бяха като кучешка каишка. Почти целият му свят се въртеше около тях и необходимостта винаги да са под ръка. Включваше ги във всичките си планове. Трупаше ги като съкровище. Понякога дори сънуваше как пие хапчета.

След като приключи, Маккейлъб мина в хола, където Грасиела четеше списание. Когато влезе, тя не вдигна очи към него — още един признак, че е недоволна от внезапните събития, нахлули в дома ѝ. Той

изчака малко и като видя, че няма изгледи за промяна, тръгна по коридора към стаята на бебето.

Сиело спеше в люлката. Лампата имаше реостат и той я засили още малко, за да вижда дъщеря си по-ясно. Пристъпи напред и се наведе да я чуе как диша, да усети нежния бебешки аромат. Сиело приличаше на майка си — мургава кожа и тъмна коса — но имаше морскосини очи. Лежеше със свити юмручета, сякаш искаше да покаже на всички, че е готова да се бори с живота. Маккейлъб изпитваше най-силна обич към нея, когато я гледаше заспала. Спомни си как се подготвяха за появяването ѝ — книги, лекции, съвети от приятелките на Грасиела, които работеха в детското отделение на местната болница. И всичко това само за да знаят как да се грижат за един крехък живот, зависещ изцяло от тях. Ала нито една дума не го бе подготвила за обратното, за инстинктивното чувство, което изпита още щом я пое в ръцете си — че сега собственият му живот зависи от нея.

Той посегна и разперената му длан покри гръбчето ѝ. Тя не помръдна. Усещаше ударите на сърчицето ѝ. Сториха му се бързи, отчаяни като тиха молитва. Понякога Маккейлъб придърпваше люлеещия се стол до люлката и оставаше да я гледа до късна нощ. Но не и тази вечер. Трябваше да върви. Имаше работа. Кървава работа. Не беше сигурен дали е дошъл само да се сбогува за през нощта, или по някакъв начин да подири и от нея вдъхновение или одобрение. Сам не го проумяваше. Просто знаеше, че трябва да я погледне и докосне, преди да се заеме с работа.

Маккейлъб прекоси вълнолома и слезе по стъпалата до неголемия кей. Откри своя „Зодиак“ сред другите малки моторници, качи се и грижливо прибра касетата и досието в задното отделение на гумената лодка, за да не се намокрят. Двигателят заработи от второто дръпване и Маккейлъб подкара напред. В залива Авалон нямаше истинско пристанище. Яхтите бяха завързани за плаващи кейове, разположени в дълга редица покрай извивката на брега. През зимата много от тях бяха празни, но Маккейлъб не пресече направо. Следваше установения път, сякаш караше по улица из квартала. Дори и да няма никой, не е прилично да напуснеш асфалта и да цепиш през градинките.

Над водата беше студено и Маккейлъб закопча якето ги. Когато наближи „Попътно вълнение“, зърна зад завесите на каюткомпанията синкавите проблясъци на телевизор. Значи Бъди Локридж не беше приключил навреме за последния ферибот и щеше да спи тук.

Маккейлъб и Локридж бяха партньори в туристическия бизнес. Официално яхтата принадлежеше на Грасиела, но разрешителното и всички останали делови документи се водеха на името на Локридж. Бяха се запознали преди повече от три години, когато Маккейлъб закотви яхтата на кея Кабрильо в Лос Анджелис и живееше на борда, докато я ремонтиреше. Бъди му се оказа съсед — спеше на малката си платноходка. Сприятелиха се и след време станаха партньори.

През натоварения пролетно-летен сезон Локридж обикновено ношуваше на „Попътно вълнение“. Но когато работата позатихнеше, предпочиташе да се връща с ферибота при своята лодка в Кабрильо. Изглежда, по-лесно си намираще женска компания из баровете на континента, отколкото в малкото заведение на острова. Утре сутрин вероятно щеше да си замине, тъй като следващите клиенти идваха чак след пет дни.

Гумената лодка се блъсна леко в кърмата на „Попътно вълнение“. Маккейлъб изключи двигателя, взе досието и касетата, после се прехвърли на борда. Върза лодката за кърмовия кнехт и тръгна към вратата на каюткомпанията. Бъди го чакаше, сигурно бе усетил шума на двигателя или лекия удар по корпуса. Той плъзна вратата настрана. В едната си ръка държеше книга. Маккейлъб се озърна към телевизора, но не каза защо е дошъл.

— Какво става, началство? — попита Локридж.

— Нищо. Просто имам да свърша малко работа. Ще спя в предната каюта, бива ли?

Той прекрачи в каюткомпанията. Лъхна го топъл въздух. Локридж бе включил отоплението.

— Добре, както кажеш. Мога ли да помогна с нещо?

— Не, не е свързано с работата.

— Да не е свързано с онази дама, дето намина? Полицайката.

Маккейлъб бе забравил, че Уинстън е идвала на яхтата да пита за адреса му.

— Да.

— С някакъв случай ли си се захванал?

— Не — бързо отвърна Маккейлъб с надеждата да пресече любопитството на Локридж... — Трябва само да прегледам едни материали и да й позвъня.

— Страхотно, мой човек.

— Нищо особено. Просто й правя услуга. Какво гледаш?

— А, някаква глупост по телевизията. Разправят как щели да организират служба за борба с компютърното пиратство. Защо, гледал ли си го?

Не, но се чудех дали ще може да ползвам за малко телевизора.

Маккейлъб повдигна касетата. Очите на Локридж пламнаха.

— Заповядай. Включвай го още сега.

— Не тук, Бъди. Това е... детектив Уинстън ме помоли да бъда дискретен. Ще върна телевизора веднага щом свърша.

По лицето на Локридж се изписа разочарование, но това не смути Маккейлъб. Той мина напред и сложи материалите върху плота, който делеше камбуза от каюткомпанията. Изключи телевизора и го измъкна от предпазната рамка. Телевизорът беше тежък, защото имаше вградено видео. Маккейлъб слезе по тясната стълбичка и влезе в предната каюта, която служеше и за канцелария. От двете страни имаше двуетажни койки. Долната отляво беше заменена с писалище, а върху горните Маккейлъб държеше старите досиета от Бюрото — Грасиела не искаше да се подмятат из къщата, където Реймънд можеше да ги открие. Единственият проблем бе, че Бъди несъмнено прелистваше досиетата от време на време. А това притесняваше Маккейлъб. Чувстваше го като ровене в собствената му душа. Понякога си мислеше дали да не сложи катинар на вратата, но знаеше, че това ще е смъртоносна грешка. Единственият тавански люк на долната палуба беше в предната каюта и до него трябваше да има свободен достъп, в случай че се наложи спешна евакуация.

Той сложи телевизора върху писалището и го включи. Понечи да се върне в каюткомпанията за материалите, когато видя Бъди да слиза по стълбичката, прелиствайки досието.

— Хей, Бъди...

— Леле, братче, тоя тип май е съвсем смахнат.

Маккейлъб се пресегна и захлопна папката, после я измъкна заедно с касетата от ръцете на своя партньор.

— Само хвърлих едно око.

— Нали ти казах, поверително е.

— Да бе, ама заедно вършим добра работа. Помниш ли предния път?

Наистина, по стечение на обстоятелствата Локридж бе оказал неоченима помощ, докато Маккейлъб проучваше гибелта на сестрата на Грасиела. Но онова беше активно полицейско разследване. Сега Маккейлъб трябваше само да проучи материалите. Не искаше някой да му наднича през рамото.

— Работата е друга, Бъди. Само за една нощ. Просто преглеждам тия неща и край. А сега ме остави да работя, че инак ще кисна тук до сутринта.

Локридж не каза нищо. Без да чака отговор, Маккейлъб затвори вратата на каютата и се обърна към писалището. Когато погледна досието в ръката си, усети как го побиват тръпки и същевременно в душата му се надигна познатият прилив на вина и ужас.

Разбра, че е дошло време да се завърне към мрака. Да го изследва и опознае. Да открие пътя през него. Макар че вече бе сам, той кимна. Потвърждаваше, че отдавна е чакал този момент.

3

Видеозаписът беше стабилен и ясен, осветлението добро. Личеше, че в техническо отношение работата на полицейските оператори е напреднала доста, откакто Маккейлъб напусна Бюрото. Съдържанието обаче си оставаше все същото. Екранът показваше ярко осветена сцена на убийство. След малко Маккейлъб стопира кадъра и се вгледа внимателно. В каютата беше тихо, отвън долиташе само тихото пляскане на вълните край корпуса.

Централно място в кадъра заемаше голо тяло, вероятно на мъж, завързан с желязна тел. Ръцете и краката бяха изпънати зад гърба тъй жестоко, че фигурата изглеждаше сгъната едва ли не на четири. Трупът лежеше по очи върху стар, мръсен килим. Кадърът го обхващаше прекалено отблизо, тъй че не можеше да се разбере къде е намерен. Маккейлъб преценяваше пола на жертвата само по размерите и мускулатурата на тялото. Защото главата не се виждаше. Беше изцяло захлупена със сива пластмасова кофа. Маккейлъб видя, че парче желязна тел е обтегнато от глезените на жертвата покрай гърба, минава между ръцете и изчезва под ръба на кофата, където се омотаваше около шията. На пръв поглед това напомняше така наречения „сицилиански капан“, при който опънът на краката затяга примката и предизвиква задушаване. И наистина, жертвата беше вързана така, че накрая да предизвика собствената си смърт, когато загуби сили да удържа краката в това неестествено положение.

Той продължи да оглежда. От кофата върху килима бе протекла струйка кръв, което подсказваше, че навярно върху главата има някаква рана.

Маккейлъб се облегна назад в старото кресло и обмисли първоначалните си впечатления. Все още не бе отворил досието — предпочиташе най-напред да изгледа видеозаписа и да види местопрестъплението така, както са го видели за пръв път полицаите. Гледката вече го завладяваше. Усещаше ритуалните елементи в сцената върху екрана. Усещаше и тръпнещия прилив на адреналин в кръвта си.

Той натисна бутона на дистанционното управление и записът продължи.

Докато камерата се оттегляше, Джей Уинстън влезе в кадъра. Сега Маккейлъб виждаше по-голяма част от стаята и разбра, че е част от малка, зле обзаведена къща или апартамент.

По някакво съвпадение Уинстън беше със същите дрехи, които носеше и днес. На ръцете си имаше гумени ръкавици, изтеглени върху ръкавите на якето. Детективската значка висеше на черна връзка за обувки около врата ѝ. Тя застана от лявата страна на трупа, докато нейният партньор, когото Маккейлъб не познаваше, мина отдясно. За пръв път в записа се чу глас.

— Жертвата вече беше прегледана от съдебния лекар и оставена за оглед на място. Разположението на трупа е фотографирано. Сега ще свалим кофата, за да продължим проучването.

Маккейлъб знаеше, че тя внимателно подбира думите и поведението си, имайки предвид бъдещето — бъдещето, в което щеше да има процес срещу убиеца и този видеозапис да се появи пред очите на съдебните заседатели. Трябваше да изглежда съсредоточена и обективна, напълно безпристрастна към онова, с което се сблъсква. Всяко отклонение от тази линия би дало основание на защитата да настоява за изваждане на видеозаписа от списъка на веществените доказателства.

Уинстън вдигна ръка и намести кичур коса зад ухото си, после хвана трупа за раменете и с помощта на своя партньор го преобърна на една страна, с гръб към обектива.

Камерата се приближи, плъзна се над раменете на жертвата и хвана в едър план как Уинстън лекичко издърпва дръжката на кофата изпод брадата на мъртвеца, после бавно я изтегля нагоре.

— Готово — каза тя.

Обърна вътрешността на кофата към обектива — по стените бе засъхнала кръв — сетне я остави в отворен кашон за веществени доказателства. След това се завъртя и сведе очи към убития.

Устата беше плътно запушена с широка ивица сив лейкопласт, омотан около главата на мъртвеца. Отворените очи бяха изхвъркнали от орбитите. По роговиците им се червенееха петна от вътрешни кръвоизливи. Петна имаше и по кожата около очите.

— Кръвоизлив в роговицата — каза партньорът, сочейки с пръст очите.

— Кърт, води се запис — напомни му Уинстън.

— Съжалявам.

Уинстън подсказваше на своя партньор да не прави излишни изводи. Пак заради бъдещето. Маккейлъб разбираше, че човекът посочва очевиден факт: очните кръвоизливи бяха сигурен признак за удушаване. Но това трябваше да се обясни на съдебните заседатели от съдебен лекар, а не от полицейски детектив.

Косата на мъртвеца беше сплъстена от кръв, протекла отляво по лицето му и върху кофата. Търсейки раната, Уинстън изви главата и плъзна пръсти по черепа. Най-сетне я откри на темето. Издърпа косата настрани, за да оголи източника на кръвоизлива.

— Барни, хвани това колкото се може по-отблизо — каза тя.

Камерата се приближи. Маккейлъб видя малка, кръгла прободна рана, която навярно не проникваше през костта. Знаеше, че количеството кръв невинаги е свързано с тежестта на раната. Дори дребни, незначителни рани по главата могат да предизвикат обилен кръвоизлив. Щеше да открие подробно и официално описание на раната в протокола от аутопсията.

— Барни, заснеми тук — каза Уинстън и безизразният ѝ глас трепна едва доловимо. — Изглежда, че върху лентата над устата има някакъв надпис.

Беше го забелязала, докато извиваше главата. Камерата се измести. Маккейлъб смътно различи няколко букви там, където лентата притискаше устните на мъртвеца. Изглеждаха изписани с мастило, но кръвта ги бе заличила. Успя да разчете само част от една дума.

— Каве — изрече на глас той. — Каве?

Не се сещаше за друга дума, започваща с тия букви, освен каверна.

Маккейлъб отново спря кадъра и се загледа като омагьосан. Онова, което виждаше, го връщаше обратно към работата му като специалист по психологически портрети, когато почти всяко разследване пораждаше у него един и същ въпрос: От чие мрачно, измъчено съзнание идва всичко това?

Думите на убиеца винаги бяха важни и издигаха случая на високо стъпало. Най-често те означаваха, че самото убийство е изявление или послание, изпратено от убиеца към жертвата, а сетне чрез следователите — и към целия свят.

Той стана и посегна към горната койка. Издърпа една от кутиите със стари досиета и тежко я пусна на пода. Бързо вдигна капака и започна да рови из папките за бележник с няколко неизписани страници. Докато работеше в Бюрото, Маккейлъб имаше навик да започва всяко разследване с чисто нов бележник. Най-сетне откри една папка, в която имаше само официална молба за помощ от Бюрото и бележник. Знаеше, че при толкова малко документи следствието трябва да е приключило бързо и в бележника вероятно ще има празни страници.

Прелисти бележника и откри, че почти не е използван. После взе молбата и набързо прегледа първия лист, за да види какъв е бил случаят. Спомни си го веднага, защото бе уредил всичко само с едно телефонно обаждане. Молбата беше изпратена преди десетина години от полицейски служител в градчето Уайт Елк, Минесота. По онова време Маккейлъб все още работеше в Куонтико. Полицейският доклад описваше как двама мъже подхванали пиянска свада в къщата, където живеели, после си обявили дуел и се простреляли едновременно от десет метра разстояние в задния двор. Детективът не се нуждаеше от помощ за двойното убийство, защото там всичко беше ясно като бял ден. Но го озадачаваше нещо друго. При претърсването на къщата полицаите открили във фризера нещо странно — найлонови торбички с десетки употребявани менструални тампони. Тампоните били от най-различни модели и първоначалните лабораторни изследвания установили, че кръвта по тях идва от няколко жени.

Полицаят нямаше представа на какво се е натъкнал, но се боеше от най-лошото. Молеше психолозите от ФБР да му подсказат какво могат да означават кървавите тампони и как трябва да действа. Поспециално искаше да знае дали тампоните не са сувенири, събирани от серийни убийци, които са успели да останат незабелязани, докато се застреляли взаимно.

Маккейлъб се усмихна на спомена. И друг път бе имал работа с тампони във фризер. След онази молба той позвъни на полицая и му зададе три въпроса. Какво са работили двамата убити? Намерени ли са

в жилището им пушки или разрешителни за ловуване? И накрая, кога започва в Северна Минесота ловът на мечки?

Отговорите на полицая бързо изясниха загадката с тампоните. Двамата убити работели към една фирма за почистване на пътнически самолети в Минеаполис. В къщата били открити няколко ловни пушки, но нямало разрешителни. И последно, сезонът за лов на мечки се откривал след три седмици.

Маккейлъб каза на детектива, че двамата едва ли са серийни убийци. Вероятно са събирали тампоните от тоалетните в самолетите и след това са ги замразявали с намерението да ги използват през ловния сезон като примамка за мечки, които надушват кръвта от километри. Обикновено ловците си служат за тази цел с обикновен боклук, но кръвта е много по-ефикасна.

Маккейлъб си спомни разочарованието на детектива, че не е разкрил серийни убийци. Явно го беше срам, че един агент от ФБР, седнал зад бюрото си в Куонтико, е разкрил загадката толкова бързо. Или пък просто се ядосваше, че националните медии няма да вдигнат шум около случая. Така или иначе, в края на разговора той рязко затвори телефона и повече не се обади.

Маккейлъб откъсна няколко изписани страници от бележника, пхна ги в папката заедно с формуляра и я прибра на място. После затвори капака и върна кутията върху горната койка. Натисна я малко по-силно и тя се блъсна в стената.

След като седна отново, Маккейлъб погледна застиналия кадър, после се втренчи в празната страница на бележника. Накрая извади химикалка от джобчето на ризата си и посегна да напише първата дума, когато вратата рязко се отвори и на прага застана Бъди Локридж.

— Добре ли си?

— Какво?

— Чух някакъв трясък. Целият кораб се разтресе.

— Добре съм, Бъди. Просто...

— Ах, мамка му, каква е тая ужасия?

Бъди бе вперил очи в екрана. Маккейлъб веднага вдигна дистанционното и изключи телевизора.

— Виж какво, Бъди, нали ти казах, че е поверително и не мога...

— Добре де, добре. Знам. Просто исках да видя дали не си се гътнал или нещо такова.

— Благодаря, добре съм.
— Ще поостана още малко, в случай че нещо ти потрябва.
— Нищо не ми трябва, но все пак благодаря.
— Знаеш ли, доста ток използваш. Утре сутрин, след като си тръгна, ще трябва да пуснеш генератора.
— Няма проблеми. Ще го направя. До утре, Бъди.
Бъди посочи изгасналия екран.
— Тоя тип е съвсем смахнат.
— Лека нощ, Бъди — каза нетърпеливо Маккейлъб.
Той стана и затвори вратата още преди Бъди да се обърне. Този път я заключи. Върна се към креслото и бележника. Започна да пише и след малко бе нахвърлял няколко точки.

МЕСТОПРЕСТЪПЛЕНИЕ

1. Връзване
2. Гол
3. Рана на главата
4. Уста запушена с лейкопласт — „Каве“?
5. Кофа?

Вгледа се в списъка, очаквайки някаква идея, но не му хрумна нищо. Беше твърде рано. Инстинктивно усещате, че думата върху лейкопласта е ключ, който ще се превърти едва след като разбере цялото послание. Той потисна желанието да разгърне досието и да открие надписа. Вместо това отново включи телевизора и пусна записа от мястото, където бе спрял. Камерата обхващаше в близък план устата на мъртвеца и лентата върху нея.

— Ще оставим това на съдебния лекар — каза Уинстън. — Засне ли каквото можа, Барни?

— Заснех го — отвърна невидимият оператор.

— Добре, дай сега да огледаме как е вързан.

Обективът проследи желязната тел от врата до краката. Първо беше обвита около шията като примка. После слизаше покрай

гръбнака и омотаваше няколко пъти глезените, които бяха изтеглени тъй високо, че петите на жертвата се притискаха в кръста.

Китките бяха вързани с отделно парче тел, омотано около тях шест пъти и стегнато на възел. Дълбоките бразди в кожата на глезените и китките подсказваха, че човекът се е борил известно време, преди да загуби съзнание.

Когато тялото беше заснето от всички страни, Уинстън нареди на оператора да заснеме целия апартамент стая по стая.

Камерата се оттегли и обхвана останалата част от помещението, служещо едновременно за хол и столова. Обзавеждането изглеждаше купено от вехтошарски магазин. Нямаше и опит за някакъв стил, мебелите изобщо не се съчетаваха. По стените висяха няколко картини като в стар, евтин хотел — пастелни рисунки в оранжево и морскосиньо. В дъното на стаята имаше голям бюфет, но вместо съдове или чаши по празните лавици се валяха само няколко книги. Върху бюфета Маккейлъб забеляза нещо странно — фигура на сова, висока около шейсет сантиметра и боядисана на ръка. Неведнъж беше виждал подобни статуетки, особено в пристанища като Авалон и Кабрильо. Най-често бяха изработени от куха пластмаса. Закрепваха ги по мачтите или върху кабините на моторниците с безпочвената надежда да пропъдят чайките и другите морски птици. Предполагаше се, че птиците ще приемат изображенията за истински хищници и няма да кацат наоколо, което би спасило лодките от техните изпражнения.

Маккейлъб бе виждал подобни сови и по покривите на обществени сгради, застрашени от ята гълъби. Но никога досега не бе чувал някой да ги слага в дома си за украшение или с някаква друга цел. Знаеше, че хората колекционират какво ли не, включително и сови. Ала за пръв път виждаше такава статуетка в частен дом. Той бързо разгърна папката и откри сведенията за жертвата. Убитият бе работил като бояджия. Маккейлъб затвори папката и си помисли, че човекът може да е задигнал фигурката отнякъде или просто да я е свалил временно, докато приключи с боядисването.

Той върна записа назад и отново проследи движението на камерата от трупа към бюфета, върху който стърчеше совата. Стори му се, че обективът се завъртя на 180 градуса, което означаваше, че совата е гледала право към жертвата и сцената на престъплението.

Макар че имаше и други възможности, инстинктът му подсказваше, че пластмасовата сова е свързана по някакъв начин с убийството. Той взе бележника и я записа под номер шест.

Останалата част от видеозаписа не го интересува особено. Тя показваше другите стаи в апартамента — спалнята, банята и кухнята. Нямаше други сови и Маккейлъб не посегна повече към бележника. Когато стигна до края на записа, той превъртя касетата и изгледа всичко още веднъж. Нищо ново не привлече вниманието му. Извади касетата и я прибра в картонения калъф. После отнесе телевизора в каюткомпанията и го намести в рамката.

Бъди лежеше на дивана с книга в ръка. Не каза нищо и Маккейлъб усети, че е дълбоко засегнат. Помисли дали да но се извини, но се отказа. Бъди проявяваше прекалено любопитство към неговото минало и настояще. Може би днешното произшествие щеше да му даде урок.

— Какво четеш? — попита Маккейлъб.

— Книга — отговори Локридж, без да го поглежда.

— Маккейлъб се усмихна. Вече нямаше съмнение, че е накарал Бъди да проумее.

— Връщам телевизора. Ако искаш да гледаш новините или нещо друго...

— Новините отдавна свършиха.

Маккейлъб погледна часовника си. Наближаваше полунощ. Не бе усетил колко време е минало. Някога това му се случваше често. Докато работеше в Бюрото, редовно пропускаше обяда или оставаше в кабинета си до късна нощ.

Той остави Бъди да се цупи и се върна долу в каютата. Затвори вратата шумно и я заключи.

4

След като прелисти бележника на нова страница, Маккейлъб разгърна досието. Разтвори халките на папката, извади документите и грижливо ги подреди върху писалището. Знаеше, че е каприз, но не обичаше да прехвърля подвързани листове. Предпочиташе да държи всеки документ поотделно в ръцете си. Харесваше му да ги гледа изравнени един върху друг. Той остави папката настрана и внимателно зачете сведенията от разследването в хронологичен ред. Скоро се увлече и загуби представа за всичко останало.

Анонимното съобщение за убийството беше получено в полицейския участък на Западен Холивуд точно по пладне на първи януари, понеделник. Неизвестен мъж казал, че има убит човек в апартамент 2 — В на жилищен блок „Гранд Роял“. Съобщил и адреса — Суитцър Авеню, близо до Мелроуз — после затворил, без да каже името си или нещо друго. Тъй като идвало по един от обикновените телефони за свръзка, съобщението не било записано, а апаратът нямал приспособление за засичане на отсрещния номер.

Две патрулни коли били изпратени в апартамента. Полицаяте заварили входната врата леко откряната. След като никой не им отговорил, те влезли в апартамента и скоро установили, че анонимната информация е напълно вярна. Вътре лежал мъртвец. Полицаяте веднага напуснали апартамента и повикали екип от отдел „Убийства“. Случаят бил възложен на Джей Уинстън и нейния партньор Кърт Минц.

Убитият се оказал някой си Едуард Гън — четирийсет и четири годишен бояджия без определена месторабота. Живеел в апартамента сам от девет години.

След компютърно проучване на полицейските досиета било установено, че Гън е задържан многократно за дребни престъпления — скланяне към проституция, скитничество, пиянство на обществени места и шофиране в пияно състояние. През трите месеца преди смъртта си бил залавян пиян зад волана на два пъти — втория път на

31 декември. Освободили го, след като внесъл гаранция. Двайсет и четири часа по-късно бил мъртъв. Имало сведения и за арест по сериозно престъпление, но без присъда. Преди шест години Гън бил задържан във връзка с убийство и разпитан в централния полицейски участък на Лос Анджелис. По-късно го освободили, без да предявят обвинение.

Според следствените доклади на Уинстън и нейния партньор в апартамента на Гън нямало признаци за грабеж и причината за убийството оставала неизвестна. Другите наематели от осеметажната сграда заявили, че около Нова година не са чували шум в жилището му. Евентуалните звуци по време на убийството вероятно били заглушени от бурна веселба в апартамента точно под този на Гън. Забавата продължила чак до сутринта на първи януари. Според показанията на неколцината разпитани гости Гън не бил канен и не се мярнал при тях.

Въпреки старателното разпитване из квартала не били открити свидетели, които да са виждали Гън в дните преди смъртта му.

По всичко личало, че убиецът е дошъл при Гън. Липсата на увреждания по вратите и прозорците на апартамента подсказвала, че не е имало нахлуване с взлом и че Гън вероятно е познавал убиеца си. С надеждата да открият заподозрян, Уинстън и Минц разпитали всички известни колеги и познати на Гън, всички наематели в сградата и участниците в празненството на долния етаж. Не постигнали никакъв резултат.

Проверили финансовото състояние на жертвата, но и там не открили нищо. Гън нямал постоянна работа. Обикновено се шляел около един магазин за боя на булевард „Бевърли“ и предлагал услугите си на клиентите. Живеел ден за ден, изкарвал колкото да си плаща наема и да поддържа малката камионетка, с която пренасял бояджийските си инструменти.

Гън нямал други живи роднини освен една сестра, живееща в Лонг Бийч. Не я бил виждал повече от година, но вечерта преди смъртта си ѝ позвънил от участъка в Холивуд. Бил задържан там за шофиране в пияно състояние. Според показанията на сестрата, онази вечер тя заявила на брат си, че не може вече да му помага и да го измъква под гаранция. После затворила телефона. Следователите не

успели да получат от нея никакви полезни сведения във връзка с убийството.

Проучили най-подробно инцидента, за който бил арестуван Гън преди шест години. Тогава Гън убил проститутка в мотелска стая на булевард „Сънсет“. Според данните от старите протоколи, сторил го със собствения ѝ нож, след като тя се опитала да го намушка и ограби. Имало някои дребни несъответствия между реалните обстоятелства и твърденията му пред пристигналия полицейски екип, но прокуратурата сметнала, че не са достатъчни за предявяване на обвинение. В крайна сметка, макар и неохотно, произшествието било обявено за убийство при самозащита.

Маккейлъб забеляза, че случаят е бил поверен на детектив Хари Бош. Преди години бе работил с Бош по едно следствие, за което си спомняше и до днес. Понякога Бош се държеше язвително и потайно, но си оставаше добро ченге, с превъзходни детективски умения, интуиция и инстинкти. Дълбоките вълнения около случая дори бяха създали помежду им нещо като приятелска връзка. Маккейлъб си записа в бележника името на Бош, за да го разпита по телефона дали няма никакви идеи по случая с Гън.

Отново зачете протоколите. След като знаели, че Гън е имал връзки с проститутки, Уинстън и Минц преровили банковите му сметки и сведенията от телефонната компания, за да проверят дали не е продължил по тази линия. Не открили нищо. Три нощи наред обикаляли булевард „Сънсет“ с полицаите от отдела за борба с порока, спирали и разпитвали улични проститутки. Показвали им снимката, която получили от сестрата на Гън, но нито една не признала да е виждала този човек.

Преровили всички сексуални колонки из местната жълта преса с надеждата, че Гън може да е пуснал обява. Пак ударили на камък.

Накрая детективите опитали един последен, отчаян ход — потърсили роднини и близки на убитата преди шест години проститутка. Макар че срещу Гън не било предявено обвинение, все пак имало шанс някой да вярва, че не е действал при самозащита... и да се опита да отмъсти.

Ала и тук попаднали в задънена улица. Близките на жената живеели във Филадельфия. От години не поддържали връзка с нея. Дори не дошли да приберат тялото и накрая то било кремирано за

сметка на данъкоплатците. Няколко никакъв повод да търсят отмъщение след цели шест години, когато изобщо не били обърнали внимание на самото убийство.

Случаят представляваше истински лабиринт от задънени улици. Ако едно престъпление не бъде разкрито през първите 48 часа, шансовете за успех спадат под петдесет на сто. Остане ли неразгадано две седмици, заприличва на непотърсено тяло в моргата — може да лежи до безкрай на студено и тъмно.

Именно затова накрая Уинстън бе дошла при Маккейлъб. Той беше последната надежда в едно безнадеждно следствие.

След като свърши с протоколите, Маккейлъб реши да си даде почивка. Той погледна часовника и видя, че приближава два след полунощ. Отключи вратата и се изкачи в каюткомпанията. Беше тъмно. Изглежда Бъди се бе оттеглил тихичко в съседната каюта. Маккейлъб надникна в хладилника. От последните клиенти бяха останали шест кутии бира, но сега не му се пиеше алкохол. Имаше портокалов сок и бутилка минерална вода. Той взе водата и излезе на носа. В залива винаги беше прохладно, но тази нощ изглеждаше по-студена от другите. Маккейлъб скръсти ръце и се загледа отвъд водата нагоре към къщата, където знаеше, че спи неговото семейство. На задната веранда блещукаше самотна лампа.

За миг го прониза чувство на вина. Знаеше, че въпреки дълбоката си обич към жената и двете деца край тази светлинка, предпочита да е тук, на яхтата, с досие за убийство, отколкото горе в спящата къща. Той се помъчи да прогони тези мисли и въпросите, които пораждаха, но не успя да избяга от логичния извод, че нещо не е наред с него, нещо му липсва. Тъкмо то му пречеше да се отдаде изцяло на онова, за което копнеят почти всички мъже.

Върна се в яхтата. Знаеше, че щом се разрови из досието, чувството за вина ще изчезне.

Протоколът от аутопсията не криеше изненади. Както бе предположил от видеозаписа, смъртта се дължеше на нарушено мозъчно кръвоснабдяване поради притискането на сънните артерии от примката. По преценка на съдебния лекар смъртта бе настъпила между полунощ и три часа на първи януари.

Лекарят бе отбелязал, че вътрешните увреждания по шията са минимални. Нямаше счупване нито на подезичната кост, нито на щитовидния хрущял. Съчетано с множеството дълбоки бразди по кожата, това подсказваше, че Гън се е задушил бавно, полагайки отчаяни усилия да удържи краката си зад гърба, за да не затегне сам телената примка. В заключението на протокола се предполагаше, че жертвата може да е водила тази безнадеждна борба около два часа.

Маккейлъб се замисли дали убиецът не е стоял през цялото време в апартамента, за да гледа мъките на умирация човек. Или пък само го е завързал и е напуснал преди да настъпи смъртта, може би за да си осигури алиби — например на новогодишна веселба, където многобройни свидетели да потвърдят присъствието му.

После си спомни за кофата и реши, че убиецът е останал. Закритото лице на жертвата беше често явление при убийства, предизвикани от ярост или сексуални мотиви. Убиецът го прикриваше, за да заличи човешката същност на жертвата и да не я гледа в очите. Маккейлъб бе работил по десетки подобни случаи — жени, изнасилени с възглавница или нощница върху лицето, деца с хавлии около главите. Ако почнеше да съставя списък, можеше да запълни целия бележник. Вместо това той записа под името на Бош:

Н С е бил там през цялото време. Гледал е.

„Неизвестният субект — помисли си Маккейлъб. — Ето че пак се срещнахме.“

Преди да продължи по-нататък, Маккейлъб потърси още две сведения в протокола от аутопсията. Първо, раната на главата. Откри описанието ѝ в коментарите на съдебния лекар. Кръгла повърхностна рана, нанесена преди смъртта — може би по време на борба с нападателя.

Маккейлъб отхвърли тази възможност. Единствената кръв по килима бе протекла от кофата, нахлузена върху главата на жертвата. Освен това струята бе слязла от темето напред, към лицето, Това означаваше, че главата е била приведена надолу. Според Маккейлъб всичко това сочеше, че по време на удара Гън вече е лежал вързан на

пода, а после кофата е била поставена върху главата му. Инстинктивно усещаше, че ударът е нанесен с цел да ускори края на жертвата — удар, който да лиши Гън от сили и да съкрати борбата му с примката.

Той записа в бележника тия мисли и пак се захвана с протокола от аутопсията. Изчете внимателно текста за изследването на ануса и пениса, Според съдебния лекар нямаше признаци за сексуални действия преди смъртта. Маккейлъб записа в бележника: няма секс. По-долу изписа думата ярост и я ограда с кръгче.

Разбираше, че повечето, ако не и всички изводи, до крито стига в момента, вероятно са направени вече от Джей Уинстън. Но така бе свикнал да работи при анализ на местопрестъплението. Първо правеше своя преценка, после проверяваше доколко съвпада с изводите на първоначалното следствие.

След протокола от аутопсията той се зае с отчета за намерените следи. Най-напред погледна списъка на веществените доказателства и забеляза, че не са включили пластмасовата сова, която бе видял на видеозаписа. Не се съмняваше, че фигурката има значение и си го записа. Освен това в списъка не се споменаваше да е намерено оръжие. Изглежда, убиецът бе отнесъл предмета, причинил раната върху главата на Гън. Маккейлъб записа и това, защото потвърждаваше представата му за убиеца като за съсредоточен, старателен и предпазлив човек.

Докладът за анализа на лейкопласта беше прибран в отделен плик и Маккейлъб го откри в страничния джоб на папката. Освен компютърната разпечатка и приложението, имаше няколко снимки на цялата лента, след като е била отлепена от лицето и главата на жертвата. Първите фотографии показваха лентата отпред и отзад в първоначалното ѝ състояние, покрита със засъхнала кръв, която закриваше надписа. На следващите снимки лейкопластът беше изчистен със сапунен разтвор. Маккейлъб дълго се вглежда в изписаното послание, макар да знаеше, че не ще може да го разшифрова сам.

Cave Cave Dus Videt

Накрая той остави снимките настрана и взе придружителните доклади. По лентата нямаше отпечатъци, но от лепкавата част бяха събрани няколко косъмчета и микроскопични текстилни нишки. Установено бе, че космите принадлежат на жертвата. Засега нишките се съхраняваха до ново нареждане за анализ. Маккейлъб знаеше, че така лабораторията пести време и усилия. Нишките щяха да бъдат анализирани едва когато следствието откриеше заподозрян, с чиито дрехи да ги сравни. Иначе скъпият и бавен лабораторен анализ щеше да се окаже напълно безсмислен. Маккейлъб и друг път бе срещал подобна предпазливост. По правило малките полицейски участъци се стараеха да не влизат в излишни разходи. Все пак донякъде го изненада, че в случая не са сметнали анализа за необходим. Изглежда миналото на Гън, като някогашен заподозрян в убийство, го превръщаше в по-долнопробна жертва, за която не си струва да се прахосват пари и време. Може би, помисли си Маккейлъб, Джей Уинстън беше дошла при него точно по тази причина. Не бе споменала за плащане, макар че той и бездруго нямаше да приеме.

Разгърна доклада, попълнен от Уинстън. Тя бе отишла със снимки на посланието върху лентата при един професор от Калифорнийския университет, който определил, че думите са латински. След това посетила пенсиониран католически свещеник, който живеел в общежитието на холивудската църква „Сейнт Катрин“ и две десетилетия преподавал латински език в църковното училище, докато в началото на седемдесетте години предметът отпаднал от учебната програма. Той превел надписа без затруднение.

Докато четеше превода, Маккейлъб усети как напорът на адреналина плъзва меко нагоре по гръбнака към шията му. Кожата му се обтегна и за миг сякаш всичко се завъртя наоколо.

Cave Cave Dus Videt
Cave Cave D(omin)us Videt
Пази се, пази се, Господ вижда

— Свещена простота — тихо прошепна Маккейлъб.

Това не бе възклицание, нито пък намек за крилатата фраза на Ян Хус. С този израз психолозите от Бюрото обозначаваха неофициално

случаите, в които част от доказателствата за престъпление имаха религиозна насока. Когато се откриеше, че Господ е замесен в евентуалните мотиви за убийство, полицаите го наричаха помежду си „свещена простота“. И това съществено променяше нещата, защото Божието дело никога не свършва. Когато се появеше убиец, използващ Неговото име като повод за престъпленията си, най-често можеха да се очакват нови удари. Според службата за съставяне на психологически портрети Божиите убийци никога не спираха по своя воля. Налагаше се да бъдат спрени. Сега Маккейлъб разбираше тревогата на Джей Уинстън от забавянето на следствието. Ако Едуард Гън беше първата известна жертва, то навярно в момента убиецът дебнеше още някого.

Маккейлъб си записа превода на посланието заедно с няколко забележки. Отдолу надраска думите *Завладяване на жертва* и ги подчерта два пъти.

Отново погледна доклада на Уинстън и забеляза, че в долния край на страницата с превода има абзац, отбелязан със звездичка.

*Отец Райън заяви, че думата *Dus*, изписана върху лентата, представлява съкращение от *Deus* или *Dominus*, което се среща най-вече в средновековните библии, както и върху църковни скулптури и други произведения на изкуството.

Маккейлъб се облегна назад и отпи глътка вода от шишето. Този абзац му се стори по-интересен от всичко останало в папката. Информацията от него предлагаше начин убиецът да бъде определен като част от сравнително малка група, а след това и разкрит. Първоначално бройката на потенциалните заподозрени беше огромна — в нея влизаха всички, които са имали достъп до Едуард Гън на Нова година. Но думите на отец Райън значително стесняваха кръга. В него оставаха само ония, които знаят средновековен латински или пък са зърнали някъде думата *Dus*, а може би и цялото послание.

Например в църква.

5

Маккейлъб бе тъй наелектризиран от видяното и прочетеното, че не можеше и да помисли за сън. Наближаваше четири и половина и той знаеше, че ще посрещне утрото буден. В Куонтико вероятно бе твърде рано и едва ли щеше да открие някого в отдел „Науки за поведението“, но все пак реши да се обади. Той се качи в каюткомпанията, извади клетъчния телефон от зареждащото устройство и набра номера по памет. Когато централата отговори, помоли да го свържат със специален агент Бразилия Доран. Можеше да помоли много хора за тази услуга, но избра Доран, защото, докато все още беше в Бюрото, двамата вършеха заедно чудесна работа — нередко от разстояние. Освен това Доран бе специалистка в областта на графичните и словесните символи.

Отговори му телефонен секретар и докато слушаше записа, Маккейлъб набързо се опита да реши дали да остави съобщение, или просто да се обади по-късно. Отначало си помисли, че ще е по-добре да затвори и да се помъчи да хване Доран на живо, защото една лична молба се отхвърля много по-трудно, отколкото някакъв бездушен запис. Но после реши да разчита на някогашната дружба, макар че бе напуснал Бюрото преди почти пет години.

— Браз, обажда се Тери Маккейлъб. От много време не сме се чували. Слушай, обаждам се, защото ми трябва услуга. Можеш ли да ми звънеш, когато намериш свободно време? Много ще съм ти задължен.

Той продиктува номера на клетъчния си телефон, благодари и прекъсна връзката. Можеше да вземе телефона със себе си и да чака обаждането у дома, но тогава Граси-ела навярно щеше да чуе разговора с Доран, а не му се искаше. Върна се долу и отново разлисти досието. Още веднъж провери всеки документ за нещо пропуснато. Отбеляза няколко подробности и състави списък на онова, което трябваше да извърши или узнае, преди да разработи психологически

профил. Но всъщност просто убиваше времето, чакайки телефона да позвъни. Най-сетне Доран се обади около пет и половина.

— За многото време си напълно прав — каза тя вместо поздрав.

— Така е. Как си, Браз?

— И да се оплача, няма кой да слуша.

— Чух, че май сте затънали до ушите.

— Съвършено вярно. Работим, та свят ни се вие. Нализнаеш, миналата година пратихме половината персонал в Косово да помага за разследване на военните престъпления. Шест седмици там, после шест тук и така до безкрай. Тая история направо ни съсипа. Все още сме толкова изостанали с работата, че нямам представа как ще наваксаме.

Маккейлъб се зачуди дали тия жалби не са предварителна подготовка за отказ на молбата, която бе споменал в съобщението си. Все пак реши да продължи.

— Е, в такъв случай няма много да те зарадвам — каза той.

— Олеле, разтреперах се. Какво ти трябва, Тери?

— От тукашния отдел „Убийства“ ме помолиха за услуга. Искаха да прегледам един случай и...

— Твоят приятел свързал ли се е вече с нас?

— Приятелка — поправи я Маккейлъб. — Да, свързала се е и попаднала в листа на чакащите. Разбрала колко сте натоварени и затова се обърна към мен. Обещах да хвърля едно око, просто нямаше как да откажа.

— А сега гледаш да прехвърлиш някому топката, така ли?

Маккейлъб се усмихна. Надяваше се и отсреща да има усмивка.

— Донякъде. Но мисля, че ще се уреди бързо. Имам само един въпрос.

— Тогаво изплюй камъчето. Какво те интересува?

— Искам да разтълкуваш един символ. Хрумна ми, че може да има значение.

— Добре. Едва ли ще отнеме много време. Какъв е символът?

— Сова.

— Сова ли? Просто сова?

— Пластмасова, ако това те интересува. Но все пак сова. Искам да знам дали се е появявала при други случаи и какво означава.

— Е, спомням си совата върху пакетите с чипс. Каква марка беше?

— „Мъдрец“. Помня, произвеждат ги по Източното крайбрежие.

— Ето ти отговора. Совата е хитра. И мъдра.

— Браз, надявах се на нещо по-така...

— Знам, знам. Виж какво, ще се поразровя. Никога не забравяй, че символите се променят. В даден момент някой предмет може да има едно значение, а след време — съвсем друго. Само съвременни примери ли търсиш?

Маккейлъб се замисли за посланието върху лентата.

— Можещ ли да се разровиш и в Средновековието?

— Май си налетял на съвсем смахнат тип... ама какво говоря, всичките са такива. Чакай да позная. Да не е някоя свещена простота?

— Може би. Как позна?

— О, всичките тия истории около Средновековието и инквизицията. Виждала съм ги и преди. Добре, имам номера ти. Ще се опитам да позвъня още днес.

Маккейлъб се запита дали да не я помоли и за анализ на надписа върху лейкопласта, но реши да не прекалява. Освен това посланието навярно беше минало през компютърна проверка заедно с доклада на Джей Уинстън, Той благодари и се канеше да прекъсне, когато Доран го попита как е със здравето. Отговори, че е добре.

— По едно време чух, че живееш на яхта. Още ли си там?

— А, не, сега живея на остров, но не съм зарязал яхтата. Освен това си имам жена и дъщеричка на четири месеца.

— Еха! Слушай, наистина ли говоря с някогашния заклет ерген Тери Маккейлъб?

— Така изглежда.

— Като те слушам, май си си намерил половинката.

— Да, най-сетне.

— Тогава гледай да си я пазиш. От какъв зор пак се захващаш със старата работа?

Маккейлъб се поколеба, преди да отговори.

— И аз не знам.

— Не ме будалкай. И двамата знаем защо го правиш. Добре де, ще изясня каквото мога, после ще ти се обадя.

— Благодаря, Браз. Ще чакам.

Маккейлъб мина в съседната каюта и разтръска спящия Бъди Локридж. Стреснат, приятелят му яростно размаха ръце.

— Аз съм, аз съм!

Преди да се опомни, Бъди цапардоса Маккейлъб отстрани по главата с книгата, която бе чел снощи и все още държеше в ръка.

— Какво правиш? — възкликна той.

— Мъча се да те събудя, човече.

— Защо? Кое време е?

— Наближава шест. Искам да отплавам към отсрещния бряг.

— Сега?

— Да, сега. Тъй че ставай да ми помогнеш. Аз ще отвържа въжето.

— Ама сега ли бе, човек? Ще ни хване мъглата. Защо не изчакаш да се разнесе?

— Защото нямам време.

Бъди вдигна ръка и включи нощната лампа, монтирана на стената точно над койката. Маккейлъб забеляза, че книгата в ръката му е озаглавена „Кипналата кръв“.

— Май и на теб ти е кипнала кръвта — подхвърли той, разтривайки удареното си ухо.

— Извинявай. И закъде си се разбързал толкова? Заради случая е, нали?

— Отивам на палубата. Хайде, да тръгваме.

Маккейлъб тръгна към вратата. Както бе очаквал, Бъди подвижна след него:

— Ще ти трябва ли шофьор?

— Не, Бъди. Вече от две години сам си карам колата.

— Да, но може да ти потрябва помощ по случая, мой човек.

— Ще се справя. Побързай, Бъд, не искам да губя време.

Маккейлъб свали ключа от куката до вратата на каюткомпанията, излезе и се изкачи на мостика. Въздухът все още бе мразовит и първите утринни лъчи едва прозираха през мъглата. Той задейства радара и включи двигателите. Машините заработиха незабавно — само преди седмица Бъди бе откарал яхтата на технически преглед.

Маккейлъб ги остави да работят на празни обороти и отиде на кърмата. Освободи швартовото въже, после отвърза гумената лодка. Изтегли я към носа и я закрепил за плаващия кей, след което свали и предното въже. Яхтата беше свободна. Озърна се към мостика тъкмо навреме, за да види как Бъди, чорлав и сънен, сяда зад шурвала.

Маккейлъб му направи знак, че могат да тръгват. Бъди изтласка дроселите напред и „Попътно вълнение“ бавно потегли. Маккейлъб взе от палубата дългия прът, на да отблъсква настрани плаващия кей, докато яхтата се отправяше по фарватера към изхода от залива.

Маккейлъб остана на палубата. Облегнат на перилата, той гледаше как островът се отдалечава зад яхтата. Отново вдигна очи към къщата си и зърна самотната светлинка. Още бе рано, близките му спяха. Замисли се за грешката, която вършеше напълно съзнателно. Би трябвало да се качи горе и да каже на Грасиела какво ще прави, да се помъчи да ѝ обясни. Но знаеше, че това ще отнеме много време и в крайна сметка обясненията няма да я задоволят. Затова реши просто да тръгне. Щеше да позвъни на жена си от другия бряг, а по-късно да си носи последствията.

От хладния въздух на навъсеното утро кожата по ръцете и шията му беше настръхнала. Маккейлъб мина на носа и се загледа напред, където отвъд мъглата се криеше сушата на континента. От мисълта, че не вижда онова, за чието съществуване знае, го обзе някакво странно, зловещо чувство и той сведе очи. Носът на яхтата прорязваше безшумно водата, гладка и синкаво-черна като кожа на риба-меч. Маккейлъб знаеше, че трябва да се качи на мостика и да помогне на Бъди. Докато единият управляваше, другият щеше да следи радара, за да набележат безопасен курс към пристанището на Лос Анджелис. Жалко, че нямаше радар, който да му помогне, когато отново слезе на сушата и се помъчи да набележи курс по дирите на убиеца. Там го чакаше друга мъгла, много по-плътна от тукашната. А от тези мисли за виждане и търсене на път, умът му изведнъж се насочи към онази подробност от случая, която го бе заинтригувала най-силно.

„Пази се, пази се, Господ вижда!“

Думите се въртяха из главата му като монотонна будистка молитва. Неиде отпред, сред непрогледната мъгла, беше човекът, написал тия слова. Човекът, превърнал словата в жестока истина поне веднъж, но готов да повтори. Маккейлъб щеше да го открие. И той се запита чии ли слова ще следва. Имаше ли истински Бог, който го праща на това пътешествие?

Леко докосване по рамото го стресна и той едва не изгърва пръта зад борда. Обърна се. Беше Бъди.

— Божичко, недей да правиш така бе, човек!

— Добре ли си?

— Добре бях, докато ти не ме побърка от страх. Какви ги вършиш? Нали трябва да управляваш.

Маккейлъб се озърна през рамо да види дали вече са отминали шамандурите на пристанището.

— Не знам — каза Бъди. — Както беше застанал с тоя прът, изведнъж ми заприлича на капитан Ахав. Помислих, че ти е станало нещо. Какво правиш?

— Размишлявах. Имаш ли нещо против? И не се промъквай така изотзад, човече.

— Е, сега май сме квит.

— Върви да управляваш яхтата, Бъди. Аз ще се кача след малко. И включи генератора — така и така двигателите работят, поне да заредим акумулаторите.

Докато Бъди се отдалечаваше, Маккейлъб усети как сърцето му се успокоява. Той мина отзад и закрепил пръта на място. Докато се навеждаше, самотна вълна разлюля яхтата. Той надигна глава и потърси с поглед какво я е предизвикало. Но не видя нищо. Вълната отмина като призрак по гладката повърхност на залива...

6

Хари Бош вдигна куфарчето си като щит и започна да си проправя път през тълпата от журналисти и фотографи, отрупани пред вратата на съдебната зала.

— Пуснете ме, моля, пуснете ме.

Повечето изобщо не помръдваха и се налагаше да ги изблъсква с куфарчето. Всички отчаяно напиреха напред и протягаха фотоапарати и касетофони към центъра на навалищата, където стоеше адвокатът на защитата.

Най-сетне Бош се добра до вратата, където един помощник-шериф едва удържаше тълпата. Помощникът го разпозна и се отдръпна да му стори път.

— Знаеш ли — подхвърли Бош, — така ще е всеки ден. Тоя тип има повече за казване навън, отколкото в залата. Май трябва да се състави списък на кого е разрешено да влиза в съда.

Помощникът го посъветва да предложи тази идея на съдията.

Бош влезе, мина по централната пътека и се насочи към масата на обвинението. Беше дошъл пръв. Дръпна третия стол и седна. Отвори куфарчето си върху масата, извади тежката синя папка и я остави настрана. После щракна куфарчето и го сложи на пода до стола си.

Беше готов. Приведе се напред и скръсти ръце върху папката. В залата цареше тишина, нарушавана само от помощника на съдията и съдебната секретарка, които се подготвяха за днешното заседание. Бош обичаше тези моменти. Затишие пред буря. А знаеше твърдо, че бурята ще връхлети. Той кимна замислено. Беше готов — готов да танцува отново с дявола. Изведнъж осъзна, че жизнената му мисия е събрана именно в тези моменти. Паметни моменти, на които би трябвало да се наслаждава, но вместо това усещаше само как стомахът му се стяга от напрежение.

Отекна шумно метално дрънчене и вратата на страничната килия се отвори. Двама полицаи въведоха подсъдимия. Човекът беше млад и

все още имаше следи от слънчев загар въпреки трите месеца зад решетките. Костюмът му струваше поне колкото едноседмичната заплата на пазачите от двете му страни. Ръцете му бяха оковани за верига около кръста, която стоеше някак нелепо върху безупречния син костюм. В едната си ръка стискаше скицник, в другата флумастер — единственото средство за писане, което разрешаваха в предварителния арест.

Полицайте отведоха затворника към средния стол зад масата на защитата. Докато сваляха веригата, той се усмихна и погледна напред. Единият пазач хвана човека за рамото и го бутна на стола. После двамата полицаи седнаха на столове зад него.

Подсъдимият веднага се приведе напред, разгърна скицника и започна да рисува с флумастера. Бош го гледаше. Чуваше трескавото шумолене на флумастера по хартията.

— Не ми разрешават да ползвам въглен, Бош. Представяш ли си? Какво опасно може да има в някакво си парченце въглен?

Затворникът подхвърли тия думи, без да поглежда Бош. Бош не отговори.

— Подобни дреболии ме тормозят най-много — добави човекът.

— Свиквай отсега — отвърна Бош.

Онзи се разсмя, но пак не го погледна...

— Знаеш ли, нещо ми подсказваше, че точно това ще кажеш.

Бош мълчеше.

— Виждаш ли колко си прозрачен, Бош. Всички сте предсказуеми.

Вратата в дъното се отвори и Бош откъсна поглед от обвиняемия. Влизаха съдията и прокурорът. Заседанието щеше да почне след малко.

Докато се добере до селскостопанския пазар, Маккейлъб вече бе закъснял с половин час за срещата с Джей Уинстън. Бяха прекосили пролива за час и половина и след като спряха на пристанището Кабрильо, той се обади по телефона в полицията, но после откри, че акумулаторът на джипа е изтощен, защото не го бе ползвал от две седмици. Наложиха се Бъди да го тегли и това отне доста време.

Влезе в ресторант „Дюпар“ край пазара, но не видя Уинстън нито на масите, нито на бара. Надяваше се да не си е тръгнала. Избра едно свободно сепаре в ъгъла и седна. Нямаше нужда да гледа менюто. Бяха избрали пазара за среща, защото беше близо до апартамента на Едуард Гън и защото Маккейлъб искаше да закуси в „Дюпар“. Неведнъж бе казвал на Уинстън, че от Лос Анджелис най-много му липсват палачинките в „Дюпар“. С Грасиела и децата всеки месец идваха на континента да закупят дрехи и други стоки, които не се намираха на Каталина. При тия пътувания почти винаги се отбиваха в „Дюпар“. Независимо дали закусваха, обядваха или вечеряха, Маккейлъб винаги си поръчваше палачинки. Реймънд също. Само че той ги предпочиташе със сладко от боровинки, а Маккейлъб с традиционния кленов сироп.

Маккейлъб каза на сервитьорката, че чака компания, но си поръча голям портокалов сок и чаша вода. Щом му донесоха поръчката, той отвори кожената си чанта и извади пластмасовото шишенце с таблетките. Винаги държеше на яхтата едноседмичен запас от хапчета, а в жабката на джипа — допълнителна доза за два дни. Беше приготвил шишенцето, след като спряха на пристанището.

Редувайки глътка вода и глътка портокалов сок, той преглътна сутрешната си доза от двайсет и седем таблетки. Отдавна ги познаваше по цвят, форма и вкус: „Прилосек“, „Дигоксин“, „Бацитрацин“. От съседното сепаре смаяно го гледаше една жена.

Никога нямаше да се отърве от таблетките. Те бяха третото неизбежно нещо в живота му след данъците и смъртта. В течение на

годините някои щяха да бъдат променени, други спрени, трети добавени, но знаеше, че докато е жив, ще гълта хапчета, смекчавайки с портокалов сок отвратителния им вкус.

— Виждам, че си поръчал без мен.

Вдигна очи и видя Джей Уинстън да се настанява отсреща.

— Извинявай, че закъснях. По Десета улица имаше ужасно задръстване.

— Няма нищо. И аз закъснях. Изтощен акумулатор.

— По колко бройки пиеш сега?

— Намалих ги на петдесет и четири дневно.

— Невероятно.

— Наложих се да превърна един гардероб в аптека. Целия го запълних.

— Е, поне още си жив.

Тя се усмихна и Маккейлъб кимна. Сервитьорката донесе меню за Уинстън и ги посъветва да избързат с поръчката.

— Ще взема каквото си избере той.

Маккейлъб поръча голяма порция палачинки с топено масло и добре препържен бекон.

— Кафе? — попита сервитьорката. Изглеждаше тъй, сякаш току-що бе получила милионната поръчка в кариерата си.

— Да, моля — каза Уинстън. — Черно.

Маккейлъб предпочете портокалов сок.

Когато сервитьорката се отдалечи, той погледна Уинстън.

— Е, откри ли домоуправителя?

— Ще ни чака в десет и половина. Жилището още е свободно, но са почистили. След като махнахме печатите, сестрата на убития дошла, прегледала вещите и взела каквото ѝ се харесало.

— Да, боях се от нещо подобно.

— Според домоуправителя не е взела много... всъщност нямало кой знае какво за взимане.

— Ами совата?

— Той не си спомня за нея. Откровено казано, и аз не помнех, докато ти не я спомена тази сутрин.

— Нямам нищо конкретно предвид, но бих желал да я видя.

— Е, ще разберем дали още е там. Какво друго смяташ да правиш. Надявам се, че не си бил толкова път през пролива само за да

огледаш апартамента.

— Мислех да проверя сестрата. А може би и Хари Бош.

Уинстън млъкна, но по държанието ѝ личеше, че чака обяснение.

— За да се състави психологически портрет на неизвестен убиец, много е важно човек да познава жертвата. Навици, характер, всичко. Сама знаеш. Сестрата може да ни помогне в това отношение, а донякъде и Бош.

— Помолих те само да прегледаш досието и записа, Тери. Ще ме накараш да се чувствам виновна.

Маккейлъб млъкна, докато сервитьорката слагаше на масата кафе за Уинстън и две малки стъклени канички със сладко от боровинки и кленов сироп. След като пак останаха сами, той продължи:

— Знаеше, че ще хлътна, Джей. „Пази се, пази се, Господ вижда.“ Я стига. Само не ми разправяй, че си очаквала да прегледам папката и да ти телефонирам. Освен това не се оплаквам. Тук съм, защото така искам. Ако се чувстваш виновна, можеш да платиш сметката.

— Какво каза жена ти?

— Нищо. Знае, че трябва да го направя. Обадих ѝ се от пристанището, след като пристигнах. Вече беше късно да каже каквото и да било. Само заръча на връщане да купя замразено тамале^[1] от „Ел чоло“.

Сервитьорката донесе палачинките. Разговорът секна и Маккейлъб учтиво изчака Уинстън първа да избере пълнежа, но тя разсеяно човъркаше палачинките си с вилицата и накрая той не издържа. Поля своите с кленов сироп и започна да се храни. След малко сервитьорката се върна и остави сметката. Уинстън бързо я грабна.

— Ще я осребря при шерифа.

— Благодаря му от мое име.

— Знаеш ли, чудя се какво очакваш от Хари Бош. Той ми каза, че е имал само няколко срещи с Гън през изминалите години след случая с проститутката.

— Кога? Да не е било, когато са го арестували?

Уинстън кимна, мажейки палачинките си със сладко от боровинки.

— Значи го е видял вечерта преди убийството. Не видях в досието такава нещo.

— Не го записах. Нямахше нищо особено. Дежурният сержант му се обади, че са прибрали Гън за шофиране в нетрезво състояние.

Маккейлъб кимна.

— И?

— И той отишъл да го види. Това е. Дори не успели да поговорят, защото Гън бил пиян-залян.

— Е... все пак искам да поговоря с Хари. Веднъж работихме заедно по един случай. Той е свестен полицаи. Наблюдателен и досетлив. Може да знае нещo полезно.

— Ако изобщо успееш да поговориш с него.

— Как така?

— Не знаеш ли? Включен е в обвинението по делото срещу Дейвид Стори. Не гледаш ли новините?

— Ах, по дяволите. Бях забравил. Спомням си, че срещнах името му във вестниците, след като арестуваха Стори. Кога беше това, през октомври ли? Значи вече отиват на съд?

— И още как. Никакви отсрочки, а предварителните формалности отпадат, защото обвинението е предявено от Голямото жури. Почнаха да подбират съдебните заседатели още на първи. Според последни сведения вече са ги подбрали, тъй че делото вероятно ще почне тази седмица, може би дори днес.

— Кофти работа.

— Е, опитай да се добереш до Бош. Сигурна съм, че само теб чака.

— Ти май не искаш да разговарям с Бош?

— Не съм казала подобно нещo. Прави каквото си искаш. Просто не желяех да те разкарвам излишно. Мога да поговоря с началството да ти уредим някакъв хонорар като консултант, но...

— Не се тревожи за това. Нали сега шерифът черпи? Стига ми и толкова.

— Не съм убедена.

Той не й каза, че е готов да работи безплатно просто за да се върне в живота за няколко дни. Не каза и другото — че изобщо не може да приеме пари от нея. Ако получеше някакъв „официален“ доход, губеше помощта на щатските медицински власти, които

плащаха всекидневните му петдесет и четири таблетки. Хапчетата бяха толкова скъпи, че ако му се наложеше да ги плаща сам, ще да има поне шестцифрена заплата, иначе щеше да банкрутира най-много за половин година. Това бе грозната тайна, скрита зад медицинското чудо, което го беше спасило. Имаше шанс за втори живот, стига да не се мъчеше да припечели. Тъкмо по тази причина целият бизнес се водеше на името на Бъди Локридж. Официално Маккейлъб му помагаше без заплащане. Бъди просто наемаше яхтата от Грасиела, като ѝ плащаше шейсет процента от чистата печалба.

— Как са палачинките? — попита той.

— Върховни.

— Адски си права.

---

[1] Мексиканско ястие от месо, царевица, чушки и други зеленчуци. — Б. Пр. ↑

8

„Гранд Роял“ бе двуетажен позор за архитектурата — занемарена съборетина, чиито претенции започваха и приключваха с модернистичните букви на името, изписано над входа. По улиците на Западен Холивуд изобилстваха подобни банални сгради, претъпкани с малки апартаменти. През петдесетте и шейсетте години те бяха изместили някогашните бунгала и заместиха истинския стил с фалшиво изискани орнаменти и имена, отразяващи точно онова, което не представляваха.

Маккейлъб и Уинстън се изкачиха на втория етаж и влязоха в апартамента на покойния Едуард Гън, придружени от домоуправителя на име Роршах. „Също като създателя на теста, само че се пише различно“ — бе пояснил той.

Ако не знаеше точно къде да търси, Маккейлъб навярно нямаше да забележи остатъците от кръв върху килима, където беше умрял Гън. Килимът не бе заменен. Само го бяха обработили с препарат и следващият наемател сигурно щеше да си помисли, че неясното светлокафяво петно е оставено от разляно кафе или нещо подобно.

Апартаментът беше почистен и готов за наемане. Но обзавеждането си оставаше същото. Маккейлъб разпозна старите мебели от виеозаписа.

Той погледна към дъното на хола, но бюфетът бе съвсем празен. Нямаше я и совата върху него. Озърна се към Уинстън.

— Изчезнала е.

Уинстън погледна домоуправителя.

— Мистър Роршах, върху този бюфет имаше сова. Смятаме, че е важна улика. Сигурен ли сте, че не знаете какво е станало с нея?

Роршах разпери широко ръце и ги отпусна.

— Не, не знам. Вече ме питахте и тогава си помислих: „Не помня никаква сова.“ Но щом казвате...

Той сви рамене и вирна брадичка, после кимна, сякаш признаваше неохотно, че върху бюфета е имало сова.

За Маккейлъб жестовете и думите му представляваха класически пример на изпечен лъжец. Отричаш съществуването на откраднатия от теб предмет и така елиминираш самата кражба. Предположи, че и Уинстън е усетила същото.

— Джей, имаш ли телефон? Можеш ли да се обадиш на сестрата, за да проверим?

— Чакам общината да ми купи служебен.

Маккейлъб бе искал да остави своя номер свободен, в случай че позвъни Браз Доран, но сега нямаше как. Той сложи кожената си чанта върху дивана, извади телефона и го подаде на Уинстън.

Наложи ѝ се да потърси номера на сестрата в бележника си. Докато тя звънеше, Маккейлъб бавно обиколи апартамента, опитвайки да опознае мястото и да долови някакъв отзвук от престъплението. В столовата спря пред кръглата дървена маса, обкръжена от четири стола с високи облегалки. В доклада на криминалистите се казваше, че по три от столовете имало множество петна, частични и цели отпечатащи — всички принадлежащи на жертвата Едуард Гън. По четвъртия стол, откъм северната страна на масата, нямало свършено никакви следи. Очевидно е бил избърсан. Най-вероятно го бе сторил убиецът, след като е използвал стола за някаква цел.

Маккейлъб се ориентира и мина от северната страна на масата. Като внимаваше да не докосва облегалката, той пъкна пръсти под стола и го придърпа настрани, към бюфета. Разположи го на средата, после стъпи върху седалката. Вдигна ръце, сякаш слагаше нещо на бюфета. Столът се разлюля на неравните си крачета и Маккейлъб инстинктивно протегна ръка, за да се удържи за ръба на бюфета. В последния момент се опомни и само опря лакти в горната част на една от стъклените вратички.

— Не мърдай, Тери.

Той погледна надолу. Уинстън стоеше до него. В ръката си държеше изключения телефон.

— Не мърдам. Е, у нея ли е птицата?

— Не, изобщо нямаше представа за какво говоря.

Маккейлъб се повдигна на пръсти и надникна над горния ръб на бюфета.

— Каза ли ти какво е взела?

— Само малко дрехи и няколко стари снимки от детството им. Не искала нищо друго.

Маккейлъб кимна. Продължаваше да оглежда горната част на бюфета. Беше покрита с дебел слой прах.

— Спомена ли ѝ, че ще отида да поговоря с нея?

— Забравих. Мога пак да ѝ позвъня.

— Имаш ли фенерче, Джей?

Тя порови из чантата си и му подаде миниатюрно фенерче. Маккейлъб го включи и насочи лъча под малък ъгъл към горната част на бюфета. Така прашният слой се виждаше по-добре и той различи съвсем ясно осмоъгълен отпечатък от нещо, слагано там. Стойката на совата.

Той плъзна лъча по ръба, после изключи и слезе от стола. Върна фенерчето на Джей.

— Благодаря. Може би си струва да повикаш екип да потърси отпечатъци горе.

— Как така? Совата я няма, нали?

Маккейлъб се озърна към Роршах.

— Да, изчезнала е. Но за да я сложи горе, някой е използвал онзи стол. Залитнал е и се е хванал за ръба.

Той извади от джоба си химикалка и посочи мястото, където бе зърнал следи от пръсти.

— Доста е прашно, но може и да са останали отпечатъци.

— Ами ако са от онзи, който е взел совата?

Маккейлъб погледна втренчено Роршах и отговори:

— Все едно. Може да има отпечатъци.

Роршах извърна глава.

— Може ли пак да използвам телефона? — попита Уинстън.

Маккейлъб ѝ го подаде.

— Заповядай.

Докато Уинстън поръчваше да изпратят екип, Маккейлъб придърпа стола наред стаята, на три-четири крачки от кървавото петно. После седна и се огледа. От това място би изглеждало, че совата се вира както в жертвата, така и в убиеца. Някакъв инстинкт му подсказа, че престъпникът е искал точно това. Маккейлъб сведе очи към петното и си представи, че гледа как Едуард Гън се бори за живота си и бавно губи битката. Кофата, помисли си той. Само тя не

съвпаднаше. Убиецът бе нагласил сцената, но не бе издържал на представлението. Кофата му бе трябвала, за да не вижда лицето на жертвата. Това несъответствие смущаваше Маккейлъб.

Уинстън се приближи и му подаде телефона.

— Един екип тъкмо привършва с оглед на домашен обир. Ще пристигнат до петнайсет минути.

— Късмет.

— Голям късмет. Какво правиш?

— Размишлявам. Мисля си, че е седял тук да гледа, но накрая не е издържал. Ударил е Гън по главата, може би за да ускори края. После взел кофата и я сложил, за да не вижда лицето му.

Уинстън кимна.

— Откъде е дошла кофата? — добави Маккейлъб. — В досието не се...

— Смятаме, че идва от шкафчето под кухненската мивка. Там има тъмен кръг, който съвпада с дъното на кофата. Кърт записа това в приложението. Сигурно е забравил да го сложи в папката.

Маккейлъб кимна и се изправи.

— Ти ще чакаш екипа, нали?

— Да, би трябвало да дойдат всеки момент.

— Аз ще се поразходя.

Той тръгна към отворената врата.

— И аз идвам — каза Роршах.

Маккейлъб се обърна.

— Не, мистър Роршах, вие трябва да останете тук с детектив Уинстън. Трябва ни независим свидетел, който да следи какво правим в апартамента.

Той погледна Уинстън през рамото на Роршах. Тя кимна в знак, че е разбрала защо разправя подобни измислици.

— Да, мистър Роршах. Моля ви, останете, ако нямате нищо против.

Роршах отново сви рамене и повдигна ръце.

Маккейлъб слезе по стълбите към вътрешното дворче на сградата. Обиколи го от всички страни, оглеждайки ръба на плоския покрив. Не видя совата никъде. Обърна се, мина през фойето и излезе на улицата.

От другата страна на Суитцър Авеню се намираше „Бракстън Армс“ — триетажен Г-образен жилищен блок с външни тераси и стълбища. Маккейлъб пресече улицата и откри, че входът е преграден с двуметрова решетка. Мярката беше по-скоро демонстративна. Той свали якето си, сгъна го и го пхна през решетката. После стъпи на дръжката на портата, провери дали ще издържи тежестта му и се изкатери върху оградата. Скочи от другата страна и се озърна да види дали някой не е забеляза. Всичко беше спокойно. Взе якето и тръгна към стълбището.

Изкачи се до третия етаж и обиколи по терасата към предната част на зданието. От физическото усилие дишаше задавено и тежко. Когато стигна отпред, той се облегна на парапета да си поеме дъх. После погледна откъд Суитцър Авеню към плоския покрив на сградата, където бе живял Едуард Гън. Пак не видя совата.

Маккейлъб опря лакти на парапета и продължи да се бори за всяка глътка въздух. Усещаше как ударите на сърцето му постепенно се успокояват. По челото му бе избила пот. Знаеше, че не е сърдечна слабост. Самият той бе изнемощял от всички тия лекарства, които взимаше, за да поддържа сърцето си силно. Обзе го безсилен гняв. Бе наясно, че никога няма да укрепне, че цял живот ще се вслушва в пулса си както нощен грабител се вслушва в пукащите дъски по пода.

Когато чу автомобилен двигател, той погледна надолу и видя пред съседната сграда да спира бяла камионетка с емблемата на шерифа. Екипът бе пристигнал.

Маккейлъб се озърна още веднъж към отсрещния покрив, после унило наведе глава и понечи да си тръгне. Внезапно спря. Совата беше тук. Стърчеше над компресора на централния климатик върху пристройката на сградата, в която се намираше.

Той побърза към стълбището и се изкачи на горната площадка. Наложил му се да лъкатуши между купища вехти мебели, но вратата за покрива беше отключена. Изтича по равния чакълест покрив към климатика. Огледа внимателно совата, преди да я докосне. Съвпаднаше със спомените му от видеозаписа. Имаше плоска осмоъгълна поставка. Маккейлъб не се съмняваше, че е същата. Той размота телта, с която беше завързана за решетката на климатика. Забеляза, че решетката и корпусът са покрити със засъхнали птичи изпражнения. Вероятно това създаваше проблеми с поддръжката и Роршах, който сигурно

надзираваше и тази сграда, бе взел совата от апартамента на Гън, за да плаши птиците с нея.

Маккейлъб омота телта около шията на совата, за да не я докосва при носенето, макар че не му се вярваше да са останали отпечатъци или други микроскопични следи. Вдигна я от климатика и тръгна обратно към стълбището.

Когато се върна в апартамента на Едуард Гън, Маккейлъб завари двама криминалисти да вадят приборите си от кутия за инструменти. Пред бюфета стърчеше сгъваема стълба.

— Може би ще е по-добре да започнете от това — каза той.

Докато влизаше и оставяше пластмасовата сова на масата. Маккейлъб видя как очите на Роршах се разшириха.

— Вие сте домоуправител и на отсрещната сграда, нали, мистър Роршах?

— Ами...

— Не лъжете, лесно можем да проверим.

— Няма нужда да проверяваш, така е — каза Уинстън и се наведе да огледа совата. — Беше там, когато го търсихме в деня на убийството. Там живее.

— Имате ли представа как се е озовала тази птица на покрива?
— попита Маккейлъб.

Роршах упорито мълчеше.

Май самичка е прелетяла, а?

Роршах не можеше да откъсне очи от совата.

— Знаете ли какво мистър Роршах, засега можете да си вървите. Но гледайте да сте наоколо. Ако открием отпечатъци по птицата или бюфета, ще ни трябва и вашите за сравнение.

Този път Роршах погледна Маккейлъб и очите му се разшириха още повече.

— Хайде, вървете, мистър Роршах.

Домоуправителят се обърна и бавно излезе от апартамента.

— И затворете вратата, ако обичате — подвикна след него Маккейлъб.

След като Роршах изчезна и затвори вратата, Уинстън избухна в смях.

— Тери, беше ужасно жесток с него. Всъщност не е сторил нищо лошо, сам знаещ. Ние освободихме апартамента, сестрата мина да

вземе каквото си хареса. И какво да прави човекът? Да даде жилището под наем с тая глупава сова?

Маккейлъб поклати глава.

— Той ни излъга. А това не е редно. Едва не ме тръшна удар, додето се изкатеря до покрива на оная сграда отсреща. Можеше просто да ни каже, че е там.

— Е, ти пък го сплаши здравата. Занапред ще си има обица на ухото.

— Дано.

Маккейлъб огледа птицата, докато единият криминалист я ръсеше с черен прах. Изглеждаше ръчно боядисана. Беше тъмнокафява, с черно по крилето, гърба и главата. Гърдите бяха в по-светъл тон, изпъстрени тук-там с жълти петънца.

— Навън ли е било това нещо? — попита експертът.

— Да, за съжаление — отговори Маккейлъб, като си спомни проливните дъждове, които бяха дошли от континента към Каталина миналата седмица.

— Е, не откривам нищо.

— Така и очаквах.

Маккейлъб погледна към Уинстън и в очите му отново припламна ярост срещу Роршах.

— И тук нищо — обади се другият специалист. — Прекалено е прашно.

9

Процесът срещу Дейвид Стори се водеше в съдебната сграда на област Ван Нюис.

Престъплението нямаше ни най-малка връзка с това място, нито дори с долината Сан Фернандо. Просто от прокуратурата бяха решили така, защото в момента там беше свободна зала N — най-голямата съдебна зала в областта, изградена преди няколко години чрез съединяване на две отделни зали, за да осигури достатъчно място за двата съдебни състава, а и за репортерския наплив около процеса срещу братя Менендес. Делото за убийството на родителите им бе една от няколкото съдебни сензации на миналото десетилетие, привлекли вниманието на медиите, а следователно и на обществото. Когато приключи, прокуратурата не си направи труда да разделя отново огромната зала. Някой предвидлив служител си бе дал сметка, че в Лос Анджелис винаги ще се намери случай, който да я запълни.

Както ставаше сега с делото срещу Дейвид Стори.

Трийсет и осем годишният кинорежисьор, станал известен със своите филми, надхвърлящи всички допустими рамки на секс и насилие, бе обвинен в убийството на млада актриса, която поканил на гости след премиерата на последния си филм. Трупът на двацет и три годишната жена бил открит на следващата сутрин в малкото бунгало в Никълс Кениън, което наемала заедно с друга начинаеща актриса. Жертвата била удушена, а голото ѝ тяло нагласено върху леглото в поза, целяща според следователите да затрудни откриването на убиеца.

Елементите на процеса — власт, известност, секс и пари — заедно с холивудската връзка бяха привлекли максимално вниманието на медиите. Тъй като стоеше от другата страна на камерата, Дейвид Стори не можеше да се нарече кинозвезда в истинския смисъл на думата, но името му беше известно, а и притежаваше страховитата власт на човек, направил седем касови рекорда за седем години. Делото срещу него привличаше журналистите точно както мечтата за Холивуд примадва младежите. Предварителните коментари

категорично го определяха като пример за неудържимата холивудска алчност и похотливост.

Освен това случаят бе обгърнат в потайност, каквато рядко се среща при криминални процеси. Прокуратурата представи събраните доказателства пред Голямото жури, за да бъде предявено обвинение срещу Стори. Този ход даде възможност да се прескочи предварителното съдебно заседание, при което обикновено биват разкрити повечето улики срещу обвиняемия. Без този източник на сведения журналистите можеха да разчитат само на връзките си в лагерите на обвинението и защитата. Въпреки всичките им усилия обаче не стигнаха почти до нищо, освен най-общи сведения. Доказателствата, чрез които обвинението смяташе да докаже вината на Стори, оставаха неизвестни и това подсилваше още повече трескавия интерес към процеса.

Точно това бе причината делото да се проведе в грамадната зала във Ван Нюис. Втората заседателска ложа щеше да осигури допълнително място за журналисти, а свободният втори кабинет щеше да бъде превърнат в пресцентър, където репортерите от втора и трета ръка можеха да гледат заседанията по вътрешна кабелна връзка. Този ход осигуряваше на всички медии — от „Нашънъл Енкуайърър“ до „Ню Йорк Таймс“ — пълен достъп до процеси и неговите участници, а това гарантираше, че събитието ще се превърне в първия пълнокръвен медиен цирк на новия век.

Насред арената на този цирк зад масата на обвинението седеше детектив Хари Бош, главният следовател по случая. Всички предварителни журналистически анализи се свеждаха до един извод: обвиненията срещу Дейвид Стори зависят изцяло от Бош. Твърдеше се, че всички доказателства по обвинението в убийство били косвени и че Бош щял да даде основа за изграждането на делото. Единственото несъмнено доказателство, за което знаеха медиите, беше, че Бош щял да разкаже как при разговор насаме, без други свидетели или устройства за записване на изявлението, Стори самодоволно му признал престъплението си и се похвалил, че най-вероятно ще му се размине.

Маккейлъб знаеше всичко това, докато влизаше в съдебната зала малко преди пладне. Той застана на опашка, за да мине през металодетектора и отново почувства колко много се е променил

животът му. Докато беше агент от Бюрото, стигаше само да покаже значката си, за да мине направо. Сега бе най-обикновен гражданин. Трябваше да чака.

Коридорът на четвъртия етаж беше препълнен с народ. Забеляза, че мнозина от присъстващите стискат големи черно-бели снимки на кинозвездите, които се надяваха да видят на процеса — като свидетели или като зрители, дошли да подкрепят обвиняемия. Маккейлъб тръгна към двойната врата на залата, но един от двамата полицаи отпред му каза, че вътре е претъпкано. После му посочи въжето наблизко, зад което се проточваше дълга опашка от хора, и каза, че всички чакали да влязат. Когато някой напускал залата, друг можел да заеме мястото му. Маккойлъб кимна и се отдръпна от входа.

Малко по-нататък забеляза отворена врата, около която обикаляха хора. Разпозна един от репортерите на местната телевизия. Предположи, че това е пресцентърът и тръгна натам.

Когато стигна до отворената врата, той надникна вътре и видя два големи телевизора, монтирани високо в ъглите на стаята, и няколко души, струпани около дълга заседателна маса. Репортери. Те тракаха по клавишите на портативни компютри, драскаха в бележниците си, дъвчеха сандвичи. Масата бе отрупана с пластмасови чашки от кафе и сода.

Маккейлъб погледна единия екран и видя, че съдът все още заседава, макар да минаваше пладне. Камерата показваше залата в общ план и той разпозна Хари Бош, седнал зад масата на обвинението, заедно с един мъж и една жена. Изглеждаше разсеян, сякаш заседанието изобщо не го интересуваше. Върху трибуната, между екипи-те на защитата и обвинението, бе застанал мъж, когото Маккейлъб разпозна като Дж. Ризън Фоукс, главния адвокат на защитата. Зад масата вляво от него седеше обвиняемият Дейвид Стори.

Маккейлъб не можеше да чуе звука, но знаеше, че Фоукс не произнася встъпителната си реч. Вместо да гледа ложата на заседателите, той бе вдигнал глава нагоре, към съдийската маса. Най-вероятно юристите обсъждаха последните дребни подробности преди началото на самия процес. Върху двата екрана се появи образ от нова камера, насочена право към съдията, който започна да говори. Вероятно съобщаваше решението си. Маккейлъб забеляза отпред табелка с името му. Съдия Джон А. Хютън.

— Агент Маккейлъб?

Обърна се рязко и зърна до себе си някакъв мъж. Изглеждаше му познат, но не се сещаше откъде.

— Просто Маккейлъб. Тери Маккейлъб.

Човекът усети смущението му и протегна ръка.

— Джак Макавой. Веднъж взех интервю от вас. Беше съвсем кратко. За издирването на Поета^[1].

— А, сега си спомням. Доста отдавна беше.

Маккейлъб стисна ръката му. Наистина си го спомняше. Макавой се бе забъркал в издирването на Поета и по-късно написа книга за това. Маккейлъб бе взел съвсем незначително участие в случая, когато следствието се прехвърли в Лос Анджелис. Така и не успя да прочете книгата на Макавой, но беше сигурен, че не е допринесъл за нея и името му едва ли се споменава.

— Мислех, че си от Колорадо — каза той, като си припомни, че навремето Макавой работеше за един денвърски вестник. — За процеса ли те командироваха тук?

Макавой кимна.

— Добра памет имаш. Бях от Денвър, но сега живея тук. Вече съм на свободна практика.

Маккейлъб кимна и се запита какво още може да каже.

— А в момента за кого работиш?

— Пиша седмичен обзор по делото за „Ню Таймс“. Четеш ли го?

Маккейлъб кимна. Добре познаваше „Ню Таймс“ — креслив жълт седмичник с подчертана враждебност към властите. Изглеждаше, че се издържа предимно с реклами за какво ли не — от филми до придружителски услуги. Раздаваше се безплатно и Бъди непрестанно прелистваше някой от броевете, разхвърляни из яхтата. Маккейлъб също хвърляше по някой поглед, но досега не бе забелязвал името на Макавой.

— Освен това готвя по-общ обзор за „Венити Феър“ — добави журналистът. — Нали знаеш, обширна статия за мрачните страни на Холивуд. Мисля си и за нова книга. Какво те води насам? Да не си... замесен в тази история по някакъв...

— Не. Бях наблизил, а един приятел участва в процеса. Надявах се, че ще успея да му кажа едно здрасти.

Докато изричаше тази лъжа, Маккейлъб извърна глава и пак надникна през вратата към екраните. Отново показваха цялата зала. Бош като че събираше някакви документи в куфарчето си.

— Хари Бош ли?

Маккейлъб пак погледна журналиста.

— Да, Хари. Преди време работихме заедно по един случай и... какво става тук всъщност?

— Последни молби и предложения преди откриването. Започнаха със закрито заседание и все още уреждат служебни въпроси. Не си струва човек да виси там. Всички смятат, че съдията вероятно ще приключи до обедната почивка и ще предостави остатъка от деня за встъпителните речи. Утре започват в десет. Мислиш, че сега е претъпкано? Чакай само да видиш какво ще е утре.

Маккейлъб кимна.

— Е, добре тогава. Ммм... беше ми много приятно да се видим, Джак. Успех с писането. И с книгата, ако стигнеш до нея.

— Знаеш ли, много бих искал да напиша за твоята история. Нали разбираш, сърцето и тъй нататък.

Маккейлъб кимна.

— Е, дължах на Кийша Ръсел една услуга и тя не пропусна да се възползва.

Маккейлъб забеляза, че хората почват да се измъкват от пресцентъра. На екраните зад тях съдията напускаше масата си. Заседанието бе свършило.

— Сега ще се опитам да хвана Хари. Беше ми приятно да те видя, Джак.

Маккейлъб протегна ръка и Макавой я стисна. Сетне последва другите репортери към вратата на съдебната зала.

Двама полицаи отвориха главния вход на зала N и отвътре бликнаха щастливите граждани, успели да си намерят места за заседанието, което навярно бе минало потресаващо скучно. Онези, които не бяха имали този късмет, се блъскаха наоколо, за да зърнат някоя знаменитост, но останаха разочаровани. Знаменитостите щяха да дойдат чак утре. Встъпителните речи бяха като началните надписи на някой филм. Точно там биха искали да ги видят.

В края на навалищата се зададоха юристите и помощниците им. Стори бе върнат зад решетките, но адвокатът му решително се отправи

към групата журналисти и почна да излага възгледите си за станалото в съдебната зала. Висок мъж с гарвановочерна коса, загоряло лице и неспокойни зелени очи застана точно зад адвоката, за да прикрива гърба му. Човекът имаше забележителна външност и Маккейлъб си помисли, че го познава, но не помнеше откъде. Приличаше на някой от артистите, които Стори обикновено включваше във филмите си.

Обвинителите излязоха и скоро събраха на свой ред групичка репортери. Отговорите им бяха по-кратки от тези на адвоката. Често отказваха коментари, когато ги питаха за доказателствата, които ще представят.

Маккейлъб се озърташе за Бош и най-сетне го видя да се измъква последен. Той заобиколи навалищата плътно покрай стената и тръгна към асансьорите. Една журналистка се насочи към него, но Бош вдигна ръка и ѝ махна да си върви. Тя спря и се зарея като свободна молекула обратно към тълпата около Дж. Ризън Фоукс.

Маккейлъб последва Бош по коридора и го настигна, докато чакаше асансьор.

— Хей, Хари Бош.

Бош се обърна и вече отваряше уста да отхвърли въпросите, когато позна Маккейлъб.

— Хей... Маккейлъб.

Той се усмихна. Стиснаха си ръцете.

— Такава лудница не бях виждал — каза Маккейлъб.

— Не ми говори. Какво правиш тук? Само не казвай, че си решил да пишеш книга за тази история.

— Какво?

— Напоследък всички, дето някога са били в Бюрото, взеха да пишат книги.

— Не, не си падам по тая част. Откровено казано, надявах се да си свободен за обяд. Искам да поговорим за нещо.

Бош неуверено сведе очи към часовника си.

— За Едуард Гън — добави Маккейлъб.

Бош го погледна.

— Джей Уинстън?

Маккейлъб кимна.

— Тя ме помоли да хвърля едно око.

Асансьорът пристигна и двамата влязоха заедно с част от тълпата, напуснала съдебната зала. Всички зяпаха Бош, макар че се мъчеха да не им личи. Маккейлъб реши да прекрати разговора, докато останат насаме.

На първия етаж тръгнаха към изхода.

— Обещах ѝ да съставя психологически портрет. Набързо. А за това трябва да опозная Гън. Мислех си, че ще можеш да ми разкажеш за онзи стар случай и що за тип е бил той.

— Беше отрепка. Слушай, разполагам с не повече от четирийсет и пет минути. Трябва да тръгвам. Днес ще обикалям свидетелите да видя дали всички са готови да се явят.

— И четирийсет и пет минути ми стигат, ако можеш да ги отделиш. Има ли тук къде да се похапне?

— Само не в съдебното кафене — ужасно е. Нагоре по Виктори Авеню продават хотдог.

— Вие, ченгетата, все по деликатеси си падате.

— Затова сме се хванали с тая професия.

---

[1] От „Смъртта е моят занаят“ от М. Конъли. — Б.пр. ↑

10

Хапнаха на открита масичка без чадър. Макар че беше мек зимен ден, Маккейлъб откри, че се поти. В Лос Анджелис по всяко време беше със седем-осем градуса по-топло, отколкото на Каталина, а той вече не понасяше подобна промяна. Вътрешните му отоплителни и охладителни системи така и не се оправиха след трансплантацията. Редовно го обливаха горещи или студени вълни.

Той подхвана небрежен разговор за сегашния случай на Бош.

— Готов ли си да се превърнеш с това дело в герой на Холивуд?

— А, не — отвърна Бош с пълна уста. — По-скоро ще ме пратят да патрулирам нощем по магистралите.

— Но нали разкри случая? Нали го спипа?

— Не се знае. Областната прокуратура не е спечелила нито един голям процес още от епохата на диското. Не знам как ще свърши. Всички адвокати казват, че зависи от съдебните заседатели. Винаги съм си мислил, че най-важни са доказателствата, но аз съм само един тъп детектив. Джон Ризън доведе консултант по подбора на заседателите — същият, дето е участвал и в делото срещу О Джей Симпсън. Изглеждат много щастливи от резултата. Ах, мамка му! Джон Ризън! Покрай репортерите и аз взех да използвам тия две имена. Това показва колко го бива да манипулира събитията, да изпипва всичко докрай.

Той поклати глава и отново ухапа хотдога.

— Кой е едрият тип с него? — попита Маккейлъб. — Онзи, дето стои отзад като истукан.

— Детективът му, Руди Валентино.

— Наистина ли се казва така?

— Не, името му е Руди Таферо, Бивш полицаи. Допреди няколко години работеше в Холивуд. Викаха му Рудолф Валентино заради външния вид. Май заради това напусна. Както и да е, захвана се с частна практика. Получи разрешително да дава заеми за освобождаване под гаранция. Не ме питай как, но взе да осигурява

охраната на доста народ в Холивуд, Намеси се още щом пипнахме Стори. Всъщност именно Руди го свърза с Фоукс. Сигурно е лапнал тлъста комисиона за тая работа.

— Ами съдията? Как ще се прояви?

Бош кимна, сякаш най-сетне откриваше нещо хубаво в целия разговор.

— Хютън Пукотевицата. Не е мекушав, ще знаеш. И не търпи празни приказки. Наложил ли се, ще скастри Фоукс здравата. Поне това е в наша полза.

— Хютън Пукотевицата? — повтори Маккейлъб.

— Обикновено под черната тога крие кобур... или поне така си мислят хората. Преди около пет години гледаше дело срещу мексиканската мафия и когато съдебните заседатели обявиха присъдата, приятелите и близките на обвиняемия така побеснях, че едва не вдигнаха бунт в залата. Хютън измъкна пищова и гръмна в тавана. Моментално настана спокойствие. Оттогава го преизбират с по-голям брой гласове от всички други съдии в областта. Ако не вярваш, иди да погледнеш тавана на залата. Дупката още си е там. Хютън не позволява да я замажат.

Бош отхапа още един залък и погледна часовника си. Все тъй с пълна уста, той смени темата.

— Не го приемай лично, но с Гън май са стигнали до задънена улица, щом вече търсят външна помощ.

Маккейлъб кимна.

— Има такова нещо.

Той погледна хотдога пред себе си и съжали, че няма нож и вилица.

— Какво има? — попита Бош. — Сбъркахме ли, че дойдохме тук?

— Не. Просто си мислех. След палачинките в „Дюпар“ и тая чудесия, нищо чудно до довечера да ми потрябва ново сърце.

— Ако искаш да си съсипеш сърцето, другия път отскочи след „Дюпар“ до „Пониците на Боб“. Пак там, до пазара. Висок, остъклен павилион. Хапнеш ли две понички, тутакси усещаш как артериите ти се втвърдяват и почват да пукат като ледени висулки напролет. Засега още няма заподозрян, нали?

— Да, няма.

— И какво толкова, те заинтересува?

— Каквото интересува и Джей. Има нещо особено в случая. Смятаме, че вероятно убиецът тепърва ще се развихри.

Бош само кимна. Устата му беше пълна.

Маккейлъб го огледа изпитателно. Косата му беше по-къса, отколкото я помнеше. И по прошарена, но това можеше да се очаква. Все още беше с мустаци. Очите му напомняха тези на Грасиела — толкова тъмни, че зеницата почти не се различаваше. Но очите на Бош бяха уморени и от угълчетата им се разбягваха ситни бръчици. И все пак си оставаха живи, наблюдателни. Седеше леко приведен напред, сякаш готов да скочи на крака. Маккейлъб си спомни, че винаги бе усещал в него някаква скрита сила — като обтегната пружина. Имаше чувството, че Бош може всеки момент да превърти без каквато и да било причина.

Бош бръкна под сакото, извади слънчеви очила и си ги сложи. Маккейлъб се запита дали не го прави, защото с усетил интереса му. Наведе се, вдигна хотдога и най сетне отхапа. Вкусът бе чудесен и в същото време убийствен. Топ отново го остави върху картонената чинийка и избърса ръка със салфетката.

— Е, разкажи ми за Гън. Казват, че бил отрепка. И какво още?

— Какво още ли? Май няма друго. Той беше хищник. Използваше жените, купуваше ги. Изобщо не се съмнявам, че беше убил онова момиче в мотелската стая.

— Но прокуратурата се отказа от случая.

— Да, Гън се оправда със самозащита. Разправяше разни небивалици, но не чак такива, че да подкрепят обвинението. Претендираше за самозащита и при един съдебен процес просто нямаше как да го опровергаят. Затова подритнаха папката. Случаят е приключен, ходом марш към следващия.

— Той разбра ли, че не му вярваш?

— И още как. Знаеше много добре.

— Опита ли се да го притиснеш?

Дори и през тъмните очила погледът на Бош беше красноречив. Последният въпрос засягаше самочувствието му на следовател.

— Искам да кажа — побърза да се поправи Маккейлъб, какво стана, когато се опита да го притиснеш?

— Истината е, че така и не ни се отвори възможност. Възникна проблем. Разбираш ли, бяхме нагласили цялата работа. Аз и моят партньор отведохме Гън в участъка и го оставихме в една от стаите. Искахме да повиси там, да се поти и да си мисли за разни неща. Канехме се да свършим канцеларската работа, да попълним регистъра, а после да го притиснем и да изкопчим истината. Но не успяхме да си свършим работата. Да я свършим както трябва, искам да кажа.

— Какво стана?

— Аз и Едгар — това е моят партньор, Джери Едгар — отидохме отсреща да прием кафе и да обсъдим как ще разиграем сценката. Докато бяхме там, нашият лейтенант зърнал Гън в стаята за разпити, без да си има представа за какъв дявол е задържан. Решил да влезе и да провери дали човекът е осведомен за правата си.

Маккейлъб видя как лицето на Бош пламва от гняв, макар да бяха минали шест години.

— Разбираш ли, Гън беше дошъл като свидетел и предполагаема жертва на престъпление. Разправяше, че тя му налетяла с нож и той завъртял острието насреща ѝ. Затова не се налагаше да му четем правата. Планът беше да влезем и да го разпитваме, докато допусне грешка. Успеехме ли, щяхме да му прочетем правата. Но онзи скапан лейтенант си нямал представа какво е положението. Просто влязъл и се раздрънкарал. Оттам нататък цялата работа се издъни. Гън разбра, че сме го взели на мерник. Още щом влязохме, поиска адвокат.

Бош поклати глава и се загледа към улицата. Маккейлъб проследи погледа му. Отсреща имаше фирма за търговия със стари автомобили, над чийто паркинг се развяваха червени, бели и сини знамена. За Маккейлъб тия фирми бяха символ на Ван Нюис. Имаше ги навсякъде.

— И какво каза на лейтенанта? — попита той.

— Какво му казах ли? Нищо не казах. Просто го метнах през прозореца на канцеларията. Временно ми отнеха правата и ме пуснаха в отпуск по болест. Джери Едгар насочи случая към областната прокуратура, ония там се помотаха известно време и накрая му биха шута.

Бош кимна. Гледаше втренчено празната картонена чинийка.

— Просто провалих случая — добави той. — Да, провалих го.

Маккейлъб изчака, преди да заговори. Порив на вятъра грабна чинийката от масата и я запремята по тревата. Детективът гледаше подир нея. Не направи опит да я догони.

— Още ли работиш с онзи лейтенант?

— А, не. Той вече не е при нас. Малко след онзи случай една вечер излезе и не се прибра у дома. Откриха го в колата му. Беше спряна в тунела под Грифит Парк, близо до Обсерваторията.

— Какво, самоубил ли се е?

— Не. Някой му беше помогнал. Случаят още се води неразкрит.

Бош отново го погледна. Маккейлъб сведе очи и забеляза, че иглата на вратовръзката му има форма на чифт малки сребърни белезници.

— Какво друго да ти кажа? — продължи Бош. — Гън нямаше нищо общо. Той беше просто муха в мехлема — под мехлема имам предвид онази тъпотия, наречена правна система.

— Май не си имал много време да проучиш миналото му.

— Никакво време. Всичко, което ти разказах, стана за около осем или девет часа. После бях отстранен от случая, а Гън си тръгна по живо, по здраво.

— Но ти не си се отказал. Джей ми каза, че си го посетил в участъка един ден преди убийството.

— Да, бяха го прибрали за шофиране в нетрезво състояние, докато обикалял с колата да търси курви. Обадиха ми се, че е зад решетките. Отидох да видя как е. Мислех евентуално да го попритисна, да видя дали не е готов да пропее. Само че той беше мъртво пиян. Лежеше на пода и драйфаше. С това свърши всичко. Може да се каже, че изобщо не сме общували.

Бош погледна недоядения хотдог на Маккейлъб, после часовника си.

— Извинявай, но друго не знам. Ще ядеш ли това, или...

— Още някоя хапка и един-два въпроса. Не искаш ли да запалиш?

— Зарязах ги преди две години. Пуша само в извънредни случаи.

— Само не ми разправяй, че ти е повлияла кампанията против тютюна.

— Не, жена ми искаше да се откажем и двамата. Направихме го.

— Жена ти? Хари, отново ме изненадваш.

— Не се впрягай толкова. Минала работа. Пак съм ерген, но поне вече не пуша. За нея не знам.

Маккейлъб кимна мълчаливо, усещайки, че е навлязъл прекалено навътре в личния му живот. Побърза да се върне към случая.

— Е, имаш ли някакви теории кой може да го е убил?

Отхапа още един залък, докато Бош отговаряше.

— Предполагам, че си е намерил майстора. Някой тип досущ като него, който вече е нарушавал закона. Само не ме разбирай погрешно, искрено се надявам вие с Джей да го спипате. Засега обаче, който и да е той или тя, не е сторил нищо, за което да се разтревожа. Нали ме разбираш?

— Странно, че говориш за „той или тя“. Мислиш ли, че може да е била жена?

— Твърде малко знам, за да правя изводи. Но както казах, той дебнеше жените. Може някоя да му е видяла сметката.

Маккейлъб кимна. Не се сецаше какво повече да попита. Разговорът с Бош от самото начало си беше изстрел напосоки. Може би сам той отдавна го знаеше и просто искаше да се свърже с Бош по друга причина. Привел очи към картонената чинийка, Маккейлъб попита:

— Още ли си мислиш за момичето на хълма, Хари?

Не искаше да изрече на глас името, с което я наричаше Бош.

Бош кимна.

— От време на време. Тия неща не се забравят.

Маккейлъб пак кимна.

— Да. Значи нищо... никой не си е признал за нея?

— Никой. Накрая пак опитах със Сегин, отидох да го видя в смъртното отделение една седмица преди екзекуцията. Помъчих се за последно да изкопча нещо от него, но той само се усмихваше. Сякаш знаеше, че това е единственият начин да ми отмъсти. Доставяше му огромно удоволствие, усещах го. Накрая станах да си вървя и му пожелах приятен престой в ада. И знаеш ли какво ми отговори? Рече: „Чух, че там било суха жега“ — Бош поклати глава. — Скапаняк. Карах дотам и обратно през почивния си ден. Дванайсет часа в колата, а климатикът не работеше.

Той се втренчи в събеседника си и въпреки тъмните очила Маккейлъб отново усети връзката, която някога го обединяваше с този

човек.

Преди да каже нещо, чу как телефонът му забръмча в джоба на якето, праметнато върху облегалката на съседния стол. Трескаво разрови гънките на дрехата и успя да измъкне телефона, преди отсреща да затворят. Обаждаше се Браз Доран.

— Имам нещо за теб. Не е много, но става за начало.

— Може ли да ти се обадя след малко?

— Точно сега съм в централната заседателна зала. Готвим се да обсъдим един случай и аз водя съвещанието. Може да минат два часа, преди да се освободя. Позвъни ми довечера у дома, ако...

— Не, задръж така.

Той отпусна телефона и погледна Бош.

— Налага се да прекъснем. Ако изскочи нещо, ще те потърся пак, бива ли?

— Разбира се.

Бош се надигна от стола и взе недопитата кока-кола.

— Благодаря — каза Маккейлъб и протегна ръка. Успех с делото.

Бош стисна ръката му.

— И аз благодаря. Няма да е лесно.

Докато той напускате кафенето и крачеше по тротоара към съда, Маккейлъб се загледа след него. После пак вдигна телефона.

— Ало, Браз?

— Чувам те. Е, добре, интересувах се за съвета като цяло, нали така? Нямах предвид конкретна порода. — Точно така. Според мен просто сова и толкоз.

— Каква е на цвят?

— Ами... предимно кафява. По гърба и крилете.

Докато говореше, той измъкна от джоба си два сгънати листа и химикалка. Бутна недоядения хотдог настрани и се приготви да записва.

— Добре, ето ти сега съвременните възгледи по въпроса. Советата е символ на мъдрост и истина, олицетворява знанието, представата за поглед към цялото за сметка на дребните подробности. С други думи виждането в мрака с равностойно на поглед към истината. Това е откриване на истината, тоест знание. А знанието води към мъдрост. Ясно ли е дотук?

Нямаше смисъл да си води бележки. Доран говореше всеизвестни неща. Но за всеки случай Маккейлъб записа:

Виждане в тъмното = Мъдрост

После подчерта последната дума.

— Добре, ясно. Какво друго?

— Общо взето с това разполагам относно съвременните представи. Но ако се върнем назад, става доста интересно. Нашата приятелка совата напълно променя своята репутация. Била е лошо момиче.

— Разказвай, Браз.

— Хващай молива. Совата непрестанно се появява в църковната и светската живопис през периода от ранното Средновековие до късния Ренесанс. Често я срещаме в религиозни алегии — стенописи, олтари и тъй нататък. Совата е била...

— Добре, Браз, но какво е означавала?

— Сега ще ти кажа. Смисълът се е различавал в отделните картини и е зависел от точния вид на птицата. Но като цяло совата е символизираща злото.

Маккейлъб записа думата.

— Злото. Разбрано.

— Очаквах да се развълнуваш.

— Не ме виждаш. В момента правя челна стойка. С какво разполагаш още?

— Чакай да ти изредя списъка на попаденията. Извлечени са от статии на изкуствоведи за живописиста през онази епоха. Споменават се изображения на совата като символ на — цитирам — съдбовна сила, враг на невинността, самият дявол, ерес, безумие, смърт и нещастие, птица на мрака и накрая мъките на човешката душа в нейното неизбежно пътуване към вечното проклятие. Много мило, а? Последното ми допада най-много. През петнайсети век май не са продавали пържените картофи в пликчетата с нарисувана сова.

Маккейлъб не отговори. Трескаво записваше всички значения.

— Прочети ми последното още веднъж.

Тя го повтори и Маккейлъб записа всичко дума по дума.

— Има и още — каза Доран. — Срещат се интерпретации, в които совата е символ на яростта и възмездието. Очевидно тя е означавала най-различни неща в зависимост от епохата и хората.

— Възмездие — повтори Маккейлъб, докато записваше. После се вгледа в листа. — Нещо друго?

— Не ти ли стига?

— Комай да. Споменава ли се къде е писано всичко това, или кои художници и писатели са използвали тъй наречената птица на мрака в творбите си?

Доран помълча. Маккейлъб чу отсреща шумолене на страници.

— В това отношение сведенията ми са оскъдни. Нямам записани книги, но мога да ти посоча неколцина художници, а и сам вероятно ще откриеш нещо по Интернет или в библиотеката на Калифорнийския университет.

— Добре. Трябва да бързам. Съвещанието ще почне всеки момент.

— Казвай.

— Добре, има един художник на име Брьогел, който нарисувал адската порта като огромно лице. В ноздрата на лицето гнездяла сова. — Тя се разсмя. — Не питай защо. Просто ти казвам каквото открих.

— Добре — отвърна Маккейлъб, записвайки подробностите. — Продължавай.

— Други двама художници, използващи совата като символ на злото, са Ван Останден и Дюрер. Нямам сведения за конкретни творби.

Маккейлъб отново чу прелиствало на страници. Помоли я да продиктува имената по букви и ги записа.

— Добре, ето още един. Казват, че из картините му било пълно със сови. Не мога да произнеса първото име. По букви се пише Й-Е-Р-О-Н-И-М-У-С. Бил е холандец от времето на северния Ренесанс. Май по ония места совите са били доста едри.

Маккейлъб погледна листа пред себе си. Току-що записаното име му се стори познато.

— Забрави да споменеш фамилията. Как е тя?

— О, извинявай. Бош. Като известната марка автомобилни свещи.

Маккейлъб застина. Не можеше нито да помръдне, нито да си поеме дъх. Гледаше втренчено името върху листа и нямаше сили да

запише последните думи на Доран. Най-сетне извърна глава и се загледа към тротоара, по който бе видял да се отдалечава Хари Бош.

— Тери, слушаш ли ме?

Той се опомни.

— Да.

— Всъщност това е всичко, с което разполагам. И трябва да вървя. Съвещанието започва.

— Нещо друго за Бош?

— Нищо съществено. А и нямам време.

— Добре, Браз. Слушай, много благодаря. Задължен съм ти.

— Няма да го забравя. Обади се, когато приключиш със случая, бива ли?

— Дадено.

— Непременно.

Връзката се прекъсна и Маккейлъб бавно затвори телефона. Записа си да прати на Браз снимка на дъщеря си. Всъщност нямаше опасност да забрави. Правеше го само за да не гледа името на художника.

— Мамка му — прошепна той.

Дълго седя сам с мислите си. Изпълваше го с тревога съвпадението, че бе получил тази зловеща информация само броени минути, след като обядва заедно с Хари Бош. Огледа записките си още веднъж, но знаеше, че те не съдържат необходимите сведения. Накрая извади пак телефона и набра номера на „Справки“. След минута се свърза с личния състав на централното полицейско управление в Лос Анджелис. Чак след деветия сигнал му отговори женски глас.

— Да, обаждам се от областното управление и трябва да се свържа с един полицай от Лос Анджелис. Но не знам къде точно работи. Разполагам само с името му.

Надяваше се жената да не го попита какво общо има с областното управление. Настана дълго мълчание, после затрака пишеща машина.

Фамилията, моля.

— Ами... Бош.

Обясни как се пише, после сведе очи към бележките си, готов да продиктува и малкото име.

— А малкото... не, оставете. Само един е с тази фамилия. Йе... рони... мус. Така ли е? Не знам как се произнася.

— Йеронимус. Да, той е.

Продиктува името буква по буква и попита дали съвпада. Съвпадаше.

— Е, той е детектив трети разряд и работи в Холивуд. Искате ли номера?

Маккейлъб не отговори.

— Сър, искате ли...

— Не, имам го. Много благодаря.

Той прекъсна, погледна часовника си и пак вдигна телефона. Набра директния номер на Джей Уинстън и тя се обади веднага. Попита я дали лабораторията е дала някакви резултати от изследването на пластмасовата сова.

— Засега не. Минаха само два часа, а единият техник беше на обяд. Ще изчакам до утре, преди да им давам зор.

— Имаш ли време да завъртиш няколко телефона?

— На кого искаш да се обадя?

Той й разказа за проучването на Браз Доран, но без изобщо да споменава за Йеронимус Бош. Каза, че иска да разговаря със специалист по живописиста от времето на северния Ренесанс, но вероятно срещата ще се уреди по-охотно и по-бързо, ако молбата идва от официален служител в отдел „Убийства“.

— Ще го направя — обеща Уинстън. — Откъде да започна?

— Лично аз бих опитал най-напред с музея „Гети“. Сега съм във Ван Нюис. Ако някой се съгласи да ме приеме, мога да стигна за половин час.

— Добре, ще опитам. Поговори ли с Хари Бош?

— Да.

— Нещо ново?

— Почти нищо.

— Жалко. Дочуване засега. Пак ще ти се обадя.

Маккейлъб изхвърли остатъка от обяда си в едно от кошчетата за смет и тръгна обратно към съдебната сграда, където бе паркирал джипа на една странична уличка близо до службата за освобождаване под гаранция. Докато вървеше натам, мина му през ума, че с мълчанието си е излъгал Уинстън. Знаеше, че трябва да й каже за

връзката с Бош, дори и да се окажеше най-невинно съвпадение. Помъчи се да разбере какво го бе накарало да премълчи. Не откри отговор.

Тъкмо приближаваше джипа, когато телефонът му забръмча. Беше Уинстън.

— В два следобед имаш среща в „Гети“. Потърси Лий Аласдеър Скот. Заместник-директор по поддръжката на картините.

Маккейлъб извади листовете, подпря ги върху предния капак на джипа и записа името, след като помоли Уинстън да го продиктува по букви.

— Ти си светкавица, Джей. Благодаря.

— Всичко в името на клиента. Разговарях лично със Скот и той каза, че ако не успее да ти помогне, ще потърси някой друг от сътрудниците.

— Спомена ли му за совата?

— Не, идеята си е твоя.

Маккейлъб усещаше, че има още една възможност да ѝ каже за Йеронимус Бош. Но пак премълча.

— Ще се чуем по-късно, нали?

— Да, дочуване.

Той прибра телефона и отключи колата. Хвърли поглед към службата за освобождаване под гаранция и зърна над входа на сградата голям бял плакат със сини букви:

ЧЕСТИТО ЗАВРЪЩАНЕ, ТЕЛМА!

Седна в джипа и разсеяно се зачуди дали въпросната Телма е затворничка или служителка. После подкара към Виктори Авеню. Щеше да продължи по него до магистрала 405 и след това да отбие на юг.

Когато магистралата се надигна, за да прекоси планините Санта Моника през прохода Сепулведа, Маккейлъб зърна на хълма отпред да се извисява музеят „Гети“. Сградата бе също тъй внушителна, както и великите произведения на изкуството, които приютяваше. Приличаше на средновековен замък, върху хълм. Едно от двете вагончета на зъбчатата железница бавно пъплеше нагоре по склона, понесло поредната група поклонници към олтара на историята и изкуствата.

Докато паркира в подножието на хълма и хване следващото вагонче, вече бе закъснял с петнайсет минути за срещата с Лий Аласдеър Скот. Един пазач го упъти и Маккейлъб изтича по варовиковото площадче към служебния вход. След като се представи на пропуска, той седна на пейката отстрани и зачака да дойде Скот.

Скот беше на около петдесет години и говореше с лек акцент, издаващ, че е родом от Австралия или Нова Зеландия. Изглеждаше дружелюбен и готов да помогне на областната полиция.

— И друг път сме имали възможност да предложим съвет и помощ на ваши колеги. Най-често става дума за проверка на художествени платна или исторически сведения относно определени картини — каза той, докато вървяха по дългия коридор към кабинета му. — Но детектив Уинстън спомена, че случаят е по-различен. Нуждаете се от общи сведения за северния Ренесанс, така ли?

Той отвори една врата и въведе Маккейлъб в поредица от кабинети. Влязоха в първия кабинет покрай гишето на охраната. Стайката бе малка, но с голям прозорец, от който се разкриваше изглед през прохода към домовете по склона на Бел Еър. Покрай двете стени се издигаха библиотечни лавици, бюрото беше отрупано с книги и от това кабинетът изглеждаше още по-тесен. Имаше място само за два стола. Скот посочи единия на Маккейлъб и седна върху другия.

— Всъщност нещата малко се промениха след разговора ви с детектив Уинстън — каза Маккейлъб. — Сега мога да уточня по-конкретно какво ме интересува. Успях да стесня търсенията си само до

един художник от онзи период. Ако успеете да ми разкажете за него и евентуално да ми покажете част от творчеството му, ще ви бъда извънредно благодарен.

— За кой художник става дума?

— Ще ви покажа името.

Маккейлъб извади записките си, Скот очевидно познаваше името и го прочете с ударение върху втората сричка.

— Така и предполагам, че се произнася, но не бях сигурен — каза Маккейлъб.

— Всъщност творчеството му е твърде известно. Не го ли познавате?

— Не. Никога не съм изучавал история на изкуството. Има ли негови картини в музея?

— За съжаление в колекцията ни няма нито една негова творба, но имаме картина от негов последовател. В момента е на реставрация. Повечето му произведения са в Европа, най-вече в мадридския музей „Прадо“. Други са пръснати из различни сбирки. Но не съм аз човекът, с когото трябва да разговаряте.

Маккейлъб въпросително вдигна вежди.

— Тъй като ви интересува единствено Бош, най-добре би било да поговорите с една наша сътрудничка по поддръжката. За ваш късмет тя съставя подробен каталог на творбите на Бош — доста дългосрочен и неблагодарен проект, трябва да кажа. Предполагам, че го прави за собствено удоволствие.

— Тук ли е сега? Може ли да поговоря с нея?

Скот се пресегна и включи микрофона на телефонната уредба. После огледа списъка върху бюрото си и набра три цифри. След втория сигнал се раздаде женски глас:

— Лола Уолтър, с какво мога да ви услужа?

— Лола, обажда се мистър Скот. Там ли е Пенелопи?

— Тази сутрин е заета с ада.

Скот изключи телефона и се отправи към вратата.

— Имате късмет — каза той.

— За какъв ад стана дума? — попита Маккейлъб.

— Картината, за която ви споменах преди малко. Заповядайте, моля.

Скот го поведе към асансьора и слязоха на долния етаж. По пътя Скот обясни, че реставраторското студио на музея е едно от най-добрите в света. Затова други музеи и частни колекции често изпращали свои експонати в „Гети“ за възстановяване. В момента по поръчка на една частна колекция се реставрирала картина, смятана за дело на някой от учениците или помощниците на Бош. Наричала се „Ад“.

Реставраторското студио се оказа огромна зала, разделена на две основни части. Едната представляваше работилница, където възстановяваха рамките. Другата служеше за реставрация на картините и бе разделена на множество работни ателиета, разположени покрай стъклена стена със същия изглед, който се разкриваше и от кабинета на Скот.

Във второто ателие завариха мъж, седнал пред голям статив със закрепена картина. Зад него стоеше жена. Мъжът беше облечен с работна престилка, бяла риза и вратовръзка, а на очите му имаше чифт бижутерски лупи. Приведен напред, той нанасяше с миниатюрна четчица върху картината нещо като сребриста боя.

И двамата не се озърнаха при влизането на Маккейлъб и Скот. Скот вдигна ръка в предупредителен жест, докато мъжът продължаваше да нанася боята. Маккейлъб огледа картината. Размерите ѝ бяха около метър на два. Представляваше мрачен нощен пейзаж с пламтящо село, сред което всевъзможни зловещи твари измъчваха и екзекутираха жителите му. Горната част на картината, изобразяваща бурното нощно небе, беше осеяна с петънца от увредена или липсваща боя. Маккейлъб спря поглед малко по-надолу, където няколко създания, наподобяващи птици, тласкаха с копия по стълбичка към бесилката гол мъж с вързани очи.

Човекът пред картината привърши работата и остави четката върху стъклената масичка до себе си. После пак се приведе да огледа резултата. Скот се изкашля. Обърна се само жената.

— Пенелопи Фицджералд, това е детектив Маккейлъб. Той води разследване и би желал да узнае повече за Йеронимус Бош. — Скот махна с ръка към картината. — Казах му, че от целия персонал ти си най-подходящата за подобен разговор.

Маккейлъб забеляза в очите ѝ изненада и лека тревога — нормална човешка реакция при внезапна среща с полицията.

Седналият мъж изобщо не се обърна. Това не беше нормално. Просто взе четката и пак се зае с картината. Маккейлъб протегна ръка на жената.

— Всъщност не съм детектив. От полицията ме помолиха да помогна в едно разследване.

Стиснаха си ръцете.

— Не разбирам — каза жената. — Да не е открадната картина на Бош?

— Не, нищо подобно. — Маккейлъб посочи платното. — Това тук негова картина ли е?

— Не съвсем. Може би копие на негова творба. Ако наистина е така, то оригиналът е загубен и разполагаме само с това. Но преобладава мнението, че е дело на ученик от школата му. Вероятно е нарисувана след смъртта на Бош.

Докато говореше, тя не откъсваше поглед от картината. В проницателните, дружелюбни очи личеше страстното ѝ увлечение по Бош. Маккейлъб предположи, че е на около шейсет години и вероятно е посветила целия си живот на любовта към изкуството. Тази жена го изненадваше. От лаконичното описание на Скот, че е сътрудничка по поддръжката и съставя каталог на творбите на Бош, Маккейлъб бе очаквал да срещне млада студентка по история на изкуството. Мислено се упрекна за тази самонадеяност.

Седналият мъж отново остави четката, взе от масата чисто парче бял плат и избърса ръцете си. Завъртя се на стола и рязко вдигна очи, когато видя Маккейлъб и Скот. В този момент Маккейлъб разбра, че е допуснал още една погрешна преценка. Човекът не се преструваше на разсеян. Просто наистина не ги бе чул.

Мъжът вдигна увеличителните стъкла на челото си и същевременно бръкна под престилката да нагласи слуховия си апарат.

— Извинявайте — каза той. — Не знаех, че имаме посетители.

Говореше със силен германски акцент.

— Доктор Дерек Фоскюлер, това е мистър Маккейлъб — каза Скот. — Той е следовател и се налага за малко да ви отнеме мисис Фицджералд.

— Разбирам. Много добре.

— Доктор Фоскюлер е един от нашите експерти реставратори — обясни Скот.

Фоскюлер кимна и се вгледа изпитателно в Маккейлъб, сякаш проучваше картина. Не протегна ръка.

— Следствие? Свързано с Йеронимус Бош, така ли?

— Косвено. Просто исках да узная нещо повече за художника. Казаха ми, че мисис Фицджералд е специалистка в тази област.

Маккейлъб се усмихна.

— Никой не е специалист по Бош — отвърна Фоскюлер без усмивка. — Измъчена душа, несретен гений... как можем изобщо да разберем какво се таи в човешкото сърце?

Маккейлъб кимна мълчаливо. Фоскюлер се обърна и впи поглед в картината.

— Какво виждате, мистър Маккейлъб?

Маккейлъб дълго оглежда картината, преди да отговори:

— Много болка.

Фоскюлер кимна одобрително. После стана, отново смъкна лупите върху очите си и се втренчи в платното съвсем отблизо, приведен само на сантиметри от нощното небе над пламтящото село.

— Бош е познавал всички демони — каза той, без да се обръща. — Всичко най-мрачно в този свят...

Настана дълго мълчание.

— По-мрачно от нощта.

Мълчанието се проточи, докато накрая Скот внезапно го наруши с извинение, че трябва да се връща в кабинета си. После излезе. След малко Фоскюлер най-сетне се откъсна от картината. Не си направи труда да вдига очилата, когато погледна Маккейлъб. Бавно бръкна под престилката и изключи слуховия апарат.

— Аз също трябва да работя. Успех с разследването, мистър Маккейлъб.

Маккейлъб кимна. Фоскюлер отново се настани на стола и взе миниатюрната четка.

— Можем да отидем в моя кабинет — каза Фицджералд. — Събрала съм там всички албуми за Бош от библиотеката. Ще ви покажа творбите му.

— Би било чудесно. Благодаря.

Тя тръгна към вратата. Маккейлъб се задържа за момент да хвърли един последен поглед на картината. Очите му неволно се спряха в горния край, където мракът се вихреше над пламъците.

Кабинетът на Пенелопи Фицджералд се оказа тясна кутийка с размери не повече от два на два метра в едно общо помещение, където работеха още неколцина музейни служители. Тя дръпна втори стол от съседното работно място и покани Маккейлъб да седне. Отляво върху Г-образното ѝ бюро имаше портативен компютър, а отдясно — купчина книги. Маккейлъб забеляза зад тях цветна репродукция на картина, напомняща онази, върху която работеше Фоскюлер. Той избута книгите настрана и се приведе да разгледа картината. Тя се състоеше от три части, като най-голямата беше в средата. И тук господстваше хаос. Десетки и десетки човешки фигури се мятаха по платната. Сцени на похот и мъчения.

— Познавате ли я? — попита Фицджералд.

— Мисля, че не. Но е на Бош, нали?

— Неговият шедьовър. Триптих, наречен „Градината на земните наслаждения“. Намира се в мадридския музей „Прадо“. Веднъж стоях пред нея четири часа. Не ми стигна времето, за да разгледам всичко. Ще искате ли кафе, вода или нещо друго, мистър Маккейлъб?

— Не, благодаря. Ако искате, можете да ме наричате Тери.

— А вие можете да ме наричате Неп.

Маккейлъб я погледна с недоумение.

— Прякор от детинство — поясни Фицджералд.

Маккейлъб кимна.

— И тъй — каза тя, — в тези албуми мога да ти покажа всяка известна картина на Бош. Важно ли е разследването ти?

Той кимна отново.

— Да, така смятам. Разследваме убийство.

— И ти си нещо като консултант?

— Преди време работех за ФБР тук, в Лос Анджелис. Колежката, която е натоварена със случая, ме помоли, да прегледам документите и да си кажа мнението. Така стигнах дотук. До Бош. Съжалявам, но не мога да споделя подробности около случая и знам, че навярно ще изгаряш от любопитство. Искам да задавам въпроси, но не мога да отговоря на твоите.

— По дяволите. — Тя се усмихна. — Звучи ми наистина интересно.

— Знаеш ли какво, ако дойде момент, когато бих могъл да ти разкажа, непременно ще го направя.

— Обещаваши ли?

Маккейлъб кимна.

— От думите на доктор Фоскюлер разбрах, че не се знае много за личността на самия творец.

— Да — потвърди Фицджералд. — Йеронимус Бош определено представлява загадка, която едва ли някога ще разкрием.

Маккейлъб разгъна листовите си върху бюрото и започна да води записки, докато Фицджералд говореше.

— Бил е надарен с едно от най-необикновените въображения на своето време. Творчеството му е изключително и дори днес, пет века по-късно, продължава да бъде обект на изследване и тълкуване. Според мен обаче, ако проучиш повечето критични анализи, ще откриеш, че обикновено го смятат за пророк на Страшния съд. Творчеството му е изпълнено с поличби за ужас и адски огън, с предупреждения за последствията от греха. Казано по-просто, в основата си неговите творби представляват вариации на една и съща тема — че човешкото безумие неминуемо ни обрича на адски мъки.

Маккейлъб драскаше трескаво, опитвайки да запише всичко. Сега съжаляваше, че не е взел диктофон.

— Симпатията, а? — подхвърли Фицджералд.

— Така изглежда. — Маккейлъб кимна към репродукцията на триптиха. — Сигурно доста се е забавлявал в някоя съботна вечер.

Тя се усмихна.

— Точно същото си помислих, когато бях в „Прадо“.

— А нещо по линията на изкуплението? Не е ли опитвал да приютява сирачета, да се грижи за бездомни псета, да сменя спукани гуми на безпомощни старици и тъй нататък?

— За да разбереш какво е целял с творбите си, не бива нито за миг да забравяш епохата, и мястото му в нея. Макар че творчеството му е наситено с жестокости, с образи на мъчения и ужас, по онова време подобни неща не са били необичайни. Живял е в жестоко време; картините му недвусмислено изразяват това. Те отразяват и средновековната вяра в съществуването на демони къде ли не. Злото дебне във всичките му творби.

— Совата?

За миг тя го изгледа с недоумение.

— Да, използвал е совата като символ. Но нали каза, че не си запознат с творчеството му?

— Наистина не съм запознат. Просто една сова ме насочи насам. Но не биваше да говоря за това, както и не биваше да те прекъсвам. Продължавай, моля те.

— Тъкмо се канех да добавя колко многозначително изглежда всичко това, като си помислим, че Бош е бил съвременник на Леонардо, Микеланджело и Рафаел. Ако сложим обаче творбите им една до друга, човек би повярвал, че Бош — с всички тия средновековни символи и поличби — е изостанал поне с един век.

— Но не е така.

Тя поклати глава, сякаш ѝ бе жал за Бош.

— Той и Леонардо да Винчи са родени само с една-две години разлика. Към края на петнайсети век Да Винчи създава творби, изпълнени с надежда, с прослава на човешкия дух и човешките ценности, а Бош е изцяло зловец и мрачен.

— Тъжно, нали?

Тя сложи ръце върху най-горната книга от купчината, но не я отвори. Върху черната кожена подвързия нямаше никаква илюстрация; отстрани на гръбчето бе изписано само БОШ.

— Неволно се питам какво ли би станало, ако Бош бе работил рамо до рамо с Да Винчи или Микеланджело, какво ли би сътворил, ако бе използвал цялото си майсторство и въображение, за да прославя, а не да проклина света. — Фицджералд сведе очи към книгата, после отново погледна Маккейлъб. — Но точно там е прелестта на изкуството, затова го изучаваме и почитаме. Всяка картина е прозорец към душата и въображението на твореца. Независимо колко е тревожно и мрачно, неговото лично виждане го отделя от всички останали и прави картините му уникални. За себе си мога да кажа, че платната на Бош ме пренасят в душата на художника и аз усещам мъката му.

Маккейлъб кимна. Тя наведе глава и разгърна албума.

За Маккейлъб светът на Бош бе колкото тревожен, толкова и потресаващ. Пейзажите на човешкото страдание по страниците, които разгръщаше Пенелопи Фицджералд, напомняха някои от най-ужасните

гледки в кариерата му, но на тези изрисувани сцени страдалците бяха все още живи. Отчаяно стиснатите зъби, разкъсаната плът — всичко това бе реално и динамично. Платната бяха изпълнени с прокълнати души, измъчвани заради греховете си от демони и чудовища, излезли изпод ръката на човек, надарен с ужасяващо въображение.

Отначало Маккейлъб разглеждаше цветните репродукции мълчаливо, възприемаше всичко наведнъж, както би огледал за пръв път снимка от местопрестъплението. Но сетне поредната страница се прелисти и той видя картина, изобразяваща трима души, струпани около седнал мъж. Единият от тях пробиваше с примитивен скалпел дупка в темето на седналия. Картината беше кръгла. Отгоре и отдолу имаше изписани думи.

— Какво е това? — попита той.

— Нарича се „Операция на глупостта“ — обясни Фицджералд. — По онова време било широко разпространено вярването, че глупостта и лукавството могат да бъдат излекувани, като се извади от главата на страдащия камъкът, който ги причинява.

Маккейлъб се наведе над рамото ѝ, за да огледа отблизо картината и по-специално мястото на раната. То почти съвпаднаше с раната върху главата на Едуард Гън.

— Добре, продължавай.

Совите бяха навсякъде. Рядко се налагаше Фицджералд да ги посочва, защото заемаха централно място. Тя обясни някои от придружаващите ги символи. Когато совата бе изрисувана върху дърво, най-често клонът, върху който царуваше символът на злото, беше оголен и сив — мъртъв.

Фицджералд отново прелисти. Разкри се картина, съставена от три пана.

— Тази творба се нарича „Страшният съд“. Лявото пано носи подзаглавие „Човешкото грехопадение“, а името на дясното е простичко и очевидно — „Ад“.

— Май много си е падал по ада.

Но Нед Фицджералд не се усмихна. Очите ѝ бяха приковани в книгата.

Лявото пано представяше сцена от райската градина, сред която Адам и Ева взимаха забранения плод от змия върху ябълково дърво. От изсъхналия клон на съседното дърво една сова ги наблюдаваше. Върху

дясното пано адът бе изрисуван като мрачно място, където чудовищни птици изкормваха грешниците, насичаха телата им и ги изсипваха в тави, за да бъдат вкарани в пламтящи пещи.

— И всичко това е излязло от главата на един човек — промърмори Маккейлъб. — Аз не...

Той не довърши, защото сам не знаеше какво иска да каже.

— Измъчена душа — каза Фицджералд и отгърна следващата страница.

Новата картина бе пак кръгла, с портрет на Бога в центъра и седем отделни сцени по края. Златен кръг около Божия образ го отделяше от другите сцени и в него бяха изписани четири латински думи, които Маккейлъб разпозна веднага.

— Пази се, пази се, Господ вижда.

Фицджералд вдигна очи към него.

— Очевидно си я виждал и друг път. Или просто случайно знаеш средновековен латински. Изглежда, работиш по доста странен случай.

— Така се очертава. Но познавам само думите, не и картината. Какво представлява тя?

— Всъщност е плот от маса, предназначена вероятно за църковна столова или за дома на свещеник. Изобразява окото на Бога. Той е в центъра и гледайки надолу, вижда тези сцени — седемте смъртни гряха.

Маккейлъб кимна. Огледа отделните сцени и успя да разпознае по-явните грехове: лакомия, сладострастие и горделивост.

— А сега неговият шедьовър — каза Фицджералд и прелисти страницата.

Разкри се същият триптих, който бе прикрепен на стената. Градината на земните наслаждения. Сега Маккейлъб огледа картината отблизо. Лявото пано представляваше пасторална сцена с Адам и Ева, въведени в райската градина от своя създател. До тях растеше ябълково дърво. Централното, най-голямо пано изобразяваше десетки голи мъже и жени, които танцуваха и се съвкупяваха с несдържана страст. Други язدهа коне, красиви птици и напълно въображаеми същества от езерото на преден план. Последното пано, най-мрачно от всичките, показваше възмездието — адът, сцена на ужаси и мъчения, прилагани от чудовищни птици и други отвратителни твари. Картината бе тъй подробна и тъй завладяваща, че Маккейлъб напълно разбираше как

човек може да стои четири часа пред нея — пред оригинала, без да я разгледа докрай.

— Сигурна съм, че вече схващаш какви идеи съдържат най-често повтаряните теми на Бош — каза Фицджералд. — Но тази картина се смята за най-последователна сред творбите му, а също така най-красиво замислена и сътворена.

Маккейлъб кимна и посочи трите пана.

— Тук виждаме Адам и Ева, хубавия живот, преди да са откъснали ябълката. Централната сцена ни показва какво става след грехопадението — живот без правила. Свободата на избора води към сладострастие и грях. А докъде довежда всичко това? До ада.

— Много добре. А сега бих посочила някои специфични подробности, които може да те заинтересуват.

— Да, моля.

Тя започна с първото пано.

— Земният рай. Прав си, че картината показва Адам и Ева преди грехопадението. Това езеро и фонтанът сред него представляват обещанието за вечен живот. Сигурно вече си забелязал плодното дърво отляво.

Тя плъзна пръст по репродукцията към фонтана кула, изваяна сякаш от цветни листенца, които разпръскваха четири водни струи към езерото отдолу. И тогава Маккейлъб видя. Пръстът ѝ спря до малък кръгъл отвор в структурата на фонтана. От мрака надничаше лицето на сова.

— Ти вече спомена за совата. Нейният образ е и тук. Както виждаш, не всичко е наред в този рай. Злото дебне и както знаем, в крайна сметка ще постигне победа. Според Бош. Ако се предхвърлим на следващото пано, ще видим същия символ отново и отново.

Тя посочи две ясни изображения на сови и още две подобни създания. Маккейлъб спря поглед върху един от детайлите. Гол мъж прегръщаше грамадна кафява сова с лъскави черни очи. Цветът и очите на совата съвпадаха с тези на пластмасовата птица, открита в апартамента на Гън.

— Забеляза ли нещо, Тери?

Той посочи совата.

— Ето тук. Не мога да ти обясня, но тази птица съвпада с причината, поради която съм тук.

— В картината присъстват множество символи. Този е един от най-явните. След грехопадението човек бива тласнат от свободата на избора към разврат, лакомия, глупост и скъперничество, в света на Бош най-страшният грях е сладострастието. Човекът прегръща совата и така се отдава на злото.

Маккейлъб кимна.

— А след това си плаща.

— Да, след това си плаща. Както виждаш на последното пано, адът е обрисуван без огън. Той е място на неизброими мъки и безконечна болка. Мрачно място.

Маккейлъб се вгледа задълго в зловещия пейзаж на картината, без да изрече нито дума. Спомни си какво бе казал доктор Фоскюлер.

По-мрачно от нощта.

12

Бош заслони очите си с длани и се приведе към прозореца до вратата на апартамента. Надникна в кухнята. Масата и мивката бяха безупречно чисти и празни. Нито чинии, нито кафеварка или поне тостер. Обзе го лошо предчувствие. Върна се при вратата и почука още веднъж. После зачака, крачейки напред-назад. Наведе глава и зърна на пода малко по-светъл правоъгълник там, където бе имало изтривалка.

— Проклятие — промърмори той.

Бръкна в джоба си и извади малък кожен калъф. Отвори го и измъкна от него два малки стоманени шперца, които бе изработил от стари ножовки. Озърна се. Наоколо нямаше жива душа. Намираше се в закътано ъгълче на голям жилищен блок в Уестууд. Повечето наематели вероятно още бяха на работа. Той пристъпи на прага и се захвана с ключалката. След деветдесет секунди вратата беше отворена и Бош прекрачи вътре.

Още от първия миг разбра, че апартаментът е пуст, но за всеки случай провери стаите една по една. Всички бяха: празни. С надеждата да открие празни шишенца от лекарства, той надникна дори в шкафчето над мивката в банята. На едната лавица имаше розова самобръсначка едnodневка. Нищо повече.

Върна се в хола и извади клетъчния си телефон. Само преди ден бе нагласил за бързо избиране номера на Джанис Лангуайзър. Тя беше помощник-обвинител по делото и през почивните дни двамата бяха обсъдили подробно показанията на Бош. Обаждането му я завари все още във временния щаб на обвинението в съдебната сграда на Ван Нюис.

— Слушай, не искам да ти развалям настроението, но Анабел Кроу е изчезнала.

— Как така изчезнала?

— Просто изчезнала, скъпа. Няма я. Стоя в апартамента, където живееше. Празен е.

— По дяволите! Не можем без нея, Хари. Кога се е изнесла?

— Не знам. Току-що открих, че я няма.

— Разпита ли домоуправителя?

— Не още. Но от него най-много да научим преди колко време си е плюла на петите. Ако бяга от съда, не вярвам да е оставила новия си адрес.

— Добре де, кога разговаря с нея за последен път?

— В четвъртък. Позвъних ѝ тук. Но сега линията е прекъсната. Без никаква допълнителна информация.

— По дяволите!

— Знам. Каза го вече.

— Получила е призовка, нали?

— Да, получи я в четвъртък. Затова ѝ се обадох. Да проверя.

— Добре, в такъв случай може утре да дойде.

Бош се озърна из пустия апартамент.

— Не бих разчитал на това.

Той погледна часовника си. Минаваше пет. Беше дошъл да провери Анабел Кроу последна, защото изобщо не се съмняваше в нея. До този момент нямаше никакви признаци, че смята да изчезне. А сега Бош знаеше, че цяла нощ ще се мъчи да я открие.

— Какво можеш да направиш? — попита Лангуайзър.

— Имам някои сведения за нея и ще се опитам да ги използвам. Тя трябва да е в града. Къде ще ходи, нали е актриса?

— В Ню Йорк?

— Там отиват истинските артисти. Тя е просто марионетка. Ще стои тук.

— Намери я, Хари. Идната седмица ще се нуждаем от нея.

— Ще се опитам.

Настана кратко мълчание, докато и двамата обмисляха положението.

— Мислиш ли, че Стори се е добрал до нея? — попита накрая Лангуайзър.

— Чудя, се. Би могъл да я притисне с онова, което ѝ трябва — работа, роля, добро заплащане. Ще питам, като я намеря.

— Добре, Хари. Успех. Ако я откриеш тази вечер, обади ми се. Иначе ще се видим утре сутрин.

— Разбрано.

Бош изключи телефона и го остави на кухненската маса. Извади от джоба на самото си тънко теста, картончета. Върху всяко картонче бе записано името на един от свидетелите, които трябваше да подготви и доведе на процеса. Под имената бяха добавени адресите, телефоните и пейджърите. Той провери картончето на Анабел Кроу, после набра номера на пейджъра ѝ. Автоматичен глас му съобщи, че апаратът е изключен.

Той затвори телефона и отново огледа картончето. Най-отдолу беше записал името и номера на нейния агент. Реши, че това е единствената връзка, която не би прекъснала.

Прибра телефона и картончетата обратно в джобовете си. Трябваше да провери лично.

На връщане Маккейлъб управляваше сам „Попътно вълнение“ и стигна в пристанище Авалон с падането на здрача. Бъди Локридж бе останал в Кабрильо, защото нямаше да имат клиенти чак до събота. Когато наближи острова, Маккейлъб се свърза по радиото с шефа на пристанището и помоли да му помогнат при швартоването.

Изкачването по хълма бе изтощително, защото носеше две тежки книги, купени от книжарница „Дътън“ в Брентууд плюс хладилна чанта, пълна със замразено тамале. На два пъти му се наложи да спира край пътя. Всеки път сядаше върху хладилната чанта и разгръщаше книгите, за да потъне отново в мрачния свят на Йеронимус Бош.

Откакто бе посетил „Гети“, образите от картините на Бош непрестанно витаеха в мислите му. В края на срещата Неп Фицджералд бе казала нещо странно. Точно преди да затвори албума с репродукцията от „Градината на земните наслаждения“, тя го погледна с неуверена усмивка, сякаш искаше да добави нещо, но се колебаеше.

— Какво има? — попита той.

— Нищо особено, просто една забележка.

— Хайде, казвай. Бих желал да я чуя.

— Просто исках да спомена, че мнозина критици и изследователи на Бош виждат влияние на творчеството му върху нашата съвременност. Това е белегът на всеки велик творец — дали произведенията му издържат изпитанията на времето. Дали имат силата да достигат до хората и... и може би да им влияят.

Маккейлъб кимна. Знаеше, че тя иска да разбере върху какъв случай работи.

— Разбирам какво казваш. Съжалявам, но в момента не мога да ти разкрия нищо. Може би някой ден ще узнаеш какво е. Но ти благодаря. Мисля, че много ми помогна. Все още не съм съвсем сигурен.

Седнал върху хладилната чанта, Маккейлъб отново си припомни разговора. Влияние върху нашата съвременност, помисли той. И върху

престъпленията. Разгърна по-голямата книга и се вгледа в шедьовъра на Бош. Спря поглед върху совата с черни очи и инстинктивно усети, че е налучкал нещо съществено. Нещо много мрачно и много опасно.

Когато се прибра у дома, Грасиела взе хладилната чанта и я отвори върху кухненската маса. Извади три порции тамале и ги сложи да се размразяват в микровълновата фурна.

— Направила съм и пълнени чушки — каза тя. — Добре, че се обади от яхтата, иначе щяхме да вечеряме без теб.

Маккейлъб я остави да мърмори. Знаеше, че е сърдита заради това, с което се бе заел. Той пристъпи към масата, където Сиело седеше на бебешко столче. Беше вдигнала глава и гледаше таванския вентилатор. Мърдаше ръце пред очите си, сякаш все още привикваше с тях. Маккейлъб се приведе и я целуна по пръстчетата, после по челото.

— Къде е Реймънд?

— В стаята си. При компютъра. Защо си взел само десет?

Той я погледна, докато сядаше на стола до Сиело. Грасиела прибираще останалите порции в пластмасова кутия за фризера.

— Дадох им хладилната чанта и казах да я напълнят. Сигурно толкова са се побрали.

Тя раздражено тръсна глава.

— Ще ни остане едно парче в повече.

— Тогавя го изхвърли или пък покани някой приятел на Реймънд. Какво толкова, Грасиела? Някакво си тамале.

Грасиела се обърна и го погледна с мрачни, тревожни очи. Погледът ѝ веднага омекна.

— Изпотил си се.

— Не бой се, просто нямаше превоз и се качих пеш.

Тя отвори един от горните шкафове и извади кутийка с термометър. Във всяка стая беше наслaгала по един. Измъкна термометъра, тръсна го и се приближи до Маккейлъб.

— Отвори уста.

— Дай да използваме електронния.

— Не, не му вярвам.

Тя пъкна крайчето на термометъра под езика му, после лекичко повдигна челюстта нагоре. Професионален жест. Когато се запознаха, Грасиела беше медицинска сестра в „Бърза помощ“. Сега работеше в

местното начално училище. Постъпи там малко след коледните празници. Маккейлъб усещаше, че ѝ се иска да бъде пълноценна майка, но не можеха да си го позволят, затова той избягваше темата. Надяваше се след година-две работата с яхтата да потръгне и тогава да решат. Понякога съжеляваше, че не задържаха част от парите по договора за книгата и филма, но същевременно знаеше, че са взели единствено правилното решение — да не печелят от гибелта на сестра ѝ. Половината пари дадоха на фондация „Желание“, а другата половина оставиха на дългосрочен влог за Реймънд. Така момчето можеше някой ден да постъпи в колеж, ако поиска.

Докато той седеше и я гледаше мълчаливо, Грасиела го хвана за китката и провери пулса му.

— Ускорен е — каза тя и отпусна ръката му. — Отвори уста.

Той отвори уста, тя извади термометъра и погледна какво показва. Отиде до мивката и го изми, после го прибра в шкафа. Не каза нищо и Маккейлъб разбра, че температурата му е нормална.

— Искат ли се да имам треска, нали?

— Да не си полудял?

— Да, искат ли се. Така би имала повод да ме накараш да спра.

— Как тъй да те накарам да спреш? Снощи сам каза, че ще е за последно. Тази сутрин пък рече, че ще е само днес. Какво казваш сега, Тери?

Маккейлъб погледна Сиело и ѝ подаде пръста си да го хване.

— Не е свършило. — Сега гледаше Грасиела. — Днес се случиха някои неща.

— Някои неща? Каквито и да са, предай ги на детектив Уинстън. Това е нейно задължение. Не е твоя работа.

— Не мога. Все още не. Първо трябва да се уверя.

Грасиела му обърна гръб и отиде до кухненската маса. Отвори микровълновата печка и сложи чинията с тамале да се размразява.

— Ще ѝ смениш ли пелените? Крайно време е. Може и да ѝ дадеш биберона, докато приготвям вечерята.

Маккейлъб внимателно вдигна дъщеря си от столчето и я опря върху рамото си. Тя захленчи и той я потупа по гръбчето, за да се успокои. После пристъпи зад Грасиела, праметна ръка около нея и я придърпа към себе си. Целуна я по тила и зарови лице в косата ѝ.

— Скоро всичко приключва и пак ще заживеем нормално.

— Дано.

Тя докосна ръката, с която я прегръщаше под гърдите. Допирът на нейните пръсти бе одобрението, което търсеше Маккейлъб. Пръстите говореха, че моментът е труден, но няма нищо страшно. Той притисна Грасиела още по-плътно, целуна я по врата и я пусна.

Докато Маккейлъб нагласяваше чиста пелена около мъничкото ѝ телце, Сиело гледеше право нагоре към декоративната въртележка, накичена с картонени звезди и полумесеци. Реймънд я бе изработил на Коледа с помощта на Грасиела. Отнякъде полъхваше леко течение, фигурите се въртяха бавно и тъмносините очи на Сиело ги следяха. Маккейлъб се наведе и я целуна по челото.

След като я уви в две бебешки одеяла, той излезе на верандата и започна да я храни с биберона, докато се поклащаше леко в люлеещия се стол. Загледа се към пристанището и забеляза, че е забравил да изключи светлините на мостика на „Попътно вълнение“. Знаеше, че може да се свърже по телефона с канцеларията на пристанището и да помоли нощния дежурен да отскочи с моторницата да ги изгаси. Но знаеше също така, че след вечеря ще се върне на яхтата. Тогава щеше да свърши и тази работа.

Сведе поглед към Сиело. Очите ѝ бяха затворени, но той знаеше, че е будна. Смучеше биберона най-енергично. Грасиела бе спряла да я кърми, когато тръгна на работа. Храненето с биберон бе ново и той го смяташе за едно от най-приятните си занимания като баща. В тия моменти често говореше шепнешком на дъщеря си. Най-често обещаваеше. Обещаваеше, че винаги ще я обича и ще бъде до нея. Казваше ѝ никога да не се страхува и да не се чувства самотна. Понякога Сиело внезапно отваряше очи, поглеждаше го и той долавяше, че и тя се опитва да му съобщи същото. Тогава усещаше обич, каквато не бе изпитвал никога през живота си.

— Тери.

Чувайки шепота на Грасиела, той надигна глава.

— Вечерята е готова.

Маккейлъб погледна шишето и видя, че е почти празно.

— Идвам след минутка — отвърна шепнешком той.

След като Грасиела влезе, той пак погледна дъщеря си. Шепотът я бе накарал да отвори очи. Гледаше го. Целуна я по челцето, после се облегна назад.

— Трябва да го направя, мъничко мое — прошепна той.

В каюткомпанията беше студено. Маккейлъб щракна лампите, после измести калорифера в средата и го включи на най-ниската степен. Искаше да загрее, но не прекалено, защото щеше да му се доспи. Все още се чувстваше изморен от днешното натоварване.

Беше слязъл в предната каюта и преглеждаше старите си досиета, когато отгоре долетя сигналът на клетъчния телефон. Той затвори папката, пхна я под мишница, изтича по стъпалата и грабна телефона от чантата си. Обаждаше се Джей Уинстън.

— Е, как мина в „Гети“? Мислех, че ще ми се обадиш.

— О, стана късно, та исках да се върна на яхтата и да прекося пролива преди мръкнало. Забравих да ти позвъня.

В гласа ѝ прозвуча разочарование.

— На острова ли се върна?

— Да, тази сутрин казах на Грасиела, че ще се прибера. Но не се безпокой, продължавам да работя по въпроса.

— Какво стана в „Гети“?

— Нищо особено — излъга той. — Разговарях с двама души и огледах няколко картини.

— Видя ли сови, които да приличат на нашата? — попита тя и се разсмя.

— Да, две-три имаха прилика с нея. Взех си няколко книги за тази нощ. Тъкмо мислех да звънна и да те питам дали можем да се срещнем утре.

— Кога? В десет сутринта имам среща и след това още една в единайсет.

— Няма значение, мислех да е следобед. Сутринта и аз имам да свърша нещо.

Не искаше да ѝ каже, че смята да гледа встъпителните речи по делото Стори. Знаеше, че ще ги предават на живо по съдебния канал, който можеше да хване и у дома със сателитната чиния.

— Е, сигурно ще уредя да ми отпуснат хеликоптер до острова, но първо трябва да питам въздушния отдел.

— Не, аз ще пристигна с яхтата.

— Така ли? Чудесно. При мен ли ще дойдеш?

— Не, мислех си за нещо по-тихичко и уединено.

— Какво имаш предвид?

— Утре ще ти обясня.

— Взе да ставаш тайнствен. Май въртиш интриги, за да изкараш още една порция палачинки на държавна сметка, нали?

Двамата се разсмяха.

— Нищо не въртя. Ще имаш ли възможност да ме посрещнеш на пристанището?

— Ще те чакам. По кое време?

Маккейлъб предложи да се срещнат в три, предполагайки, че така му остава предостатъчно време да състави психологическия портрет и да обмисли точно какво ще й каже. Имаше време и да се подготви за онова, което се надяваше да извърши довечера с разрешението на Уинстън.

— А откъм теб нещо ново за совата? — попита той, след като се уговориха.

— Много малко, а и то не ни върши работа. От вътрешната страна има данни за производителя. Пластмасовите отливки се изработват в Китай. Компанията ги доставя на две дистрибуторски фирми, в Охайо и Тенеси. Оттам вероятно плъзват из цялата страна. Няма особена надежда да ги проследим, пък и ще иска страшно много работа.

— Значи смяташ да зарежеш тази линия?

— Не, не съм казала такова нещо. Просто я оставям на втори план. Прехвърлих задачата на партньора си. Сега той върти телефоните. Като видим какво е изкопчил от дистрибуторите, ще решим накъде да продължим.

Маккейлъб кимна. Преценките на коя нишка да се даде предимство бяха неизбежно зло. И все пак това го тревожеше. Сигурен бе, че совата е ключ към решението и би било полезно да знаят всичко за нея.

— Добре, значи се уговорихме — каза Уинстън.

— За утре ли? Да, уговорихме се.

— Пристигай тогава, ние ще те чакаме в три.

— Вие ли?

— Аз и Кърт. Моят партньор. Още не си го виждал.

— Виж какво... не може ли утре да сме само двамата? Не че имам нещо против партньора ти, но просто бих искал да поговорим

насаме, Джей.

След кратко мълчание тя попита:

— Тери, какво става с теб?

— Просто искам да поговорим за случая. Ти ме привлече, затова държа да предам на теб каквото открих. Ако после решиш да го съобщиш на партньора си, нямам нищо против.

Отново настана мълчание.

— Тая работа не ми харесва, Тери.

— Съжалявам, но така искам да бъде. Или приемаш, или отказваш.

Ултимагумът я накара да помълчи още по-дълго.

— Добре, мой човек — каза накрая тя. — Ти командваш парада.

Приемам.

— Благодаря, Джей. До утре.

Двамата затвориха едновременно. Той погледна старото досие, което все още държеше в ръка. Остави телефона на масичката, облегна се назад и разгърна папката.

Отначало нарекоха случая „Загубеното момиченце“, защото жертвата нямаше име. Предполагаха, че е на четиринайсет или петнайсет години; латиноамериканка — вероятно мексиканка — чието тяло бе открито сред боклуци и храсти под една от обзорните площадки край магистралата Мълхоланд. Със случая се заеха Бош и тогавашният му партньор Франки Шийхан. Това беше преди Бош да се прехвърли в холивудския отдел „Убийства“. Двамата с Шийхан бяха екип по грабежите и убийствата, и именно Бош се свърза с Маккейлъб в Бюрото. Маккейлъб току-що се бе завърнал от Куонтико в Лос Анджелис. Организираще местен клон на отдел „Науки за поведението“ и Програмата за предотвратяване на насилието. Случаят „Изгубеното момиченце“ бе един от първите, с които го натовариха.

Бош дойде с досието и снимките в мъничкия му кабинет на тринайсетия етаж на федералната сграда в Уестууд. Идваше сам, защото с Шийхан имаха разногласия дали да търсят помощ от Бюрото. Типична проява на ревност между полицейските служби. Но Бош не даваше пет пари за това. Интересуваше го единствено случаят. Очите му бяха хълтнали и тревожни. Явно работата по следствието го измъчваше.

Тялото било открито голо и изнасилено по няколко начина. Според съдебния лекар смъртта се дължала на удушаване. Убиецът бил с ръкавици. Полицаяте не намерили по склона дрехи или дамска чанта. Отпечатъци те на жертвата не били открити в компютърните архиви. Описанието ѝ не съвпадало с нито една от обявите за изчезнали личности в област Лос Анджелис, както и в националната компютърна полицейска система. Пуснали графичен портрет из вестниците и по телевизията, но никой не се обадил. Съобщенията, разпратени до петстотин служби в югозападните щати и Мексиканската съдебна полиция, не дали резултат. Все тъй безименна и непотърсена, жертвата лежала в моргата, докато Бош и неговият партньор работели по случая.

Около трупа не открили никакви улики. Жертвата не само била лишена от лични вещи и дрехи, но и убиецът бил измил тялото с промишлен препарат за почистване, преди да го изхвърли посред нощ край магистралата.

Имало само една улика. Отпечатък върху кожата на лявото бедро. Трупните петна показвали, че кръвта в тялото се е оттекла към лявата половина, което означавало, че след спирането на сърдечната дейност е лежало на лявата си страна, докато бъде изхвърлено върху склона, където паднало по очи сред празни бирени кутии и бутилки от текила. Според анализите излизало, че през времето за съсирване на кръвта трупът е бил сложен върху предмета, оставил отпечатъка на бедрото.

Петната по кожата очертавали цифрата 1, буквата J и част от още един знак, може би горният край на буквата H, K или L. Несъмнено ставало дума за автомобилен номер.

Бош смятал, че убиецът на безименното момиче е скрил трупа в багажника на колата, докато дойде време да го изхвърли. След грижливо почистване престъпникът пренесъл тялото в багажника, без да забележи, че го слага върху сваления номер, прибран на същото място. Според теорията на Бош номерът бил махнат и навярно сменен с друг като предпазна мярка, за да не бъде открит убиецът, ако някой подозрителен минувач го забележи на обзорната площадка.

Макар че по отпечатъка върху кожата не можело да се определи в кой щат е издаден номерът, Бош решил да разчита на най-вероятното. Изискал от щатската служба за превозните средства списък на всички коли в област Лос Анджелис с номера, започващи с 1JH, 1JK и 1JL. Списъкът съдържал над три хиляди имена. Бош и партньорът му намалили бройката с четирийсет процента, като изключили жените. Останалите имена постепенно били подадени в компютъра на Националния полицейски център и накрая детективите получили списък на четирийсет и шест души с полицейски досиета за различни престъпления — от дребни до най-жестоки.

В този момент Бош се обърна към Маккейлъб. Искаше психологически портрет на убиеца. Интересуваше се дали двамата с Шийхан са на вярна следа, като предполагат, че убиецът има криминално минало, и как точно да подходят към четирийсет и шестимата от списъка.

Маккейлъб отдели на случая почти цяла седмица. Разглеждаше снимките от местопрестъплението по два пъти дневно — сутрин след ставане и вечер преди да заспи — и упорито препрочиташе докладите. Накрая каза на Хари Бош, че смята неговия подход за правилен. Използвайки данните, натрупани от стотици подобни престъпления и анализирани от Програмата за предотвратяване на насилието, той обрисова убиеца като мъж, приближаващ трийсет години, който е извършил поредица от нарастващи престъпления, между тях вероятно и сексуални. Мястото, където беше намерен трупът, подсказваше склонност към екхибиционизъм — убиецът искаше престъплението му да стане известно и да вдъхва ужас и страх сред обществото. Следователно склонът под магистралата бе избран именно по тази причина, а не като най-удобен.

Сравнявайки психологическия портрет със списъка от 46 имена Бош се спря на двама заподозрени. Единият беше пазач на административна сграда в Удланд Хилс, осъждан за палез и непристойно поведение на обществени места. Другият работеше като носач на декори в едно филмово студио и като юноша бе арестуван при опит за изнасилване на съседка. На възраст и двамата приближаваха трийсетте.

Бош и Шийхан клоняха към пазача, понеже имаше достъп до препаратата, с който бе измита жертвата. Маккейлъб обаче подозираше сценичния работник, защото младежкият опит за изнасилване на съседка издаваше импулсивност, съвпадаща по-добре с психологическите характеристики на сегашното престъпление.

Бош и Шийхан решиха да проведат официален разпит на двамата и поканиха Маккейлъб да присъства. От своя страна той настоя разпитите да бъдат проведени в домовете на заподозрените, за да може да ги наблюдава на тяхна територия и да потърси сред вещите им евентуални улики.

Започнаха със сценичния работник. Името му беше Виктор Сегин. Изглеждаше зашеметен от появата на тримата мъже и обяснението за целта на визитата им. Все пак ги покани да влязат. Докато Бош и Шийхан спокойно задаваха въпрос след въпрос, Маккейлъб седеше на дивана и оглеждаше чистия, спретнат апартамент. След пет минути разбра, че са открили когото трябва и с кимване даде на Бош уговорения сигнал.

Уведомиха Виктор Сегин за правата му и го арестуваха. Детективите го откараха с колата си, а малката му къща край аерогара Бърбанк остана запечатана, докато получат заповед за обиск. Два часа по-късно, когато се върнаха със заповедта, откриха едно шестнайсетгодишно момиче — вързано и със запушена уста, но живо — в звуконепроницаема тясна ниша с капак, която Сегин бе изградил под леглото си.

Едва след като постепенно почнаха да се отърсват от опиянението и възбудата, че са разкрили случая и са спасили човешки живот, Бош най-сетне попита Маккейлъб как е познал убиеца. Маккейлъб отведе детектива до библиотечката в хола и му посочи изтъркана от препрочитане книга със заглавие „Колекционерът“ — криминален роман за престъпник, отвлякъл няколко жени.

Срещу Сегин бе предявено обвинение за убийството на безименното момиче, както и за отвличане и изнасилване на младата жена, спасена от детективите. Той отхвърли всякаква връзка с убийството и настоя за сделка, при която да се признае за виновен по второто обвинение. Прокуратурата отхвърли предложението и започна съдебен процес с наличните доказателства — потресаващите показания на спасената жена и отпечатъкът от номер върху бедрото на мъртвото момиче.

Само след четири часа отсъствие от залата съдебните заседатели обявиха Сегин за виновен по всички обвинения. Тогава прокуратурата му предложи сделка: да не иска смъртно наказание през втората част на процеса, ако се съгласи да каже на следователите коя е първата жертва и откъде я е отвлякъл. За да приеме, Сегин трябваше да отхвърли претенциите си за невинност. Той отказа. Обвинението предложи смъртно наказание и го получи. Бош не узна кое е мъртвото момиче и Маккейлъб знаеше колко го мъчи това, че сякаш никой не се интересува от съдбата на жертвата.

Същото нещо мъчеше и Маккейлъб. В деня, когато дойде да даде показания на втората част на процеса, той обядва с Бош и забеляза, че върху папките по случая е изписано име.

— Какво е това? — попита развълнувано Маккейлъб. — Успяхте ли да я идентифицирате?

Бош сведе поглед, видя името и побърза да преобърне папките.

— Не, засега не сме.

— А това какво е?

— Просто име. Все някак трябва да я наричам.

Бош изглеждаше притеснен. Маккейлъб се пресегна и отново обърна папките, за да прочете името.

— Сиело Асул?

— Да, нали е латиноамериканка, та реших да ѝ дам испанско име.

— Означаваш Синьо небе, ако не греша.

— Да, Синьо небе. Аз...

Маккейлъб изчака. Мълчание.

— Какво?

— Ами... не че съм чак толкова религиозен, нали ме разбираш?

— Да.

— Но все си мисля, че ако тук, долу, никой не си направи труда да я потърси, то може би... може би горе няма да е така.

Бош сви рамене и се загледа настрани. Маккейлъб забеляза, че скулите му се зачервиха.

— Трудно е да откриеш Божия пръст в онова, което вършим. И виждаме.

Бош само кимна. Повече не разговаряха за името.

Маккейлъб прелисти последната страница от досието „Сиело Асул“ и надникна в джобчето на задната корица. Докато работеше в Бюрото, му бе станало навик да прибира там някои бележки, които не желаше да бъдат видени от всекиго. Обикновено това бяха записки за детективите, предложили случая за съставяне на психологически портрет. От опит беше научил, че понякога сведенията за следователя са също тъй важни, както и подробностите от досието. Защото Маккейлъб виждаше много аспекти на престъплението именно през очите на следователя.

Случаят беше отпреди десет години. По онова време Маккейлъб все още не обръщаше толкова голямо внимание на следователите. Върху скритото листче бе записал само името на Бош и под него четири думи.

Усърден — Умен — Ч.Д. — А. О.

Вгледа се в последните две обозначения. Когато си водеше поверителни записки, обикновено използваше съкращения. Тук ставаше дума за мотивацията на Бош. Маккейлъб смяташе, че полицаите от отдел „Убийства“ се различават от всички други ченгета и разчитат на дълбоки вътрешни чувства и мотиви, за да приемат и изпълняват своята тежка професия. Имаше два основни типа. Едните смятаха работата си за нещо като изкуство или занаят, другите — за жизнена цел. Преди десет години Маккейлъб бе причислил Бош към втората категория — човек на дълга.

Този мотив при детективите можеше да се разчлени още по-тънко в зависимост от това кое им вдъхва чувството за дълг. За някои то представляваше едва ли не игра; имаха някакъв скрит недостатък, пораждащ необходимостта да докажат, че са по-добри, по-умни и по-лукави от престъпника. Животът им представляваше един непрестанен цикъл на самоутвърждаване за сметка на убийците, които вкарваха зад решетките. Други също притежаваха подобен скрит недостатък, но освен това се смятаха и за наследници на мъртъвците. На местопрестъплението възникваше свещена и неразривна връзка между жертва и полицай. Именно тя ги тласкаше към преследването и им даваше сили да превъзмогнат всички препятствия. Маккейлъб отнасяше тия полицаи към категорията ангели отмъстители. От опит знаеше, че тия ченгета отмъстители са най-добрите следователи, с които някога е работил. Смяташе също така, че те крачат най-близо до онзи невидим ръб, отвъд който започва бездната.

Преди десет години беше определил Хари Бош като ангел отмъстител. Сега трябваше да реши дали детективът не е пристъпил прекалено близо до ръба. И дали не го е прекрачил.

Той затвори досието и извади от чантата двете книги. И двете бяха озаглавени просто „Бош“. По-голямата, с цветни репродукции на творбите, беше от Р. Х. Марайнисен и П. Рюйфелер. Втората книга, в която сякаш имаше по-подробни анализи на картините, беше написана от Ерик Ларсен.

Маккейлъб започна от по-малката книга и прегледа набързо страниците с анализи. Скоро откри, че както бе казала Пенелопи Фицджералд, съществуват множество различни и дори противоречиви възгледи за Йеронимус Бош. Ларсен цитираше изследователи, които наричаха Бош хуманист, а един дори го смяташе за член на група

еретици, вярващи, че земята всъщност е ад, управляван от Сатаната. Учените спореха какъв смисъл е вложен в една или друга картина, дали всички творби са дело на Бош, пътувал ли е художникът до Италия и виждал ли е платната на своите ренесансови съвременници.

Накрая Маккейлъб затвори книгата, когато осъзна, че приказките за Йеронимус Бош едва ли имат връзка със сегашната му цел. Щом творчеството на художника се тълкуваше по толкова много начини, то единствено важно оставаше мнението на човека, който бе убил Едуард Гън. Важното беше какво е видял и усвоил този човек от картините на Йеронимус Бош.

Той разгърна по-голямата книга и започна бавно да проучва репродукциите. В „Гети“ ги беше огледал набързо, а и тогава чуждото присъствие му пречеше да се съсредоточи.

Сложи бележника върху подлакътника на креслото с намерение да прави кратко описание на всяка забелязана сова. Скоро обаче разбра, че при умаления мащаб на репродукциите картините са изпълнени с прекалено ситни подробности и лесно може да пропусне нещо важно. Тогава слезе в предната каюта да вземе лупата, която някога бе използвал за разглеждане на полицейските снимки.

Докато се навеждаше над кашона, пълен с канцеларски дреболии отпреди пет години, Маккейлъб усети лек удар в корпуса на яхтата и надигна глава. Беше вързал гумената лодка на кърмата, тъй че не можеше да е тя. Тъкмо размишляваше над това, когато усети характерното полюшване, подсказващо, че някой е скочил на борда. В мислите му веднага изникна вратата на каюткомпанията. Беше сигурен, че не е заключил.

Отново надникна в кашона и грабна един нож за хартия.

Докато се изкачваше бавно по стъпалата, Маккейлъб огледа каюткомпанията. Не забеляза нищо нередно. Трудно можеше да различи подробности отвъд проблясъците по остъклената външна врата, но на фона на светлините по крайбрежната улица се очертаваше човешки силует. Човекът стоеше с гръб към каюткомпанията, сякаш се наслаждаваше на нощната гледка.

Маккейлъб бързо пристъпи към вратата и рязко я дръпна. Държеше ножа до бедрото си, с острието нагоре. Човекът отвън се обърна.

Маккейлъб отпусна оръжието, но посетителят го видя и очите му се разшириха.

— Мистър Маккейлъб, аз...

— Няма нищо, Чарли. Просто не знаех кой е.

Чарли беше нощен пазач в канцеларията на пристанището. Маккейлъб не знаеше фамилията му. Но знаеше, че често идва на гости, когато Бъди остане да ноцува на яхтата. Вероятно споделяха обща любов към някоя и друга бира през дългите нощи. И сигурно затова беше пристигнал с лодката от пристанището.

— Видях да свети и си рекох, че Бъди може да е тук — промърмори Чарли. — Наминах да го посетя.

— Не, тази вечер Бъди е отсреща. Едва ли ще се върне по-рано от петък.

— Ами добре тогава. Аз да си вървя. Всичко ли е наред при вас? Господата да не ви е изпъдила?

— Не, Чарли, няма такова нещо. Просто имам да свърша малко работа.

Той повдигна ножа, сякаш това обясняваше всичко.

— Ами щом е тъй, аз си тръгвам.

— Лека нощ, Чарли. Благодаря, че намина да провериш.

Маккейлъб се върна в каюткомпанията и слезе долу. След дълго ровене откри лупата с вградено фенерче на дъното на кашона.

През следващите два часа той се зае с разглеждане на картините. Отново го обхвана магията на призрачните пейзажи, сред които фантастични демони обкръжаваха своята човешка плячка. Докато проучваше всяка картина, Маккейлъб отбелязваше откритите сови и някои други находки с парченца жълта самозалепваща се хартия, за да се връща по-лесно към тях.

Накрая бе събрал списък с шестнайсет конкретни изображения на сови и около дузина подобни създания или структури. На всички картини совите бяха с тъмно оперение и се спотайваха като стражи на дебнешката гибел. Той ги гледаше и не можеше да се отърси от натрапчивото сравнение между совата и детектива. Нощни обитатели, наблюдатели и ловци, те съзерцаваха непосредствено всички злини и болки, които си причиняват хората и зверовете.

Единствената му по-съществена находка не беше сова, а човешка фигура. Направи я докато разглеждаше под лупа централното пано на

една картина, озаглавена „Страшният съд“. Извън изображението на адската пещ, където демоните хвърляха грешниците, няколко вързани жертви чакаха да бъдат насечени и изгорени. Сред тази групичка Маккейлъб забеляза гол мъж с вързани зад гърба ръце и крака. Крайниците на грешника бяха стегнати толкова здраво, че тялото се извиваше в болезнена дъга. Изображението веднага му напомни за онова, което бе видял на видеозаписа и снимките от квартирата на Едуард Гън.

Маккейлъб отбеляза находката с листче и затвори албума. В същия момент телефонът извън на дивана до него и той подскочи от изненада. Преди да отговори, погледна часовника. Беше точно полунощ.

Обаждаше се Грасиела.

— Мислех, че ще се прибереш тази нощ.

— Така е. Тъкмо привърших и след малко си тръгвам.

— Взел си електромобила, нали?

— Да. Не се тревожи за мен.

— Добре, чакам те.

— Ще се видим след малко.

Маккейлъб реши да остави всичко на яхтата. Искаше утре да е с бистър ум, а папките и тежките албуми само щяха да му напомнят за тежките мисли, които го мъчеха. Заклучи яхтата и се върна с гумената лодка на кея. Електромобилчето го чакаше на пристанището. Той прекоси пустия градски център и продължи нагоре по хълма. Въпреки всичките си усилия продължаваше да мисли за бездната. Място, където твари с остри човки, нокти и ножове измъчват вечно погубените души. В едно беше сигурен. От художника Бош би излязъл добър майстор на психологическите портрети. Човекът си знаеше работата. Беше наясно с кошмарите, които трополят из умовете на повечето хора. Както и с онези, които понякога се изплъзват навън.

Встъпителните речи по делото на Дейвид Стори се забавиха, защото юристите обсъждаха последните предложения и молби в кабинета на съдията.

Бош седеше зад масата на обвинението и чакаше. Опитваше се да прогони от мисълта си всичко ненужно, включително и снощното безуспешно търсене на Анабел Кроу.

Най-сетне в десет и четирийсет и пет двете страни влязоха в залата и заеха местата си. След това доведоха от килията обвиняемия — днес облечен с костюм, който сигурно струваше поне три полицейски заплати — и накрая съдия Хютън се възцари на подиума.

Процесът започваше и Бош усети как напрежението в залата се засилва. Лос Анджелис бе издигнал — или може би принизил — съдебните дела до нивото на светски развлечения, но играчите в залата рядко споделяха тази гледна точка. Те се бореха на живот и смърт, а в този процес чувството на вражда между двата лагера се долавяше може би по-ясно отвсякога.

Съдията нареди на полицаия, които изпълняваше функциите на пристав, да въведе заседателите. Заедно с цялата публика Бош се изправи и загледа как съдебните заседатели мълчаливо влизат един по един и се настаняват в ложата. За да стигнат до това начало, бяха изчакали търпеливо да минат двете седмици на подбора и предварителните формалности. Бош вдигна очи към двете камери, монтирани на стената над заседателската ложа. Те даваха пълен обзор към цялата зала, с изключение на самата ложа.

След като всички заеха местата си, Хютън се изкашля и приведе глава към микрофона, гледайки заседателите.

— Как сте тази сутрин, дами и господа?

Откъм ложата долетя неясно мърморене и Хютън кимна.

— Извинявам се за закъснението. Моля ви, не забравяйте, че съдебната система се управлява най-вече от юристи. И поради това колелата ѝ се въртят мно-о-о-го бавно.

Из залата се надигна учтив смях. Бош забеляза, че юристите — както от обвинението, така и от защитата се включиха най-усърдно, двама-трима дори прекалиха. Според цялата досегашна практика не съществуваше съдийска шега, на която адвокатите да не се разсмеят.

Бош се озърна наляво покрай масата на защитата и забеляза, че втората заседателска ложа е претъпкана с журналисти. Познаваше повечето от тях от предишни телевизионни предавания и пресконференции.

Той огледа залата и видя, че скамейките за свободен достъп са претъпкани, с изключение на първия ред зад масата на защитата. Там се бяха разположили нашироко няколко души, които изглеждаха така, сякаш цяла сутрин бяха седели в гримьорната. Бош предположи, че са някакви знаменитости, но нямаше богат опит в тази област и не успя да разпознае нито един от тях. Понечи да попита шепнешком Джанис Лангуайзър, но после размисли.

— Наложил се да уточним някои последни подробности в кабинета ми — продължи съдията към заседателите. — Но сега вече сме готови да пристъпим към работа. Ще започнем с встъпителните речи и трябва да ви предупредя, че те не са изложение на фактите, а по-скоро отражение на това, какво мисли всяка страна за фактите и какво ще се мъчи да докаже в хода на делото. Не бива да приемате тяхното съдържание за доказателство. Доказателствата ще дойдат покъсно. Затова слушайте внимателно, но не се ангажирайте с мнение, защото тепърва ви чака още много. А сега започваме с обвинението и както винаги ще дадем последната дума на защитата. Мистър Крецлър, можете да започвате.

Главният обвинител стана и пристъпи към катедрата, разположена между двете служебни маси. Кимна на заседателите и се представи като Роджър Крецлър, заместник областен прокурор, отговарящ за отдел „Тежки престъпления“. Беше висок и мършав, с рижава брада, късо подстригана тъмна коса и очила без рамки. Личеше, че е нахвърлил четирийсет и пет години. Бош го смяташе за не твърде приятен, но извънредно способен юрист. А фактът, че все още се бие в окопите и води криминални дела, докато неговите връстници са се оттеглили към доходните области на финансовото право или частната адвокатска практика, го правеше достоен за

възхищение. Бош подозираше, че човекът няма личен живот. Винаги, когато трябваше да се свържат в навечерието на някой съдебен процес, неминуемо откриваше Крецлър в кабинета му — по всяко време на денонощието.

Крецлър представи също така своята помощничка Джанис Лангуайзър от отдел „Тежки престъпления“ и водещия следовател — детектив трета степен Хари Бош от централното полицейско управление на Лос Анджелис.

— Ще говоря кратко и ясно, за да можем по-бързо да стигнем до фактите, както правилно отбеляза съдия Хютън. Дами и господа, случаят, с който ще се запознаете в тази зала, е окичен с имената на знаменитости. На него е изписано с едри букви: „важно събитие“. Да, обвиняемият Дейвид Н. Стори притежава власт и високо положение в нашето общество, в днешната жадна за имена епоха. Ала ако смъкнете слоя от власт и блясък, за да оставите само голите факти — което ви обещавам, че ще постигнем през идните няколко дни — остава нещо твърде елементарно и твърде често срещано в тази страна. Едно обикновено убийство.

Крецлър направи театрална пауза. Бош погледна към заседателите. Всички бяха приковали очи в обвинителя.

— Човекът, когото виждате зад масата на защитата, Дейвид Н. Стори, излязъл привечер на дванайсети октомври с двайсет и три годишна жена на име Джоди Кремънц. А след оживената вечер, включваща премиера на неговия последен филм и шумен коктейл, той я отвел в дома си на Холивуд Хилс, където двамата встъпили в интимна връзка. Не вярвам да чуete от защитата някакво възражение по тези факти. Но не заради тях сме се събрали днес. Дошли сме заради другото, което е станало след секса. Сутринта на тринайсети октомври Джоди Кремънц била намерена удушена в собственото си легло, в малката къщичка, където живеела заедно с още една актриса.

Крецлър прелисти бележника си върху катедрата, макар за Бош, а навярно и за всички останали да бе ясно, че речта му е репетирана многократно.

— В хода на този процес калифорнийската прокуратура ще докаже без сянка от съмнение, че именно Дейвид Стори е лишил от живот Джоди Кремънц в миг на дива сексуална ярост. После лично или с чужда помощ е пренесъл трупа от своя дом в дома на жертвата.

Нагласил тялото така, че смъртта да изглежда случайна. А след това използвал своята власт и общественото си положение, за да осуети разследването на случая от полицията на Лос Анджелис. Мистър Стори, както ще узнаете, неведнъж си е позволявал жестокости към жените, и поради това е бил тъй уверен в своята безнаказаност, че в един миг на...

Крецлър избра този момент, за да обърне гръб на катедрата и да хвърли презрителен поглед към седналия обвиняем. Стори дори не мигна. След няколко секунди прокурорът отново се обърна към заседателите.

— Е, нека го наречем откровеност — той се похвалил най-недвусмислено на следователя детектив Бош, че и този път ще му се размине.

Крецлър се изкашля в знак, че е готов да нанесе решителния удар.

— Дошли сме тук, дами и господа, за да въздадем правосъдие в името на Джоди Кремънц. Щатската прокуратура на Калифорния в мое лице настоява да слушате най-внимателно по време на делото и да отсъдите по съвест. Сторите ли го, сигурни сме, че правдата ще възтържествува. За Джоди Кремънц. За всички нас.

Той вдигна бележника от катедрата и се обърна да тръгне към служебната маса. Но изведнъж спря, сякаш току-що му бе хрумнало нещо. Бош усети добре репетиран ход. Предположи, че и заседателите са го усетили.

— Сетих се за един всеизвестен факт от най-новата ни история. Тук, в Лос Анджелис, при най-нашумелите дела за всичко се оказва виновна полицията. Щом не ни харесва посланието, гледаме на всяка цена да обезглавим вестоносеца. Това е най-любимият трик от торбата на адвокатите. Искам всички вие да си обещаете едно: че ще останете бдителни и няма да откъсвате поглед от най — важния въпрос. А днес това е въпросът за истината и правосъдието. Не се заблуждавайте. Не оставяйте да ви подведат. Доверете се на истината и ще откриете правия път.

Той се върна на мястото си и седна. Бош забеляза как Лангуайзър се пресегна да го поздрави с потупване по лакътя. Това също бе част от грижливо подготвеното представление.

Съдията каза на заседателите, че поради кратката встъпителна реч на обвинението, ще даде думата на защитата без почивка. Но така или иначе почивката не се забави, защото когато Фоукс застана на катедрата, обръщението му към заседателите се оказа още по-кратко.

— Знаете ли, дами и господа, нека ви кажа нещо относно всички тия приказки за вестоносци и обезглавяване. Мистър Крецлър изрече чудесни думи в края на своята реч, но знайте, че всеки прокурор в тази зала говори същото в началото на всеки съдебен процес. Знаем ли, май си ги носят отпечатани на картончета.

Крецлър скочи и възрази срещу това „безумно преувеличение“. Хютън смъмри Фоукс, но след това предупреди обвинителя да си пази протестите за по-съществени случаи. Фоукс побърза да продължи:

— Извинявайте, ако нещо съм се отплеснал. Знаем, че прокурорите и полицията са бая докачливи. Но едно ще ви кажа, добри хора: обикновено няма дим без огън. И в хода на това дело ще се помъчим да открием път през дима. Дали ще намерим огън, това не знаем, но със сигурност знаем до какъв извод ще стигнем: че този човек... — Фоукс се обърна и посочи своя клиент, — този човек, Дейвид Н. Стори, е абсолютно невинен по обвинението в убийство, което му приписват. Да, той има власт и обществено положение, но помнете, това не е престъпление. Да, познава се със знаменити хора, но доколкото съм научил От популярната преса, това също не е престъпление. Вероятно някои подробности от личния живот и вкусовете на мистър Стори ще ви подразнят. Аз също не ги харесвам. Но помнете, че те не са част от обвинението но настоящето дело. Тук става дума за едно престъпление — убийство. Ни повече, ни по-малко. И по това престъпление Дейвид Стори НЕ Е виновен. Каквото и да ви говорят мистър Крецлър, мис Лангуайзър, детектив, Бош и техните свидетели, няма свършено никакви доказателства за вина в това отношение.

След като Фоукс се поклони на заседателите и напусна катедрата, Хютън обяви, че дава обедна почивка малко по-рано, за да могат след нея да пристъпят към свидетелските показания.

Бош гледаше как съдебните заседатели излизат през вратата до ложата. Неколцина от тях се озърнаха през рамо към залата. Последна вървеше негърка на около петдесет години, която погледна право към

Бош. Той наведе глава и веднага съжали за това. Когато отново вдигна очи, жената беше изчезнала.

Когато съдията обяви почивка, Маккейлъб изключи телевизора. Не му се слушаха коментари от студиото. Според него защитата водеше по точки. Фоукс бе предприел хитър ход, казвайки на заседателите, че и той не харесва личния живот на своя клиент. Напомняше им, че делото е за убийство, а не за навиците на обвиняемия.

Отново се зае с подготовката за следобедната си среща с Джей Уинстън. След закуска пак бе отскочил до яхтата да вземе книгите и досиетата. Сега с помощта на ножици и лепенки изработваше експонат, чрез който се надяваше не само да впечатли Уинстън, но и да я убеди в нещо. Все още не можеше сам да си повярва. В известен смисъл сглобяването бе генерална репетиция за доказването на неговата теза. Тъй че Маккейлъб смяташе за много полезно времето, посветено на онова, което щеше да каже и демонстрира на Уинстън. То му позволяваше да види логическите пропуски и да подготви отговори на въпросите, които Уинстън със сигурност щеше да зададе.

Докато обмисляше какво точно да каже на Уинстън, тя позвъни по клетъчния телефон.

— Може да имаме напредък със съвета. Не е сигурно, но се надявам.

— Какво става?

— Дистрибуторът в Мидълтън, щат Охайо, смята, че знае откъде е закупена. Някаква компания тук, в Карсън, наречена „Небесна преграда“.

— Защо смята така?

— Защото Кърт му прати по факса снимки на птицата и човекът в Охайо забелязал, че дъното на отливката е продупчено.

— Добре. Какво означава това?

— Доколкото разбрах, птиците се доставят с отделна основа, която може да бъде напълнена с пясък, за да не падат от ветрове, бури и тъй нататък.

— Разбирам.

— Има обаче един клиент, който поръчва основата да е пробита. И това е „Небесна преграда“. Искат го, защото монтират совите върху някаква джунджурия, която крещи.

— Как така крещи?

— Като истинска сова, нали разбираш. Изглежда, че така птиците се плашат още повече. Знаеш ли какъв е девизът на „Небесна преграда“? „Ние сме номер едно, когато птиците трябва да станат номер две.“ Много мило, а? Казват го всеки път, щом им позвъниш по телефона.

Маккейлъб не се разсмя. Мозъкът му работеше толкова трескаво, че просто нямаше време за хумор. Значи компанията е в Карсън?

— Точно така, близо до твоето пристанище. Сега трябва да бягам на съвещание, но мисля да отскоча дотам, преди да се видим. Можеш ли да дойдеш и ти? Ще имаш ли време?

— Добра идея. Ще дойда.

Тя му даде адреса, който се оказа на петнайсет минути път от Кабрильо, и се споразумяха за среща там в два следобед. Уинстън добави, че президентът на компанията, някой си Камерън Ридъл, се съгласил да ги приеме.

— Ще донесеш ли и съвета? — попита Маккейлъб.

— Искаш ли да ти кажа нещо, Тери? Вече дванайсет години работя като ченге. А мозък си имам още по-отдавна.

— Извинявай.

— Чакам те в два следобед.

След като изключи телефона, Маккейлъб извади от фризера последното тамале, затопли го в микровълновата печка, уви го във фолио и го прибра в кожената си чанта, за да хапне по пътя през залива. Надникна във всекидневната, където дъщеря му спеше в прегръдките на бавачката мисис Перес. Той докосна бузката на бебето и излезе.

„Небесна преграда“ се намиреше в един квартал с множество магазини и складове на едро, разположен откъм източната страна на магистрала 405, точно преди летището, над което висеше дирижабълът на „Гудиър“. Дирижабълът си беше на място и Маккейлъб видя стоманените въжета, които го удържаха срещу напора на следобедния

вятър, слизащ от планините. Когато спря пред „Небесна преграда“, той забеляза на паркинга служебен автомобил и предположи, че е на Уинстън. Оказа се прав. Когато влезе през стъклената врата, завари я да седи в малка чакалня. На пода до нея имаше куфарче и кашон с червена лепенка ВЕЩЕСТВЕНО ДОКАЗАТЕЛСТВО. Тя веднага стана и пристъпи към гишетото, зад което седеше младеж с телефонни слушалки.

— Бихте ли съобщили на мистър Ридъл, че сме тук?

Младежът, който явно водеше някакъв разговор, само кимна.

Няколко минути по-късно двамата бяха въведени в кабинета на Камерън Ридъл. Маккейлъб носеше кашона. Уинстън го представи като свой колега. В известен смисъл това бе истина, но същевременно прикриваше неофициалното му положение.

Ридъл беше приятен мъж на около трийсет и пет години, очевидно изгарящ от желание да подпомогне разследването. Уинстън надяна чифт гумени ръкавици от куфарчето си, после разкъса лепенката и отвори кашона. Извади совата и я сложи върху бюрото на Ридъл.

— Какво можете да ни кажете за този предмет, мистър Ридъл?

Без да става, Ридъл се приведе напред да огледа совата.

— Може ли да я докосна?

— Знаете ли какво, най-добре си сложете това.

Уинстън отвори куфарчето, извади още един чифт ръкавици и ги подаде на Ридъл. Маккейлъб гледеше мълчаливо. Беше решил да не се меси, ако Уинстън не допусне сериозна грешка при разговора. Ридъл неловко надяна ръкавиците.

— Съжалявам — каза Уинстън. — Среден размер са. Вие май имате по-едри ръце.

След като си сложи ръкавиците, Ридъл взе совата с две ръце и огледа долната част на основата. Надникна в кухата пластмасова отливка, след това задържа птицата право пред себе си и огледа изрисуваните очи. После я остави в ъгъла на бюрото и се върна към креслото си. Седна и натисна бутона на секретарската уредба.

— Моника, обажда се Камерън. Би ли отишла да ми донесеш една от крещящите сови? Трябва ми незабавно.

— Тичам.

Ридъл свали ръкавиците и раздвижи пръсти. После погледна Уинстън, усещайки, че тя е по-важната. Кимна към совата.

— Да, от нашите е, само че... Не знам каква дума бихте използвали. Преработена, изменена. Не ги продаваме в този вид.

— Как така?

— Е, Моника ще ни донесе образец, за да видите, но преди всичко трябва да кажа, че, птицата е. Пребоядисана и някой е махнал звуковата система. Освен това прикрепваме върху основата табелка с името на собственика, но сега тя липсва.

Той посочи задния край на основата.

— Да започнем от боята — каза Уинстън. — Какво точно са направили?

Преди Ридъл да отговори, на вратата се почука и млада жена внесе още една пластмасова сова, увита в найлон. Ридъл ѝ нареди да я сложи върху бюрото и да махне обвивката. Маккейлъб забеляза, че тя направи гримаса, когато видя боядисаните в черно очи на тяхната сова. Ридъл благодари и жената напусна кабинета.

Маккейлъб огледа двете сови. Тяхната беше по-тъмна. Совата на „Небесна преграда“ имаше оперение в пет цвята, включително бяло и бледосиньо, а около зениците на пластмасовите ѝ очи имаше фосфоресциращи кехлибарени кръгове. Освен това стоеше върху черна пластасова подложка.

— Както виждате, совата, която носите, е била пребоядисана — каза Ридъл. — Особено очите. Когато се замажат така, изчезва значителна част от ефекта. В пластмасовия слой са вградени частици фолио, които отразяват светлината и създават ефект за движение.

— За да мислят птиците, че е истинска.

— Точно така. Когато очите се боядисат, ефектът изчезва.

— Не смятаме, че човекът, който е направил това, се интересува от птиците. Какво друго е променено?

Ридъл поклати глава.

— Просто перата са оцветени малко по-тъмно. Сами виждате.

— Да. Казахте, че е отстранен механизмът. Какво представлява той?

— Получаваме птиците от Охайо и монтираме към тях един от двата варианта на звуковата система. Тук виждате нашия стандартен модел.

Ридъл взе совата и им показа долната част. Докато я преобръщаше, основата се завъртя и издаде силен, дрезгав крясък.

— Чухте ли?

— Да, стига толкова, мистър Ридъл.

— Извинявайте. Както виждате, птицата е монтирана върху тази основа и реагира на вятъра. Когато се завърти, издава крясък на хищник. Добра работа върши, стига да има вятър. Предлагаме и луксозен модел с електронен механизъм в основата. Той съдържа високоговорител, който издава крясъците на няколко вида грабливи птици. Не зависи от вятъра.

— Може ли да се закупи сова без механизъм?

— Да, можете да поръчате от склада резервна отливка. В случай че старата се повреди или изчезне. На открито, особено край морето, боята трае две-три години, а след това совата губи голяма част от ефекта си. Трябва да я преобоядисате, или просто да поръчате нова. Всъщност отливката е най-евтината част от комплекта.

Уинстън погледна Маккейлъб. Той нямаше какво да добави или да попита. Кимна й мълчаливо и тя пак се обърна към Ридъл.

— Добре, в такъв случай сега ни интересува дали има начин да проследим тази сова от вас до евентуалния собственик.

Ридъл се загледа в совата, сякаш очакваше тя сама да отговори на този въпрос.

— Е, това няма да е много лесно. Продаваме няколко хиляди бройки годишно. Правим доставки за магазини на дребно, освен това приемаме поръчки по каталози и Интернет. — Изведнъж той щракна с пръсти. — Има обаче нещо, което доста стеснява полето на издирване.

— Какво?

— Миналата година смениха модела. Китайците. Направили проучване и решили, че птиците смятат така наречената рогата сова за по-сериозна заплаха, отколкото кръглоглавата. Затова прибавили тези снопчета пера отгоре.

— Не ви разбирам съвсем, мистър Ридъл.

Ридъл й направи знак да изчака. После отвори едно чекмедже и се разрови из него. Накрая извади един каталог и бързо прелисти страниците. Маккейлъб видя, че основното производство на „Небесна преграда“ не са пластмасовите сови, а по-големи системи за

прогонване на птици, включително мрежи и телени намотки. Ридъл откри страницата със советите и я завъртя към двамата посетители.

— Това е миналогодишният каталог — обясни той. — Виждате, че совата има заоблена глава. Производителите смениха модела през юни миналата година, тоест преди около седем месеца. Сега продаваме тези приятели. — Ридъл посочи советите върху бюрото. — С две остри снопчета пера на главата. Според нашия специалист по продажбите тия снопчета се наричали рога, а за някои хора птицата е *дяволска сова*.

Уинстън се озърна към Маккейлъб, който леко повдигна вежди.

— Значи казвате, че тази сова не може да е поръчана или купена по-рано от юни? — попита тя.

— По-скоро бих казал август или септември. Промениха модела през юни, но вероятно сме почнали да получаваме новата отливка чак към края на юли. Освен това сигурно сме изчакали да продадем запасите от стария модел.

Уинстън разпита Ридъл за документацията по продажбите и установи, че всички сведения за поръчки по пощата и Интернет се съхраняват в компютъра на компанията. Но очевидно нямаше начин да се открият отделните купувачи от магазини, получили доставка на едро. Ридъл се приведе над компютъра на бюрото си и натрака няколко команди. После посочи екрана, макар че Маккейлъб и Уинстън не можеха да го видят.

— Добре, проверих доставките на тези артикули от първи август насам — каза той.

— Артикули?

— Да, стандартният и луксозният модел плюс резервните отливки. Според сведенията сме изпратили по адреси общо четиристотин и четиринайсет бройки. Още шестстотин сме продали на едро.

— Искате да кажете, че чрез вас можем да проследим само първите четиристотин и четиринайсет броя.

— Именно.

— Разполагате ли с имената и адресите, на които са изпратени советите?

— Да, разполагаме.

— Ще ни дадете ли тази информация без съдебно нареждане?

Ридъл се навъси, сякаш въпросът беше абсурден.

— Нали казахте, че разследвате убийство?

— Да, така е.

— Не ни трябва съдебно нареждане. Ще помогнем с каквото можем.

— Много се радваме да го чуем, мистър Ридъл.

Седнали в колата на Уинстън, двамата преглеждаха компютърните разпечатки, които им бе дал Ридъл. Кашонът със совата лежеше на седалката между тях. Имаше три разпечатки — за луксозния модел, за стандартния и за отделните отливки. Маккейлъб помоли да прегледа последния списък, защото инстинктът му подсказваше, че совата в апартамента на Едуард Гън е купена специално заради ролята си в убийството и следователно не се е нуждаела от механизъм. А и беше най-евтина.

— Дано да открием нещо — каза Уинстън, плъзгайки поглед по списъка с купувачите на стандартния модел. — Защото издирването на купувачи от складове и магазини ще изисква съдебни нареждания, адвокати и... хей, от музея „Гети“ са поръчали четири бройки.

Маккейлъб извърна очи към нея и се замисли. Накрая сви рамене и пак се приведе над списъка. Уинстън също продължи прегледа, както и описанието на трудностите, с които щяха да се сблъскат, ако им се наложеше да обикалят по складовете. Маккейлъб престана да я слуша, когато до края на списъка му оставаха само три имена. От познатото име плъзна пръст по сведенията за, адреса, начина за плащане и името на получателя. Сигурно бе ахнал тихо, защото Уинстън надигна глава.

— Какво?

— Открих нещо.

Той протегна разпечатката към нея и посочи реда.

— Този купувач. Джером ван Айкен. Един ден преди Коледа е получил сова на адреса на Гън. Разноските са покрити с платежно нареждане.

Уинстън взе разпечатката и започна да чете.

— Поръчано и платено от Едуард Гън, изпратено на „Суицър Авеню“, но получено от някой си Луберт Дас. Не съм срещала в разследването подобно име. Не го помня и от списъка на наемателите. Ще се обадя на Роршах да провери дали Гън е имал съквартирант.

— Недей да си хабиш времето. Дас никога не е живял там.

Тя откъсна очи от списъка и го погледна.

— Знаеш ли кой е Луберт Дас?

— Донякъде.

— Донякъде ли? Донякъде? Ами Джером ван Айкен?

Маккейлъб кимна. Уинстън захвърли разпечатките върху кашона.

По лицето ѝ се бореха любопитство и раздразнение.

— Е, Тери, мисля, че е крайно време да ми кажеш каквото знаеш.

Маккейлъб кимна отново и хвана дръжката на вратата.

— Хайде да отидем на яхтата. Можем да поговорим там.

— Защо да не разговаряме тук, дявол да го вземе?

Маккейлъб се усмихна смутено.

— Защото съм ти подготвил нещо като аудио-визуална демонстрация.

Той отвори вратата, излезе и се извърна към нея.

— Ще те чакам там, бива ли?

Тя тръсна глава.

— Дано да си ми подготвил свестен психологически портрет.

Маккейлъб поклати глава.

— Все още не мога да ти предложа подробен портрет, Джей.

— Тогава какво можеш да ми предложиш?

— Заподозрян.

После той затвори вратата и докато вървеше към колата си, чу приглушените ругатни на Уинстън. Както крачеше през паркинга, внезапно над него падна сянка. Вдигна очи и видя в небето дирижабъла на „Гудиър“, който напълно закриваше слънцето.

Петнайсет минути по-късно двамата се събраха на „Попътно вълнение“. Маккейлъб извади от хладилника кока-кола и каза на Уинстън да се настани на креслото до масичката в каюткомпанията. На паркинга ѝ бе поръчал да донесе пластмасовата сова. Сега използва две книжни салфетки, за да извади отливката от кашона и да я сложи на масичката. Уинстън го гледаше с ядно прехапани устни. Маккейлъб ѝ каза, че разбира доколко я дразнят тези тайнствени номера в нейното собствено следствие, но добави, че ще ѝ отстъпи контрола веднага, след като представи разкритията си.

— Само едно мога да кажа, Тери. Дано да имаш важни причини, инак мътните ще те вземат.

Маккейлъб си спомни как някога бе отбелязал в скрита бележка към досието по първия им общ случай, че при нервно натоварване е склонна да използва груби изрази. И че е надарена с остър ум и интуиция. Надяваше се това да остава в сила и досега.

Той отиде до барчето, където беше оставил подготвената папка. Отвори я и отнесе най-горния лист на масичката. Избута настрани разпечатката от „Небесна преграда“ и остави листа до пластмасовата сова.

— Как мислиш, дали това е нашата птица?

Уинстън се приведе да огледа цветното изображение. То представляваше увеличен детайл от картината на Бош „Градината на земните наслаждения“ — гол мъж, прегърнал тъмна сова с лъскави черни очи. Маккейлъб го бе изрязал заедно с още някои детайли от книгата на Марайнисен. Видя как Уинстън прехвърля поглед от пластмасовата сова към картината и обратно.

— Бих казала, че съвпада — отговори най-сетне тя. — Откъде го изрови? От „Гети“ ли? Трябваше да ми кажеш вчера, Тери. Каква е тая шибана история?

Маккейлъб успокоително вдигна длани.

— Ще ти обясня всичко. Само ми позволи да ти покажа нещата така, както искам. След това ще отговоря на всички твои въпроси.

Тя му махна с ръка да продължи. Маккейлъб отиде до бара, донесе втория лист и го остави пред нея.

— Същият художник, друга картина.

Уинстън се вгледа. Това беше детайл от „Страшният съд“ — вързан грешник с извити зад гърба крака и ръце чака да попадне в ада.

— Стига си ми въртял номера. Кой е рисувал това?

— Ще ти кажа след малко.

Маккейлъб се върна към папката върху барплота.

— Още ли е жив? — подвикна Уинстън след него.

Той донесе третия лист и го остави до първите два.

— Умрял е преди повече от петстотин години.

— Господи!

Тя вдигна третия лист и го разгледа отблизо. Беше цялостна репродукция на „Седемте смъртни гряха“.

— Това би трябвало да е Божието око, виждащо всички грехове на света — обясни Маккейлъб. — Познати ли са ти думите в центъра, около ириса?

— Пази се, пази се... — преведе тя шепнешком. — О, Господи, наистина си имаме работа със смахнат човек. Кой е той?

— Още една. Тя идва точно на място.

Маккейлъб се върна при папката за четвърти път и се върна с поредната изрязана репродукция на Бош. Подаде я на Уинстън.

— Нарича се „Операция на глупостта“. През Средновековието някои хора вярвали, че от човешката глава може чрез операция да се извади камък, който причинява глупостта и лукавството. Забележи мястото на разреза.

— Забелязах. Също като при нашия човек. А какво е това наоколо?

Уинстън плъзна пръст по ръба на кръглата картина. Но външната черна ивица имаше думи, някога пищно изписани със златна боя, но толкова потъмнели от времето, че бяха станали почти нечетливи.

— Преводът гласи: „Майсторе, изрежи камъка. Името ми е Луберт Дас“. В критичните статии за създателя на тази картина се споменава, че по негово време името Луберт е било подигравателно прозвище за глупави или порочни хора.

Уинстън остави листа върху другите три и вдигна ръце.

— Добре, Тери, стига толкова. Кой е художникът и кой е заподозреният, за когото говориш?

— Името на художника е Джером ван Айкен. Холандец, смятан за един от великите творци на Северния Ренесанс. Но картините му са мрачни, пълни с чудовища и фантастични демони. И сови. Много сови. Критиците смятат, че совите в неговите картини символизират най-различни неща — от злото до проклятието и гибелта на човешкия род.

Маккейлъб разрови листовете върху масата и извади детайла с мъжа и совата.

— Ето, това ни разкрива всичко за него. Човекът прегръща совата — дяволска сова, както я нарече мистър Ридъл — и така стига до неизбежната адска участ. Виж цялата картина.

Той се върна до папката и донесе репродукция от „Градината на земните наслаждения“. Докато Уинстън разглеждаше отделните образи, Маккейлъб следеше очите ѝ. Видя отвращение, смесено с дълбок интерес. Посочи четирите сови, които бе открил върху картината, включително и онази с голия мъж.

Изведнъж Уинстън остави листа настрана и го погледна.

— Чакай малко. Знам, че съм виждала това и друг път. Може би в някоя книга, или на лекция по история на изкуството. Но мисля, че никога не съм чувала за този Ван Айкен. Той ли е нарисувал това?

Маккейлъб кимна.

— „Градината на земните наслаждения“. Ван Айкен я е нарисувал, но никога не си чувала за него, защото не е бил известен с истинското си име. Използвал латинския вариант на Джером, а за фамилия взел названието на родното си градче. Познаваме го като Йеронимус Бош.

Тя го гледаше мълчаливо и Маккейлъб усети как всичко трескаво се намества в главата ѝ — изображенията върху картините, имената от разпечатката, подробностите около смъртта на Едуард Гън.

— Бош — въздъхна тя едва доловимо. — Да не би Йеронимус...

Тя не довърши. Маккейлъб кимна.

— Да, това е истинското име на Хари.

Двамата крачеха из каюткомпанията с наведени глави, но внимаваха да не се сблъскат. Разговаряха откъслечно, насечено, сякаш

в кръвта им кипеше калпав, но буен джаз.

— Това вече е прекалено, Маккейлъб. Разбираш ли какво говориш?

— Много добре знам какво говоря. И недей да си въобразяваш, че не съм мислил дълго и напрегнато, преди да проговоря. Смятам го за свой приятел, Джей. Имаше... не знам, по някое време смятах, че много си приличаме. Но погледни тия неща, погледни връзките, приликите. Съвпада. Всичко съвпада.

Той спря и я погледна. Уинстън продължи да крачи... — Той е ченге! Ченге от отдел „Убийства“, за Бога.

— Какво, да не би да твърдиш, че щом е ченге, не може да стори подобно нещо? Това тук е Лос Анджелис — съвременната Градина на земните наслаждения. Със същите изкушения и демони. Дори не е нужно да излизаш извън града, за да видиш как ченгетата нарушават закона — продават наркотици, ограбват банки, дори извършват убийства.

— Знам, знам. Просто...

Тя не довърши.

— Във всеки случай разбираш, че при толкова съвпадения трябва да проверим много, много внимателно.

Уинстън спря и се обърна към него.

— И себе си ли включваш? Няма начин, Тери. Помолих те да прегледаш досието, а не да поемеш следствието. Вече си вън от играта.

— Виж какво, ако не се бях разровил, щеше да останеш с празни ръце. Совата щеше и досега да стърчи върху покрива на другата сграда.

— Да, признавам. И много ти благодаря. Но ти си цивилен. Външно лице.

— Няма да се махна, Джей. Щом веднъж изкарах Бош под прожекторите, няма да му обърна гръб.

Уинстън тежко се отпусна в креслото.

Добре, не може ли да поговорим, когато нещата се прояснят? Все още не съм приела теорията ти.

— Добре. И аз не съм я приел.

— А инак, признавам, добре завъртя представлението с картинките и доказателствата.

— Казвам само едно, че Хари Бош някак е свързан със случая. А възможностите са две. Първо, той го е сторил. Второ, наакиснали са го. Той отдавна работи в полицията.

— Да, двайсет и пет, може би трийсет години. Списъкът на хората, които е вкарал в затвора, сигурно ще е дълъг поне метър. И вероятно половината са излезли. Мамка му, цяла година ще трябва, за да ги издирим.

Маккейлъб кимна.

— И недей, да си мислиш, че той не знае това.

Уинстън рязко се извърна към него. Той отново закрачи с наведена глава. След дълго мълчание вдигна очи и видя, че тя продължава да го гледа.

— Какво?

— Всъщност ти харесваш Бош точно заради това. Знаеш и още нещо, нали?

— Не, не знам. Мъча се да отхвърля предубежденията. Трябва да проучим всички възможни варианти.

— Дрън-дрън! Ти признаваш само един вариант.

Маккейлъб не отговори. И без нейното натякване се чувстваше виновен.

— Добре — каза Уинстън. — Тогава защо не ми преотстъпиш версията? Не бой се, няма да те упрекна, ако накрая излезе погрешна.

Той спря и я погледна.

— Хайде де, дай ми я — настоя Уинстън.

Маккейлъб поклати глава.

— Още не съм изяснил всичко. Знаем само едно: онова, с което се сблъскваме, е далеч, далеч извън границите на простата случайност. Значи трябва да има обяснение.

— Добре тогава, дай ми обяснение, свързано с Бош. Познавам те. Мислил си за това.

— Не забравяй, че засега всичко е само теория.

— Ще го имам предвид. Казвай.

— Да започнем от основния факт: детектив Йеронимус Бош вярва — не, нека го кажем знае — че онзи тип, Едуард Гън, безнаказано е извършил убийство. Добре, а сетне внезапно откриваме Гън удушен и усукан като грешник от картина на художника

Йеронимус Бош. Добавяме пластмасовата сова и поне още пет-шест съвпадения между двамата съименници. Готово!

— Кое е готово? Съвпаденията не означават, че Бош го е извършил. Ти сам каза, някой може да е нагласил нещата така, че всичко да сочи към Бош.

— Не знам. Може би интуицията ми го подсказва. В Бош има нещо... нещо необичайно, Маккейлъб си спомни какво бе казал Фоскюлер за картините. — По-мрачно от нощта.

— Какво би трябвало да означава това?

Вместо отговор Маккейлъб махна с ръка. Посегна и взе Детайла със совата, прегърнатата от мъжа. Вдигна го пред лицето на Уинстън.

— Погледни мрака. Тук, в очите. И у Хари има нещо подобно.

— Сега почваш да го избиваш на мистика, Тери. Какво ми намекваш? Че в предишния си живот Хари Бош е бил художник? Тъй де, чуй се какви ги говориш.

Той остави листа, отстъпи назад и поклати глава.

— Не знам как да го кажа. Просто има нещо. Някаква връзка между двамата, и то не само по името.

Той замълча и махна с ръка, сякаш прогонваше мисълта.

— Добре, нека да продължим — каза Уинстън. — Защо точно сега, Тери? Ако е Бош, защо точно сега? И защо точно Гън? Той се е изплъзнал от него преди шест години.

— Интересно, че казваш от него, а не от правосъдието.

— Нямах никакви задни мисли. Ти просто обичаш да...

— Защо точно сега? Кой знае? Но не забравяй, че предната нощ са се срещнали в килията на полицейското управление, преди това през октомври и тъй нататък. Щом онзи тип попадне зад решетките, до него изневиделица се появява Бош.

— Но през онази нощ Гън е бил прекалено пиян за разговор.

— Кой го казва?

Тя кимна. Разполагаха само с разказа на Бош за срещата в килията.

— Добре, не споря. Но защо точно Гън? Разбери ме, не искам да слагам етикети на убийците и техните жертви, но какво толкова е станало? Клиент убива проститутка в някакъв си евтин хотел. Всички знаем, че хората имат различна стойност, а онази жена едва ли е

струвала много. Ако си чел досието, знаеш — дори собствените й роднини не са я потърсили.

— Значи нещо липсва — нещо, което не знаем; Защото Хари държеше на нея. А и не мисля, че е от онези, които смятат един човек или случай за по-важен от другите. Но около Гън има нещо, което не знаем. Трябва да има. Заради това нещо преди шест години Хари е изхвърлил лейтенанта си през прозореца и бил отстранен от работа. Заради него е посещавал Гън при всяко попадане зад решетките — Маккейлъб кимна замислено. — Трябва да открием спусъка. Стресовия фактор. Онова нещо, което го е накарало да действа точно сега, а не преди година, две, когато и да било.

Уинстън рязко стана.

— Ако обичаш, престани да говориш в множествено число. И знаеш ли, във всичките тези обяснения упорито пропускаш една подробност. Става дума за полицаи ветеран от отдел „Убийства“. Значи претрепва онзи тип, а после оставя след себе си цяла верига от улики? Няма начин да стане... не и с Хари Бош. Твърде е умен, за да го допусне.

— Така ти се струва сега. Нещата стават очевидни, след като ги разкрихме. И забравяш, че само по себе си убийството е признак за извратено мислене, за разпадане на личността. Ако Хари Бош е кривнал от пътя и сега лети към канавката — към бездната — можем да предполагаме всичко за неговото мислене и начина, по който ще извърши убийство. Оставените улики могат да се окажат симптоми на заболяването.

Уинстън пренебрежително махна с ръка.

— Пак старите номера на ФБР. Големи приказки и никакъв смисъл. — Тя взе репродукцията от „Градината на земните наслаждения“ и я огледа. — Разговарях с Хари за случая преди две седмици. Ти си го срещнал вчера. Не бих казала, че се катереше по стените с разпенена уста. А я го виж как се държи на сегашния съдебен процес. Хладнокръвен, спокоен, сдържан. Знаеш ли какво разправят неговите колеги? Че бил като онзи от рекламата на „Марлборо“.

— Да, само дето отказа цигарите. Може би тъкмо случаят „Стори“ е прелял чашата. Напрежението се трупа. Все трябва да избие отнякъде.

Маккейлъб усети, че Уинстън не го слуша. Беше открила нещо в картината. Тя пусна листа и взе другия, със совата и голия мъж.

— Отговори ми на един въпрос — каза тя. — Ако убиецът е получил совата от склада право на адреса на жертвата, как по дяволите, я е пребоядисал?

Маккейлъб кимна.

— Добър въпрос. Сигурно я е пребоядисал на място, в апартамента. Може би докато е гледал как Гън се бори със смъртта.

— В апартамента не беше открита подобна боя. Проверихме и кофите за смет. Не забелязах боя.

— Отнесъл я е, за да се отърве от нея на друго място.

— Или за да я използва със следващата жертва. Уинстън помълча и се замисли дълбоко. Маккейлъб изчака търпеливо.

— И какво ще правим сега? — попита най-сетне тя.

— Значи вече си говорим в множествено число?

— Засега. Размислих. Не мога да изляза официално с такава версия. Прекалено е опасно. Ако излезе грешка, спукана ми е работата.

Маккейлъб кимна.

— Имате ли и други следствия с твоя партньор?

— Общо три неразкрити случая заедно с този.

— Е, прехвърли му другите два, а ти ще работиш по този... заедно с мен. Ще разработваме Бош, докато не стигнем до нещо сигурно — в едната или другата посока, което би позволило да излезеш с официална версия.

— И какво сега, да викна Хари Бош и да му кажа, че трябва да поговорим, защото го подозирам в убийство?

— Остави го на мен. Няма да бие толкова на очи, ако аз поема първия рунд. Нека да си съставя ясна картина за него. Кой знае, може инстинктите да ме лъжат. Или пък ще открия къде е спусъкът.

— Лесно е да се каже. С теб сме прекалено близки и той ще усети. Не искам да се издъним, или по-точно аз да се издъня.

— Точно тук имам предимство.

— Тъй ли? Какво е то?

— Не съм ченге. Ще ми е по-лесно да се приближа до него. Трябва да вляза в дома му, да видя как живее. Междувременно ти...

— Чакай малко. Да не би да говориш за взлом? Не мога да приема подобно нещо.

— Не, никакви нарушения на закона.

— Как ще влезеш тогава?

— Ще почукам на вратата.

— На добър час. А за мен какво искаше да кажеш?

— Заеми се с външната линия, с по-явните неща. Проследи платежното нареждане за совата. Открий подробности за Гън и убийството преди шест години. Разпитай за сблъсъка между Хари и предишния му лейтенант... както и за самия лейтенант. Хари казва, че една нощ излязъл и го открили мъртъв в тунел.

— Спомням си, по дяволите. Мислиш ли, че е свързано с Гън?

— Не знам. Но вчера Бош направи неясен намек.

— Мога да се разровя из архивите и да поразпитам. Но всяка от тези нишки може да отведе обратно към Бош.

Маккейлъб кимна. Според него си струваше да поемат риска.

— Имате ли общи познати? — попита той.

Тя раздразнено тръсна глава.

— Забрави ли, че ченгетата са параноичен народ? Още щом попитам някого за Бош, всички ще разберат какво правим.

— Не е задължително. Използвай случая „Стори“. Сега всички говорят за него. Примерно, гледала си Бош по телевизията и видят му те тревожи. Добре ли е? Какво става с него? И тъй нататък. Постарай се да прилича на клюкарски разговор.

Все тъй раздразнена, Уинстън пристъпи до стъклената врата и погледна пристанището. Притисна чело към стъклото.

— Познавам бившата му партньорка — каза тя. — Имаме приятелски кръг от десетина жени. Събираме се веднъж месечно. Всички работим в отдел „Убийства“ на местните полицейски участъци. Бившата партньорка на Хари, Киз Райдър, наскоро премина от Холивуд в отдел „Грабежи и убийства“. Голям успех. Но мисля, че бяха близки. Той й беше нещо като наставник. Може би ще успее да изкопча това-онова. С малко финес.

Маккейлъб кимна и се сети за още нещо.

— Хари ми каза, че е разведен. Не знам кога е било, но можеш да поразпиташ Райдър. Нали разбираш, уж от личен интерес — искаш да знаеш какъв е, какво представлява. Ако подхванеш по този начин, може да ти изпее всичко за него.

Уинстън извърна глава към него.

— Да, и страхотно ще ни подобри отношенията, когато и стане ясно, че всичко е било измислица, за да заложи капан на нейния бивш партньор... и наставник.

— Ако е добро ченге, ще те разбере. Трябва или да го изчистиш от подозрения, или да го прибереш. И в двата случая си длъжна да действаш колкото се може по-незабелязано.

Уинстън пак се загледа през вратата. Ще трябва да мога да се разгранича. — Тоест?

— Тоест, ако тръгнем по този път и нещо се издъни, трябва да се измъкна суха.

Маккейлъб кимна. Темата не му допаднаше, но разбираше, че тя трябва да си прикрие гърба.

— Ще ти го кажа без заобикалки, Тери. Ако всичко отиде по дяволите, ще излезе, че изцяло е твоя работа, че съм те помолила да прегледаш досието, а ти си тръгнал да действаш самостоятелно.

— Разбирам, Джей. Ще го преживея някак. Поемам риска.

Уинстън дълго стоя мълчаливо до вратата на каюткомпанията. Маккейлъб усети, че се готви да каже нещо.

— Ще ти разправа една история за Хари Бош — рече накрая тя. — За пръв път го срещнах преди около четири години. Във връзка с два идентични случая. Отвлечане и убийство. Неговият случай беше в Централен Холивуд, моят в Западен Холивуд. Жертвите бяха млади жени, всъщност момичета. Уликите подсказваха, че извършителят е един и същ. Работехме поотделно, но всяка сряда се срещаме на обяд да споделим информация.

— Състави ли психологически портрет?

— Да. По онова време Маги Грифит още беше в тукашното Бюро. Тя разработи портрета. Както винаги. Така или иначе, работата стана напечена, когато изчезна трето момиче. Този път седемнайсетгодишно. По някои признаци от първите два случая предполагахме, че извършителят ги държи живи четири-пет дни, докато му омръзнат, и след това ги убива. Часовникът цъкаше неумолимо. Викнахме подкрепления и се захвем да изясняваме общите фактори.

Маккейлъб кимна. Класически пример за процедурите при издирване на сериен убиец.

— Общият фактор се появи, макар и не много надежден — продължи Уинстън. — И трите жертви бяха посещавали едно и също ателие за химическо чистене на булевард „Санта Моника“, близо до Ла Сиенега. Последната се беше хванала през ваканцията на работа в „Юнивърсъл Пикчърс“ и носела за почистване служебните си униформи. Както и да е, преди да се обърнем към управата, първо отидохме на служебния паркинг, записахме номерата на колите и проверихме за всеки случай имената на собствениците. Провървя ни. Налучкахме не кого да е, а самия управител. Преди десетина години го бяха прибирали за непристойно поведение на обществено място. Изтеглихме досието и се оказа, че бил екхибиционист. Спирал с

колата си до автобусни спирки и отварял вратата, та чакащите жени да му видят маркуча. Само че скоро налетял на агент под прикритие — полицията узнала за него и подготвила засада. Така или иначе, човекът се отървал с условна присъда и терапевтичен курс. Когато постъпил в ателието, скрил този факт и с годините се издигнал до управител.

— По-сложна работа, повече напрежение, по-тежки престъпления.

— И ние си помислихме същото. Но нямахме доказателства. Тогава на Бош му хрумна идея. Предложи всички ние — аз, той и партньорите — да посетим дома на онзи тип, Хейгън се казваше. Разправи ни как преди години един агент от ФБР го посъветвал, ако е възможно, винаги да говори със заподозрените в домашната им среда, защото понякога от обстановката се разбираше много повече, отколкото от приказките.

Маккейлъб едва се удържа от усмивка. Това беше урокът от случая със Сиело Асул.

— И тъй, проследихме Хейгън до дома му. Той живееше в голяма, стара, занемарена къща в Лос Фелис, близо до булевард „Франклин“. Беше четвъртият ден от изчезването на третата жена и знаехме, че времето ни привършва. Почукахме на вратата с намерението да се престорим, че нищо не знаем за старите му истории и просто търсим помощ от него, за да разпитаме служителите от ателието. Нали разбираш, да видим как ще реагира и дали няма да се издаде.

— Ясно.

— Е, влязохме в хола и аз поех по-голямата част от приказките, защото Бош искаше да го види как ще приеме подобна ситуация. Нали разбираш, жена началник. Не бяха минали и пет минути, когато Бош изведнъж скочи и викна: „Той е. Крие я нейде наблизко“. Щом чу това, Хейгън хукна към вратата. Но не стигна далече.

— Блъф ли беше, или част от плана?

— Нито едното, нито другото. Просто Бош разбра. На масичката до дивана лежеше едната половинка от онези бебешки комплекти. Нали ги знаеш, приемник и предавател, та родителите да чуят от другата стая, ако бебето се разплаче. Само че не беше приемникът, а предавателят. Това означаваше, че приемникът е някъде в къщата. Ако имаш дете, става точно обратното. Слагаш предавателя в кошчето. В

психологическия портрет Грифин посочваше, че убиецът обича да има власт и вероятно е оказвал словесен натиск върху жертвите. Щом Бош видял преподавателя, нещо му прещракало в главата; разбрал, че онзи тип държи жертвата някъде и непрекъснато ѝ говори.

— Прав ли беше?

— Сто процента. Открихме я в гаража, в изключен фризер с три дупки на капака, за да влиза въздух. Беше като ковчег. Приемникът лежеше до нея. По-късно тя ни каза, че Хейгън ѝ говорел през цялото време, докато бил в къщата. И пеел. Най-модните хитове. Само дето променял думите и пеел как ще я изнасили и убие.

Маккейлъб кимна. Съжаляваше, че не е бил там, защото знаеше какво е изпитал Бош — онзи внезапен миг на просветление, когато атомите се сблъскват. Когато просто разбираш. Един вълнуващ и страховит миг. Мигът, заради който живее всеки детектив, макар че малцина си го признават.

— Разказвам ти тази история заради онова, което направи Бош после. След като прибрахме Хейгън в една от колите и започнахме да претърсваме къщата, Бош остана в хола с преподавателя. Включи го и започна да ѝ говори. Не млъкна, докато не я открихме. Казваше: „Дженифър, тук сме. Всичко е наред, Дженифър, идваме. Вече си в безопасност, идваме при теб. Никой няма да ти стори зло“. И продължи да я утешава до края.

Тя замълча и по очите ѝ Маккейлъб видя, че се е пренесла в спомена.

— След като я открихме, всички се чувствахме просто прекрасно. Беше най-хубавото, което съм изпитвала в тази работа. Отидох при Бош и му рекох: „Сигурно имаш деца. Говореше ѝ тъй, сякаш е твоя дъщеря.“ А той само поклати глава и каза: „Просто знам какво е да си сам в тъмното.“ После си тръгна.

Тя погледна Маккейлъб откъм вратата. Сетих се за това, когато преди малко стана дума за мрак.

Той кимна. Уинстън отново обърна лице към стъклото.

— Какво ще правим, ако дойде момент, когато стане напълно ясно, че е той? — попита тя.

Маккейлъб отговори бързо, за да няма време да обмисли думите си.

— Не знам — каза той.

След като Уинстън прибра пластмасовата сова в кашона, взе репродукциите и си тръгна, Маккейлъб застана до плъзгащата се врата и я загледа как крачи към изхода на пристанището. Погледна часовника си и видя, че разполага с още много време, преди да започне подготовката за вечерта. Реши да погледа процеса по телевизията.

Пак се озърна през вратата и видя Уинстън да прибира кашона в багажника на колата си. Някой се изкашля зад гърба му. Маккейлъб рязко се завъртя и видя Бъди да подава глава от люка на вътрешната стълба. Стискаше купчина дрехи.

— Бъди, какво правиш, дявол да го вземе.

— Леле, братче, с много смахнат случай си се заел.

— Попитах те какво правиш, по дяволите.

— Смятах да ходя до пералнята и отскочих насам, щото половината ми дрехи са долу в каютата. После дойдохте вие двамата и като почнахте да разговаряте, нямаше как да изляза. — Бъди вдигна купчината дрехи за доказателство. — Тогава просто седнах на койката и изчаках.

— И междувременно чу всичко, което си казахме.

— Много смахната работа, мой човек. Какво ще правиш сега? Гледал съм онзи Бош по телевизията. Видя ми се страшно напрегнат.

— Знам какво няма да правя. Няма да обсъждам с теб тази тема.

— Маккейлъб посочи вратата. — Тръгвай си, Бъди, и никому нито дума. Разбра ли ме?

— Ясно де, ясно. Аз само...

— Изчезвай.

— Съжалявам, мой човек.

— Аз също.

Маккейлъб отвори плъзгащата се врата и Локридж си тръгна като куче с подвита опашка. Маккейлъб едва се удържа да не го ритне по задника. Вместо това само гневно плъзна вратата и тя се блъсна в рамката. Постоя до стъклото, докато видя Бъди да влиза в близката сграда, където имаше автоматична пералня.

Подслушването бе застрашило хода на следствието. Маккейлъб знаеше, че трябва незабавно да съобщи на Уинстън и да я попита как иска да продължи. Но не го стори. Истината бе, че не желаше да предприема ход, който би прекъснал неговото участие в разследването.

След като положи ръка върху Библията и обеща да говори цялата истина, Хари Бош седна на свидетелското място и се озърна към камерата, монтирана на стената над заседателската ложа. Знаеше, че светът е вперил очи в него. Процесът се излъчваше на живо по националната мрежа и по местния девети канал. Бош се мъчеше да потисне всяка проява на нервност. Но фактът бе, че не само заседателите щяха да се взират в него и да преценяват думите и характера му. От много години насам даваше показания пред съда, ала за пръв път не се чувстваше свършено спокоен. Не го утешаваше и фактът, че е на страната на истината, тъй като тази истина трябваше да мине през безброй капани, заложили от един богат и влиятелен обвиняем с богат и влиятелен адвокат.

Той постави синята папка — досието по случая — върху предния ръб на парапета и придърпа микрофона към себе си, от което из залата се раздаде оглушителен тънък писък.

— Детектив Бош, не докосвайте микрофона, ако обичате — нареди съдия Хютън.

— Извинявам се.

Един заместник-шериф, който изпълняваше ролята на съдебен пристав, пристъпи към свидетелското място, изключи микрофона и го премести. След като Бош кимна, приставът отново го включи. Секретарката помоли Бош да съобщи за протокола името си буква по буква.

— Много добре — каза съдията, след като приключиха с тази формалност. — Мис Лангауайзър?

Заместничката на областния прокурор Джанис Лангауайзър стана от обвинението и отиде до катедрата. Носеше жълт бележник с въпросите си. В обвинението тя заемаше второ място, но бе работила със следствието от самото начало. Затова прокуратурата реши да ѝ повери разпита на Бош.

Лангуайзър беше млада и многообещаваща юристка от областната прокуратура. Беше тръгнала от положението на скромна сътрудничка, подготвяща документация за делата на по-опитни служители, но само след няколко кратки години почна сама да се явява в съда. Бош бе работил с нея по един политически деликатен и много коварен случай на убийство, известен като делото „Ангелски полет“. Именно затова я препоръча за помощничка на Кредлър. И откакто започнаха пак да работят заедно, Бош се убеди, че не е сбъркал. Тя знаеше наизуст всички факти по делото. Докато повечето юристи се ровеха из протоколите, за да открият едно или друго сведение, Лангуайзър знаеше точно каква е информацията и къде се намира. Но уменията ѝ не се ограничаваха само с подробностите по случая. Тя никога не забравяше най-същественото — факта, че всичките им усилия са насочени към целта да отстранят Дейвид Стори от обществото веднъж завинаги.

— Добър ден, детектив Бош — започна Лангуайзър. Моля, запознайте накратко съдебните заседатели с кариерата си като полицейски служител.

Бош се изкашля.

— Работя в полицията на Лос Анджелис от двацет и осем години. Над половината от това време се занимавам с разследване на убийства. Имам ранг детектив трета степен към отдел „Убийства“ на Холивудското управление.

— Какво означава „детектив трета степен“?

— Това е най-високият детективски ранг. Отговаря на сержант, но в Лос Анджелис няма сержант-детективи. По-високо от трета степен стои званието лейтенант, тоест завеждащ отдел.

— Колко убийства сте разследвали в своята кариера?

— Не ги броя. Но бих казал, че за петнайсет години трябва да са неколкостотин.

— Неколкостотин!

Лангуайзър се озърна към заседателите, сякаш за да подчертае смайването си.

— Приблизително.

— А като детектив трета степен в момента ръководите дейността на отдел „Убийства“, нали?

— Изпълнявам някои ръководни функции. Освен това съм старши в тричленната група, която разследва убийствата.

— Като такъв ръководехте и екипа, който бе повикан да разследва убийство на тринайсети октомври миналата година, така ли е?

— Да, така е.

Бош се озърна към масата на защитата. Дейвид Стори беше навел глава и рисуваше с флумастер нещо в скицника си. Правеше го още откакто започна подборът на заседателите. Бош плъзна очи към адвоката и кръстоса поглед с Дж. Ризън Фоукс. Продължи да го гледа в очите, докато Лангуазър зададе следващия въпрос.

— Това бе убийството на Донатела Спиърс, нали?

Бош завъртя очи към нея.

— Да. Под това име я знаеха.

— Не беше ли истинското ѝ име?

Бош се озърна към залата и видя майката на жертвата, седнала на първия ред зад масата на обвинението. Беше пристигнала снощи от Фресно.

— Мисля, че го наричат артистичен псевдоним. Тя беше актриса. Истинското ѝ име беше Джоди Кремънц.

Съдията се намеси и помоли Бош да продиктува за протокола двете имена буква по буква. След това Лангуайзър продължи.

— Разкажете ни обстоятелствата около повикването. Опишете всичко с подробности. Къде бяхте, какво правехте, как поехте случая?

Бош се изкашля и посегна да придърпа микрофона, но навреме си спомни какво бе станало преди малко. Остави го на място и се приведе напред.

— Аз и двамата ми партньори обядвахме в ресторант „Мусо и Франк“ на булевард „Холивуд“. Беше петък и ние обикновено обядваме там, ако имаме време. В единият и четирийсет и осем получих сигнал по пейджъра. Търсеха ме от телефона на моя началник, лейтенант Грейс Билитс. Докато ѝ звънях, включиха се и пейджърите на моите партньори, Джери Едгар и Кизмин Райдър. В този момент разбрахме, че вероятно имаме тежък случай. Свързах се с лейтенант Билитс и тя насочи екипа ми към „Никълс Кениън Роуд“ № 1001, където преди пас били спешно повикани полицейски служители

и санитарни, Те съобщили, че млада жена е открита мъртва в леглото си при съмнителни обстоятелства.

— И след това потеглихте към адреса?

— Не. И тримата бяхме пристигнали в „Мусо“ с моята кола. Затова се върнахме до холивудското полицейско управление, което е на няколко пресечки от ресторанта. Там свалих колегите, за да си вземат колите. След това тримата поотделно потеглихме към адреса. Никога не се знае накъде може да те повикат от местопрестъплението. Желателна процедура е всеки детектив да разполага с кола.

— Знаехте ли по това време коя е жертвата и какви са съмнителните обстоятелства около нейната смърт?

— Не, не знаех.

— Какво открихте, когато пристигнахте?

— Къщичката беше малка, с две спални и изглед към каньона. На мястото имаше две патрулни коли. Санитарите вече си бяха заминали след констатирането на смъртта. В къщата заварихме двама патрулни полицаи и един сержант. Една жена седеше на дивана в хола. Тя плачеше. Представиха ми я като Джейн Гили, съквартирантка на мис Кремънц.

Бош млъкна и зачака следващия въпрос. Лангуайзър се беше привела над масата на обвинението и шепнеше нещо на своя колега Роджър Крецлър.

— Мис Лангуайзър, приключихте ли с разпита на детектив Бош?
— попита съдия Хютън.

Лангуайзър рязко вдигна глава. Не беше усетила, че Бош е привършил отговора.

— Не, ваша чест. — Тя се върна до катедрата. — Продължавайте, детектив Бош. Опишете ни какво стана, след като влязохте в къщата.

— Поговорих със сержант Ким и той ме осведоми, че мъртвата млада жена е на леглото си в спалнята от задната дясна страна на къщата. Представи ми нейната съквартирантка и каза, че неговите хора напуснали спалнята, без да докосват каквото и да било, след като санитарите установили, че жертвата е мъртва. Тогава минах по късия коридор и влязох в спалнята.

— Какво заварихте там?

— Видях жертвата върху леглото. Беше бяла, с крехко телосложение и руса коса. По късно проверката щеше да установи, че

това е Джоди Кремънц, двацет и три годишна.

Лангуайзър помоли за разрешение да покаже на свидетеля няколко снимки. Хютън даде съгласие и Бош потвърди, че това са фотографии на жертвата, направени на местопрестъплението — точно така, както са я заварили полицаите. Трупът лежеше по гръб. Отметнатите завивки разкриваха голо тяло с широко разтворени в коленете крака. Въпреки хоризонталното положение, едрите гърди запазваха изпъкналата си форма — признак за силиконови подплънки. Лявата ръка лежеше върху корема. Дланта ѝ закриваше пубиса, два пръста бяха проникнали във вагината.

Очите на жертвата бяха отворени, главата ѝ лежеше върху възглавницата, но със силно извита шия. Около шията бе омотан жълт копринен шал, вързан от единия край за рамката на леглото. Шалът слизаше надолу, обгръщаше шията на жертвата и продължаваше над възглавницата към изпънатата назад дясна ръка. Другият край беше завързан за китката.

Снимките бяха цветни. Върху шията на жертвата се виждаше виолетово-червеникаво петно там, където шалът бе притиснал кожата. Около очите имаше плътни червени кръгове. По цялата лява страна на трупа, включително крака и ръката, се разстилаше дълга синкава ивица.

След като Бош потвърди, че това са снимки на Джоди Кремънц, направени на местопрестъплението, Лангуайзър помоли да бъдат показани на съдебните заседатели. Дж. Ризън Фоукс възрази под претекст, че фотографиите щели да предизвикат крайно отрицателна реакция и да създадат предубеждения у заседателите. Съдията отхвърли протеста, но нареди на Лангуайзър да избере само една снимка. Тя взе тази, която бе направена най-отблизо и я подаде на един заседател от първия ред. Докато фотографията бавно минаваше от ръка на ръка, Бош гледаше как лицата на заседателите се обтягат от потресение и ужас. Облегна се назад и жадно отпи вода от картонената чашка до себе си. След това кимна на пристава да я напълни отново и пак се приведе по-близо микрофона.

След като обиколи цялата ложа, снимката бе предадена на секретарката. По време на съвещанието си в края на процеса заседателите щяха да я получат отново заедно с всички останали веществени доказателства.

Бош видя как Лангуайзър се връща до катедрата, за да продължи разпита. Знаеше, че е нервна. Бяха обядвали заедно в кафето на съседната съдебна сграда и тя сподели с него тревогите си. Макар че само помагаше на Крецлър, този нашумял съдебен процес можеше както да ускори, така и да унищожи кариерата и на двамата.

Преди да продължи, тя погледна бележника си.

— Детектив Бош, по кое време след прегледа на трупа заявихте, че смъртта трябва да бъде разследвана от отдел „Убийства“?

— Незабавно. Още преди да пристигнат партньорите ми.

— Защо? Не ви ли се стори, че смъртта е причинена от нещастен случай?

— Не, тя...

— Мис Лангуайзър — намеси се съдията. — Задавайте въпросите един по един, ако обичате.

— Извинете, ваша чест. Детектив Бош, не ви ли се стори, че смъртта може да е причинена от неволно самоубийство?

— Не. Стори ми се, че някой е искал да създаде подобно впечатление.

Преди да продължи, Лангуайзър задълго се вгледа в бележника. Бош беше сигурен, че тази пауза е планирана за допълнителен ефект, след като снимката и неговите показания бяха приковали напълно вниманието на заседателите.

— Детектив, познат ли ви е терминът автоеротична асфиксия?

— Да, познат ми е.

— Можете ли да го обясните на съдебните заседатели?

Фоукс се изправи и възрази:

— Ваша чест, детектив Бош може да е всякакъв, но досега не чухме доказателство, че е специалист по човешката сексуалност.

Из залата се разнесе тих смях. Бош забеляза, че двама-трима заседатели прикриха усмивките си. Хютън удари с чукчето и погледна Лангуайзър.

— Какво ще кажете, мис Лангуайзър?

— Ваша чест, мога да дам подобно доказателство.

— Нека го чуем.

— Детектив Бош, вие казахте, че сте разследвали стотици убийства. Среждали ли сте смъртни случаи, които не са причинени от убийство?

— Да, вероятно и те са стотици. Жертви на злополуки, самоубийства, дори природни бедствия и естествена смърт. Обичайно е при смъртни случаи патрулните полицаи да викат детектив от отдел „Убийства“, за да определи дали става дума за престъпление. Така стана и в настоящия случай. Патрулните полицаи и техният сержант не бяха сигурни с какво са се сблъскали. Сметнаха смъртта за подозрителна и повикаха моя екип.

— Случвало ли ви се е да разследвате смърт, определена от вас или от съдебния лекар като нещастен случай, причинен от автоеротична асфиксия?

— Да.

Фоукс стана отново.

— Същото възражение, ваша чест. Насочваме се към област, в която детектив Бош не е специалист...

— Ваша чест — каза Лангуайзър, — беше доказано недвусмислено, че детектив Бош е специалист по разследване на смъртни случаи — от всякакъв вид. И друг път е срещал подобна смърт. Значи може да даде показания по въпроса.

В гласа ѝ звучеше леко раздразнение. Бош си помисли, че е насочено не към Хютън, а към заседателите. По този начин неусетно внушаваше на дванайсетте мъже и жени в ложата, че докато тя иска да стигне до истината, някои хора ѝ пречат.

— Склонен съм да се съглася с обвинението, мистър Фоукс — каза Хютън след кратко мълчание. — Възраженията относно темата на разпита се отхвърлят. Продължавайте, мис Лангуайзър.

— Благодаря, ваша чест. И тъй, детектив Бош, значи сте срещали случаи на автоеротична асфиксия?

— Да, работил съм по три или четири подобни случая. Освен това съм проучил и литературата по въпроса. Такива случаи са описани в наръчниците за разследване на убийства. Чел съм също така задълбочени проучвания, извършени от ФБР и други организации.

— Преди въпросния случай ли?

— Да, преди него.

— Какво представлява автоеротичната асфиксия? Как се стига до нея?

— Мис Лангуайзър — обади се съдията.

— Извинете, ваша чест. Какво представлява автоеротичната асфиксия, детектив Бош?

Бош отпи глътка вода и използва паузата, за да събере мислите си. През обедната почивка бяха обсъдили тия въпроси.

— Това е смърт при нещастен случай. До нея се стига, когато жертвата се опитва да засили сексуалното усещане при мастурбация чрез прекъсване или нарушаване на артериалното кръвоснабдяване на мозъка. Обикновено това се постига чрез поставяне на примка около шията. Затягането ѝ води до хипоксия — намаляване на количеството кислород в мозъка. Според хората, които... хм... практикуват подобни методи, хипоксията — и причиненото от нея главозамайване — засилва сексуалното удоволствие при мастурбация. Това обаче може да доведе до смърт, ако човекът, който го извършва, не спре навреме и увреди сънните артерии или загуби съзнание, докато примката все още е стегната.

— Говорите в мъжки род, детектив. Но в случая жертвата е жена.

— При този случай нямаме автоеротична асфиксия. При всички предишни случаи, когато съм ставал свидетел на този вид смърт, жертвите бяха мъже.

— Искате да кажете, че някой е искал да представи смъртта като резултат от автоеротична асфиксия?

— Да, незабавно стигнах до този извод, И продължавам да го поддържам.

Лангуайзър кимна и помълча. Бош отпи глътка вода. Докато вдигаше чашата към устата си, той погледна съдебните заседатели. Всички в ложата го гледаха втренчено.

Разкажете ни всичко подробно, детектив. Какво ви насочи към този извод?

— Мога ли да използвам докладите си?

— Моля.

Бош отвори папката пред себе си. Първите четири страници бяха ПДИ — първоначален доклад за инцидента. Той отгърна на четвъртата, където беше краткото резюме на старшия от екипа. Всъщност докладът бе написан от Киз Райдър, макар че Бош ръководеше групата. Той набързо прегледа резюмето, за да си опресни паметта, после погледна заседателите.

— Няколко факта противоречаха на предположението, че смъртта е причинена от автоеротична асфиксия. Най-напред се усъмних, защото статистически погледнато, това много рядко се случва с жени. Естествено, жертвите не са сто процента мъже, но изключения почти няма. Именно затова огледах много внимателно трупа и местопрестъплението.

— Правилно ли ще е да кажем, че от самото начало гледахте скептично на обстановката?

— Да, правилно.

— Добре, продължавайте. Какво друго ви разтревожи?

— Примката, При почти всички подобни случаи, които съм срещал лично или в специализираната литература, жертвата използва мека подложка около шията си, за да избегне натъртване и нараняване на кожата. Най-често това е парче дебел плат, например пуловер или хавлиена кърпа. След това примката се затяга около тази подложка. Така се предотвратява появата на белези и синини. В случая нямаше подложка.

— И какво ви подсказа това?

— Стори ми се напълно нелепо от гледна точка на жертвата. Искам да кажа нелепо, ако допуснем, че се е занимавала с такава дейност. Би означавало, че не е слагала подложка, защото не я е интересувало дали ще останат белези или не. За мен това беше противоречие между видяното на местопрестъплението и здравия разум. Нека добавим, че тя беше актриса — което разбрах веднага, защото на писалището ѝ имаше купчина нейни снимки и противоречието става още по-силно. Търсейки работа, тя е разчитала на своята привлекателна външност. Да се заеме съзнателно с някакви действия, били те сексуални или от друг характер, които оставят видими белези по шията ѝ... просто не можех да го повярвам. От това и от някои други подробности стигнах до извода, че имаме работа с инсценировка.

Бош погледна към масата на защитата. Стори седеше все тъй с наведена глава и продължаваше да рисува, сякаш се намираше на скамейка в някой парк. Бош забеляза, че Фоукс си записва нещо в бележника. Зачуди се дали адвокатът не е открил в последния му отговор нещо, което да обърне срещу него. Знаеше, че Фоукс е голям майстор да изтръгва думите от контекста и да изопачава смисъла им.

— Кое още ви насочи към този извод? — попита Лангуайзър.
Бош отново погледна доклада.

— Най-съществената подробност бяха трупните петна, които показваха, че тялото е било премествано.

— Ще ни обясните ли с прости думи какво означават тези трупни петна?

— Когато сърцето престане да изтласква кръв из тялото, кръвта се оттича към долните части в зависимост от позата на трупа. След известно време тя образува синкави петна, като от удар. Ако тялото бъде преместено, петната остават в първоначалния си вид, тъй като кръвта е съсирена. С времето тези петна стават все по-тъмни.

— А какво е станало в този случай?

— В този случай имаше явни признаци, че кръвта се е стекла към лявата половина на тялото, тоест по време на смъртта или малко след нея жертвата е лежала на лявата си страна.

— Но не така е било открито тялото, нали?

— Да. Тялото беше открито проснато по гръб.

— Към какъв извод ви насочи това?

— Че тялото е било преместено след смъртта. Че жената е сложена по гръб като част от инсценировката на смърт при автоеротична асфиксия.

— А какво мислехте вие за причината на смъртта?

— В онзи момент не бях сигурен. Просто не вярвах, че нещата са такива, каквито изглеждат. Синините под примката около шията ме караха да предположа, че имаме работа с удушаване — само че причинено от чужди ръце. — По кое време пристигнаха вашите партньори?

— Докато правех първоначален оглед на тялото и местопрестъплението.

— Стигнаха ли и те до същите изводи?

Фоукс възрази, че отговорът би включвал сведения от втора ръка. Съдията прие възражението. Бош знаеше, че това не е съществено. Ако Лангуайзър държеше официално да чуе изводите на Едгар и Райдър, винаги можеше да ги призове.

— Присъствахте ли при аутопсията на Джоди Кремънц?

— Да, присъствах. — Бош бързо прелисти папката, до като откри протокола от аутопсията. — На седемнайсети октомври. Беше

извършена от доктор Клаудия Корасон, главен съдебен лекар.

— Определи ли доктор Корасон причината за смъртта?

— Да, смъртта беше причинена от задушаване. Жертвата е била удушена.

— С примка?

— Да.

— Това не влиза ли в противоречие с вашата теория, че смъртта не се дължи на автоеротична асфиксия?

— Напротив, потвърждава я. Автоеротичната асфиксия е използвана само за да прикрие смъртта чрез удушаване. Вътрешните увреждания на сънните артерии, мускулната тъкан по шията и подезичната кост, която бе счупена, дадоха на доктор Корасон основания да потвърди, че смъртта е насилствена. Уврежданията бяха твърде сериозни, за да са дело на самата жертва.

Бош осъзна, че описвайки нараняванията е вдигнал ръка към шията си. Побърза да я отпусне.

— Откри ли съдебният лекар някакви други признаци за убийство?

Той кимна.

— Да, при огледа на устата бе установено дълбоко прехапване на езика. Подобни рани се срещат често при удушаване.

Лангуайзър прелисти бележника си.

— Добре, детектив Бош, нека се върнем на местопрестъплението. Разпита ли някой от вас Джейн Гили?

— Да, аз, Заедно с детектив Райдър.

— Успяхте ли от този разпит да установите къде се е намирала жертвата през последните двацет и четири часа преди смъртта си?

— Да. Най-напред установихме, че няколко дни по-рано се е срещнала в едно кафе с обвиняемия. Той я поканил да присъства като негова придружителка на премиерата на последния му филм в холивудския киносалон „Чайнис Тиътър“ вечерта на дванайсети октомври. На тази дата дошъл да я вземе между седем и седем и половина вечерта. Мис Гили видяла обвиняемия през прозореца и покъсно го разпозна.

— Знаеше ли мис Гили кога се е прибрала мис Кремънц?

— Не. Малко след излизането на мис Кремънц тя напуснала къщата и прекарала нощта другаде. Поради това не знаеше кога се е

прибрала нейната съквартирантка. Върнала се в единайсет преди обяд на тринайсети октомври и тогава открила трупа на мис Кремънц.

— Как се наричаше филмът, за който говорите? „Мъртва точка“.

— И кой е режисьор?

— Дейвид Стори.

Лангуайзър направи дълга пауза, после погледна бележника си и вдигна очи към съдията.

— Ваша чест — каза тя, — сега смятам да пристъпя към друга част от разпита на детектив Бош. Ако нямате нищо против, моментът е подходящ за приключване на днешното заседание.

Хютън придърпа широкия ръкав на тогата и погледна часовника си. Бош също погледна своя. Беше четири без петнайсет.

— Добре, мис Лангуайзър, продължаваме заседанието утре в девет сутринта.

Хютън каза на Бош, че може да напусне свидетелското място. После нареди на заседателите да не четат вестници и да не гледат телевизионни репортажи за процеса. Всички станаха, докато заседателите напуснаха залата. Бош, който бе минал до Лангуайзър зад масата на обвинението, се озърна към защитата, Дейвид Стори го гледаше. По лицето му нямаше и следа от чувство. Но Бош сякаш зърна нещо в бледосините му очи. Не беше сигурен, но му се стори, че е злорадство.

Бош пръв извърна глава.

След като залата опустя, Бош поговори с Лангуайзър и Крецлър за изчезналата свидетелка.

— Има ли нещо ново? — попита Крецлър. — Не знам колко време ще те разпитва Джон Ризън, но тя ще ни трябва утре следобед или най-късно вдругиден сутринта.

— Засега нищо ново — каза Бош. — Но действам по въпроса. А сега трябва да тръгна.

— Тая работа не ми допада — промърмори Крецлър. С нея може да се издъним. Щом не идва, значи си има, причина. От самото начало не бях съвсем сигурен в нейната история.

— Стори може да се е докопал до нея — предположи Бош.

— Тя ни е необходима — каза Лангуайзър. — Чрез нея доказваме систематичност на действията. Трябва да я откриеш.

— Старая се — отвърна Бош и стана от стола.

— Успех, Хари — каза Лангуайзър. — И между другото... мисля, че засега се справяш доста добре.

Бош кимна.

— Затишие пред буря.

Докато вървеше по коридора към асансьорите, един репортер се приближи до него. Бош не знаеше името му, но помнеше, че го е виждал в журналистическата ложа.

— Детектив Бош.

Бош продължи напред.

— Слушайте, вече казах на всички, че няма да коментирам преди края на делото. Съжалявам. Ако искате...

— Не, няма нищо. Просто исках да разбера дали Тери Маккейлъб ви е открил.

Бош спря и погледна журналиста.

— Какво искате да кажете?

— Вчера. Беше дошъл да ви търси.

— А, видях го. Познавате ли се с Тери?

— Да, преди няколко години писах книга за Бюрото. Тогава се срещнахме. Преди трансплантацията.

Бош кимна и понечи да продължи, когато репортерът протегна ръка.

— Джак Макавой.

Бош неохотно стисна ръката му. Сега си спомняше името. Преди пет години Бюрото бе проследило сериен убиец на полицаи до Лос Анджелис, където се предполагаше, че ще нападне следващата си жертва — детектив от холивудския отдел „Убийства“ на име Ед Томас. За да проследят така наречения Поет, използваха информация от Макавой, по онова време репортер в денвърския вестник „Роки Маунтийн Нюз“. Заплахата така и не стигна до Томас, който по-късно се пенсионира и сега държеше книжарница в Ориндж Каунти.

— Хей, сетих се — каза Бош. — Ед Томас ми е приятел.

Двамата се огледаха изпитателно.

— За процеса ли ще пишете? — попита Бош, макар че въпросът беше излишен.

— Да, в „Ню Таймс“ и „Венити Феър“. Евентуално може да напиша и книга. Тъй че, когато всичко приключи, надявам се да поговорим.

— Да, може би.

— Освен ако двамата с Тери мислите да напишете нещо.

— С Тери ли? Не, онова вчера беше съвсем друго. Няма да пишем книга.

— Добре тогава, имайте ме предвид. — Макавой извади портфейла си и му подаде визитна картичка. — Обикновено съм си у дома, в Лоръл Кениън. Обадете се, когато ви е удобно.

Бош взе картичката.

— Добре. Трябва да тръгвам. Сигурно пак ще се видим.

— Да.

Бош се отдалечи и натисна бутона на асансьора. Докато чакаше, той отново погледна картичката и си спомни за Ед Томас. После я прибра в джоба на самото си.

Преди асансьорът да дойде, Бош се озърна и видя, че Макавой още е в коридора. Сега разговаряше с Руди Таферо, детектива на защитата. Таферо беше, едър мъж и както се привеждаше напред към

журналиста, разговорът им приличаше на някакво съзаклятие. Макавой пишеше в бележника си.

Вратата се отвори и Бош прекрачи в кабината. Продължи да гледа двамата, докато асансьорът потегли надолу.

Бош прехвърли хълма по булевард „Лоръл Кениън“ и слезе в Холивуд преди вечерния час пик. На булевард „Сънсет“ зави надясно, навлезе в Западен Холивуд и няколко пресечки по-нататък спря до тротоара. Пусна монета в автомата за паркиране и влезе в малка, мръснобяла сграда. Двуетажното здание с вътрешен двор даваше под наем канцеларии на малки филмови компании. Компаниите живееха по време на снимки, а междувременно не им трябваша скъпи офиси.

Бош погледна часовника си и видя, че пристига точно навреме. Беше пет без петнайсет, а прослушването започваше в пет. Изкачи се на втория етаж и влезе през врата с надпис: ПРОДУЦЕНТСКА КЪЩА „НЪФ СЕЙД“. Вратата водеше към тристаен апартамент, един от най-големите в сградата. Бош бе идвал и друг път, тъй че знаеше разположението — приемна със секретарско бюро, заседателна зала и кабинет на неговия приятел Албърт Сейд по прякор Нъф. Когато Бош влезе, жената зад бюрото вдигна очи към него.

— Идвам при мистър Сейд. Името ми е Хари Бош.

Тя кимна, вдигна телефонната слушалка и набра номер. Бош чу сигнала в съседната стая и след това гласа на Сейд.

— Дошъл е Хари Бош — съобщи секретарката.

Бош чу как Сейд й нареди да го пусне. Тръгна напред, още преди тя да остави слушалката.

— Влезте — подвикна секретарката зад гърба му.

Бош влезе в кабинета, обзаведен съвсем скромно — бюро, два стола, черен кожен диван, телевизор и видео. По стените висяха рамки с плакати за филмите на Сейд и други сувенири, между които имаше брезентови облегалки от продуцентски столове с изписани по тях заглавия на филми. Бош се познаваше със Сейд откакто преди повече от петнайсет години го наеха като консултант на филм, създаден по елементи от едно негово следствие. През следващите десетина години двамата се срещаха от време на време. Обикновено Сейд търсеше Бош, когато искаше да научи някоя подробност от полицейските процедури.

Повечето му филми така и не попадаха на големия екран. Работеше предимно за телевизията и кабелните мрежи.

Албърт Сейд се изправи иззад бюрото и Бош му подаде ръка.

— Здравсти, Нъф, как я караш?

— Великолепно, приятелю. — Сейд посочи телевизора. — Гледах днес как се представи. Браво.

Той учтиво изръкопляска. Бош небрежно махна с ръка и отново погледна часовника си.

— Благодаря. Всичко ли е наред тук?

— Да, така мисля. Марджъри ще я накара да ме почака в заседателната зала. Ти можеш да слушаш оттук.

— Задължен съм ти, Нъф. Обади се, ако мога някак да върна жеста.

— Можеш да се включиш в следващия ми филм. Имаш страхотно екранно присъствие, приятелю. Днес гледах всичко от край до край. Имам и запис, ако искаш да се видиш.

— Не, благодаря. Пък и не вярвам да имаме време. Какво правиш напоследък?

— О, нали знаеш, чакам да светне зелено. Надявам се всеки момент да започне един мой проект с финансиране от чужбина. За полицаи, който попада в затвора и след като е лишен от значката и самоуважението си, преживява такава травма, че получава амнезия. Попада, значи, зад решетките, а не си спомня кого точно е вкарал там. Води непрестанна борба за оцеляване. Един затворник се сприятелява с него, а се оказва, че е сериен убиец, когото собственоръчно е заловил. Страхотен трилър, Хари. Как ти се струва? В момента Стивън Сегал чете сценария.

Рошавите черни вежди на Сейд бяха отскочили нагоре до средата на челото му. Явно наистина се вълнуваше от предстоящия филм.

— Не знам, Нъф — каза Бош. — Мисля, че вече е правено.

— Всичко вече е правено. Но как ти се струва?

Звънецът спаси Бош от отговора. В тишината след въпроса на Сейд двамата чуха как секретарката разговаря с някого в съседната стая. После уредбата върху бюрото на Сейд записука и секретарката каза:

— Мис Кроу е тук. Ще чака в заседателната зала.

Бош кимна на Сейд и прошепна:

— Благодаря, Нъф. Оттук нататък поемам нещата.

— Сигурен ли си?

— Ако ми трябва помощ, ще те повикам.

Той прекрачи към вратата на кабинета, но после се върна до бюрото и протегна ръка.

— Може би ще се наложи да тръгна веднага. Затова довиждане. Успех с новия проект. Прилича ми на кандидат за награда.

Стиснаха си ръцете.

— Добре де, ще видим — каза Сейд.

Бош напусна кабинета, прекоси малкия коридор и влезе в заседателната зала. По средата имаше квадратна стъклена маса със столове от двете страни. Анабел Кроу седеше срещу вратата. Когато Бош влезе, тя разглеждаше своя черно-бяла снимка. Вдигна лице с широка усмивка, разкриваща съвършени зъби. Усмивката изтрая още секунда, сетне помръкна светкавично.

— Какво... какво правиш тук?

— Здравей, Анабел, как си?

— Това е прослушване... не можеш просто така...

— Права си, това е прослушване. За ролята на свидетелка в процес за убийство.

Жената вирна глава и се изправи. Някакво резюме падна на пода.

— Не можеш просто така... всъщност какво става тук?

— Знаеш какво става. Ти напусна, без да оставиш адрес. Родителите ти не поискаха да помогнат. Твоят агент също. Единственият начин да се добера до теб беше това прослушване. А сега сядай да си поговорим къде беше и защо бягаш от процеса.

— Значи няма да има роля?

Бош едва не се разсмя. Още не беше схванала.

— Не, няма да има роля.

— И няма да правят римейк на „Китайският квартал“?

Този път той се разсмя, но веднага стана отново сериозен.

— Някой ден ще се доберат и до него, но ти си твърде млада за ролята, а аз не съм Джейк Гитс. Седни, ако обичаш.

Бош придърпа свободния стол. Но тя не седна. Изглеждаше много разстроена. Беше млада жена с красиво лице, което често й осигуряваше каквото поиска. Но не и този път.

— Седни, казах — повтори по-строго Бош. — Трябва да разбереш нещо, госпожице Кроу. Ти наруши закона, когато не се подчини на съдебна призовка за днешното заседание. Това означава, че ако поискам, мога да те арестувам и да си поговорим в участъка. Другият вариант е, че просто сме се събрали тук да поговорим културно в приятна обстановка. Избирай сама, Анабел.

Тя се свлече на стола. Устните ѝ бяха обтегнати, изтънели. Грижливо положеното червило вече почваше да съхне и избледнява. Преди да започне, Бош я огледа втренчено.

— Кой се добра до теб, Анабел?

Тя рязко вдигна очи към него.

— Виж какво, беше ме страх, разбра ли? И още се страхувам. Дейвид Стори е много влиятелен. Зад гърба му стоят страшни хора.

Бош се приведе над масата.

— Искаш да кажеш, че той те е заплашил? Или онези хора?

— Нищо подобно не искам да кажа. Не им трябва да ме заплашват. Познавам картинката.

Бош се облегна назад и пак я огледа. Очите ѝ шареха навсякъде, само не и към него. През затворения прозорец долиташе шумът на колите по булевард „Сънсет“. Някъде в сградата избуца тоалетна. Най-сетне Анабел погледна Бош.

— Какво? Какво искаш?

— Искам да дадеш показания. Искам да се опълчиш срещу онзи тип. Заради онова, което се опита да ти стори. Заради Джоди Кремънц. И Алиша Лопес.

— Коя е Алиша Лопес?

— Още една, която намерихме. Не е имала твоя късмет.

Бош видя тревогата по лицето ѝ. Очевидно тя смяташе появата си в съда за заплаха.

— Ако дам показания, повече няма да видя работа. А може и да ме сполети нещо по-лошо.

— Кой ти го каза?

Тя не отговори.

— Хайде, кажи кой. От тях ли дойде, от твоя агент ли, от кого?

— Бях отишла до гимнастическия салон в Крънч и тъкмо се упражнявах, когато един тип седна на съседната машина. Четеше вестник. Беше го сгънал точно на статията, тъй че да му е по-удобно.

Изобщо не му обръщах внимание, когато изведнъж той заговори. Без да ме поглежда. Просто говореше и си гледаше вестника. Каза, че четял статия за процеса срещу Дейвид Стори и никак не би желал да се изправи като свидетел срещу него. Който направел това, повече нямало да работи в този град.

Тя млъкна, но Бош изчака. Наблюдаваше я. Страхът, с който разказваше тази история, изглеждаше истински. Беше готова да се разплаче.

— И аз... аз толкова се уплаших, като го гледах как стои само на крачка от мен, че скочих от машината и избягах в съблекалнята. Цял час се крих там и все ме беше страх, че онзи може да чака отвън. Да дебне.

Тя заплака. Бош стана, излезе от стаята и надникна в тоалетната. Откри кутия с хартиени кърпички. Взе няколко, върна се в заседателната зала, подаде ги на Анабел Кроу и пак седна.

— Къде е това Крънч?

— Съвсем наблизо. На ъгъла на „Сънсет“ и „Кресънт Хайтс“.

Бош кимна. Сега си спомняше. Същият търговски и развлекателен център, където се бяха срещнали на кафе Джоди Кремънц и Дейвид Стори. Зачуди се дали няма някаква връзка. Може би Стори имаше приятели в Крънч. Може би някой от тях бе сплашил Анабел Кроу по негова молба.

— Успя ли да разгледаш човека?

— Да, но това няма значение. Не го познавам. Никога не съм го виждала.

Бош си помисли за Руди Таферо.

— Познаваш ли детектива на защитата? Казва се Руди Таферо. Висок, чернокос, мургав. Симпатичен на вид.

— Не го познавам, но не е бил той. Онзи беше дребен и плешив. С очила.

Описанието не подсказа нищо на Бош. Той реши засега да не задълбава. Трябваше да съобщи на Лангуайзър и Крецлър за заплахата. Те можеха да съобщят на съдия Хютън. Или пък да пратят Бош в Крънч да поразпита.

— И какво ще правиш сега? — попита тя. — Ще ме накараш ли да дам показания.

— Не зависи от мен. Обвинителите ще решат, след като им предам какво се е случило.

— Ти вярваш ли ми?

Бош се поколеба, после кимна.

— Все пак трябва да се явиш. Получила си призовка. Ела утре между дванайсет и един, а те ще ти кажат какво искат от теб.

Бош знаеше, че ще я накарат да даде показания. Нямаше да ги интересува дали заплахата е истинска или измислена. Сега ги тревожеше само делото. Анабел Кроу щеше да бъде жертвана, за да стигнат до Дейвид Стори. Хвърляш дребна риба, за да хванеш едрата — такава е играта открай време.

Бош я накара да изпразни чантичката си. Прегледа съдържанието и откри бележка с адрес и телефон на временна квартира в Бърбанк. Анабел призна; че е оставила вещите си на склад и живее във временната квартира, докато мине процесът.

— Не искам да те торозя, Анабел, затова няма да те прибирам за тази нощ. Но този път те открих и мога пак да те намеря. Ако утре не се появиш, ще дойда да те търся. И тогава отиваш право в затвора, разбра ли?

Анабел кимна.

— Ще дойдеш ли?

Тя кимна отново.

— Изобщо не биваше да се обръщам към вас.

Бош кимна. Момичето имаше право.

— Вече е късно за съжаления — каза той. — Ти постъпи правилно. Сега ще трябва да се примириш. Така е със съдилищата. Решаваш да проявиш храброст и протягаш глава, а после не ти дават да я отдръпнеш.

21

От уредбата звучеше изпълнение на Арт Пепър, а Бош разговаряше по телефона с Джанис Лангуайзър, когато на мрежестата врата се почука. Той прекрачи от кухнята в коридорчето и видя някой да наднича през мрежата. Раздразнен от появата на натрапника, Бош прекрачи напред и се канеше мълчаливо да затръшне вратата, но изведнъж разпозна Тери Маккейлъб. Продължавайки да слуша по телефона как Лангуайзър беснее заради заплахите срещу свидетелката, той щракна външната лампа, отвори вратата и кимна на Маккейлъб да влезе.

Маккейлъб направи знак, че ще мълчи, докато разговорът приключи. Бош го видя как прекоси хола, излезе на задната веранда и се загледа към светлините на прохода Кахуенга, Опита да се съсредоточи върху думите на Лангуайзър, но го мъчеше любопитство защо Маккейлъб си е направил труда да измине толкова път, за да го посети.

— Хари, чуваш ли ме?

— Да. Какво каза?

— Попитях смяташ ли, че Хютън Пукотевицата ще отложи процеса, ако започнем разследване.

Бош отговори, без да се колебае:

— В никакъв случай. Представлението трябва да продължи.

— Да, и аз тъй мисля. Ще се обадя на Роджър да го питам какво смята да правим. Така или иначе, това ни е най-малката грижа. Щом споменеш Алиша Лопес, ще започне жестока битка.

— Мислех, че вече сме я спечелили. Хютън разпореди...

— Това не пречи на Фоукс да предприеме нова атака. Още не сме на твърда почва.

Настана мълчание. Лангуайзър не изглеждаше твърде уверена.

— Е, тогава до утре, Хари.

— Добре, Джанис, до утре.

Бош изключи телефона и го остави в кухнята. Когато се върна, Маккейлъб стоеше в хола и оглеждаше лавиците над музикалната уредба, по-точно снимката на жената на Бош.

— Тери, какво има?

— Хей, Хари, извинявай, че се изгърсих изневиделица. Не ти знаех номера, за да позвъня предварително.

— Как ме откри? Искаш ли бира или нещо друго за пиене. — Бош посочи гърдите му. — Всъщност можеш ли да пиеш бира?

— Вече мога. Наскоро ми разрешиха. Умерено. Не е зле да изпием по бира.

Бош мина в кухнята. Маккейлъб продължаваше да говори от хола.

— Идвал съм тук. Не помниш ли?

Бош излезе от кухнята с две отворени бутилки „Анкър Стийм“. Подаде едната на Маккейлъб.

— Искаш ли чаша? Кога си идвал?

Маккейлъб пое бутилката.

— Сиело Асул.

Той отпи от шишето голяма глътка и въпросът за чашата отпадна.

Сиело Асул, помисли Бош и веднага си спомни. Веднъж се бяха напили на задната веранда, за да смекчат впечатленията от случая, който бе тъй ужасен, че нямаше как да го обмислят на трезва глава. Спомни си колко се срамуваше на другия ден, че бе загубил контрол и непрестанно повтаряше с набъбнал от алкохола език: „Къде е Божият пръст, къде е Божият пръст?“

— А, да — каза Бош. — Един от най-прекрасните мигове в живота ми.

— Аха. Само дето къщата е друга. Какво стана със старата, да не е паднала в дерето от голямото земетресение?

— Почти. Беше се пропукала, та трябваше да строя всичко наново.

— Да, личи си. Не я разпознах. Щях да отмина, но видях полицейска кола и реших, че наоколо едва ли живее друго ченге.

Бош си помисли за служебната кола отпред на паркинга. Не си беше направил труда да вземе своята от управлението. Така утре сутрин можеше да потегли направо към съда. Колата беше боядисана в черно и бяло като патрулен автомобил, само че без лампи отгоре.

Детективите ги използваха като част от най-новата програма, целяща да създаде впечатление за засилено полицейско присъствие по улиците.

Маккейлъб протегна ръка да се чукне с шишето на Бош.

— За Сиело Асул — каза той.

— Да — промърмори Бош.

Той отпи глътка бира. Беше ледена и приятна на вкус. Първата му бира от началото на процеса. Реши да не пие втора, дори ако Маккейлъб настоява.

— Това ли е бившата? — посочи Маккейлъб към снимката върху лавицата.

— Жена ми. Още не е бивша... поне доколкото знам. Но май натам отива.

Бош се вгледа в портрета на Елинон Уиш. Нямаше друга нейна снимка.

— Жалко, мой човек.

— Аха. Е, какво става, Тери? Имам да прегледам някои материали за...

— Знам, за процеса. Извинявай, че се натрапих. Сигурно ти е пламнала главата. Просто исках да изясня една-две дреболии по случая Гън. И да ти кажа нещо. По-точно да ти покажа.

Той измъкна портфейла от задния си джоб, отвори го и извади снимка. Подаде я на Бош. Снимката беше леко извита като самия портфейл. На нея се виждаше тъмнокосо бебе в ръцете на тъмнокоса майка.

— Това е дъщеря ми, Хари. И жена ми.

Бош кимна и се вгледа в снимката. И майката, и детето бяха тъмнокоси, мургави и много красиви. Знаеше, че за Маккейлъб са още по-хубави.

— Чудесна снимка — каза той. — Бебето изглежда чисто ново. Толкова е дребничко.

— Скоро ще направи четири месеца. Снимката обаче е отпреди месец. Вчера на обяд пропуснах да ти се похваля. Нарекохме я Сиело Асул.

Бош рязко вдигна очи. За момент двамата се спогледаха, после той кимна.

— Хубаво име.

— Да, казах на Грасиела защо го искам. Тя сметна идеята за добра.

Бош му върна снимката.

— Дано някой ден и детето да е на същото мнение.

— Надявам се. Обикновено я наричаме Сиси. Както и да е, помниш онази нощ на верандата? Ти все питаше за Божия пръст и повтаряше, че никъде не го откриваш. И с мен стана същото. Не го виждах. Трудно е да го видиш... в нашата работа. После... — Той вдигна снимката. — Ето го тук. Пак го открих. Божия пръст. Виждам го в очите ѝ.

Бош го погледна замислено, после кимна.

— Браво, Тери.

— Разбери ме добре, не искам да звучи като... тъй де, не се мъча да те агитирам или нещо такова. Просто казвам, че открих онова, което ми липсваше. И не знам дали още го търсиш... Просто исках да ти кажа, че го има. Не се предавай.

Бош извърна очи към мрака зад стъклената врата.

— Сигурно го има за някои хора.

Той допи бирата и макар че се беше зарекъл, отиде в кухнята за още една. Попита Маккейлъб дали ще повтори, но гостът отказа. Както се беше привел към отворения хладилник, Бош затвори очи и постоя така, усещайки ласката на студения въздух. Мислеше за последните думи на Маккейлъб.

— Не смяташ ли, че си от тях?

Бош трепна. Маккейлъб стоеше на прага на кухнята.

— Какво?

— Ти каза, че го има за някои хора. Не смяташ ли, че си от тях?

Бош извади бира от хладилника и пъкна горния край в стенната отварачка. Свали капачката и жадно отпи, преди да отговори:

— Какво става, Тери, телевизионни състезания ли организираш? Или си решил да ставаш свещеник?

Маккейлъб се усмихна и поклати глава.

— Извинявай, Хари. Млад баща, нали разбираш. Май просто искам да се похваля на целия свят, това е.

— Много мило. А сега ще говорим ли за Гън?

— Разбира се.

— Дай да излезем навън.

Минаха на задната веранда и се загледаха в нощта. Светлата ивица на шосе 101 прорязваше планините като пулсираща вена. Небето бе ясно, проливният дъжд преди седмица беше изчистил смога. Бош гледаше как светлините долу се разстилат сякаш до безкрая. По-наблизо имаше само мрак, урви и храсталаци. Лъхна го мирис на евкалипти — след дъжд ароматът им винаги се засилваше.

Маккейлъб заговори пръв.

— Хубава къща имаш, Хари. На хубаво място. Сигурно мразиш всяка сутрин да слизаш в оная лудница долу.

Бош се озърна към него.

— Не, стига от време на време да мога да спипам някой от лудите. Хора като Дейвид Стори. Това ми е утехата.

— Ами онези, които минават гратис? Като Гън например.

— Никой не минава гратис, Тери. Ако мислех другояче, отдавна да съм зарязал тая професия. Вярно, не можем да хванем всички, но аз вярвам в кръга. В голямото колело. Кое то мине отгоре, непременно отива надолу. Рано или късно. Може и да не виждам Божия пръст толкова често колкото теб, но вярвам в него.

Бош остави бутилката си на парапета. Беше празна и му се искаше да вземе още една, но знаеше, че трябва да удари спирачки. Утре в съда трябваше да напрегне мозъка си до последната клетка. Допуши му се. Знаеше, че в кухненския шкаф има пълна кутия цигари. Но реши да се въздържа и от това.

— В такъв случай предполагам, че онова, което се случи с Гън, потвърждава твоята теория за голямото колело.

Бош забави отговора. Мълчеше и гледаше Долината на светлините.

— Да — каза накрая. — Мисля, че я потвърждава.

Откъсна поглед от светлините и им обърна гръб. Подпря се на парапета и отново погледна Маккейлъб.

— Е, какво те интересува около Гън? Мисля, че вчера ти казах каквото имаше за казване. Чел си досието, нали? Маккейлъб кимна.

— Сигурно си ми казал всичко и досието е у мен. Просто се чудех дали не е изникнало още нещо. Нали разбираш, дали пък нашият разговор не е събудил у теб някой забравен спомен.

Бош се изсмя и надигна шишето, но в последния момент си спомни, че е празно.

— Я стига, Тери. Точно сега участвам в съдебен процес. Давам показания, напъргам се да не ми избяга някоя мисъл. Разбери, онзи ден престанах да мисля за твоето разследване още щом станах от масата. Какво точно искаш от мен?

— Нищо, Хари. Не искам повече от онова, което имаш. Просто ми хрумна, че си струва да опитам, това е. Работя по онзи случай и бих се зарадвал и на най-ситната дреболия. Мислех си, че... няма значение.

— Ти си чудак, Маккейлъб. Бях забравил. Сега си спомням как гледаше снимките от местопрестъплението. Искаш ли още една бира?

— Да, защо не?

Бош се отдръпна от парапета и посегна към шишето на Маккейлъб. Все още бе пълно почти до половината. Той го остави на място.

— Първо допий тази.

Влезе в къщата и извади от хладилника още две бири. Когато излезе от кухнята, Маккейлъб стоеше в хола.

Протегна празната си бутилка и за момент Бош се запита дали не я е излял през парапета. Отнесе шишето в кухнята, а когато се върна, Маккейлъб бе застанал до уредбата и разглеждаше обложка от компакт-диск.

— Това ли си пуснал? — попита той. — Арт Пепър се среща с „Ритъм секшън“.

Бош пристъпи до него.

— Да. Арт Пепър и хората на Майлс Дейвис. Ред Гарланд — пиано; Пол Чамбърс — бас; Фили Джо Джоунс — барабани. Записано тук, в Лос Анджелис, на 19 януари 1957 година. За един ден. Разправят, че сурдинката на саксофона на Пепър била пукната, но пет пари не давал за това. Имал само един шанс да свири с онези момчета. Използвал го максимално. Един ден, един шанс, един шедьовър. Така се върши работа.

— Значи момчетата са били от състава на Майлс Дейвис?

— По онова време.

Маккейлъб кимна. Бош се наведе да огледа по-добре обложката в ръцете му.

— Да, Арт Пепър. Когато бях хлапе, не знаех кой е баща ми. Майка ми имаше много плочи на Арт. Обикаляше джаз-клубовете, където свиреше той. Симпатичен негодник е бил. Макар и наркоман.

Виж го само на снимката. Тарикат и половина. Бях си измислил, че той ми е баща и не се прибира у дома, защото вечно обикаля по концерти и записи. Почти повярвах в тази история. По-късно — много години по-късно, искам да кажа — прочетох една книга за него. Там пишеше, че когато направили тази снимка, бил друсан до припадък. Щом свършили, отишъл да се издрайфа и пак си легнал.

Маккейлъб се вгледа в снимката на обложката. Красив мъж, облегнат на дърво и подпрял саксофон върху лакътя си.

— Но е умеел да свири — каза Маккейлъб.

— Да, умеел е — съгласи се Бош. — Гений с игла във вената.

Бош прекрачи напред и леко засили музиката. Песента беше „Честен живот“, композирана от Арт Пепър.

— Вярваш ли в това? — попита Маккейлъб.

— Кое, че е бил гений ли? Да, що се отнася до саксофона.

— Не, друго питам. Смяташ ли, че всеки гений — музикант, художник, дори детектив — има подобен гибелен дефект? Игла във вената.

— Мисля, че всеки човек има гибелен дефект, независимо дали е гений или не.

Бош засили звука още малко. Маккейлъб остави бирата си върху една от колоните. Бош взе бутилката и му я подаде. После избърса с длан влажното кръгче върху дървото. Маккейлъб намали музиката.

— Хайде, Хари, дай ми нещо.

— За какво говориш?

— Сума ти път бих дотук. Дай ми нещо за Гън. Знам, че вече не се интересуваш от него — колелото се завъртя и той не успя да мине гратис. Но на мен тази работа не ми харесва. Убиецът — който и да е той — все още броди на свобода. И ще повтори. Усещам го.

Бош небрежно сви рамене.

— Добре, ето ти нещо. Слабичко е, но си струва да опиташ. Вече знаеш, че в нощта преди убийството го бяха прибрали на топло. Когато отидох в участъка, поговорих с момчетата, които го бяха докарали. Казаха, че попитали къде се е напил, а той споменал за някакъв бар на име „Нат“. На булевард „Сънсет“, две-три пресечки южно от „Мусо“.

— Добре, ще го открия — каза Маккейлъб. — Каква е връзката?

— Разбираш ли, през онази нощ преди шест години, когато го срещнах за пръв път, пак беше пил в „Нат“. Там беше намерил онази

жена, която уби.

— Значи е редовен клиент.

— Така изглежда.

— Благодаря, Хари. Ще проверя. Как не си се сетил да кажеш на Джей Уинстън?

Бош сви рамене.

— Тя не попита, а аз бях забравил.

Маккейлъб едва не остави пак шишето върху колоната, но спря навреме и го подаде на Бош.

— Май ще отида да поразпитам из бара.

— И не забравяй.

— Кое?

— Ако спипаш онзи, който го е направил, стисни му ръката от мое име.

Маккейлъб не отговори. Озърна се, сякаш току-що бе влязъл в къщата.

— Може ли да използвам тоалетната?

— По коридора вляво.

Маккейлъб тръгна натам, а Бош взе шишетата и ги отнесе в кухнята при другите. Отвори хладилника и видя, че му е останала само една от шестте бири, които бе купил на връщане от срещата с Анабел Кроу. Докато затваряше хладилника, Маккейлъб се появи в кухнята.

— Много шантава картина си закачил в коридора — каза той.

— Какво? А, картината. Много си я харесвам.

— Какво би трябвало да означава?

— Не знам. Според мен сигурно означава, че голямото колело се върти. Никой няма да мине гратис.

Маккейлъб кимна.

— Вероятно си прав.

— Значи отиваш в бар „Нат“?

— Чудя се. Искаш ли да дойдеш и ти?

Бош се замисли наистина, макар да знаеше, че би било глупаво. За да се подготви за утрешните показания трябваше да изчете един куп протоколи.

— Не, по-добре да си гледам работата тук. Трябва да се подготвя за утре.

— Добре. Между другото как мина днес?

— Дотук добре. Но знаеш как е играта. Утре топката ще попадне у Джон Ризън и той ще ни я върне със страшна сила.

— Ще гледам новините.

Маккейлъб пристъпи към него и протегна ръка. Бош я стисна.

— И умната.

— Ти също, Хари. Благодаря за бирата.

— Няма защо.

Той придружи Маккейлъб до вратата и го видя да се качва в черен джип „Чероки“, паркиран на улицата. Колата потегли веднага и изчезна, а Бош остана да стои в светлата рамка на вратата.

Заклучи и изгаси лампите в хола. Остави уредбата да свири. Щеше да се изключи сама след вечното изпълнение на Арт Пепър. Беше рано, но Бош се чувстваше изморен от напрегнатия ден и алкохола в кръвта си. Реши да си легне, а утре да стане по-рано, за да се подготви за показанията. Мина в кухнята и извади от хладилника последната бира.

По пътя към спалнята си той спря в коридора и огледа картината, за която бе споменал Маккейлъб, Беше репродукция от „Градината на земните наслаждения“. Имаше я отдавна, още от детските си години. От пръв поглед се виждаше, че картината не е в добро състояние беше издраскана и смачкана. Преди време Елинор я премести от хола в коридора. Не искаше да я гледа всяка вечер. Бош така и не разбра дали я дразнеше самото изображение, или окаяното му състояние.

Докато гледаше този пейзаж на човешките страсти и мъки, Бош се запита дали да не върне картината в хола.

В съня си Бош се движеше из мрачни, непрогледни води. После отекна звън и нещо го тласна нагоре през тъмнината.

Събуди се. Лампите светеха, но наоколо царуваше пълна тишина. Уредбата беше изключена. Понечи да погледне часовника си, но в това време телефонът пак иззвъня и той бързо го грабна от нощното шкафче.

— Ало.

— Здравсти, Хари, обажда се Киз.

Бившата му партньорка.

— Киз, какво става?

— Добре ли си? Звучиш ми някак... замаян.

— Добре съм. Просто бях... бях заспал.

Той погледна часовника си. Едва минаваше десет.

— Извинявай, Хари. Мислех, че ще стоиш до късно, нали имаш да се подготвяш за утре.

— Предпочетох да стана по-рано.

— Е, добре се справи днес. Бяхме пуснали телевизора в управлението. Всички ти стискаме палци.

— Не се и съмнявам. Как я карате там?

— Горедолу. В известен смисъл започвам всичко от нулата. Трябва да им докажа колко струвам.

— Не се тревожи. Така ще ги задминеш, че има да ти лапат праха. Както направи с мен.

— Хари... ти си най-добрият. От теб узнах повече, отколкото ще науча за цял живот...

Бош се поколеба. Думите ѝ го трогваха искрено.

— Много мило от твоя страна, Киз. Трябва по-често да се чуваме.

Тя се разсмя:

— Всъщност аз ти звъня за друго. Обещах на една приятелка. Прилича на ученическа история, но така или иначе слушай. Една жена се интересува от теб. Казах ѝ, че ще проверя дали си отново на разположение, нали ме разбираш.

Бош отговори, без дори да се поколебае.

— Не, Киз, не съм. Аз... аз още не съм се отказал от Елинор. Още се надявам да позвъни или да намине, та да си поговорим. Знаеш как е.

— Знам. И постъпваш правилно, Хари. Просто обещах да попитам. Но ако размислиш, тя е свястно момиче.

— Познавам ли я?

— Да, познаваш я. Джей Уинстън от шерифското управление. Имаме си една женска групичка, наричаме я „Ченгета без патлаци“. Тази вечер се разбъбрихме за теб.

Бош не отговори. Усети как някакво странно чувство се влива в стомаха му. Не вярваше в съвпадения.

— Хари, чуваш ли ме?

— Да, чувам те. Просто се замислих за нещо.

— Е, няма да ти досаждам повече. И слушай, Джей ме помоли да не казвам коя е. Нали разбираш, просто се заинтересувала от теб и решила да поразпита дискретно. Та да не се червите и двамата, ако някой ден се срещнете по служба. Нищо не съм ти казала, разбрано?

— Разбрано. Значи те разпита за мен?

— Нищо особено. Надявам се да нямаш нищо против. Казах ѝ, че е направила добър избор. Че и аз бих се заинтересувала, ако не бяхме партньори.

— Благодаря, Киз — каза Бош, но умът му вече бе другаде.

— Е, аз да приключвам. Довиждане. Разкажи им играта утре!

— Ще се постарая.

Разговорът приключи и Бош бавно остави телефона. Стомахът му се сви още повече. Замисли се за посещението на Маккейлъб, за въпросите му и за своите отговори. Сега се оказваше, че и Уинстън разпитва.

Не вярваше да е обикновено съвпадение. Беше ясно, че са го нарочили. Разследваха го за убийството на Едуард Гън. И знаеше, че навярно е дал на Маккейлъб достатъчно психологически улики, за да повярва, че е на прав път.

Бош допи последните глътки бира от шишето на нощното шкафче. Беше топла и кисела. Знаеше, че в хладилника няма друга. Затова стана да запали цигара.

Бар „Нат“ беше не по-голям от железопътен вагон и приличаше на повечето холивудски кръчми — денем го посещаваха закleti пияници, рано привечер се навъртаха проститутки и техни клиенти, а по малките часове прииждаха съмнителни типове с татуировки и кожени якета. На такова място човек би си докарал сериозни неприятности, ако рече да плати със златна кредитна карта.

Маккейлъб бе спрял да вечеря в „Мусо“ — биологичният му часовник настояваше за храна преди тялото да остане без енергия — и се добра до „Нат“ едва след десет. Докато ядеше пай с пилешко, той се чудеше дали си струва да разпитва в бара за Гън. Съветът не идваше от надежден източник. Дали заподозреният не насочваше следствието нарочно в погрешна посока? Едва ли. Маккейлъб залагаше на две неща — бирата и факта, че Бош не подозираше за целта на посещението. Съветът можеше да се окаже полезен и той реши да не пропуска нито една възможност.

Когато влезе, трябваше му няколко секунди, за да привикне с мътното червеникаво осветление. След като погледът му се избистри, той видя, че барът е полупразен. Беше времето между вечерните посетители и нощните птици. Две жени, седнали до бара отляво — едната черна, другата бяла — го огледаха изпитателно и Маккейлъб забеляза в очите им думата ченге точно в същия миг, когато те зърнаха в неговите думата уличници. Тайничко изпита задоволство, че все още има вид на полицаи. Мина покрай тях и влезе по-навътре в салона. Повечето сепарета край дясната стена бяха пълни. Никой от седналите не си направи труда да го погледне.

Маккейлъб пристъпи до бара между две свободни табуретки. Барманите бяха двама — мъж и жена. Той махна е ръка на барманката.

От автоматичния грамофон в дъното гърмеше стара песен на Боб Сигър.

— „Нощни разходки“. За да чуе поръчката, барманката се приведе над плота. Беше облечена със закопчано черно сако без блуза

отдолу. Имаше дълга и права черна коса, а на лявата ѝ вежда висеше мъничка златна обица.

— Какво да ти предложи?

— Малко информация.

Маккейлъб плъзна по плота увеличена снимка от шофьорската книжка на Едуард Гън. Беше я взел от досието, което му даде Уинстън. Барманката се вгледа в снимката, после вдигна очи към Маккейлъб.

— Какво да ти кажа за него? Мъртъв е.

— Откъде знаеш?

Тя сви рамене.

— Не помня. Сигурно съм го чула от някого. Ти ченге ли си?

Маккейлъб кимна и каза малко по-тихо, за да не се чуе от музиката:

— Нещо такова.

Барманката се приведе още по-напред. Сакото се разтвори, разкривайки почти изцяло чифт малки, но заоблени гърди. Отляво имаше татуирано сърце, омотано в бодлива тел. Не изглеждаше особено привлекателно, по-скоро напомняше тъмно петно върху ударена круша. Маккейлъб извърна очи.

— Едуард Гън — каза той. — Беше редовен клиент.

— Често идваше.

Маккейлъб кимна. Съветът на Бош се оказваше правилен.

— Работите ли на Нова година?

Барманката кимна.

— Знаеш ли дали е идвал през онази нощ?

Тя поклати глава.

— Не помня. На Нова година тук беше тъпкано. Имахме празненство. Не знам дали е идвал. Но не бих се изненадала, ако излезе така. Много хора идваха и си отиваха.

Маккейлъб кимна към бармана — латиноамериканец, също по черно сако и без риза.

— Ами той? Дали ще си спомни?

— Не, той е тук от една седмица. Въвеждам го в занаята.

По лицето ѝ плъзна лека усмивка. Маккейлъб се направи, че не забелязва. Грамофонът засвири „Туист по цяла нощ“ в изпълнение на Род Стюарт.

— Добре ли познаваше Гън?

Тя се изсмя.

— Скъпи, на места като нашето хората не си падат по откровения. Дали съм го познавала? Знаех кой е и толкоз. Както ти казах, идваше често. Но дори името му научих чак като го убиха и хората взеха да говорят за него. Някой рече, че претрепали Еди Гън и аз попитах: „Тоя пък кой е?“ Трябваше да ми го опишат. Онзи, дето ние уиски с лед и по косата му вечно има боя. Тогава разбрах кой е Еди Гън.

Маккейлъб кимна. Бръкна във вътрешния си джоб и извади сгъната вестникарска страница. Плъзна я по бара. Барманката се приведе, разкривайки нов изглед към гърдите си. Май го правеше нарочно.

— Това е ченгето от делото по телевизията, нали?

Маккейлъб не отговори. Страницата беше сгъната така, че да се вижда снимката на Хари Бош, отпечатана тази сутрин в „Лос Анджелис Таймс“ по повод предстоящите му показания. Бош стоеше пред вратата на съдебната зала. Вероятно изобщо не знаеше, че го снимат.

— Мяркал ли се е тук?

— Да, идва. Защо питаш за него?

Маккейлъб усети как по тила му пробягаха тръпки.

— Кога идва?

— Не знам, от време на време. Не бих го нарекла редовен клиент. Но идва. И не се задържа. От бързите е — едно питие и хайде навън. Поръчва...

Тя насочи показалец напред и изви глава настрани, сякаш мислено ровеше из архивите. После рязко сведе пръст надолу.

— Сетих се. Бира в бутилка. Всеки път поръчва „Анкър Стийм“, защото вечно забравя, че не я предлагаме. Много е скъпа и не се търси. После поръчва някоя друга марка.

Маккейлъб кимна.

— Беше ли тук на Нова година?

Барманката поклати глава.

— Същият отговор. Не помня. Много народ, много напитки, много време изтече.

Бош кимна, придърпа вестника по бара и го прибра в джоба си.

— Да не е загазил нещо?

Маккейлъб поклати глава. Една от жените в другия край на бара почука по плота с празната си чаша и подвижна:

— Хей, Миранда, тук имаш истински клиенти.

Барманката се озърна. Партньорът ѝ беше изчезнал, вероятно в задното помещение.

— Трябва да си гледам работата — каза тя.

Маккейлъб я проследи с поглед, докато отиваше към края на бара да налее на проститутките още две чаши водка с лед. За момент музиката затихна и той чу как едната ѝ каза да прекрати разговора, та ченгето да си отиде. Докато Миранда се връщаше към Маккейлъб, едната уличница подвижна след нея:

— И недей да му плакнеш очите, че ще има да кисне тук цяла нощ.

Маккейлъб се престори, че не е чул. Миранда застана пред него и въздъхна уморено.

— Не знам къде се дяна Хавиер. Не мога цяла нощ да си бърбря с теб.

— Само един последен въпрос — каза той. — Спомняш ли си ченгето и Еди Гън да са били тук по едно и също време — все едно заедно или поотделно.

Тя се замисли и пак се приведе напред.

— Може и да се е случвало. Но не помня.

Маккейлъб кимна. Беше сигурен, че повече няма да изкопчи от нея. Зачуди се дали да остави пари на бара. Като агент никак не го биваше в това отношение. Нямахше представа кога е подходящо и кога се превръща в оскърбление.

— Може ли сега и аз да те питам нещо? — каза Миранда.

— Какво?

— Харесва ли ти гледката?

Той усети как лицето му пламва от притеснение.

— Нали разбираш, като ги зяпаш толкова, рекох си да попитам.

Тя се озърна с усмивка към проститутките. Явно и те бяха много доволни от смущението на Маккейлъб.

— Много са симпатични — отговори той и се отдръпна, оставяйки върху бара двайсет долара. — Сигурен съм, че карат много мъже да се връщат. Като Еди Гън например.

Маккейлъб тръгна към вратата и по пътя думите ѝ го блъснаха в гърба като изстрел:

— Тогава що не дойдеш някой път да ги поопипаш, господин полицай?

На излизане той чу как проститутките изреваха възторжено и плеснаха длани.

Маккейлъб поседя в джипа пред бара, опитвайки да прогони смущението. Съсредоточи се върху информацията, която бе получил от Миранда. Гън беше редовен клиент и можеше да е минал оттук през последната нощ от живота си. Второ, тя познаваше Бош като клиент. Той също можеше да е минал оттук през последната нощ от живота на Гън. Озадачаваше го само фактът, че тази информация идва пряко от самия заподозрян. Маккейлъб отново се зачуди защо Бош — ако беше убил Гън — го насочва по вярна следа. Дали беше признак на високомерие, на твърда вяра, че никога няма да го заподозрат и следователно да попитат за него в бара? Или пък имаше по-дълбок психологически мотив? Маккейлъб знаеше, че мнозина престъпници допускат грешки, водещи до тяхното залавяне, защото подсъзнателно не желаят да им се размине. Теорията за голямото колело, помисли си той. Може би Бош подсъзнателно искаше колелото да се върти и за него.

Отвори клетъчния телефон и провери за сигнал. Чуваше се съвсем ясно. Набра домашния номер на Уинстън. Докато телефонът звънеше, той погледна часовника си и реши, че още не е много късно за разговор. След пет сигнала тя най-сетне вдигна слушалката.

— Аз съм. Имам нещо за теб.

— И аз. Само че в момента вода друг разговор. Може ли да ти се обадя като свърша?

— Да, ще чакам.

Маккейлъб изключи, облегна се назад и се замисли. Видя през стъклото как бялата проститутка излезе от бара, влачейки подир себе си мъж с бейзболно каскетче. Двамата запалиха цигари и поеха по тротоара към близкия мотел „Чучулига“.

Телефонът избръмча. Обаждаше се Уинстън.

— Всичко почва да се подрежда, Тери. Имало Господ на този свят.

— Какво откри?

— Първо ти. Нали каза, че имаш нещо за мен?

— Не, ти. Моето е дребна работа. А ти май си хванала голямата риба.

— Добре, чуй това. Майката на Бош е била проститутка. В Холивуд. Убили са я, когато той бил още хлапе. И убиецът останал неизвестен. Как ти се струва като психологически мотив, а?

Маккейлъб не отговори. Новата информация беше зашеметяваща и осигуряваше много от липсващите парчета в работната хипотеза. Загледа се към проститутката и нейния клиент, които стояха пред касата на мотела. Мъжът подаде пари и получи ключ. Двамата влязоха през стъклената врата.

— Гън убива проститутка и му се разминава — каза Уинстън, след като не чу коментар. — Точно както е станало с майка му.

— Откъде разбра? — попита най-сетне Маккейлъб.

— Нали помниш какво си говорихме? Обадох се на моята приятелка Киз. Проявих интерес към Бош и я попитах дали вече е разведен. Тя ми разправи каквото знаеше за него. Доколкото разбрах, историята за майка му изплувала на бял свят преди няколко години, когато съдили Бош за превишаване на служебните пълномощия. Убийството на Кукловода... помниш ли го?

— Да, тогава местното управление отказа да ни включи в разследването. Онзи тип убиваше проститутки. Бош го застреля. А той се оказа невъоръжен.

— Здравата ми мирише на психология. Всичко е като по схема, дявол да го вземе.

— Какво е станало с Бош след смъртта на майка му?

— Киз не знаеше много. Нарече го „рожба на обществото“. Бил на десет или единайсет, когато се е случило. След това израснал в приюти и детски селища. Постъпил на служба и влязъл в криминалния отдел. Ето, това пропускахме досега. Дреболията, която превръща един не значителен случай в нещо, което Бош не би изтървал.

Маккейлъб замислено кимна.

— Има и още — каза Уинстън. — Прерових всички натрупани документи — разни бумажки, които не бях включила към досието. Прегледах протокола за аутопсията на жената, убита от Гън преди шест години. Между другото, името ѝ е Франсис Уелдън. Една

подробност изглежда многозначителна след всичко, което узнахме за Бош. Прегледът на матката и бедрата показва, че жената е раждала.

Маккейлъб поклати глава.

— Няма как Бош да е узнал. По онова време той бил отстранен от длъжност, защото изхвърлил лейтенанта си през прозореца.

— Вярно. Но след връщането си е имал възможност да прегледа досиетата и сигурно го е сторил. Узнал е, че заради Гън някое друго хлапе ще страда като него. Виждаш ли, всичко съвпада. Преди осем часа смятах, че се хващаш за сламка. Сега имам чувството, че си улучил право в десетката.

Комплиментът не го зарадва особено. Но разбираше вълнението на Уинстън. Когато нещата започват да се избистрят, понякога човек от радост забравя самото престъпление.

— Какво е станало с детето? — попита той.

— Нямам представа. Сигурно го е дала за осиновяване веднага след раждането. Все едно. Важното е как го възприема Бош.

Имаше право. Но Маккейлъб не обичаше да оставя нещата недовършени.

— Да се върнем към разговора ти с бившата партньорка на Бош. Смяташ ли, че ще му каже за твоя интерес?

— Вече му е казала.

— Тази вечер?

— Да, преди малко. Точно с нея разговарях, когато ми се обади. Той не проявил интерес. Казал й, че все още се надява да оправи нещата с жена си.

— Споменала ли е, че точно ти питаш за него?

— Помолих я да не му казва.

— Но сигурно му е казала. Значи той вероятно знае, че ровим около него.

— Невъзможно. Откъде ще разбере?

— Тази вечер бях при него. В дома му. А малко по-късно научава за теб. Човек като Хари Бош не вярва в съвпаденията, Джей.

— Е, а ти как се справи при него? — попита Уинстън след кратко мълчание.

— Горедолу добре. Питах за Гън, но извъртях разговора и към самия Бош. Затова ти се обадох. Интересни неща излязоха. Не могат да

се мерят с твоето, но допълват картината. Само че щом е чул за теб веднага след моето посещение... не знам.

— Разкажи ми какво откри.

— Дреболии. Не живее с жена си, но снимката ѝ се мъдри на почетно място в хола. За по-малко от час изпразни три бири. Значи имаме работа с алкохолен синдром. Симптом за вътрешно напрежение. Освен това той спомена за нещо, което нарича голямото колело. Част от личните му убеждения. В събитията не вижда пръст Божи, а Голямото колело. Което мине отгоре, непременно отива надолу. Каза, че всъщност на типове като Гън не им се разминава. Винаги ги догонва нещо. Колелото. Използвах няколко специфични израза, за да видя дали няма да възрази. Нарекох външния свят лудница. Той не го оспори. Каза, че няма нищо против, стига от време на време да спипва някой от лудите. Много е тънко, Джей, но всичко си идва на мястото. В коридора му виси репродукция на Йеронимус Бош. „Градината на земните наслаждения“. С нашата сова.

— Е, и какво? Нали са съименници. Ако се казвах Пикасо, непременно щях да си закача репродукция на Пикасо.

— Престорих се, че я виждам за пръв път и го попитах какво означава. А той каза: означава, че голямото колело се върти. Това представлява за него.

— Дребни късчета от мозайката.

— Все още имаме много работа.

— Продължаваш ли да участваш? Или ще се оттеглиш?

— Засега продължавам. Ще пренощувам тук. Но в събота имам клиенти. Трябва да се върна дотогава.

Уинстън мълчеше.

— Има ли още нещо? — понита накрая Маккейлъб.

— Да, без малко да забравя.

— Какво?

— Совата от „Небесна преграда“. Закупена е с платежно нареждане по пощата. Получих номера от Камерън Ридъл и го проследих. Издадено е на двацет и втори декември от пощенския клон на улица Уилкокс в Холивуд. На четири-пет пресечки от полицейското управление, където работи Бош.

Маккейлъб поклати глава.

— Третият закон на физиката.

— Какво искаш да кажеш?

— На всяко действие има равно и противоположно противодействие. Когато надничаш в бездната, бездната наднича в теб. Нали разбираш, изтъркани клишета. Но са изтъркани, защото са верни. Не можеш да влезеш в мрака, без той да влезе в теб и да вземе своето. Може би Бош е влизал прекалено често. И е загубил пътя.

Двамата помълчаха, после си уговориха среща за следващия ден. Докато прибираше телефона, Маккейлъб видя как проститутката напуска мотела сама и тръгва отново към „Нат“. Беше облякла джинсово яке и се гушеше в него зиморничаво. Тя оправи перуката си и продължи към: бара, където щеше да търси нов клиент.

Маккейлъб я гледаше, мислеше си за Бош и изведнъж почувства какъв късмет е имал в живота. Спомни си, че щастието е мимолетно. То трябва да бъде заслужено, а след това защитавано на всяка цена. Знаеше, че в момента не прави това. Беше навлязъл в мрака, оставяйки щастието си без защита.

Заседанието започна с двацет и пет минути закъснение заради неуспешния опит на обвинителите да предизвикат санкции срещу защитата заради сплашване на свидетели и отлагане на процеса, докато бъдат разследвани изцяло твърденията на Анабел Кроу. Седнал зад бюрото от черешово дърво в кабинета си, съдия Хютън изрази пълна подкрепа на обвинението, но заяви, че няма намерение да отлага делото, нито пък да налага санкции, докато не бъдат представени доказателства по случая. Той предупреди обвинителите, както и поканения на разговора Бош, да не споменават пред журналистите нито дума за обвиненията на свидетелката.

Пет минути по-късно всички бяха в съдебната зала и заседателите заеха местата си. Бош отново седна на свидетелския подиум и съдията му напомни, че все още е под клетва. Джанис Лангуайзър пристъпи към катедрата с бележник в ръка.

— И тъй детектив Бош, вчера приключихме с вашите изводи, че смъртта на Джоди Кремънц е била насилствена. Нали така?

— Да.

— И тези изводи се основаваха не само на вашите лични наблюдения, но и на аутопсията, проведена от съдебния лекар, права ли съм?

— Напълно.

— Можете ли да кажете на съдебните заседатели как продължи разследването, след като установихте, че става дума за убийство?

Бош се завъртя на стола, за да гледа право към заседателската ложа, докато говори. Неволно стисна зъби. Мъчеше го такова неистово главоболие в лявото слепоочие, че най-сериозно се питаше дали хората не виждат черепа му да пулсира.

— Аз и двамата ми партньори — Джери Едгар и Кизмин Райдър — почнахме да отсипваме... извинете, искам да кажа, че почнахме да отсяваме събраните веществени доказателства. Освен това проведохме

задълбочени разговори с всички, които познаваха жертвата и бяха я виждали през последните двайсет и четири часа от живота ѝ.

— Споменахте за веществени доказателства. Моля, обяснете на заседателите какви бяха те.

— Всъщност не открихме много. Из къщата имаше отпечатьци, които трябваше да проверим. Освен това бяхме събрали власинки и косми по и около тялото на убитата.

Преди Бош да продължи отговора си, Дж. Ризън Фоукс бързо скочи.

— Протестирам срещу израза „по и около“. Той е неясен и подвеждащ.

— Ваша чест — възрази Лангуайзър, — мисля, че ако мистър Фоукс даде на детектив Бош възможност да довърши отговора на въпроса, няма да има нищо неясно или подвеждащо. Но не е редно свидетелят да бъде прекъсван на средата на изречението, за да му се каже, че отговорът е неясен и подвеждащ.

— Възражението се отхвърля — бързо заяви Хютън, преди Фоукс да влезе в словесна престрелка. — Нека първо свидетелят да приключи с отговора и тогава ще видим доколко е неясен. Продължавайте, детектив Бош.

Бош се изкашля.

— Исках да кажа, че няколко броя образци от косми, не принадлежащи...

— Какво означава „няколко броя“, ваша чест? — обади се Фоукс. — Възразявам срещу липсата на точност, с която този свидетел може да заблуди заседателите.

Бош погледна Лангуайзър и видя, че тя започва да побеснява.

— Ваша чест — каза тя, — моля да получим разяснение от съда кога могат да се повдигат протести и възражения. Адвокатът на защитата се опитва непрестанно да прекъсва свидетеля, защото знае, че навлизаме в област, която е особено разобличаваща за неговия...

— Мис Лангуайзър, не е дошло времето за заключителни речи — прекъсна я съдията. — Мистър Фоукс, ако не виждате в решението ми някаква пагубна заплаха за правосъдието, бих желал възраженията да се изказват или преди свидетелят да заговори, или след като е изрекъл поне едно цялостно изречение.

— Ваша чест, заплахата наистина е пагубна. Обвинението застрашава живота на моя клиент само защото неговите морални възгледи са...

— Мистър Фоукс! — прогърмя гласът на съдията. — Забележката ми относно заключителните речи се отнася и до вас. Да продължим със свидетелските показания, ако обичате. — Той се обърна към Бош. — Продължавайте, детектив... и се постарайте да бъдете малко по-точен.

Бош погледна към Лангуайзър и я видя да затваря очи за миг. Съветът на съдията беше точно това, за което се бореше Фоукс — намек пред заседателите, че при следствието може да е имало неясноти, или дори сериозни пропуски. Фоукс успешно бе подлъгал съдията неволно да подкрепи възраженията му.

Бош се озърна към Фоукс и го видя да си сяда със самодоволна, може би дори злорада физиономия. Отново наведе очи към папката пред себе си.

— Мога ли да се консултирам с документите? — попита той.

Съдията разреши. Бош отвори папката и откри протокола за уликите. Прегледа раздела за медицинския оглед и започна отново:

— Преди аутопсията през половото окосмяване на жертвата бе прокарана четка за събиране на веществени следи. Четката събра осем броя образци от косми, за които при лабораторния анализ бе доказано, че принадлежат на друга личност.

Той вдигна очи към Лангуайзър.

— От осем различни човека ли идваха тези косми?

— Не, лабораторният анализ определи, че принадлежи на един и същ неизвестен човек.

— И какво ви подсказа това?

— Че жертвата вероятно е имала полово сношение с някого през времето между последното си къпане и момента на смъртта.

Лангуайзър погледна бележките си.

— Бяха ли открити и други косми по жертвата или на местопрестъплението, детектив?

Бош прелисти на нова страница.

— Да, в закопчалката на златната огърлица, която носеше жертвата, беше заплетен единичен косъм с дължина шест сантиметра.

Закопчалката се намираше зад врата на убитата. При лабораторния анализ се оказа, че този косъм също принадлежи на друга личност.

— Да се върнем за момент на половото окосмяване. Открихте ли по тялото или на местопрестъплението и други доказателства, че жертвата е имала полово сношение?

— Не, не открихме. Не бе установено наличие на сперма във влагалището.

— Има ли някакво противоречие между този факт и присъствието на чужди косми?

— Няма противоречие. Това просто сочи, че при половото сношение вероятно е използван презерватив.

— Добре, да продължим напред, детектив. Отпечатьци. Споменахте, че в къщата са били намерени отпечатьци. Моля, разкажете ни за тази част от разследването.

Бош разгърна доклада на дактилоскопите.

— В къщата, където бе намерена жертвата, открихме общо шейсет и осем броя отпечатьци от пръсти. Петдесет и два принадлежаха на жертвата и нейната съквартирантка. Установихме, че другите шестнайсет са оставени от седем души.

— Кои бяха тези хора?

Бош прочете списъка с имената. Следвайки въпросите на Лангуайзър, той обясни подробно кой е всеки един от тези хора и как детективите са изяснили времето и причините за присъствието му в къщата. Седмината бяха приятели, близки и роднини на двете съквартирантки. Обвинителите знаеха, че защитата ще се опита активно да използва отпечатьците, за да вдигне димна завеса около фактите и напълно да замъгли случая. Затова разпитът вървеше бавно и Бош усърдно обясняваше местоположението и произхода на всеки открит отпечатък. Накрая приключи с обяснение за пълен комплект отпечатьци, открити върху таблата на леглото, в което бе открита жертвата. И двамата с Лангуайзър знаеха, че Фоукс ще вдигне най-голям шум тъкмо около тези отпечатьци, затова се опитваха да смекчат удара, като разкрият предварително всички подробности.

— На какво разстояние от трупа се намираха тези отпечатьци?

Бош погледна в папката.

— На седемдесет сантиметра.

— Къде точно се намираха върху таблата?

— От външната страна, между таблата и стената.

— Имаше ли там свободно пространство?

— Около пет сантиметра.

— Как биха могли да попаднат там?

Фоукс възрази, че определянето как един отпечатък може да попадне някъде излиза извън компетентността на Бош, но съдията подкрепи въпроса.

— Представям си само два възможни начина — отговори Бош.

— Първо — попаднали са там, когато леглото не е било плътно до стената. Или второ — човекът, на когото принадлежат, е проврял пръсти през процепа между пръчките на таблата и е стиснал именно тази пръчка.

Лангуайзър извади увеличена снимка на отпечатъците, приета за вещественно доказателство, и тя бе показана на съдебните заседатели.

— При варианта от второто ви обяснение човекът би трябвало да лежи върху леглото, нали?

— Така ми се струва.

— По очи?

— Да.

Фоукс стана да възрази, но съдията го подкрепи още преди да е проговорил.

— Предположенията ви стигат твърде далече, мис Лангуайзър. Продължавайте.

— Да, ваша чест. — Тя се вгледа в бележките си. — След като открихте тези отпечатъци върху леглото, не сметнахте ли човека, който ги е оставил, за главен заподозрян?

— Първоначално не. Невъзможно е да се определи преди колко време е оставен един отпечатък. Освен това знаехме, че жертвата не е била убита в леглото, а другаде и после пренесена там. Струваше ни се, че мястото, където намерихме отпечатъците, не би било докоснато от убиеца при разполагането на трупа.

— Кой беше оставил тези отпечатъци?

— Млад мъж на име Алън Уайс, който се е срещал на три пъти с мис Кремънц. Последната им среща е била три седмици преди нейната смърт.

— Разпитахте ли Алън Уайс?

— Да, разпитах го. Заедно с детектив Едгар.

— Той призна ли да е бил в леглото на жертвата?

— Да, призна. Каза, че спал с нея при последната им среща, три седмици преди смъртта ѝ.

— Каза ли, че е докосвал таблата на леглото там, където открихте отпечатъците?

— Каза, че е възможно, но не си спомняше.

— Разследвахте ли какво е правил Алън Уайс през нощта, когато загина Джоди Кремънц?

— Да. Той имаше солидно алиби.

— Какво?

— Каза ни, че е бил в Хавай на семинар по търговия с — недвижими имоти. Проверихме данните от хотела и авиолинията, която е използвал, а също така разговаряхме с организаторите на семинара. Потвърдихме, че е бил там.

Лангуайзър погледна съдията и каза, че времето е подходящо за кратка почивка. Хютън отвърна, че според него е малко рано, но все пак се съгласи и заръча на заседателите да се върнат след петнайсет минути.

Бош знаеше, че почивката ѝ трябва, защото се готви да пристъпи към въпроси относно Дейвид Стори и иска да бъдат ясно отделени от всичко останало. Докато той слизаше от свидетелския подиум и се връщаше към масата на обвинението Лангуайзър прелистваше някакви документи. Без да вдига глава, тя попита:

— Какво става с теб, Хари?

— Защо питаш?

— Не си бодър като вчера. Да не би нещо да те тревожи?

— Не. А тебе?

— Да, цялата тази история. Много зависи от днешния ден.

— Ще гледам да бъда по-бодър.

— Говоря сериозно, Хари.

— Аз също, Джанис.

Той се отдалечи и излезе от залата.

Реши да изпие чаша кафе на втория етаж. Но първо влезе в тоалетната до асансьорите и отиде да си наплиска лицето на една от мивките. Приведе се ниско, за да не си опръска костюма. Чу бученето на казанче и когато се надигна, видя в огледалото Руди Таферо да минава зад него и да се отправя към най-далечната мивка. Бош пак се

наведе, напълни шепите си с вода и потопа лице. Водата приятно охлади очите му и облекчи главоболието.

— Как е, Руди? — попита той, без да поглежда Таферо.

— Кое, Хари?

— Да слугуваш на дявола. Добре ли спиш нощем?

Бош мина до стената и измъкна от разпределителя няколко хартиени кърпи. Докато се бършеше, другият също дойде да си вземе кърпа.

— Смешна работа — каза Таферо. — През целия си живот съм имал безсъница само когато бях полицаи. Защо ли така?

Той смачка книжната кърпа и я хвърли в кошчето. Усмихна се на Бош и излезе. Бош го изпрати с поглед, продължавайки да се бърше.

Бош усещаше как кафето раздвижва кръвта му. Почваше да си възвръща силите. Главоболието отслабваше. Беше готов. Всичко щеше да стане точно както го бяха планирали, ход по ход. Той се приведе към микрофона и зачака въпроса.

— Детектив Бош — изрече Лангуайзър от катедрата, — имаше ли момент, когато името Дейвид Стори навлезе в кръга на разследването?

— Да, почти веднага. От Джейн Гили, съквартирантката на Джоди Кремънц, получихме сведения, че през последната нощ от своя живот Джоди е имала среща с Дейвид Стори.

— А имахте ли възможност да разпитате мистър Стори относно тази нощ?

— Да. Накратко.

— Защо накратко, детектив Бош? Нали става дума за убийство.

— Така реши мистър Стори. На няколко пъти се опитахме да поговорим с него през онзи петък, когато намерихме трупа, както и на следващия ден. Беше трудно да го открием. Най-сетне чрез своя адвокат той даде разрешение за разговор след още един ден, тоест в неделя, при условие, че ние отидем в неговия кабинет в студиото „Арчудей“. Макар и неохотно, ние се съгласихме в името на добрата воля, тъй като трябваше непременно да разговаряме с този човек. Вече навлизахме в третия ден на разследването, а все още не бяхме изслушали последния човек, видял жертвата жива. Когато пристигнахме в кабинета, освен мистър Стори там присъстваше и личният му адвокат Джейсън Флиър. Започнахме да разпитваме мистър Стори, но след по-малко от пет минути адвокатът му прекрати срещата.

— Водеше ли се запис на разговора?

— Да, водеше се.

Лангуайзър направи предложение записът да бъде изслушан и съдия Хютън се съгласи въпреки възраженията на защитата. Фоукс

искаше заседателите да получат само писмен текст със съдържанието на краткия разговор. Лангуайзър обаче изтъкна, че не е имала време да провери текста за грешки, а освен това е извънредно важно заседателите да се запознаят с тона и поведението на Дейвид Стори. С истинска соломонова мъдрост съдията реши записът да бъде изслушан, но същевременно да се раздаде и писмен текст като допълнително помагало за заседателите. После посъветва обвинителите да проверят за евентуални грешки в хода на прослушването.

БОШ: Името ми е детектив Йеронимус Бош от полицейското управление на Лос Анджелис. Придружават ме моите партньори, детектив Джери Едгар и детектив Кизмин Райдър. Разговаряме с Дейвид Стори в неговия кабинет в студио „Арчуй“ относно случай номер нула-нула-осем-девет-седем. Мистър Стори е придружен от своя адвокат Джейсън Флийър. Мистър Стори, мистър Флийър, имате ли някакви въпроси, преди да започнем?

ФЛИЪР: Нямаме въпроси.

БОШ: И да не пропусна. Естествено, изявленията ви се записват, мистър Стори. Познавахте ли жена на име Джоди Кремънц? Известна е още като Донатела Спиърс.

СТОРИ: Знаете отговора.

ФЛИЪР: Дейвид...

СТОРИ: Да, познавах я. Бях с нея в четвъртък вечерта. Това не означава, че съм я убил.

ФЛИЪР: Дейвид, моля те. Отговаряй само на въпросите, които ти задават.

СТОРИ: Както речеш.

БОШ: Мога ли да продължа?

ФЛИЪР: Разбира се. Моля.

СТОРИ: Да, разбира се. Моля.

БОШ: Споменахте, че сте били с нея в четвъртък вечерта. Любовна среща ли беше това?

СТОРИ: Защо питате, щом знаете отговорите? Да, беше любовна среща, ако желаете да я наречете така.

БОШ: А как бихте я нарекли вие?

СТОРИ: Няма значение.

(пауза)

БОШ: Можете ли да кажете колко време бяхте с нея?

СТОРИ: Взех я в седем и половина, върнах я около полунощ.

БОШ: Влязохте ли в дома ѝ, когато дойдохте да я вземете?

СТОРИ: Всъщност не. Закъснявах и ѝ се обадох по клетъчния телефон да излезе, защото нямах време да влизам. Мисля, че тя искаше да ме запознае със съквартирантката си — сигурно пак актриса — но нямах време.

БОШ: Значи когато спряхте, тя чакаше отвън.

СТОРИ: Точно това казах.

БОШ: От седем и половина до полунощ. Това прави четири часа и половина.

СТОРИ: Бива ви в смятането. Харесвам тая черта у детективите.

ФЛИЪР: Дейвид, дай да си гледаме работата.

СТОРИ: Точно това правя.

БОШ: Можете ли да ни кажете какво правихте, докато бяхте с Джоди Кремънц?

СТОРИ: Всичко беше с буквата К. Кино, кльопачка, креват.

БОШ: Моля?

СТОРИ: Отидохме на премиерата на моя филм, после хапнахме малко на приема и след това я отведох в моя апартамент, където се чукахме. По взаимно съгласие, детектив. Ако щете вярвайте, но хората непрестанно го правят, И не само в Холивуд. Правят го в цялата наша велика страна. Затова е велика.

БОШ: Разбирам. Отведохте ли я до дома ѝ, след като свършихте?

СТОРИ: Да, постъпих като истински джентълмен.

БОШ: Влязохте ли в къщата?

СТОРИ: Не. Бях по халат, мама му стара. Просто спрях, тя слезе и се прибра. След това потеглих обратно. Не знам какво е станало после. Не съм замесен по никакъв начин. Вие, ченгетата...

ФЛИЪР: Дейвид, моля те.

СТОРИ: Вие сте дрисливи тъпанари, ако дори за миг ви е минало през шибаните глави...

ФЛИЪР: Дейвид, престани!

(пауза)

ФЛИЪР: Детектив Бош, смятам, че трябва да прекратим разговора.

БОШ: Та ние едва започваме разпита, а...

ФЛИЪР: Дейвид, къде отиваш?

СТОРИ: Майната им. Излизам да пуша.

БОШ: Мистър Стори напусна кабинета.

ФЛИЪР: Смятам, че моят клиент използва правата си според първата поправка на конституцията. Разговорът приключи.

Записът свърши и Лангуайзър изключи касетофона. Бош погледна заседателите. Неколцина от тях гледаха Стори. Високомерието му бе прозвучало съвсем ясно на записа. Това беше важно, защото след малко същите тези хора трябваше да повярват, че в разговор на четири очи Стори се е похвалил пред Бош с убийството и с вярата си, че ще му се размине. Обвинението държеше да докаже, че Стори не е просто убиец, а нахален и арогантен злодей.

— Добре — каза Лангуайзър. — Върна ли се мистър Стори да продължи разговора?

— Не, не се върна — отговори Бош. — А ние бяхме помолени да напуснем.

— Престанахте ли да се интересувате от мистър Стори след заявлението му, че няма нищо общо с убийството на Джоди Кремънц?

— Не, не престанахме. Бяхме длъжни да разследваме случая най-подробно, а това означаваше да докажем категорично, че е заподозрян или невинен.

— Сметнахте ли за подозрително поведението му по време на разговора?

— Имате предвид неговото високомерие? Не, той...

Фоукс скочи от мястото си.

— Ваша чест, за едни може да е високомерие, за други може да бъде възмущение на невинен човек. Няма никакви...

— Прав сте, мистър Фоукс — каза Хютън.

Той подкрепи възражението, отхвърли отговора на Бош и нареди на заседателите да не обръщат внимание на забележката. Но всички знаеха, че дума назад не се връща.

— Поведението му по време на разговора не беше повод за подозрение — продължи Бош. — Вниманието ни се насочи към него най-вече заради факта, че беше последният човек, който е видял жертвата жива. Нежеланието му да сътрудничи беше подозрително, но по онова време се стараехме да избягваме предварителни изводи. Аз и моите партньори имаме общо над двайсет и пет години опит в разследването на убийства. Знаем, че нещата не винаги са такива, каквито изглеждат.

— Накъде се насочи разследването след това?

— Продължихме по всички възможни линии. Една от тях очевидно бе свързана с мистър Стори. Въз основа на неговото твърдение, че двамата с жертвата са посетили апартамента му, моите колеги издействаха заповед за обиск и получиха разрешение да претърсим дома на Дейвид Стори.

Лангуайзър предаде на съдията заповедта и тя бе включена към веществените доказателства. След това се върна до катедрата. Понататък Бош съобщи, че претърсването на апартамента било проведено в шест часа сутринта, два дни след разговора със Стори.

— Заповедта за обиск ви даваше правото да конфискувате всички улики, свързани с убийството на Джоди Кремънц, всички открити нейни вещи и всички доказателства за нейното присъствие, така ли е?

— Да, така е.

— Кой извърши обиска?

— Аз, моите партньори и двама криминалисти. Освен това водехме фотограф за снимки и видеозапис. Общо шест души.

— Колко време продължи обискът?

— Приблизително седем часа.

— Присъстваше ли обвиняемият по време на обиска?

— Почти през цялото време. В един момент му се наложи да излезе за неотложна среща с някакъв артист. Личният му адвокат мистър Флийър обаче беше в къщата и наблюдаваше претърсването. Нито веднъж не останахме сами, ако това питате.

Лангуайзър прелисти няколко страници от заповедта за обиск и спря на последната.

— Детектив Бош, когато конфискувате предмети при официален обиск, законът изисква да ги впишете в приложената към заповедта бланка, така ли е?

— Да.

— След това бланката се заверява в съда, нали?

— Да.

— Можете ли да ни кажете защо бланката към тази заповед е празна?

— Не сме конфискували нищо по време на обиска.

— Не сте открили никакви следи от присъствието на Джоди Кремънц в дома на мистър Стори, макар че самият той го потвърждава?

— Никакви.

— Колко дни бяха изминали от вечерта, когато мистър Стори е отвел мис Кремънц в дома си и имал с нея интимни отношения?

— Пет дни от нощта на убийството, два дни от разговора ни с мистър Стори.

— И не открихте нищо, което да потвърждава изявлението на мистър Стори?

— Да, не открихме. Къщата беше чиста.

Бош знаеше, че Лангуайзър се опитва да направи от нищо нещо, някак да намекне, че неуспешният обиск доказва вината на Стори.

— Бихте ли нарекли обиска неуспешен?

— Не. Успехът няма нищо общо. Търсехме доказателства, които да потвърдят изявленията му, както и улики за евентуално насилие спрямо мис Кремънц. Не открихме в къщата нищо подобно. Но понякога важното е не какво има, а какво липсва.

— Можете ли да обясните това на заседателите?

— Е, наистина не иззехме никакви улики от къщата. Но открихме да липсва нещо, което по-късно стана важно за нас.

— Какво беше то?

— Книга. Липсваща книга.

— Как разбрахте, че книгата липсва, след като не я видяхте?

— В хола на къщата имаше голяма вградена библиотека. Всички лавици бяха плътно запълнени с книги. Но на едната забелязахме празно място — процеп — от който липсваше книга. Не знаехме точно коя. Из къщата не открихме оставени книги. По онова време го сметнахме за дреболия. Явно някой бе взел книга от лавицата, без да я върне. Просто ни мъчеше любопитство, че не можем да разберем коя е книгата и къде се намира.

Лангуайзър предложи две снимки на библиотеката, направени по време на обиска. Хюгън ги прие, въпреки неизбежното възражение на Фоукс. На едната снимка се виждаше цялата библиотека, другата показваше в едър план празното място между книгата „Петият хоризонт“ и биографията на режисьора Джон Форд, озаглавена „Отпечатай легендата“.

— И тъй, детектив — продължи Лангуайзър, — вие казахте, че по онова време не сте знаели дали липсващата книга има някаква съществена връзка със случая, права ли съм?

— Да, така е.

— Успяхте ли в крайна сметка да установите коя книга е била взета от лавицата?

— Да, успяхме.

Лангуайзър помълча. Бош знаеше какво предстои. Всичко беше репетирано като балетна премиера. Мина му мисълта, че от нея би излязла добра писателка. Знаеше как да подхвърли стръвта, да хване слушателя, да го тласне до ръба на пропастта и сетне да го дръпне назад.

— Нека да не избързваме — каза тя. — За книгата ще говорим тепърва. А сега ни кажете имахте ли възможност да разговаряте с мистър Стори в деня на обиска?

— Той стоеше настрани и през повечето време говореше по телефона. Но разменихме няколко думи, когато почукахме на вратата и му съобщихме, че идваме за обиск. А накрая му казах, че си тръгваме и няма да вземем нищо.

— Събудихте ли го, когато пристигнахте в шест сутринта?

— Да, събудихме го.

— Беше ли сам в къщата?

— Да.

— Покани ли ви да влезете?

— Отначало не. Възрази срещу обиска. Аз му казах...

— Извинете, детектив, може би ще е по-лесно да покажем всичко. Казахте, че с вас е имало оператор. Той снимаше ли, когато почукахте на вратата в шест сутринта?

— Да, снимаше.

Лангуайзър направи официално предложение за прожектиране на видеозапис от обиска. Предложението бе прието въпреки протеста на защитата. Приставът докара количка с голям телевизор и я разположи срещу заседателската ложа. Помолиха Бош да потвърди автентичността на касетата. Светлините в залата изгаснаха и прожекцията започна.

Първият кадър показваше Бош пред червена врата. Той съобщи името си, адреса и номера на следствието. Говореше тихо. После се обърна и почука на вратата. Обяви, че е от полицията и почука по-силно. Изчакаха, Бош чукаше през петнайсет секунди, докато след около две минути вратата най-сетне се откряна. През процепа надникна Дейвид Стори — чорлав, със зачервени очи.

— Какво? — попита той.

— Носим заповед за обиск, мистър Стори — каза Бош. — Имаме разрешение да претърсим тази сграда.

— Това да не е някакъв шибан майтап?

— Не е, сър. Бихте ли се отдръпнали, за да влезем? Колкото по-скоро започнем, толкова по-бързо ще свършим.

— Ще се обадя на адвоката си.

Стори затвори и заключи вратата. Бош веднага прекрачи напред, приближи лице до рамката и извика:

— Мистър Стори, разполагате с десет минути. Ако тази врата не бъде отворена в шест и петнайсет, ще я разбием. Имаме съдебно нареждане и смятаме да го изпълним.

Той се обърна към камерата и направи на оператора знак да изключи.

След миг на екрана отново се появи вратата. Електронния часовник в долния ъгъл на кадъра показваше 6:13. Вратата се отвори, Стори отстъпи назад и кимна на полицаите да влязат. Косата му

изглеждаше пригладена набързо с ръце. Беше бос, облечен с черни джинси и те-ниска.

— Правете каквото ще правите и изчезвайте. Моят адвокат идва и ще ви държи под око. Само да строшите нещо в къщата, мамицата ви ще разплача, има да се мъкнете по съдилища до второ пришествие. Къщата е строена от Давид Серюрие. Само една драскотина по стените и моментално изхвърквате от работа. Всички.

— Ще внимаваме, мистър Стори, отвърна Бош, докато влизаше.

Операторът влезе последен. Стори се вторачи в обектива, сякаш за пръв път виждаше такова нещо.

— И да махаш тоя боклук.

Той посегна и камерата се извъртя към тавана. Остана така, докато от телевизора звучаха гласовете на оператора и Стори.

— Хей, не пипай камерата!

— Тогава не ми я завирай в лицето!

— Добре. Разбрано. Само не пипай камерата.

Екранът потъмня и лампите в залата светнаха. Лангуайзър продължи разпита.

— Детектив Бош, имахте ли вие или членове от екипа други... разговори с мистър Стори след този случай?

— По време на обиска нямахме. След като адвокатът пристигна, мистър Стори отиде в кабинета си. Докато претърсвахме кабинета, той се прехвърли в спалнята. Когато трябваше да отиде на среща, аз му зададох два-три кратки въпроса, после се разделихме. В общи линии това беше, докато провеждахме обиска.

— А какво стана накрая — седем часа по-късно — след като приключихте обиска? Разговаряхте ли отново с обвиняемия?

— Да, имах кратък разговор с него на вратата. Вече бяхме събрали багажа и се готвехме да си вървим. Адвокатът си беше тръгнал. Аз седях в колата с колегите си. Тъкмо включих на заден ход, когато се сетих, че не съм дал на мистър Стори копие от заповедта за обиск. Според закона съм длъжен да го направя. Затова се върнах до вратата и почуках.

— Мистър Стори ли дойде да ви отвори?

— Да, след като почуках четири пъти. Дадох му копието и обясних, че така се полага по закон.

— Той каза ли ви нещо?

Фоукс стана и изрази официален протест, но въпросът беше решен още на съвещанията преди процеса. Съдията нареди възражението да бъде отбелязано в протокола и го отхвърли. Лангуайзър повтори въпроса си.

— Мога ли да използвам записки? — попита Бош.

— Моля.

Бош се наведе над бележките, които бе нахвърлял в колата веднага след разговора.

— Най-напред той каза: „Нищичко не открихте, нали?“ А аз отговорих, че е прав и не сме взели нищо. Тогава той каза: „Защото няма нищо за взимане.“ Кимнах и се обърнах да си вървя, когато той заговори отново. Каза: „Хей, Бош.“ Обърнах се, а той се приведе към мен и рече: „Никога няма да намериш каквото търсиш“. Аз отвърнах: „О, така ли? И какво търся?“ Той не отговори. Само ме гледаше и се усмихваше.

След кратко мълчание Лангуайзър попита:

— Това ли беше всичко?

— Не. В онзи момент усетих, че мога да го подмамя да се изпусне. Казах му: „Ти го направи, нали?“ Той продължи да се усмихва, после бавно кимна. И каза: „И ще ми се размине.“ След това добави: „Аз съм...“

— Дрън-дрън! Ти си скапан лъжец!

Стори бе скочил на крака и сочеше Бош. Фоукс се мъчете да го дръпне надолу. Заместник-шерифът, който седеше зад бюро близо до масата на защитата, стана и тръгна към Стори.

— Обвиняемият ДА СЕДНЕ! — изрева съдията и с всичка сила стовари чукчето.

— Тоя скапаняк лъже!

— Заместник-шериф, накарайте го да седне!

Полицаят пристъпи зад Стори, сложи ръце върху раменете му и грубо го натисна надолу. Съдията отпрати друг негов колега към заседателите.

— Изпразнете ложата.

Докато заседателите се оттегляха бързо към кабинета си, Стори продължи да се боричка с Фоукс и заместник-шерифа. Щом заседателите изчезнаха, той прекрати борбата и постепенно се успокои. Бош погледна към журналистите, опитвайки да разбере дали

са усетили, че демонстрацията престана веднага след излизането на дванайсетте съдници.

Съдията бе станал прав.

— Мистър Стори! — кресна той. — Не ще търпя в тази зала подобни прояви. Мистър Фоукс, ако не знаете как да контролирате своя клиент, моите хора знаят. Още едно избухване и ще наредя да седи със запушена уста, прикован към стола. Ясен ли съм?

— Напълно, ваша чест. Извиня...

— Никакви отстъпки отгук нататък. При първия изблик на чувства ще бъде окован. Не ме интересува кой е и кои са приятелите му.

— Да, ваша чест. Разбираме.

— Давам пет минути почивка, след това продължаваме.

Съдията рязко се завъртя, шумно изтропа по трите стъпала на подиума и изчезна през вратата в дъното, която водеше към кабинета му.

Бош погледна Лангуайзър и забеляза в очите ѝ задоволство от произшествието. Според него обаче губеха точно толкова, колкото бяха спечелили. От една страна заседателите видяха обвиняемия да действа гневно и необуздано — може би в изблик на същата ярост, която го бе тласнала към убийство. Но от друга страна той налагаше своя протест към ставащото в съдебната зала. И това можеше да предизвика съчувствие у заседателите. Стигаше му да спечели само един от тях, за да излезе на свобода.

Преди процеса Лангуайзър бе предсказала, че ще накарат Стори да избухне. Тогава Бош не ѝ повярва. Смяташе Стори за твърде хладнокръвен и пресметлив. Естествено, ако избухването не беше грижливо планирано. Стори си изкарваше хляба като режисьор на драматични сцени и образи. Сега Бош разбираше, че е трябвало да очаква момент, когато пряко волята си ще бъде въввлечен като второстепенен артист в подобна сцена.

Само след две минути съдията отново застана на подиума и Бош се запита дали не е отскочил до кабинета само за да си сложи кобур под тогата. Щом седна, Хютън веднага погледна към масата на защитата. Стори седеше кротко, привел лице към скицника.

— Готови ли сме? — попита съдията.

Откъм двете маси се раздаде утвърдително мърморене. Съдията повика заседателите и те влязоха един по един. Почти всички гледаха Стори.

— Добре, хайде да опитаме още веднъж — каза Хютън. — Препоръчвам ви да забравите възгласите, които чухте от обвиняемия преди няколко минути. Те не са доказателство, нищо не са. Ако мистър Стори желае лично да опровергае обвиненията или свидетелските показания, ще му бъде дадена тази възможност.

Бош видя как в очите на Лангуайзър заиграха искрици. С този коментар съдията удряше жестока плесница на защитата. Даваше почва за предположения, че Стори ще даде показания. И ако обвиняемият не го стореше, заседателите щяха да приемат това като знак за вина.

Съдията се обърна към Лангуайзър, която продължи разпита на Бош.

— Преди да бъдем прекъснати, вие описвахте разговора си с обвиняемия пред входа на къщата му.

— Да.

— Цитирахте, че е казал: „И ще ми се размине“, така ли е?

— Точно така.

— И вие приехте, че този коментар се отнася до смъртта на Джоди Кременц, права ли съм?

— Да, за това говорехме.

— Той каза ли още нещо?

— Да. — Бош помълча. Питаше се дали Стори няма пак да избухне. Но обвиняемият седеше кротко. — Той каза: „Аз съм бог в

този град, детектив Бош. Никой не се ебава с боговете.“

След почти десет секунди мълчание съдията подкани Лангуайзър да продължи.

— Какво сторихте, след като обвиняемият направи пред вас това изявление?

— Признавам, слисах се. Бях изненадан, че ми говори подобно нещо.

— Не водехте запис на разговора, нали?

— Не водех. Това бе обикновен разговор на прага, след като почуках.

— Какво стана след това?

— Отидох в колата и веднага нахвърлях тези бележки, за да съхраня целия разговор, докато още е свеж в паметта ми. Разказах на партньорите си какво е станало и решихме да се свържем с прокуратурата, за да разберем дали това самопризнание ни дава основания за арест. Но... стана така, че клетъчните ни телефони не даваха сигнал, защото се намирахме високо между хълмовете. Напуснахме къщата и слязохме до пожарната команда на възвишенията Мълхоланд, източно от булевард „Лоръл Кениън“. Помолихме да използваме телефона ѝ се обадохме в прокуратурата.

— С кого разговаряхте?

— С вас. Аз описах как мина обискът и какво ми каза мистър Стори на прага. Решено бе да продължим разследването, но засега да не го арестуваме.

— Съгласихте ли се с това решение?

— Не веднага. Исках да го арестувам.

— Самопризнанието промени ли хода на следствието?

— Да, то очерта кръга на действие. Човекът сам си призна пред мен. Насочихме се изцяло към него.

— Не ви ли хрумна, че това признание може да е глупаво самохвалство, че както вие сте го подмамвали, така и той е подмамвал вас?

— Да, хрумна ми. Но накрая реших, че го каза, защото наистина беше така и защото вярваше в непоклатимата си позиция.

Раздаде се рязък, скърцащ звук. Стори откъсна горния лист на скицника, после смачка хартията и я запокити през масата. Тя се удари в един компютър и отскочи на пода.

— Благодаря, детектив — каза Лангуайзър. — И тъй, казахте, че бе взето решение разследването да продължи. Можете ли да опишете на заседателите какво последва.

Бош описа как заедно с партньорите си бе разпитал десетки свидетели, забелязали обвиняемия и жертвата на филмовата премиера или на приема, организиран в циркова шатра на близкия паркинг. Разпитаха и много други хора, които познаваха Стори или бяха работили с него. Накрая каза, че нито един от тези свидетели не е дал съществена информация.

— Преди малко споменахте, че при обиска в дома на обвиняемия ви е заинтригувала липсата на една книга, права ли съм?

— Да.

Фоукс възрази:

— Няма никакво доказателство за липсваща книга. Имало е само празно пространство на лавицата. Това не означава, че оттам е взета книга...

След като Лангуайзър обеща да изясни всичко, съдията отхвърли възражението.

— Имаше ли момент, в който установихте каква книга е заемала празното място върху лавицата в дома на обвиняемия?

— Да, при събирането на общи сведения за мистър Стори моята партньорка Кизмин Райдър, която добре познаваше неговото творчество и професионалната му репутация, си спомни, че е чела статия за него в списание „Архитектурен дайджест“. Тя направи проучване в Интернет и установи, че става дума за февруарския брой от миналата година. След това си поръча един екземпляр от издателството. Беше си спомнила, че в статията е имало снимки на книжните лавици в дома на мистър Стори, Помнеше го добре, защото тя е страстна читателка и я заинтересувало какви книги чете един режисьор.

Лангуайзър направи предложение броят да бъде приет за вещественно доказателство. Съдията се съгласи и тя подаде списанието на Бош.

— Това ли е списанието, което получи вашата партньорка?

— Да.

— Можете ли да разгърнете на статията за обвиняемия и да ни опишете първата фотография?

Бош разгърна на мястото, отбелязано с листче.

— На снимката Дейвид Стори седи върху дивана в хола на своята къща. Отляво са библиотечните лавици.

— Можете ли да разчетете заглавията на книгите?

— Някои от тях. Не всички са ясни.

— Какво направихте, когато получихте този брой от издателя?

— Видяхме, че не всички заглавия са ясни. Отново се свързахме с издателя и се опитахме да получим временно негатива на снимката. Разговаряхме с главния редактор, който категорично не допускаше изнасяне на негативи. В спора той се позова на законите за свободата на печата.

— И какво стана после?

— Издателят заяви, че ще оспори дори едно съдебно нареждане. Свързахме се с местната прокуратура и започнахме преговори с юриста на списанието. В крайна сметка аз отлетях за Ню Йорк и получих достъп до негатива във фотолабораторията на „Архитектурен дайджест“.

— Кажете за протокола на коя дата бяхте там.

— Хванах последния вечерен полет на двайсет и девети октомври. Рано сутринта бях в редакцията. Беше понеделник, трийсети октомври.

— И какво направихте там?

— Помолих завеждащия фотолабораторията да изработи увеличени репродукции на тази част от снимката, където се виждаха книгите.

Лангуайзър представи като веществени доказателства две големи фотографии върху картонени подложки. След като те бяха приети въпреки протеста на защитата, тя ги сложи върху стативи пред заседателската ложа. На едната се виждаше цялата библиотека, а другата представляваше увеличено изображение на една от лавиците. Образът беше едрозърнест, но заглавията можеха да се разчетат.

— Детектив, сравнихте ли тези снимки с другите, направени по време на обиска?

— Да, сравнихме ги.

Лангуайзър помоли за разрешение да разположи още два статива с увеличени снимки на лавиците, направени при обиска. Съдията се съгласи. След това тя помоли Бош да напусне свидетелското място и с

показалка в ръка да обясни какво е открил при сравнението. Това бе ясно за всички още от пръв поглед към фотографиите, но Лангуайзър изпълняваше старателно всеки ход, за да не остане и капка съмнение у съдебните заседатели.

Бош докосна с показалката празното място между книгите на лавицата. После я премести и посочи книгата, заемаща същото място.

— Когато на четиринайсети октомври претърсвахме къщата, не видяхме книга между „Петият хоризонт“ и „Отпечатай легендата“. На тази снимка, направена десет месеца по-рано, ясно личи, че между тях има друга книга.

— И какво е заглавието?

— „Жертви на нощта“.

— Добре, а огледахте ли снимките, направени по време на обиска, за да проверите дали книгата „Жертви на нощта“ не е преместена другаде?

Бош посочи увеличената снимка на цялата библиотека от 14 октомври.

— Огледахме ги. Книгата не е там.

— Намерихте ли я някъде другаде в къщата?

— Не, не я намерихме.

— Благодаря, детектив. Можете да се върнете на свидетелското място.

Лангуайзър представи като веществено доказателство екземпляр от книгата „Жертви на нощта“ и го подаде на Бош.

— Можете ли да кажете на съдебните заседатели какво е това, детектив?

— Това е книгата „Жертви на нощта“.

— Тази книга ли е стояла в библиотеката на обвиняемия през януари миналата година, когато са направени снимките за „Архитектурен дайджест“?

— Не. Това е друг екземпляр от същата книга. Аз го купих.

— Откъде?

— От едно магазинче на булевард „Бевърли“ в Лос Анджелис, наречено „Гайнствената книжарница“.

— Защо купихте книгата там?

— Наложих се доста да поразпитам. Това беше единствената книжарница, където успях да я намеря.

— Защо беше толкова трудно да откриете една книга?

— Продавачът от „Тайнствената книжарница“ ми каза, че е отпечатана в малък тираж от не твърде популярно издателство.

— Прочетохте ли книгата?

— Прочетох части от нея. Тя съдържа предимно фотографии на необичайни престъпления, злополуки и други такива.

— Има ли в книгата нещо, което ви се стори по-особено, или може би свързано с убийството на Джоди Кремънц?

— Да, на страница седемдесет и четвърта има снимка на смъртен случай, която веднага привлече вниманието ми.

— Опишете я, моля.

Бош разгърна на мястото, отбелязано с листче. След това заговори, гледайки снимката, отпечатана на цяла страница.

— На снимката се вижда жена върху легло. Тя е мъртва. Около врата ѝ е омотан дълъг шал, вързан за една от пръчките на леглото. Жената е гола от кръста надолу. Лявата и ръка лежи между бедрата, два пръста проникват във влагалището.

— Бихте ли ни прочели текста под снимката?

— Текстът гласи: „Смърт при самозадоволяване. Тази жена от Ню Орлиънс, открита мъртва в леглото си, е станала жертва на автоеротична асфиксия. Смята се, че всяка година в света загиват около петстотин души при подобни нещастни случаи.“

Лангуайзър помоли и получи разрешение да разположи върху стативи още две фотографии. Снимката на трупа на Джоди Кремънц зае място до снимката от „Жертви на нощта“.

— Детектив, направихте ли сравнение между фотографията на жертвата по вашия случай, Джоди Кремънц, и фотографията от книгата?

— Да, направих сравнение. И открих, че много си приличат.

— Стори ли ви се, че тялото на мис Кремънц може да е разположено нарочно в такава поза, при което е била използвана снимката от „Жертви на нощта“?

— Да, стори ми се.

— Имахте ли възможност да попитате обвиняемия какво е станало с неговия екземпляр от книгата „Жертви на нощта“?

— Не, тъй като след обиска в дома му мистър Стори и неговият адвокат категорично отхвърляха всяка наша молба за разговор.

Лангуайзър кимна и погледна съдията.

— Ваша чест, мога ли да сваля веществените доказателства и да ги предам на съдебната секретарка?

— Моля — отговори съдията.

Лангуайзър бавно и демонстративно прибра снимките на двете жени, при което ги сгъна една срещу друга като две половинки от огледало. Дреболия, но Бош забеляза, те заседателите гледат напрегнато.

— Добре, детектив Бош — каза Лангуайзър, след като стативите бяха изнесени. — Извършихте ли някакви допълнителни разследвания около смъртните случаи при автоеротична асфиксия?

— Да. Знаех, че ако случаят стигне до съд, може да бъде оспорено твърдението за убийство, прикрито като подобен нещастен случай. Освен това текстът под снимката ме заинтригува. Откровено казано, бях изненадан от споменаването за петстотин смъртни случая годишно. Свързах се с ФБР и узнах, че бройката е точна, може би дори леко занижена.

— А това насочи ли ви към нови проучвания?

— Да, в местен мащаб.

Отговаряйки на въпросите на Лангуайзър, Бош разказа, че е проверил в архивите на съдебния лекар за всички смъртни случаи, причинени от автоеротична асфиксия през последните пет години.

— И в колко от тези случаи жертвите бяха жени?

— Само в един случай.

— Проучихте ли този случай?

Фоукс скочи от мястото си и този път помоли за разговор с обвинителите и съдията. Хютън се съгласи и юристите се струпяха около масата му. Разговаряха шепнешком и Бош не можеше да чуе за какво става дума, но знаеше, че най-вероятно Фоукс се опитва да отклони показанията от посоката, в която бяха тръгнали. Лангауайзър и Крецлър отдавна очакваха той да се опита да забрани всякакво споменаване на Алиша Лопес пред заседателите. Нейното име можеше да се окаже решаващо за процеса — за добро или за зло.

След пет минути енергично шушукане съдията отпрати юристите по местата им и каза на заседателите, че решаването на въпроса ще отнеме повече време. После обяви още петнайсет минути почивка. Бош се върна на масата на обвинението и попита Лангуайзър:

— Нещо ново?

— Не, пак старият спор. Не знам защо, но съдията иска да изслуша всичко още веднъж. Пожелай ни успех.

Съдията отведе юристите в кабинета си да обсъдят въпроса. Бош остана на масата. Използва клетъчния си телефон, за да провери дали няма някакви съобщения. Имаше само едно — от Тери Маккейлъб. Той благодареше за снощния съвет. Бил получил в „Нат“ ценни сведения и скоро щял пак да се обади. Бош изтри съобщението и изключи телефона. Питаше се какво ли е открил Маккейлъб.

Когато юристите изникнаха от вратата в дъното на залата, Бош разбра по лицата им какво е решил съдията, Фоукс крачеше с наведена глава и кисела физиономия. Крецлър и Лангуайзър се завръщаха широко усмихнати.

След, като доведоха заседателите и процесът продължи, Лангуайзър се насочи към решаващия удар. Тя помоли съдебната секретарка да повтори последния въпрос преди възражението.

— Проучихте ли този случай? — прочете секретарката.

— Отказвам се от въпроса — каза Лангуайзър. — Нека не разводняваме темата, И тъй, детектив, измежду шестнайсетте смъртни случая, които открихте в архивите на съдебния лекар, имаше само едно женско име. Как се наричаше жертвата?

— Алиша Лопес...

— Можете ли да ни кажете нещо повече за нея?

— Била е на двайсет и четири години, живеела в Кълвър Сити. Работела като административен помощник на вицепрезидента по производствените въпроси в компанията „Сони Пикчърс“ със седалище в същия град. Била открита мъртва в леглото си на двайсети май 1998 година.

— Сама ли живеела?

— Да.

— При какви обстоятелства е починала?

— Била открита в леглото от нейна колежка, която се разтревожила, когато не я видяла на работа през двата работни дни след събота и неделя. Съдебният лекар установил, че е мъртва от три-четири дни. Тялото било в напреднал стадий на разлагане.

— Мис Лангуайзър — намеси се съдия Хютън, — уговорката беше да представите доказателства за връзката между двата случая.

— Тъкмо стигнахме до това, ваша чест. Благодаря. Детектив, имаше ли в този случай нещо, което да ви разтревожи или да привлече вниманието ви?

— Няколко подробности. Огледах полицейските снимки и въпреки силното разлагане на тялото установих, че жертвата е била разположена по същия начин, както и жертвата в настоящия случай. Освен това забелязах, че примката около врата на Лопес също е стегната без подложка. От нашите проучвания за мистър Стори знаех, че по времето на нещастния случай с мис Лопес той е снимал филм за компанията „Колд Хаус Филмс“, финансирана до голяма степен от „Сони Пикчърс“.

Миг след края на отговора си Бош усети, че всичко в залата е застинало. Никой не шепнеше, никой не кашляше. Сякаш всички — обвинители, адвокати, зрители и журналисти — бяха решили да затаят дъх едновременно. Бош се озърна към заседателите и видя, че гледат към масата на защитата. Бош също погледна натам. Стори продължаваше да седи с наведена глава, но се усещаше, че едва сдържа яростта си.

Най-сетне Лангуайзър наруши мълчанието.

— Детектив предприехте ли допълнителни проучвания по случая Лопес?

— Да разговарях с полицаия от Кълвър Сити, който е водил разследването. Освен това проведох разговори с колегите на мис Лопес от „Сони“.

— И узнахте ли нещо за нея, което да има връзка с настоящия случай?

— Узнах, че по времето на смъртта си тя е осигурявала връзката между студиото и продукцията на филма, режисиран от Дейвид Стори.

— Спомняте ли си името на филма?

— „Петият хоризонт“.

— Къде са провеждани снимките?

— В Лос Анджелис. Предимно във Венис.

— Имала ли е мис Лопес преки контакти с мистър Стори?

— Да. По време на снимките е разговаряла всеки ден с него пряко или по телефона.

Отново настана гръмотевична тишина. Лангуайзър я остави да трае колкото може повече, после се зае да забива последните пирони в

ковчега на обвиняемия.

— Да видим дали съм ви разбрала правилно, детектив. В показанията си вие твърдите, че през последните години в областта на Лос Анджелис само една жена е починала при обстоятелства, напомнящи автоеротична асфиксия. Твърдите още, че при настоящия случай смъртта на Джоди Кремънц е прикрита по същия начин, така ли е?

— Протестирам — намеси се Фоукс. — Свидетелят вече отговори на тези въпроси.

— Отхвърля се — каза Хютън, без да изчака коментара на Лангуайзър. — Свидетелят може да отговори.

— Да — каза Бош. — Така е.

— И освен това твърдите, че двете жени са познавали обвиняемия Дейвид Стори?

— Точно така.

— И че двата смъртни случая силно напомнят фотографията на жена, починала при автоеротична асфиксия, която е отпечатана в книга, намирала се в дома на обвиняемия?

— Да, така е.

При този отговор Бош се озърна към Стори с надеждата отново да кръстосат погледи.

— Какво смята по въпроса полицейското управление в Кълвър Сити, детектив Бош?

— След моето проучване отново разследват случая. Но срещат сериозни затруднения.

— Как така?

— Случаят е стар. Тъй като първоначално е бил сметнат за изяснен, не всички документи се пазят в архивите. Поради силното разлагане на трупа в момента на откриване е било трудно да се направят конкретни наблюдения и изводи. А тялото не може да се ексхумира, защото е било кремирано.

— Така ли? От кого?

Фоукс се изправи за нов протест, но съдията каза, че възраженията му вече са изслушани и отхвърлени. Още преди адвокатът да седне, Лангуайзър подкани Бош:

— От кого, детектив Бош?

— От нейните близки. Но разноските — всички разноси по кремирането, църковната служба и тъй нататък са били платени от Дейвид Стори като израз на почит към паметта на Алиша Лопес.

Лангуайзър шумно прелисти бележника си. Беше доказала своето и всички го знаеха. За такива моменти полицаите и обвинителите използваша израза „да навлезеш в тунела“. Думите идваха от жаргона на сърфистите. Означаваха онзи миг, когато се вмъкваш под гребена на падащата вълна и безпрепятствено летиш право напред, обгърнат от величествената стихия.

— Детектив, след тази част от разследването имаше ли момент, в който към вас се обърна жена на име Анабел Кроу?

— Да. В „Лос Анджелис Таймс“ беше излязла статия за нашето разследване около Дейвид Стори. Тя прочела вестника и решила да се обърне към нас.

— Коя е тази жена?

— Актриса. Живее в Западен Холивуд.

— И каква връзка има със случая?

— Разказа ми, че миналата година се срещала с Дейвид Стори и той се опитал да я удуши по време на полов акт.

Фоукс пак възрази, но вече не толкова енергично, Съдията отново отхвърли протеста, защото въпросът за тази свидетелка беше обсъждан и решен на предварителните заседания.

— Къде се е случил инцидентът според мис Кроу?

— В дома на мистър Стори на Мълхоланд Драйв. Помолих я да опише къщата и тя даде подробно описание. Била е там.

— А не може ли да е видяла снимките в „Архитектурен дайджест“?

— Тя описа с пълни подробности банята и части от хола, които не се виждат на снимките.

— Какво е станало с нея, след като обвиняемият се опитал да я удуши?

— Каза ми, че загубила съзнание. Когато се свестила, мистър Стори не бил в стаята. Къпел се. Тя грабнала дрехите си и избягала.

Лангуайзър подчерта последния отговор с дълго мълчание. После затвори бележника си, погледна масата на защитата и се обърна към съдията.

— Ваша чест, засега нямам повече въпроси към детектив Бош.

Маккейлъб стигна до „Ел Кочинито“ в дванайсет без четвърт. От пет години не бе посещавал този ресторант в Силвър Лейк, но помнеше, че има само десетина маси и на обяд се запълва бързо. Най-често от полицаи. Не защото ги привличаше с името си — в превод от испански то означаваше „Прасенцето“, а защото предлагаше добра и евтина храна. От личен опит Маккейлъб знаеше, че ченгетата са големи майстори да откриват подобни заведения сред множеството ресторанти в който и да било град. Когато от Бюрото го пращаха в командировки, питаше местните улични полицаи къде да обядва. Рядко оставате разочарован.

Докато чакаше Уинстън, той грижливо проучи менюто и реши какво да поръча. От година насам апетитът му се възвръщаше с пълна сила. През първите осемнайсет месеца след операцията бе загубил напълно чувството за вкус. Не го интересуваше какво яде, защото всичко му се струваше едно и също — блудкаво. Дори дебелият слой лютив сос, с който покриваше всяка храна — от сандвичи до спагети — едва регистрираше някакво смътно усещане върху езика му. Но сетне чувството за вкус почна да се завръща и за него това стана едва ли не второ възраждане след самата трансплантация. Сега обожаваше кухнята на Грасиела. Нещо повече — обожаваше дори собствената си кухня, макар да знаеше, че е некадърен да сготви каквото и да било, освен кюфтета на скара. Ядеше всичко с апетит, какъвто не помнеше да е имал дори и преди операцията. Наслаждаваше се на среднощния сандвич с желе и фъстъчено масло точно толкова, колкото на пътуванията с Грасиела до континента, за да вечерят в някой изискан ресторант. Нищо чудно, че почна да пълнее и си възвърна десетте килограма, които бе загубил, докато старото му сърце бавно умираше. Сега тежеше точно колкото преди болестта — осемдесет и два килограма — и за пръв път от четири години насам трябваше да внимава за теглото си. При последния сърдечен преглед лекарката забеляза това и го предупреди да намали калориите и мазнините.

Не и сега обаче. Отдавна чакаше удобен случай да посети този ресторант. Преди години беше живял доста време във Флорида, докато преследваше един сериен убиец, и единственото хубаво нещо, което излезе от цялата работа, бе запознанството му с кубинската кухня. Когато по-късно се прехвърли в Лос Анджелис, дълго търси кубински ресторант от ранга на заведенията в Ибор Сити край Тампа. Веднъж му се случи да разговаря по служба с пътен полицаец от кубински произход. Попита го къде ходи, когато му се хапва истинска кубинска кухня. В „Ел Кочинито“, отговори полицаецът. И Маккейлъб бързо стана редовен клиент.

Всъщност четенето на менюто си беше чиста загуба на време, защото отдавна знаеше какво иска. Напук на всички лекари щеше да си похапне лечон асада^[1] с черен фасул, ориз, пържени банани и юка. Чакаше само Уинстън да дойде, та да поръчат час по-скоро.

Той остави менюто настрана и се замисли за Хари Бош. Почти цяла сутрин беше останал на яхтата да гледа процеса по телевизията. Според него Бош се бе представил великолепно като свидетел. Разкритието, че Стори е свързан с още един смъртен случай, потресе Маккейлъб, а очевидно и журналистическата тълпа. През почивките коментаторите от студиото се прехласваха пред перспективата за нови сензации. По някое време показаха коридора пред залата, където журналистите обсипваха Дж. Ризън Фоукс с въпроси около новия развой на процеса. Фоукс отказваше коментари, навярно за пръв път през живота си. Коментаторите трябваше да се задоволят с догадки относно разкритията и да обсъждат методичния, но завладяващ подход на обвинението.

Но предаването по телевизията само засилваше смътната тревога в душата на Маккейлъб. Не можеше да преглътне идеята, че човекът, когото виждаше тъй прецизно да описва хода на едно трудно разследване, може да бъде убиец, извършил престъпление като онова, срещу което се изправяше в съдебната зала.

Точно в дванайсет, уговореното време за срещата, Маккейлъб се откъсна от мислите, надигна глава и видя Джей Уинстън да влиза в ресторанта. След нея вървяха двама мъже. Единият беше черен, другият бял и с това разликата помежду им се изчерпваше, защото носеха почти еднакви сиви костюми и кафяви вратовръзки. Още преди да стигнат до масата Маккейлъб разбра, че са от Бюрото.

По лицето на Уинстън бе изписано безсилно примирение.

— Тери, искам да се запознаеш с тези момчета — каза тя, преди да седне, и посочи първо към черния агент. — Това е Дон Туили, а това е Маркърс Фридман. Те са от ФБР.

Тримата придърпаха столове и седнаха. Фридман се настани до Маккейлъб, Туили срещу него. Не си подадоха ръце.

— Никога не съм опитвал кубинска кухня — каза Туили, докато посягаше за менюто. — Добре ли готвят тук?

Маккейлъб го погледна.

— Не. Затова ми харесва.

Туили откъсна очи от менюто и се усмихна.

— Знам, глупав въпрос. — Той наведе глава, после пак погледна Маккейлъб. — Знаеш ли, Тери, чувал съм за теб. Ти си същинска легенда. Не заради сърцето, а заради случаите. Радвам се, че най-после те срещнах.

Маккейлъб погледна Уинстън и очите му говореха красноречиво: какво става, по дяволите?

— Тери, Марк и Дон са от отдела за граждански права.

— Тъй ли? Страхотно. Е, момчета, значи идвате чак от централата, за да срещнете една легенда и да опитате кубинска кухня. Или може би има нещо друго?

— Ами... — започна Туили.

— Тери, работата се размърдя — каза Уинстън. — Тази сутрин един репортер се обади на моя капитан да пита дали разследваме Хари Бош като заподозрян по случая Гън.

Маккейлъб замаяно се облегна назад. Канеше се да отговори, когато келнерът пристъпи до масата.

— Изчакайте още две-три минути — грубо му каза Туили и пренебрежително махна с ръка, което подразни Маккейлъб.

Уинстън продължи:

— Тери, преди да говорим по-нататък, трябва да те питам за нещо. От теб ли е тръгнала информацията?

Маккейлъб възмутено поклати глава.

— Ти майтап ли си правиш? Да питаш мен за такова нещо!

— Виж какво, знам само, че не е излязло от мен. А аз не съм казала никому, нито на капитан Хичънс, нито дори на собствения си партньор, камо ли на репортер.

— Е, не съм и аз. Благодаря, че ме попита.

Маккейлъб се озърна към Туили, после отново погледна Уинстън. Беше му ужасно неприятно да се кара с Джей пред странични хора.

— Те какво търсят тук? — попита той. После се завъртя към Туили. — Какво искате?

— Те поемат случая, Тери — обясни Уинстън. — Вече си вън от играта.

Маккейлъб въртна очи към нея. Беше зяпнал от смайване, но усети колко нелепо изглежда и побърза да затвори уста.

— Какви ги дрънкаш? Аз ли съм вън от играта? Та аз единствен съм вътре. Бъхтих се по тоя случай като...

— Знам, Тери. Но нещата се промениха. След като репортерът позвъни на Хичънс, трябваше да му кажа какво става, с какво се занимаваме. Той се разбесня, а като му попремина, реши, че ще е най-добре да докладваме на Бюрото.

— Отделът за граждански права, Тери — каза Туили. — Изкарваме си насъщния с разследване на ченгета. Ще можем да...

— Майната ти, Туили. Не ме будалкай с приказки за Бюрото. Забрави ли, че и аз съм бил там? Знам как става. Идвайте, задигате ми готовия случай, а после се пъчите пред камерите, докато вкарвате Бош в затвора.

— За това ли е целият шум? — обади се Фридман. — Заради славата?

— Не бой се, Тери — каза Туили. — Ще изкараме теб пред камерите, ако това искаш.

— Не искам това. И не ми викай Тери. Ти дори не ме познаваш, мътните да те вземат. — Маккейлъб огледа масата и поклати глава. — Мамка му, толкова време чаках да дойда тук, а сега изобщо не ми се яде.

— Тери... — започна Уинстън, но не довърши.

— Какво, сега сигурно ще ми кажеш, че така е правилно?

— Не. Не става дума за правилно или неправилно. Просто това е положението. Вече имаме официално следствие. А ти не си полицейски служител. От самото начало знаеше, че може да стане така.

Той неохотно кимна. Подпря лакти на масата и зарови лице в дланите си.

— Кой е репортерът?

Тъй като Уинстън не отговори, той надигна глава и я погледна втренчено.

— Кой?

— Някой си Джак Макавой. Работи за „Ню Таймс“, едно кресливо вестниче, дето обича да забърква скандали.

— Знам го.

— Познаваш Макавой? — изненада се Туили.

Телефонът на Маккейлъб забръмча. Беше в джоба на сакото му, праметнато върху облегалката на стола. Докато опитваше да го извади, телефонът се заклеши. Маккейлъб задържа отчаяно, защото предполагаше, че звъни Грасиела. Освен нея бе дал номера си само на Уинстън, Бъди Локридж и Браз Доран, но с Браз вече нямаше работа.

Най-сетне успя да отговори след петия сигнал.

— Ало, агент Маккейлъб, обажда се Джак Макавой от „Ню Таймс“. Имаш ли две-три минути да поговорим?

Маккейлъб погледна към Туили и се запита дали чува гласа от телефона.

— Всъщност не. В момента съм малко зает. Откъде взе този номер?

— Свързах се с Каталина. Позвъних у вас и вдигна жена ти. Тя ми даде номера. Има ли някакъв проблем?

— Не, няма. Но не мога да говоря сега.

— А кога ще можеш? Важно е. Чух нещо, за което държа непременно да поговорим...

— Обади ми се по-късно. След час.

Маккейлъб изключи телефона и го остави на масата. Не би се учудил, ако Макавой звъннеше след минута. От журналистите нямаше спасение.

— Тери, наред ли е всичко?

Той погледна Уинстън.

— Да, наред е. Обади се утрешният клиент. Пита какво ще е времето. — Маккейлъб се завъртя към Туили. — Какво каза преди малко?

— Попитах те дали познаваш Джак Макавой. Онзи журналист, дето се обади на Хичънс.

Маккейлъб помълча, погледна Уинстън и пак се обърна към Туили.

— Да, познавам го. И ти знаеш, че го познавам.

— Вярно, случаят с Поета. Ти взе участие в него.

— Съвсем скромно.

— Кога разговаря за последен път с Макавой?

— Ами... трябва да е било... чакай да видим. Трябва да е било преди два дни.

Уинстън настръхна. Маккейлъб я погледна.

— Джей, по-кратко, ако обичаш. Случайно срещнах Макавой на делото срещу Стори. Отидох там да поговоря с Бош. Макавой е командирован от „Ню Таймс“ и ме поздрави — не се бяхме виждали от пет години. Изобщо не съм му казвал какво правя и по какъв случай работя. Всъщност, когато го срещнах, Бош още не беше заподозрян.

— А той видя ли те заедно с Бош?

— Сигурно ме е видял. Както всички. На това дело май има повече журналисти, отколкото на процеса срещу О Джей Симпсън. Макавой спомена ли е моето име пред капитана?

— Не знам. Хичънс не каза такова нещо.

— Добре тогава, щом не си ти и не съм аз, откъде може да е изтекла информация?

— Точно това питаме и ние — каза Туили. — Преди да поемем случая, искаме да опознаем терена и да разберем кой пред кого пее.

Маккейлъб не отговори. Стените наоколо сякаш почваха да го притискат. Неприятният разговор, досадната физиономия на Туили, правостоящите хора наоколо, чакащи за маси — от всичко това имаше чувството, че се задушават.

— Ами онзи бар, в който си ходил снощи? — попита Фридман.

Маккейлъб се облегна назад и го погледна.

— Защо питаш?

— Джей ни разказа всичко. Разпитвал си там за Бош и Гън, нали?

— Е, и какво? Да не мислиш, че барманката веднага е хукнала да звъни на Джак Макавой в „Ню Таймс“? Само защото съм ѝ показал снимка на Бош? Що не вземеш да се гръмнеш?

— Хей, в тоя град медиите са на почит. Хората само дебнат. Непрекъснато продават сведения, истории, информация.

Маккейлъб поклати глава. Просто не можеше да повярва, че барманката със сакото е имала чак толкова ум, та да разбере какво точно върши и после да позвъни на журналист.

Изведнъж осъзна кой има и необходимите сведения, и достатъчно ум. Бъди Локридж. А ако пробивът идваше от него, значи виновен беше самият Маккейлъб. По челото му изби пот, когато си спомни как Локридж се спотайваше долу в каютата, докато той обясняваше на Уинстън подозренията си срещу Бош.

— Пи ли нещо, докато беше в бара? Чух, че всеки ден гълташ цяла камара хапчета. А като се смесят с алкохол... нали знаеш, казана дума — хвърлен камък.

Въпроса зададе Туили, но Маккейлъб хвърли сърдит поглед към Уинстън. Обиждаше го не толкова чувството за измяна, излъчвано от целия разговор, колкото бързината, с която се променяха отношенията им. Но преди да проговори, той зърна извинението в очите ѝ. Несъмнено и тя съжаляваше, че нещата са се развили така. Маккейлъб отново се обърна към Туили.

— Значи мислиш, че съм попрекалил с алкохола и хапчетата, а Туили? Това ли си мислиш? Че съм се раздрънкарал в някакъв бар?

— Не го мисля. Просто питам, разбра ли? Няма защо да минаваш в отбрана. Просто се мъча да изясня откъде онзи репортер е научил разни неща.

— Е, това си го изяснявай без мен.

Когато Маккейлъб понечи да се надигне, Туили посегна през масата и го хвана за ръката.

— Стига, Тери, дай да поговорим.

— Тери, моля те — обади се Уинстън.

Маккейлъб дръпна ръка и се изправи. Погледна Уинстън.

— Успех, Джей. С тия момчета ще ти трябва голям късмет. — После той се обърна към Фридман и Туили. — А на вас двамата, майната ви.

Той си проправи път през навалищата пред входа. Никой не го последва.

Маккейлъб седеше в джипа на булевард „Сънсет“, гледаше ресторанта и чакаше яростта бавно да се изцеди от тялото му. От една страна знаеше, че Уинстън и нейният капитан вършат каквото трябва. Но от друга беше ядосан, че го отстраняват от собствения му случай. Всяко следствие е като автомобил. Можеш да седиш зад волана, до шофьора или отзад. Или пък да висиш край пътя и да зяпаш прелитащите коли. Маккейлъб току-що бе смъкнат от шофьорското място и му оставаше само да подсмърча в канавката. От това го болеше най-много.

Замисли се за Бъди Локридж и какво точно да прави с него. Ако се окажеше, че именно Бъди е докладвал на Макавой след онова подслушване на яхтата, Маккейлъб щеше да прекъсне всякакви връзки с партньора си. Просто би било невъзможно да работи и занаят с Бъди.

Хрумна му, че Бъди знае номера на клетъчния телефон и можеше да го е дал на Макавой. Извади телефона и позвъни у дома. Обади се Грасиела — в петък тя работеше на половин ден.

— Грасиела, да си давала моя номер на някого?

— Да, на един журналист, който каза, че те познавал и трябвало спешно да разговаря с теб. Джак някой си. Защо, сбъркала ли съм?

— Не, няма нищо. Просто проверявах.

— Сигурен ли си?

Изписука сигнал, че го търсят от друг телефон. Той погледна часовника си. Беше един без десет, Макавой не би трябвало да се обажда преди един.

— Да, сигурен съм — каза той. — Виж какво, някой звъни. Тази вечер ще се прибера. Довиждане.

Превключи на другия разговор. Обаждаше се Макавой. Бил в съда и след малко трябвало да влиза в залата, за да не си загуби скъпоценното място. Затова се обаждал по-рано.

— Сега можеш ли да говориш? — попита той.

— Какво искаш?

— Трябва да поговорим.

— Все това ми повтаряш. За какво да говорим?

— Хари Бош. Пиша статия за...

— Не знам нищо за делото Стори. Само каквото показват по телевизията.

— Не питам за Стори. Интересува ме случаят с Едуард Гън.

Маккейлъб не отговори. Усещаше, че нещата тръгват на зло. Намесеше ли се журналист в такава история, сто на сто предстоеше беда. След малко Макавой наруши мълчанието.

— Затова ли искаше да се срещнеш с Хари Бош онзи ден, когато те видях в съда? По случая Гън ли работиш?

— Чуй ме. Мога с чиста съвест да ти кажа, че не работя по случая Гън. Разбра ли?

— А онзи ден работеше ли по него? Заедно със служителка от шерифския отдел.

— Може ли да попитам нещо. Кой те открехна? Кой каза, че работя по случая?

— Не мога да отговоря. Трябва да си пазя източниците. Ако желаш да ми дадеш информация, ще пазя и теб. Но издам ли източник, спукана ми е работата в занаята.

— Знаеш ли какво ще ти кажа, Джак? Няма да разговарям с теб, ако ти не разговаряш с мен, нали ме разбираш? Това е нож с две остриета. Ако кажеш кой ти е надрънкал тая глупост за мен, и аз може да си развържа езика. Иначе няма какво да си кажем.

Той зачака. Макавой мълчеше.

— Така си и мислех. Не се впрягай, Джак.

Той изключи телефона. Независимо дали Макавой бе споменал името му пред капитан Хичънс или не, ставаше ясно, че журналистът има достъп до източник на правдоподобна информация. И това можеше да бъде само един човек освен Маккейлъб и Джей Уинстън.

— По дяволите! — изруга той.

Малко след един Маккейлъб видя Джей Уинстън да излиза от „Ел Кочинито“. Беше се надявал да поговори с нея насаме, евентуално да и каже за Локридж. Но Туили и Фридман я следваха и тримата се качиха в една кола. Кола на Бюрото.

Маккейлъб ги проследи с поглед, докато се отдалечаваха към центъра. После слезе от джипа и се върна в ресторанта. Умираще от глад. Нямаше свободни маси, затова поръча храна за вкъщи. Щеше да хапне в джипа.

Старицата, която прие поръчката, вдигна към него печални кафяви очи. Каза, че тая седмица било много натоварено и кухнята току-що сервирала последната порция лечон асада.

---

[1] Лечон асада — печено прасенце (исп.). — Б. пр. ↑

Джон Ризън изненада зрителите, съдебните заседатели, а навярно и повечето журналисти, като отложи разпита на Бош за по-късно, но обвинителите бяха предвидили този ход. При адвокатска защита стратегията изисква носителят на лоши новини да бъде застрелян. Носителят беше Бош, а най-подходящото време за стрелба — моментът, когато защитата почне да излага своята теза. По този начин атаката на Фоукс срещу Бош щеше да бъде част от цялостната атака срещу обвинението.

След обедната почивка, през която журналистите безмилостно обсипваха Бош и обвинителите с въпроси за показанията на детектива, делото продължи е набраната от сутринта инерция. Крецлър и Лангуайзър се редуваха да разпитват множество свидетели, които не се задържаха дълго на подиума.

Първата свидетелка беше Клаудия Корасон, главен съдебен лекар. Насочвана с въпроси от Крецлър, тя описа какво е открила по време на аутопсията и заяви, че смъртта на Джоди Кремънц е настъпила някъде между полунощ и два часа на 13 октомври, петък. Освен това допълнително подчерта колко редки са случаите на автоеротична асфиксия при жените.

Фоукс отново си запази правото да разпита свидетелката по-късно. Корасон бе освободена, след като остана на подиума по-малко от половин час.

Бош вече беше приключил с показанията си — поне що се отнася до обвинението — и не му се налагаше да седи в залата през цялото време. Докато Лангуайзър призоваваше следващия свидетел — лабораторен техник, който щеше да потвърди, че откритите по тялото на жертвата косми са от Дейвид Стори — Бош изпрати Корасон до колата ѝ. Преди много години двамата бяха имали мимолетна връзка — от онези, на които в днешно време се гледа пренебрежително. Но макар че не ставаше дума за истинска любов, Бош помнеше с уважение тази близост. За него тя бе общуване между две човешки същества,

които всеки ден се сблъскват със смъртта и искат да я прогонят чрез най-жизнеутвърждаващата наслада.

Корасон бе прекъснала връзката, когато я издигнаха за главен съдебен лекар. Оттогава отношенията им станаха чисто служебни, а и на новия пост Корасон вече правеше по-малко аутопсии, тъй че Бош я срещаше рядко. Но със случая Джоди Кремънц нещата стояха другояче. Корасон инстинктивно усети, че това може да се окаже едно от онези престъпления, които вдигат шум до небесата, затова лично пое аутопсията. И се оказа права. Показанията ѝ щяха да стигнат до всички краища на страната, може би дори и на света. Тя беше привлекателна, умна, опитна и старателна. Този половин час в съдебната зала се равняваше на половин час безплатна реклама, осигуряваща път към високо платена работа като независим експерт и консултант. От старите времена Бош знаеше за нея едно — Клаудия Корасон винаги се целеше нависоко.

Тя бе паркирала в гаража до службата за освобождаване под гаранция откъм задната страна на съдебната сграда. Поговориха за дреболии — за времето, за опитите на Хари да откаже цигарите. Накрая Корасон насочи разговора към делото.

— Май върви доста добре.

— Засега.

— Не е зле поне веднъж да спечелим един нашумял процес.

— Да, не е зле.

— Тази сутрин те гледах по телевизията. В кабинета. Бях пуснала телевизора. Справи се много добре, Хари.

Той усети в гласа ѝ нещо недоизказано.

— Само че?

— Само че изглеждаш уморен. И знаеш как ще те подгонят. При такова дело унищожат ли полицаия, унищожават и цялото обвинение.

— Като в процеса срещу О Джей Симпсън. Резултат един на един.

— Точно така. Готов ли си за отбрана?

— Мисля, че да.

— Добре. Тогава почивай.

— Лесно ти е да го кажеш.

Когато приближиха гаража, Бош се озърна и видя, че пред канцелариите се е струпала група служители. Над тях висеше грамаден

плакат: ЧЕСТИТО ЗАВРЪЩАНЕ, ТЕЛМА! Един мъж с официален костюм връчваше грамота на едра негърка, която се подпираше на бастун.

— О... това е онази служителка — каза Корасон. — Дето миналата година я простреля наемен убиец от Вегас.

Бош си спомни историята и кимна.

— Да, същата. Връща се на работа.

Забеляза, че наоколо няма телевизионни камери. Какво пък, някаква си жена, простреляна при изпълнение на служебния дълг и положила героични усилия да се върне на работа. Явно не си струваше да хабят лента за нея.

— Честито завръщане — прошепна той.

Колата на Корасон беше на втория етаж — лъскав черен двуместен Мерцедес.

— Виждам, че с малко работа настрани се печели добре — каза Бош.

Корасон кимна.

Според последния трудов договор мога да взема четири седмици неплатен отпуск. Запълвам ги до предел. Съдебни процеси, телевизионни предавания и тъй нататък.

— Клаудия, додето те усетим, ще станеш световна знаменитост.

Тя се усмихна, пристъпи до него и оправи вратовръзката му.

— Знам какво си мислиш, Хари. Не ти се сърдя.

— Няма значение какво мисля. Щастлива ли си?

Тя кимна.

— Много.

— Тогава и аз съм щастлив. А сега да бягам обратно. Пак ще се видим, Клаудия.

Изведнъж тя се изправи и го целуна по бузата. Отдавна не бе получавал целувка от нея.

— Надявам се да издържиш, Хари.

— Да, и аз се надявам.

Бош излезе от асансьора и тръгна към зала N. Видя край входа дълга опашка — хората чакаха да се освободи някое място. Двама журналисти се мотаеха около отворената врата на пресцентъра, но всички останали бяха по местата си и гледаха процеса.

— Детектив Бош.

Бош се обърна. В нишата на телефонния автомат стоеше репортерът Джек Макавой, с когото бе разговарял предния ден. Той спря.

— Видях да идвате и се надявах, че ще успея да ви спра.

— Трябва да влизам.

— Знам. Просто исках да ви кажа, че е много важно да поговорим. Час по-скоро.

— Толкова ли е важно? За какво става дума?

— Ами... за вас.

Макавой излезе от нишата и пристъпи към Бош, за да може да говори по-тихо.

— Какво по-точно?

— Знаете ли, че шерифският отдел ви разследва?

Бош се озърна към входа на залата, после пак погледна Макавой. Репортерът бавно вадеше бележник и химикалка. Готвеше се да записва.

Бош сложи ръка върху бележника.

— Чакайте малко. За какво говорите? Какво разследват?

— Едуард Гън, помните ли го? Той е убит, а вие сте заподозрян.

Бош се вторачи в него и леко зяпна от изумление.

— Питам се дали няма да коментирате новината. Нали разбирате, да се защитите. Идната седмица смятам да пусна статия по въпроса и ви предлагам възможност да изкажете своето...

— Не, никакви коментари. Трябва да влизам.

Бош се обърна и направи няколко крачки към залата, но след това спря. Върна се до Макавой, който драскаше в бележника си.

— Какво пишете? Не съм казал нищо.

— Знам. Точно това записвам.

Макавой откъсна очи от бележника.

— Споменахте за идната седмица — каза Бош. — Кога ще излезе броят?

— „Ню Таймс“ излиза в четвъртък сутринта.

— Какъв е крайният срок, ако все пак реша да говоря с вас?

— Срядта по обяд. Но ще е претрупана работа. Най-много да вмъкна тук-там някой цитат. Сега е моментът да говорите.

— Кой ви каза? Кой е вашият източник?

Макавой поклати глава.

— Не мога да обсъждам източниците си с вас. Искам да говорим за обвинението. Вие ли убихте Едуард Гън? Смятате ли се за отмъстител? Това подозират.

Бош задълго се вгледа в репортера и накрая каза:

— Не ме цитирай, приятел, защото ще кажа само едно: майната ти. Нали ме разбираш? Не знам дали това е някакъв скапан блъф или не, но чуй един съвет. Гледай да си адски сигурен, че не бъркаш нещо, преди да отпечаташ каквото и да било в онзи твой вестник. Добрият следовател винаги знае какво кара източниците му да говорят — на това му се вика „индикатор партенка“. Дано да те бива в занаята.

Той се завъртя и бързо тръгна към вратата на залата.

Лангуайзър тъкмо привършваше със специалиста по космите, когато Бош влезе отново в залата. Фоукс пак си запази правото да призове свидетеля допълнително.

Докато свидетелят минаваше през вратичката в парапета, Бош се промъкна край него и тръгна към мястото си зад масата на обвинението. Дори не погледна Лангуайзър и Крецлър. Само скръсти ръце и сведе очи към бележника, който бе оставил на масата. Изведнъж осъзна, че заема точно същата поза, както Дейвид Стори зад масата на защитата. Поза на виновен човек. Бързо прибра ръце в скута си и вдигна поглед към герба на Калифорния, закачен над съдийския подиум.

Лангуайзър стана и призова следващия свидетел, експерт по отпечатъците. Показанията му минаха бързо и потвърдиха казаното от Бош. Фоукс не възрази нито веднъж. Сетне на подиума застана патрулният полицай, който бе приел повикването от съквартирантката на Кремънц. Отвън чакаше реда си неговият сержант.

Бош слушаше с половин ухо. Вече беше чувал всичко това и умът му препускаше в друга насока. Мислеше си за Макавой и предстоящата статия. Знаеше, че трябва да съобщи на Лангуайзър и Крецлър, но искаше първо да обмисли нещата. Реши да изчака, докато минат почивните дни.

Съквартирантката на жертвата, Джейн Гили, бе първата свидетелка извън полицейските кръгове. Със сълзи на очи тя потвърди изложените от Бош подробности от следствието, но добави и по-лични

сведения. Разказа колко развълнувана била Джоди Кремънц от възможността да се срещне с виден холивудски режисьор и как през целия ден преди срещата двете си правили маникюр, педикюр и прически.

— Тя плати и за мен — каза Гили. — Беше толкова мила.

Показанията ѝ разкриха истинското човешко лице на жертвата от досегашния безпристрастен полицейски анализ.

Когато Лангуайзър приключи разпита на Гили, Фоукс най-сетне наруши дългото си мълчание и обяви, че има няколко въпроса към свидетелката. Той пристъпи към катедрата без бележник. Събра ръце зад гърба си и леко се приведе към микрофона.

— Мис Гили, вашата съквартирантка беше привлекателна млада жена, нали?

— Да, беше красива.

— А беше ли популярна? Казано с други думи, срещаше ли се с много младежи?

Гили кимна неуверено.

— Да, излизаше.

— Редовно, понякога, колко често?

— Трудно ми е да кажа. Не ѝ бях секретарка. И аз си имам приятел.

— Разбирам. Нека тогава да вземем за пример последните десет седмици преди нейната смърт. Според вас през колко от тези десет седмици Джоди не е имала срещи?

Лангуайзър стана и възрази.

— Ваша чест, това е смешно. Няма нищо общо с нощта на дванайсети срещу тринайсети октомври.

— О, ваша чест, според мен има — заяви Фоукс. — И смятам, че мис Лангуайзър го знае много добре. Ако ми позволите мъничко свобода, ще приключа съвсем скоро.

Хютън отхвърли възражението и каза на Фоукс да повтори въпроса.

— През колко от десетте седмици преди смъртта си Джоди Кремънц нямаше срещи с мъже?

— Не знам. Може би една. Може би нито една.

— Може би нито една — повтори Фоукс. — А сега каже те, мис Гили, през колко от тези седмици вашата съквартирантка е имала поне

две срещи?

Лангуайзър пак възрази, но възражението бе отхвърлено.

— Не знам — каза Гили. — През много от тях.

— През много от тях — повтори Фоукс.

Лангуайзър се изправи и помоли съдията да забрани на Фоукс да повтаря отговорите на свидетелката, освен под формата на въпрос. Съдията прие и Фоукс продължи невъзмутимо, сякаш изобщо не беше смъмрен.

— С един и същи младеж ли бяха тези срещи?

— Не. Обикновено бяха с различни. Понякога се повтаряха.

— Значи е обичала да си походи, прав ли съм?

— Сигурно.

— Да или не, мис Гили?

— Да.

— Благодаря. През десетте седмици преди нейната смърт — седмици, през които според вас е имала поне по две срещи — с колко различни мъже се е срещала?

Гили раздражено тръсна глава.

— Нямам представа. Не съм ги броила. Освен това какво общо...

— Благодаря, мис Гили. Ще ви бъда благодарен, ако само отговаряте на въпросите.

Фоукс изчака. Свидетелката мълчеше.

— Кажете, имаше ли Джоди някакви затруднения, когато преставаше да се среща с някой мъж? Когато тръгваше с друг.

— Не ви разбирам.

— Питам дали всички мъже бяха щастливи, че нямат повече ангажименти към нея.

— Понякога се ядосваха, че тя вече не иска да излиза с тях. Нищо сериозно.

— Нямахте ли заплахи за насилие? Тя не се ли боеше от някого?

— Не ми е казвала такова нещо.

— Разказваше ли ви за всеки мъж, с когото излизаше?

— Не.

— А при тези срещи често ли водеше мъже в общата ви квартира?

— Понякога.

— Те оставаха ли да нощуват?

— Понякога. Не знам.

— Вие често отсъствахте, прав ли съм?

— Да, често преспивах у приятеля си.

— Защо?

Тя се изсмя смутено.

— Защото го обичам.

— Добре, а не оставаше ли той да нощува при вас?

— Не помня да се е случвало.

— Защо?

— Сигурно защото той живее сам. При него е по-уединено.

— Не е ли истина, мис Гили, че сте нощували по няколко пъти седмично в квартирата на своя — приятел?

— Понякога. И какво от това?

— И че това е ставало, защото ви е дразнел непрестанният поток от нощни посетители при вашата съквартирантка.

Лангуайзър се изправи.

— Ваша чест, това дори не е въпрос. Изразявам протест както към формата, така и към съдържанието. Не сме се събрали да съдим личния живот на Джоди Кремънц. Съдим Дейвид Стори за убийство и не е почтено да разрешаваме на защитата да очерня някого само защото...

— Добре, мис Лангуайзър, стига толкова — каза съдия Хютън. После се обърна към Фоукс. — Мистър Фоукс, смятам, че ви отпуснах предостатъчно свобода в тази насока. Мис Лангуайзър е права. Искам да продължите разпита на свидетелката по същество.

Фоукс кимна. Бош се вгледа в него. Адвокатът бе талантилив актьор. Цялото му държание изразяваше отчаянието на човек, прекъснат тъкмо когато се е добрал до скритата истина. Бош се запита дали заседателите усещат, че това е само театър.

— Много добре, ваша чест — изрече Фоукс със скръбно примирение. — Засега нямам въпроси към свидетелката.

Съдията даде петнайсет минути почивка. Бош изведе Гили през тълпата от журналисти, слезе с нея и я изпрати до колата. Каза й, че се е справила много добре и е издържала храбро атаките на Фоукс. После отиде при Крецлър и Лангуайзър в прокуратурата на втория етаж, където бяха организирали временен щаб на обвинението. В кабинета имаше малка кафе-машина и каната още беше пълна наполовина с

кафе, сварено през сутрешната почивка. Нямаха време да варят ново, затова си наляха от старото. Крецлър и Лангуайзър обсъждаха хода на днешното заседание.

— Мисля, че защитата в стил „тя е курва“ ще им изиграе лоша шега — каза Лангуайзър. — Вероятно разчитат на още нещо.

— Той просто се мъчи да докаже, че е имало много мъже — каза Крецлър. — И че може да е бил всеки от тях. Защита в стил „двуцевка“. Пукаш със сачми напосоки, та дано някоя да уцели.

— Това няма да му помогне.

— Едно поне е сигурно. Както е почнал да прескача свидетелите, вървим много бързо. Ако продължава така, ще приключим с обвинението до вторник или сряда.

— Добре. С нетърпение чакам да разбера с какво разполага защитата.

— Аз пък не чакам — подхвърли Бош.

Лангуайзър се обърна към него.

— О, Хари. И друг път си минавал през тия бури.

— Да, но този път имам лошо предчувствие.

— Не се тревожи — каза Крецлър — Здравата ще им сритаме задниците. Вече сме в тунела, мой човек, и няма да излезем от него.

Тримата тържествено се чукнаха с пластмасовите чашки.

На следобедното заседание дадоха показания сегашният партньор на Бош, Джери Едгар, и бившата му партньорка Кизмин Райдър. И двамата бяха помолени от обвинението да си припомнят момента след обиска, когато Бош влязъл в колата и им съобщил за самопризнанието на Стори. Показанията им напълно съвпадаха с разказа на Бош и щяха да укрепят обвинението против всички атаки на защитата срещу характера на детектива. Освен това Бош знаеше, че обвинението се надява да спечели допълнителна симпатия от страна на заседателите, защото Едгар и Райдър бяха чернокожи — също като петима от редовните заседатели и двама от резервните. По време, когато всяка дума на един бял полицай автоматично предизвикваше съмнение у негрите, Едгар и Райдър бяха истинска находка за обвинението.

Първа даде показания Райдър и Фоукс се отказа от допълнителни въпроси. След нея излезе Едгар, който каза почти същото, но бе

разпитан по-обстойно, защото именно той бе доставил втората заповед за обиск по случая. Едгар разказа, че съдебното нареждане предвиждало взимане на косми и кръвна проба от Дейвид Стори. Било подписано в отсъствие на Бош, който по това време издирвал в Ню Йорк снимките от „Архитектурен дайджест“. Райдър пък отпътувала за Хавай на екскурзия, планирана още преди убийството. Придружен от патрулен полицай, Едгар пак се появил пред дома на Стори в шест сутринта със заповед в ръката. Стори ги оставил да чакат отвън, докато се свърже по телефона с новия си юридически съветник — криминалният адвокат Дж. Ризън Фоукс.

След като узнал какво е положението, Фоукс посъветвал Стори да окаже съдействие и заподозреният бил отведен до болницата „Паркър Сентър“, където лабораторна служителка взела образци от косми и кръв.

— Разпитвахте ли обвиняемия за престъплението по време на пътуването и престоя в лабораторията? — попита Крецлър.

— Не, не съм го разпитвал — отговори Едгар. — Преди да напуснем жилището му, той ми подаде телефона и разговарях с мистър Фоукс. Адвокатът каза, че неговият клиент не желае да бъде разпитван или тормозен — точно така се изрази — по никакъв начин. Затова пътувахме почти през цялото време в мълчание — поне от моя страна. Не разговаряхме и в „Паркър Сентър“. Когато приключихме, мистър Фоукс вече беше дошъл и откара мистър Стори.

— А каза ли мистър Стори нещо по своя воля, докато беше с вас.

— Само веднъж.

— Къде точно?

— В колата, докато пътувахме към „Паркър Сентър“.

— И какво каза?

— Гледаше през стъклото и по някое време подхвърли: „Вие сте големи загубеняци, ако си мислите, че няма да се измъкна.“

— Бяха ли записани на лента тия негови думи?

— Да, бяха.

— Защо?

— След предишното му самопризнание пред детектив Бош смятахме, че има вероятност да направи и друго подобно изявление. През деня, когато му връчих съдебното нареждане за взимане на проби от кръв и коса, аз бях взел назаем кола от отдел „Наркотици“.

Използват я за засичане на улични продажби. В нея има вградени микрофони.

— Носите ли със себе си този запис, детектив?

— Да.

Крецлър представи касетата като веществено доказателство. Фоукс възрази, че Едгар вече е цитирал изказването и записът става излишен. Съдията обаче отхвърли възражението и разпореди да се изслуша касетата. Крецлър включи записа много преди изявлението на Стори, за да могат съдебните заседатели да чуят шума на двигателя и уличното движение, и да се уверят, че Едгар не е нарушил правата на обвиняемия с непозволени въпроси.

Когато записът стигна до думите на Стори, из залата прозвуча съвсем ясно чувството на презрение и дори ненавист към полицаите.

С това Крецлър прекрати разпита на Едгар, като се надяваше през двата почивни дни заседателите да си спомнят какво са чули.

Фоукс навярно усети неговото намерение, защото каза, че иска да зададе няколко кратки въпроса. Въпросите се оказаха безобидни и не допринесоха почти с нищо за тезата на защитата. Точно в четири и половина адвокатът приключи разпита и съдия Хютън побърза да обяви почивка до понеделник.

Докато залата се изпразваше, Бош хвърли поглед наоколо, но не видя Макавой. Едгар и Райдър, които бяха останали след показанията си, се приближиха към него.

— Хари, що не вземем да се напием? — попита Райдър.

— Киз, що не вземем да се напием? — отвърна Бош.

В събота сутринта чакаха клиентите до десет и половина, но никой не се появи.

Маккейлъб седеше мълчаливо на кърмата и кипеше от яд. Много му се беше струпало — липсващите клиенти, отстраняването от случая, последният телефонен разговор с Джей Уинстън и какво ли не още. Малко преди да излезе от къщи, Уинстън бе позвънила да се извини за вчера. Той се престори на безразличен. Така и не й каза, че преди два дни Бъди Локридж е подслушал разговора им на яхтата. Когато Джей му предаде, че Туили и Фридман искат от него всички копия на документи по случая, той заръча да дойдат да си ги вземат, щом толкова им трябва. Добави, че има клиенти и трябва да тръгва. Накрая се сбогуваха малко прибързано и прекратиха разговора.

Реймънд се бе привел над парапета с малката въдица, която Маккейлъб му подари, след като се преместиха на острова. През бистрата вода се виждаха едри оранжеви риби на пет-шест метра дълбочина. Бъди Локридж седеше отпред и четеше местните новини в „Лос Анджелис Таймс“. Изглеждаше безметежен като лятна вълна. Маккейлъб все още не бе проверил подозренията си, че информацията е изтекла от него. Чакаше подходящ момент.

— Хей, началство, видя ли какво пише тук? — подметна Локридж. — За вчерашните показания на Бош.

— Не.

— Човече, та те намекват, че онзи режисьор е сериен убиец. Прилича на някой от твоите случаи. А този, дето го сочи с пръст от свидетелското място, е...

— Бъди, казах ти да не говориш за това. Забрави ли?

— Добре де, извинявай. Ама ако и това не е ирония на съдбата...

— Чудесно, стига толкова.

Маккейлъб отново погледна часовника си. Клиентите трябваше да са тук в десет. Той се изправи и тръгна към каюткомпанията.

— Ще се обадя по телефона. Нямам желание да ги чакам цял ден.

От чекмеджето на малката масичка в каюткомпанията той извади бележника с резервациите. Бяха само две — днешната и за следващата събота. През зимата нямаше много работа. Маккейлъб погледна първия лист. Не знаеше нищо за клиентите, защото Бъди бе приел поръчката. Оказаха се четирима мъже от Лонг Бийч. Трябваше да пристигнат в петък вечерта и да нощуват в хотел „Дзейн Грей“. Бяха предвидени четири часа плаване с яхтата — от десет до два следобед, после клиентите щяха да си заминат с ферибота. Бъди бе записал домашния номер на организатора, а отдолу беше добавил, че половината сума е получена, в предплата.

Маккейлъб огледа списъка на местните хотели и се обади най-напред в „Дзейн Грей“. След малко узна, че организаторът на групата не е отседнал там. После позвъни на домашния телефон и откри съпругата му. Тя каза, че мъжът ѝ не си е вкъщи.

— Добре, но ние го чакаме с яхта на остров Каталина. Дали е потеглил насам с приятелите си?

Настана дълго мълчание.

— Госпожо, чувате ли ме?

— Да, да. Само че... само че днес няма да ходят на риболов. Казаха ми, че отменили пътуването. В момента са на голф. Ако искате, ще ви дам клетъчния телефон на мъжа ми. Можете да поговорите...

— Не е необходимо, госпожо. Приятен ден.

Маккейлъб изключи телефона. Вече разбираше какво е станало. И двамата с Бъди бяха забравили да проверят телефонния секретар на номера, който публикуваха в рекламните обяви из разни туристически и риболовни издания. Той се свърза с номера, набра кода и се оказа, че съобщението е там още от сряда. Клиентите отменяха резервацията. Щели да се обадят по-късно.

— Да бе — промърмори Маккейлъб.

Той изтри съобщението и изключи телефона. Искаше му се да го запокити през стъклото към главата на Бъди, но опита да се успокои. Мина в камбуза и извади от хладилника кутия портокалов сок. Изнесе я на кърмата.

— Няма да има клиенти днес — каза той и отпи глътка сок от кутията.

— Защо? — попита Реймънд с нескрито разочарование.

Маккейлъб избърса с ръкав устните си.

— Отмениха поръчката.

Локридж откъсна очи от вестника и Маккейлъб го прониза с поглед.

— Е, поне ни остава капарото, нали? — каза Бъди. — Взех им двеста долара.

— Не, няма да ни остане капарото, защото са се обадили в сряда. И двамата сме били прекалено заети, за да проверим телефонния секретар.

— Ах, мамка му! Аз съм виновен.

— Бъди, не ругай пред момчето. Колко пъти да ти го казвам?

— Извинявай. Извинявай.

Маккейлъб продължи да го гледа. Бе предпочел да отложи разговора за след плаването, защото щеше да се нуждае от помощта на Бъди. Сега вече нямаше значение. Можеше да говори.

— Реймънд — каза той, без да откъсва очи от Локридж, — още ли искаш да изкараш малко пари?

— Аха.

— Искаш да кажеш да, нали?

— Аха. Тоест да. Да.

— Добре, тогава свършвай с риболова и върви да прибереш всички въдици на място. Можеш ли?

— Естествено.

Момчето бързо намота кордата, свали примамката и я хвърли във водата. Закрепи кукичката за пръта, после остави въдицата настрана, за да си я вземе на тръгване. Обичаше да тренира техниката на мятане и често размахваше пръта на задната веранда.

Реймънд се зае да сваля масивните прътове за морски риболов от стойките, където ги беше сложил Бъди. Два по два ги пренесе в салона и ги прикрепил за скобите на тавана. Налагаше му се да стъпва на дивана, но диванът и без това се нуждаеше от нова тапицерия, тъй че Маккейлъб не възразяваше.

— Какво се оклюма, началство? — подхвърли Бъди. — Нищо не е станало, мой човек. Някакви си клиенти. Знаехме, че този месец ще има затишие.

— Не е заради клиентите, Бъди.

— Тогава какво? Случаят ли?

Маккейлъб отпи още една глътка сок и остави кутията на парапета.

— Имаш предвид случая, от който ме отстраниха?

— Сигурно. Не знам. Отстраниха ли те? Кога...

— Да, Бъди, отстраниха ме. И искам да те попитам нещо. — Той изчака Реймънд да влезе с въдиците в каюткомпанията. — Четеш ли „Ню Таймс“, Бъди?

— Кое, онова седмично вестниче, дето го раздават безплатно?

— Да, онова седмично вестниче. „Ню Таймс“, Бъди. Излиза всеки четвъртък. В автоматичната пералня на пристанището винаги има цяла камара. Всъщност защо ли те питам? Знам, че го четеш.

Локридж изведнъж заби поглед в палубата. Изглеждаше смазан от вина. Той вдигна длан да избърше потта от лицето си. После закри очи и отговори:

— Тери, съжалявам. Изобщо не знаех, че ще стигне до теб. Какво стана?

— Какво има, чичо Бъди? — обади се Реймънд от вратата на каюткомпанията.

— Реймънд, ако обичаш, влез вътре за няколко минути и затвори вратата — каза — Маккейлъб. — Можеш да пуснеш телевизора. Ние с Бъди трябва да поговорим насаме.

Момчето се поколеба. Гледаше как Бъди закрива лицето си.

— Реймънд, моля те. И върни това в хладилника.

Най-сетне момчето прекрачи напред и взе кутията. Върна се вътре и плъзна вратата на място. Маккейлъб отново погледна Локридж.

— Как можа да си въобразиш, че няма да стигне до мен?

— Не знам. Просто си мислех, че никой няма да разбере.

— Е, сбъркал си. И ми създаде големи неприятности. Но най-скапаното е, че ме предаде, Бъди. Направо не ми се вярва, че си способен на такова нещо.

Маккейлъб погледна към стъклената врата, за да е сигурен, че момчето не чува. Не видя Реймънд. Сигурно беше слязъл в някоя от каютите. Маккейлъб осъзна, че се задъхва от гняв. Трябваше да се успокои.

— Налага ли се да научи и Грасиела? — попита умолително Бъди.

— Не знам. Няма значение какво ще научи. Важното е, че бяхме приятели, а ти стори нещо зад гърба ми.

Локридж продължаваше да крие очи.

— Просто не мислех, че ще е толкова важно за теб, дори и да узнаеш. Голяма работа. Аз...

— Недей да увърташ и да ми разправяш каква е работата, разбра ли? И изобщо недей да ми хленчиш. Млъквай.

Маккейлъб му обърна гръб, отиде на кърмата и се загледа към хълма над центъра на малкото градче. Виждаше къщата си. Грасиела седеше на верандата с бебето. Тя размаха ръка, после повдигна и ръчичката на Сиело. Маккейлъб отвърна на поздрава.

— Какво искаш от мен? — обади се зад гърба му Бъди. Вече говореше по-спокойно. — Кажи, какво искаш? Да не се повтори ли? Чудесно, няма да се повтори.

Маккейлъб не се обърна. Продължи да гледа семейството си.

— Вече няма значение какво ще правиш. Злото е сторено. Трябва да си помисля. Не сме само приятели, но и партньори. По-точно бяхме. Сега искам само едно — да се махнеш. Аз влизам вътре при Реймънд. Вземи лодката и се върни на кея. Довечера можеш да хванеш ферибота. Просто не искам да те виждам, Бъди. Поне засега.

— А вие как ще се върнете на брега?

Въпросът беше отчаян и имаше съвсем ясен отговор.

— Ще се обадя да ни докарат лодката от пристанището.

— Другата седмица имаме клиенти. Петима са и...

— Ще му мисля, като стигнем до събота. Ако трябва, мога да отменя заявката или да ги пратя при Джим Хол.

— Тери, сигурен ли си? Аз само...

— Сигурен съм. Тръгвай, Бъди. Не ми се приказва.

Маккейлъб се обърна, мина край Бъди и продължи към вратата на каюткомпанията. Отвори я, влезе и затвори зад себе си. Не погледна Бъди. Отиде до масичката и извади от чекмеджето чист плик. Пъхна вътре пет долара, запечата го, надписа името на Реймънд и подвикна:

— Хей, Реймънд, къде си?

За вечеря имаше печени сандвичи със сирене и лютив сос. Маккейлъб бе купил соса на връщане от яхтата.

Грасиела седеше срещу Маккейлъб, Реймънд беше отляво, а бебето — отдясно върху високото столче. Вечеряха в столовата, защото хладната вечерна мъгла обгръщаше целия остров. Маккейлъб мълчеше мрачно, както почти през целия ден. Когато днес се върна навъсен, Грасиела реши да не го закача. Изведе Реймънд да се разходят из ботаническата градина в каньона Авалон. Маккейлъб остана с бебето, което днес беше много капризно. Но това дори го зарадва — така забравяше другите си тревоги.

На вечеря обаче нямаше как, да стоят настрани един от друг. Маккейлъб направи сандвичите, за да седне последен. Едва отхапа първия залък, когато Грасиела го попита какво му е.

— Нищо ми няма — каза той. — Добре съм.

— Реймънд каза, че сте се скарали с Бъди.

— Реймънд по-добре да си гледа работата.

При тия думи Маккейлъб погледна момчето и то наведе очи към чинията.

— Не си прав, Тери — каза Грасиела.

Имаше право. Маккейлъб се пресегна и разчорли косата на Реймънд. Беше толкова мека. Обичаше да я докосва. Надяваше се жестът да изрази искреното му извинение.

— Отстраниха ме от случая, защото Бъди се раздрънка пред един журналист.

— Какво?

— Бяхме стигнали — аз бях стигнал — до заподозрян. Полицай. Бъди ме подслуша, докато разправях това на Джей Уинстън. И моментално се свързал с журналист. Журналистът пък моментално почнал да разпитва. Джей и нейният капитан решиха, че аз съм издал информацията.

— Това е пълна глупост. Защо му е да го прави?

— Не знам. Не ми каза. Не, всъщност каза. Смятал, че е дреболия и няма да се засегна. Нещо от този сорт. Каза го днес, на яхтата.

Той кимна към Реймънд, за да подсказе, че това е бил въпросният разговор.

— А ти обади ли се на Джей да й кажеш, че вината е на Бъди?

— Не. Така или иначе аз съм виновен. Допуснах непростимата глупост да го оставя на яхтата. Може ли да поговорим за нещо друго? Уморен съм от тая история.

— Добре, Тери, за какво ти се говори?

Замълчаха и двамата. По някое време Маккейлъб се разсмя.

— Знаеш ли, нищо не ми хрумва в момента.

Грасиела дояде сандвича си. Маккейлъб се озърна към Сиело, която гледаше синьо-бялата топка, закачена с тел за горната рамка на столчето. Протягаше ръчички към нея, но не успяваше да я достигне. Маккейлъб усещаше, че е раздразнена и напълно разбираше това чувство.

— Реймънд, кажи на баща си какво видяхме днес в градината — каза Грасиела.

От известно време тя наричаше Маккейлъб баща на Реймънд. Бяха осиновили момчето, но Маккейлъб не искаше да пресилва нещата около бащинството. Обикновено Реймънд му казваше просто Тери.

— Видяхме лисица — съобщи момчето. — Беше излязла на лов из каньона.

— Мислех, че лисиците ловуват нощем, а денем спят.

— Е, сигурно някой я е събудил. Беше много голяма.

Грасиела кимна.

— Страхотно — каза Маккейлъб. — Жалко, че не сте имали фотоапарат.

Няколко минути мълчаха. Грасиела избърса със салфетка брадичката на бебето.

— Както и да е — каза Маккейлъб, — много съм доволен, че всичко свърши и отново ще заживеем нормално.

— Искам да бъдеш в безопасност. Искам цялото семейство да живее спокойно. Това ме прави щастлива, Тери.

Той кимна и дояде сандвича си. Тя продължи:

— Искам да бъдеш щастлив, но ако трябва да работиш по онези случаи, тогава възниква противоречие между работата и здравето ти. А това засяга и щастието на семейството.

— Е, не го мисли повече. Не вярвам да ме потърсят пак след тази история.

Маккейлъб стана да разтреби масата. Но преди да вдигне чиниите, той се наведе над бебешкото столче и огъна телта така, че

синьо-бялата топка да е по-близо до Сиело.

— Не трябва да е така — обади се Грасиела.

Маккейлъб я погледна.

— Трябва.

Маккейлъб остана с бебето до сутринта. Двамата с Грасиела се редуваха да дежурят, та поне единият да спи спокойно. Сиело като че се нуждаеше от храна на всеки час. При всяко събуждане той ѝ даваше биберона, после я разнасяше из тъмната къща. Лекичко потупваше гръбчето ѝ, докато я чуеше да се оригва, после пак я слагаше да си легне. Час по-късно цикълът се повтаряше.

След всяко хранене Маккейлъб обикаляше къщата и проверяваше вратите. Този нервен навик се бе превърнал в рутина. Къщата беше обгърната в плътна мъгла. Когато поглеждаше през задните прозорци, не можеше да види дори светлините на кея. Запита се дали мъглата стига до континента. И дали в този миг Хари Бош не наднича към нея от своя прозорец.

На сутринта Грасиела пое бебето, а Маккейлъб, изтощен от безсънната нощ и всичко останало, спа до единайсет. Когато се събуди, в къщата царуваше тишина. Излезе от спалнята само по слип и тениска. В хола и кухнята нямаше жива душа. Грасиела бе оставила бележка на кухненската маса. Отивала с децата на църква, я след това щяла да обиколи магазините. Обещаваше да се прибере към дванайсет.

Маккейлъб отиде до хладилника и извади грамадния буркан с портокалов сок. Наля пълна чаша, после взе ключовете си и се върна в коридора при заключеното шкафче. Извади отвътре найлоново пликче с утринна доза от лекарствата, които го поддържаха жив. На всяко първо число двамата с Грасиела грижливо отброяваха дозите и ги подреждаха в пликчето с надписани дати. Така беше по-лесно, отколкото по два пъти на ден да отварят десетки шишенца.

Той отнесе пликчето в кухнята и започна да преглъща хапчетата по две-три с портокалов сок. Вършеше го механично и зяпаше през прозореца към пристанището. Мъглата се бе разсеяла. Все още не беше съвсем ясно, но успя да види „Попътно вълнение“ и една лодка, вързана за перилата.

Пристъпи до кухненските чекмеджета и извади бинокъла, с който Грасиела го наблюдаваше как потегля или пристига в пристанището. Излезе на верандата. Фокусира бинокъла. На палубата не забеляза никого. Не можете да види през огледалната врата на каюткомпанията. Премести бинокъла към лодката. Разпозна я — една от онези, които се даваха под наем на кея.

Маккейлъб се върна вътре и сложи бинокъла на масата, докато събираше в шепа останалите хапчета. Взе чашата и отиде в спалнята. Изпи лекарствата, докато се обличаше. Знаеше, че Бъди Локридж не би наел лодка, за да стигне до „Попътно вълнение“. Бъди познаваше моторницата на Маккейлъб и просто щеше да вземе нея.

На яхтата имаше друг човек.

Слизането до кея му отне двайсет минути, защото Грасиела бе взела електромобилчето. Най-напред той отиде да провери кой е наел лодка, но гишето беше затворено и на него висеше табелка, че има обедна почивка до дванайсет и половина. Маккейлъб погледна часовника си. Беше дванайсет и десет. Не можеше да чака. Той слезе на кея, скочи в моторницата и включи двигателя.

Докато се движеше по фарватера към „Попътно вълнение“, огледа страничните прозорци на каюткомпанията, но не забеляза никакви признаци за човешко присъствие. Изключи двигателя на двайсет и пет метра от яхтата и лодката безшумно измина останалото разстояние. Маккейлъб разкопча джоба на якето и извади служебния пистолет, останал от времето, когато работеше за Бюрото.

Гумената лодка леко се блъсна в борда близо до другата моторница. Маккейлъб надникна вътре, но не видя нищо освен една спасителна жилетка. Нямаше никакви следи от човека, който я бе наел. Той прекрачи на палубата, клекна и закрепил въжето на своята лодка. Надникна напред, но видя само собственото си отражение в огледалната плъзгаща се врата. Налагаше се да тръгне натам, без да знае дали някой не го наблюдава отвътре.

Отново клекна и хвърли поглед наоколо. Питаше се дали да не отиде обратно на кея и оттам да повика патрулния катер. След малко отхвърли идеята. Погледна нагоре към къщата, после се изправи. Прикривайки пистолета зад бедрото си, той пристъпи към вратата и огледа ключалката. Не личеше да е разбивана. Дръпна дръжката и

вратата се плъзна настрани. Маккейлъб помнеше твърдо, че вчера я беше заключил, преди да си тръгне с Реймънд.

Прекрачи вътре. В каюткомпанията беше тъмно. Нямаше следи от грабеж. Той затвори вратата зад себе си и се послуша. Тишина. Само отвън водата се плискаше около борда. Плъзна поглед към стълбичката, която водеше надолу. Вдигна пистолета пред себе си и тръгна натам.

Второто от четирите стъпала изпраця под тежестта му. Маккейлъб застина и се послуша. В тишината чу само неспирния плясък на вълните около яхтата. Долу имаше късо коридорче с три врати. Отпред беше каютата, превърната в кабинет и склад.

Вратата отдясно беше затворена и Маккейлъб не помнеше дали я е оставил така. Другата, отляво, беше широко разтворена и закрепена за стената, за да не тропа от клатенето на яхтата. Вратата отпред беше открената и леко се полюшваше. Вътре светеше и Маккейлъб разбра, че е включена лампата над вграденото писалище. Реши първо да провери лявата каюта, после кабинета и накрая дясната. Когато пристъпи напред, долови мирис на цигарен дим.

Лявата каюта бе празна и твърде малка, за да служи за скривалище. Докато се приближаваше към кабинета, и вдигаше оръжието си, отвътре долетя глас:

— Влизай, Тери.

Веднага позна гласа. Предпазливо прекрачи напред и бутна вратата със свободната си ръка. Беше готов за стрелба.

Вратата се разтвори. Хари Бош седеше спокойно зад писалището и гледаше към коридора. И двете му ръце се виждаха ясно. Бяха празни, ако не се броеше незапалената цигара. Маккейлъб бавно влезе в каютата, продължавайки да държи Бош на прицел.

— Ще ме застреляш ли? Искаш да бъдеш и обвинител, и палач?

— Това е нахлуване с взлом.

— В такъв случай сме квит.

— За какво говориш?

— А ти как ще наречеш онова вечерно представление у дома? „Хари, имам още два-три въпроса по случая.“ Само че въпросите не бяха истински, нали? Вместо това взе да гледаш снимката на жена ми и да разпитваш за нея, за картината в коридора и през цялото време

пиеше от моята бира. А, да, каза ми още, че откриваш Господ в сините очи на дъщеря си. Е, как ще го наречеш, Тери?

Бош небрежно се завъртя на стола и хвърли поглед през рамо към писалището. Маккейлъб погледна натам и забеляза, че портативният компютър е отворен и включен. На екрана видя бележките си за психологическия портрет, който възнамеряваше да състави, преди събитията да му попречат.

— На мен ми прилича на нахлуване с взлом — каза Бош, продължавайки да гледа екрана. — Ако не и по-лошо.

От раздвижването коженото яке на Бош се беше разтворило и Маккейлъб видя кобура на колана му. Продължаваше да бъде готов за стрелба.

Бош се озърна към него.

— Не успях да прегледам всичко. Много бележки, много анализи. И каквото те знам, сигурно всичко е първо качество. Само че някъде нещо си сбъркал, Маккейлъб. Не съм аз.

Маккейлъб бавно седна на долната койка до отсрещната стена. Вече не стискаше пистолета толкова здраво. Чувстваше, че Бош не представлява непосредствена заплаха. Ако бе искал, можеше да го издебне на влизане.

— Не трябваше да идваш, Хари. Не бива да разговаряш с мен.

— Знам, всичко, което кажа, ще бъде използвано в съда. А с кого да разговарям? Ти ме накисна. Сега искам да ме измъкнеш.

— Съжалявам, вече е късно. Отстраниха ме. И не питай кой пое случая.

Бош го гледаше мълчаливо и чакаше.

— Отделът за граждански права към Бюрото. В сравнение с тях полицейското вътрешно управление е направо цвете. Тия образи имат само една цел в живота — да смъкнат нечий скалп. А един скалп на ченге от Лос Анджелис струва колкото два от някое забутано градче.

— Как разбраха? От репортера ли?

Маккейлъб кимна.

— Значи е разговарял и с теб?

— Опита се — потвърди Бош. — Вчера. — Той се огледа, забеляза цигарата в ръката си и я лапна.

— Имаш ли нещо против, ако пуша?

— Вече си пушил тук.

Бош извади запалка от джоба на якето. Вместо пепелник придърпа изпод писалището кошчето за боклук.

— Не мога да ги откажа.

— Пристрастяване. Добра черта за един детектив. И в същото време лоша.

— Както речеш. — Бош засмука цигарата. — Откога се знаем? Десет години? Дванайсет?

— Горедолу толкова.

— Работили сме заедно, а в нашия занаят не приемащ партньор, без да го прецениш. Нали ме разбираш?

Маккейлъб не отговори. Бош тръсна пепелта от цигарата.

— И знаеш ли кое ме тормози дори повече от обвинението? Найлошото е, че идва от теб. Питам се как и защо си могъл да го помислиш. Разбираш ли, как си ме преценил, та изведнъж да скочиш отсреща?

Маккейлъб вдигна ръце, сякаш искаше да каже, че отговорът е очевиден.

— Хората се променят. Ако в моята работа съм научил нещо за тях, то е, че всеки е способен на всичко в зависимост от обстоятелствата, натиска, мотивите и момента.

— Психологически тъпотии. Това не означава...

Бош не довърши. Отново погледна компютъра и листовете по писалището. После посочи с цигарата към екрана:

— Тук говориш за онова, което е най-мрачно в нас. По-мрачно от нощта.

— И какво?

— Когато воювах в чужбина... — Той смукна от цигарата, отметна глава назад и духна струйка дим към тавана. — Вкараха ме в тунелите и ако питаш за мрак — онова там е мрак. Долу под земята. Понякога не си виждаш шибаната ръка на три пръста от лицето. Такъв мрак, че очите те болят от напъгане да видиш нещо. Каквото и да било.

Той отново засмука цигарата. Маккейлъб се взря в очите му. Те бяха безжизнени — сега гледаха спомена. Изведнъж Бош се завърна от миналото. Смачка недопушената цигара от вътрешната страна на кошчето и я пусна.

— Мъча се да ги откажа. Пуша тоя скапан ментов боклук, и то само наполовина. Докарах ги до един пакет седмично.

— Нищо няма да излезе.

— Знам.

Бош погледна Маккейлъб и се усмихна някак виновно. Сетне очите му се промениха и той продължи разказа.

— А понякога долу не беше чак толкова тъмно. В тунелите. Отнякъде идваше мъничко светлина, колкото да се ориентираш. И най-странното е, че така и не разбрах откъде. Сякаш беше затворена долу като всички нас. Ние с момчетата я наричахме *изгубена светлина*. Беше изгубена, но я намирахме...

Маккейлъб изчака, но Бош мълчеше.

— Какво искаш да кажеш, Хари?

— Че си пропуснал нещо. Не знам какво е, но си го пропуснал.

Той впи мрачен поглед в очите на Маккейлъб. Посегна назад към писалището и взе купчинката копия от полицейски протоколи. После ги захвърли в скута му. Маккейлъб не се опита да хване листовете и те се разпиляха на пода.

— Потърси пак. Пропуснал си нещо, а онова, което виждаш, сочи към мен. Върни се и намери какво липсва. То ще промени уравнението.

— Казах ти човече, отстранен съм.

— Аз те назначавам отново. — Думите прозвучаха категорично, сякаш Маккейлъб нямаше друг избор. — Давам ти време до сряда. Това е крайният срок за вестника. Трябва да спреш излизането на статията. Да разкриеш истината. Не го ли сториш, знаеш какво ще направи Дж. Ризън Фоукс.

Дълго седяха и се гледаха мълчаливо. В своята работа като психолог Маккейлъб бе разговарял с десетки убийци. Малцина признаваха престъпленията си. Тъй че в това отношение Бош не се различаваше от тях. Но напрежението, с което гледаше без да мига — Маккейлъб не бе срещал такъв поглед у нито един човек, бил той виновен или невинен.

— Стори е убил две жени, а може да има и още. Той е чудовището, което си преследвал цял живот, Маккейлъб. А сега... сега му даваш ключа за клетката. Излезе ли, пак ще го стори. Познаваш този тип хора. Знаеш, че ще го направи.

Маккейлъб нямаше сили да се бори с погледа му. Наведе очи към пистолета.

— Какво те кара да мислиш, че ще се съглася? — попита той.

— Както казах, човек преценява партньора си. Преценил съм те, Маккейлъб. Ще го направиш. Иначе до края на живота си няма да забравиш освободеното чудовище. Ако Бог наистина е в очите на дъщеря ти, как ще ги погледнеш отново?

Маккейлъб неволно кимна и веднага се запита какво прави.

— Веднъж ти ми каза нещо — продължи Бош. — Каза, че Бог е в подробностите, дяволът също. В смисъл, че човекът, когото търсиш, обикновено стои пред теб и просто крие подробностите. Запомних това завинаги. Помага ми и до днес.

Маккейлъб пак кимна. Погледна документите на пода.

— Слушай, Хари, трябва да чуеш истината. Твърдо вярвах във всичко това, когато го съобщих на Джей. Не знам дали мога да го преобърна. Ако искаш помощ, вероятно не я търсиш където трябва.

Бош поклати глава и се усмихна.

— Точно затова търся теб. Ако ти ми повярваш, целият свят ще повярва.

— Добре де, къде беше на Нова година? Нека започнем оттам.

Бош сви рамене.

— У дома.

— Сам?

Бош пак сви рамене и не отговори. Стана да си върви. Пъхна ръце в джобовете на якето. Мина през тясната врата и се изкачи по стъпалата към каюткомпанията. Маккейлъб го последва. Вече не се целеше в него.

Бош отвори вратата с рамо. Докато излизаше на палубата, той погледна градската катедрала, после се озърна към Маккейлъб.

— Значи всички онези приказки за Божия пръст са били чиста измислица? Техника на разпита или нещо такова? Предварително подготвени реплики, за да вкараш отговора в психологически портрет?

Маккейлъб поклати глава.

— Не, не са измислица.

— Добре. Надявах се да е така.

Бош мина на кърмата. Отвърза лодката, скочи в нея и седна отзад. Преди да включи двигателя, той пак се озърна към Маккейлъб и

посочи носа на яхтата.

— „Попътно вълнение“. Какво означава това?

— Баща ми го е измислил. Яхтата беше негова. Попътно вълнение има тогава, когато вълната идва изотзад и връхлита, преди да я усетиш. Мисля, че беше вложил в това име някакво предупреждение. С две думи, пази си гърба.

Бош кимна.

— В армията казвахме: „Гледай в шестицата.“

Този път кимна Маккейлъб.

— Все същото.

Помълчаха. Бош хвана ръчката на двигателя, но не бързаше да го включи.

— Познаваш ли историята на този остров, Тери? Говоря за времето преди мисионерите.

— Не, а ти?

— Донякъде. Навремето изчетох сума ти исторически книги. Още като хлапе. Всичко, каквото можеше да се намери в библиотеката. Обичах местната история — миналото на Лос Анджелис и Калифорния. Просто обичах да чета. Веднъж ни доведоха тук на екскурзия от училището. И реших предварително да прочета това-онова.

Маккейлъб кимна.

— Тукашните индианци от племето габриелинос били слънцепоклонници — продължи Бош. — Мисионерите дошли и изкоренили култа — всъщност точно те ги нарекли габриелинос. Самите индианци се наричали другояче, вече не помня как. Но преди да стане това, те са живели тук и обожавали слънцето. То било толкова важно за живота на острова, че просто нямало как да не го смятат за божество.

Маккейлъб видя как Бош плъзна мрачен поглед из пристанището.

— А индианците от континента смятали, че тук живеят свирепи вълшебници, които могат да управляват природните стихии чрез молитви и жертвоприношения пред своя бог. Така си е всъщност. Трябвало е да бъдат свирени и силни, за да прекосяват пролива и да тръгват на континента с грънци и тюленови кожи.

Маккейлъб се вгледа в Бош. Сигурен беше, че тия думи имат някакъв скрит смисъл, но не успяваше да го схване.

— Какво намекваш, Хари?

Бош сви рамене.

— Не знам. Май просто казвам, че хората намират Бога там, където желаят да бъде. В слънцето, в очите на новородено бебе... в ново сърце.

Той погледна Маккейлъб. Очите му бяха мрачни и неразгадаеми като очи на нарисувана сова.

— А някои хора — отвърна Маккейлъб — намират спасение в истината, в правосъдието, в правдата.

Този път Бош кимна и се усмихна накриво.

— Добре звучи.

Той се обърна и с едно дръпване включи двигателя, После козирува шеговито и насочи лодката към кея. Не познаваше пристанището, затова подкара направо през фарватера, покрай свободните плаващи платформи. Не погледна назад. Маккейлъб го наблюдаваше през цялото време. Съвсем сам мъж в стара дървена лодка. И заедно с тази мисъл дойде един въпрос. За Бош ли го мислеше или за себе си?

На връщане във ферибота Бош си купи бутилка кока-кола с надеждата това да го отърве от морска болест. Попита един от стюардите къде са най-стабилните места и човекът го насочи към средните седалки вътре. Седна, отпи от шишето и извади от вътрешния си джоб сгънатите компютърни разпечатки.

Беше разпечатал два файла, преди да види как Маккейлъб се задава с моторницата. Единият файл носеше заглавието МЕСТОПРЕСТЪПЛЕНИЕ, другият — ПСИХОЛОГИЧЕСКИ ПОРТРЕТ. Докато Маккейлъб се качваше на яхтата, Бош бе успял да скрие листовите и да изключи принтера. Имаше само съвсем смътна представа за съдържанието.

Най-напред прочете текста за местопрестъплението. Той заемаше само една страница. Беше недовършен и изглеждаше като списък на идеи и впечатления от полицейския видеозапис.

Все пак бележките даваха известна представа за стила на Маккейлъб. Показваха как неговите наблюдения на местопрестъплението се превръщат в идеи за извършителя.

МЕСТОПРЕСТЪПЛЕНИЕ

- 1. Връзване*
- 2. Гол*
- 3. Рана на главата*
- 4. Уста запушена с лейкопласт — „Каве“?*
- 5. Кофа?*
- 6. Сова — наблюдение?*

*извънредно добре организиран
внимание към детайлите
изявление — местопрестъплението е негово
изявление*

бил е там — наблюдавал е (совата?)

разголване = унижение = омраза, презрение към жертвата

кофа — угризеня?

*убиец — предварително познанство с жертвата
лично познанство — предишно общуване
лична омраза
убиецът е в кръга*

какво е изявлението?

Бош препрочете страницата, после се замисли. Макар че не познаваше добре местопрестъплението, за което ставаше дума, впечатляваха го дръзките логически догадки на Маккейлъб. Те напомняха упорито слизание по стъпалата към извода, че убиецът е познат на Гън, че може да бъде открит нейде в кръга около неговото съществуване. Това бе много важно решение при всяко следствие. Обикновено за първостепенна задача се смяташе определянето на факта дали търсеният заподозрян се е сблъскал с жертвата само по време на убийството или и преди това. От подробностите на местопрестъплението Маккейлъб бе разчел, че убиецът е познат на Гън, че е имало прелюдия към тази последна и пагубна среща между убиец и жертва.

Втората страница продължаваше със също тъй кратки бележки, които Маккейлъб навярно бе възнамерявал да превърне в цялостен психологически портрет. Докато четеше, Бош осъзна, че някои думи са взети от негови изрази.

ЗАПОДОЗРЯН

*Бош:
рожда на обществото — приюти, Виетнам,
полицията*

особняк — отчуждение
упорство — избухливост
очи — загубен, загуба
човек на дълга — ангел отмъстител
голямото колело се върти — никои не минава гратис
каквото мине отгоре, непременно отива надолу

алкохол
развод — съпруга? Защо?
отчуждение/мания
майка
случаи
правна система — „тъпотия“
някой от лудите
вина?

Хари = Йеронимус
сова = зло
зло = Гън
смърт на злото — освобождаване на натиска

картини — демони — дяволи — зло
мрак и светлина — границата
наказание
майка — правосъдие — Гън
Божият пръст — полиция — Бош
наказание = Божие дело

По-мрачно от нощта — Бош

Бош не бе сигурен как точно да изтълкува бележките. Непрестанно се връщаше към последния ред и го препрочиташе, ала не знаеше какво всъщност казва за него Маккейлъб.

След малко той грижливо сгъна страницата на две и дълго седя неподвижно. Имаше нещо сюрреалистично в това да седи на кораба, след като току-що е опитвал да разтълкува нечии записки и

разсъждения, които го определят като заподозрян в убийство. Почна да му прилява, но това навярно беше от клатенето. Той допи останалата кока-кола и се изправи. Листовете прибра в джоба си.

Бош мина напред и през една тежка врата излезе на носа. Веднага го лъхна студен вятър. В далечината се виждаха смътните очертания на континента. Той отправи поглед към хоризонта и дълбоко пое дъх. След няколко минути му стана по-добре.

31

Маккейлъб дълго седя на стария диван в каюткомпанията, унесен в мисли за срещата с Бош. За пръв път през цялата му следователска кариера един заподозрян в убийство идваше да търси помощ от него. Трябваше да реши дали това е постъпка на откровен или на отчаян човек. Или може би нещо друго. Ами ако не бе забелязал лодката? Щеше ли да го чака Бош, докато се появи?

Той слезе долу в кабинета и огледа разхвърляните документи. Чудеше се дали Бош не ги е хвърлил нарочно така, че да се разбъркат. Беше ли взел нещо?

Отиде до писалището и огледа компютъра. Не беше свързан с принтера, но това не означаваше нищо. Провери програмата за извършените задачи и видя, че днес са разпечатани два файла — бележките за местопрестъплението и заподозрения. Бош ги беше взел.

Маккейлъб си го представи как седи някъде настрани във ферибота и чете какво е написано за него. Почувства се неудобно. Не помнеше някой друг заподозрян да е чел психологическия си портрет.

Той прогони досадното чувство и реши да се разсее с работа. Коленичи, събра полицейските документи ѝ ги натрупа на спретнатата купчинка. По-късно щеше да ги подреди.

След като разчисти, той седна зад писалището. Извади от чекмеджето празен лист и изписа върху него с дебелия флумастер, който използваше за надписване на кутиите с досиета:

ПРОПУСНАЛ СИ НЕЩО

Откъсна парче скоч и залепи листа на стената пред писалището. Дълго го гледа. Всичко, казано от Бош, се свеждаше до тия три думи. Сега трябваше да реши дали е вярно, дали е възможно. Или е просто последната хитрина на един отчаян човек.

Чу бръмченето на клетъчния телефон. Беше го оставил в якето си горе на дивана. Изкатери се по стъпалата и грабна якето. Когато бръкна в джоба, пръстите му напипаха пистолета. После извади телефона от другия джоб. Обаждаше се Грасиела.

— Прибрахме се — каза тя. — Мислех, че ще те заваря. Искаше ми се да слезем за обяд в „Ел Енканто“.

— Ами...

Маккейлъб не искаше да напуска нито кабинета, нито мислите си за Бош. Но последната седмица бе обтегнала отношенията му с Грасиела. Трябваше да поговори с нея, да ѝ каже как са се променили нещата.

— Знаеш ли какво? — каза накрая той. — Имам да свърша тук още малко работа. Защо не слезеш с децата, а аз ще ви чакам. — Погледна часовника си. Беше един без четвърт. — Добре ли е в един и половина?

— Чудесно — каза тя малко троснато. — Каква работа имаш?

— А, нищо особено... Привършвам нещата за Джей.

— Нали ми каза, че са те отстранили.

— Да, но досиетата са при мен и исках да напиша окончателно... нали разбираш, да сложа точка на цялата история.

— Не закъснявай, Тери.

Гласът ѝ го предупреждаваше, че рискува да изтърве не само обяда.

— Няма. Ще се видим в един и половина.

Той изключи телефона и пак слезе в кабинета. Отново погледна часовника. Оставаше му още половин час, преди да напусне яхтата. От кея щеше да стигне до „Ел Енканто“ за пет минути. Това бе един от малкото ресторанти на острова, които оставаха отворени и през зимните месеци.

Седна и започна да подрежда следствената документация. Не беше трудно. В горния десен ъгъл на всеки лист имаше печат с датата. Но едва започнал подреждането, Маккейлъб спря. Погледна изречението, което бе залепил на стената. Ако искаше да открие нещо незабелязано досега, нещо пропуснато, трябваше да се обърне към информацията от нов ъгъл. Реши да не подрежда документите. Щеше да ги чете напосоки, както бяха в момента. По този начин нямаше да мисли за хода на следствието и веригата от взаимосвързани действия.

Просто щеше да разглежда всеки отчет като отделно парче от мозайката. Елементарен трик, но и друг път го бе прилагал в работата си. Понякога наистина изведнъж изскачаше нещо пропуснато.

Пак погледна часовника и започна с първия документ от купчината. Оказа се протокол за аутопсия.

Маккейлъб стигна с бърза крачка до „Ел Енканто“. Видя отпред електромобилчето. Почти всички на острова използваха подобни, но той можеше да познае своето по бебешката седалка с бяло-розова тапицерия. Значи все още бяха вътре.

Изтича нагоре по стъпалата. Сервитьорката го позна и кимна към масата, където седеше семейството му. Той побърза натам и седна до Грасиела. Вече привършваха с обяда. Забеляза, че сервитьорката е оставила сметката.

— Извинявайте, че закъснях.

Той взе пържен картоф от кошничката в средата на масата, натопи го в паничките с лютив сос и гуакамолe^[1], после го лапна. Грасиела погледна часовника и му метна убийствен поглед с бездънните си кафяви очи. Той издържа стоически и се подготви за следващия удар, който несъмнено щеше да дойде.

— Не мога да остана.

Тя шумно остави вилицата си върху чинията. Беше приключила.

— Тери...

— Знам, знам. Но се налага да свърша нещо. Довечера отивам на континента.

— Какво имаш да вършиш? Отстраниха те от случая. Неделя е. Хората гледат футбол, а не търчат да разгадават убийства, без някой да ги е молил.

Тя посочи телевизора в ъгъла на залата. Трима дебеловрати коментатори Седяха на фона на футболно игрище, Маккейлъб знаеше, че днешната среща ще определи претендентите за Суперкупата. Пет пари не даваше за това, но внезапно си спомни, че бе обещал на Реймънд да изгледат поне един мач заедно.

— Помолиха ме, Грасиела.

— Какви ги говориш? Нали каза, че са те помолили да изоставиш случая.

Маккейлъб ѝ разказа за днешната среща с Бош на яхтата и неговата молба.

— И това е същият, когото си посочил на Джей като най-вероятен убиец?

Маккейлъб кимна.

— Как е разбрал къде живееш?

— Не е разбрал. Знаеше само за яхтата, не и къде живеем. Недей да се тревожиш.

— Да, но се тревожа. Тери, прекаляваш с тия неща и понякога напълно забравяш какви заплахи навличаш на себе си и семейството. Мисля, че...

— Тъй ли? Аз пък мисля...

Маккейлъб не довърши. Бръкна в джоба си, извади две монети по четвърт долар и се обърна към Реймънд.

— Реймънд, нахрани ли се?

— Аха.

— Искаш да кажеш да?

— Да.

— Добре, вземи това. Иди да си поиграеш на компютърната игра до бара.

Момчето взе монетите.

— Свободен си.

Реймънд неохотно направи няколко крачки, после забърза към съседната стая, където имаше компютърни игри. Избра една и седна. Маккейлъб го виждаше от мястото си.

Грасиела извади пари от чантата си и ги сложи върху сметката.

— Грасиела, остави това — каза Маккейлъб. — Погледни ме.

Тя прибра портмонето в чантата. После го погледна.

— Ще си тръгвам. Сиси трябва да поспи.

Бебето беше на преносимото столче и радостно стискаше синьобялата топка.

— И тук е добре. Може да спи на столчето. Просто ме изслушай.

Той изчака. Най-сетне лицето на Грасиела омекна.

— Добре. Казвай каквото ще казваш, след това наистина трябва да си вървя.

Маккейлъб се приведе към Грасиела, така че никой друг да не чуе. Забеляза, че връхчето на едното ѝ ухо стърчи от косата.

— Между нас се задава сериозен проблем, нали?

Грасиела кимна и по бузите ѝ веднага потекоха сълзи. Сякаш изречените на глас думи бяха срутили тънката отбранителна стена, която бе изградила, за да защити себе си и семейството. Маккейлъб ѝ подаде неизползваната си салфетка. После сложи ръка върху тила ѝ, придърпа я напред и я целуна по бузата. Забеляза, че Реймънд ги наблюдава тревожно.

— И друг път сме разговаряли за това, Граси — започна той. — Ти си си втълпила, че не можем да имаме дом, семейство и тъй нататък, ако върша тази работа. Проблемът е в думичката ако. Там е грешката. Защото няма никакво ако. Няма *ако върши тази работа*. Аз я върша. Твърде дълго се заблуждавах, че мога да бъда друг, да се променя.

От очите на Грасиела бликнаха нови сълзи и тя притисна салфетката към лицето си. Плачеше мълчаливо, но Маккейлъб бе сигурен, че всички в ресторанта са забелязали и гледат тях, а не телевизора. Озърна се към Реймънд и видя, че момчето отново се е увлякло в играта.

— Знам — изрече задавено Грасиела.

Това признание изненада Маккейлъб. Прие го за добър знак.

— Какво да правим тогава? Не говоря за днес, за сегашния случай. Имам предвид от днес нататък. Завинаги. Какво да правим? Граси, омръзна ми да се правя на такъв, какъвто не съм, да загърбвам онова нещо вътре в мен, заради което съществувам. Трябваше да се сблъскам с този случай, за да разбера това и да си го призная.

Тя мълчеше. Маккейлъб и не очакваше отговор.

— Знаеш, че те обичам. Обичам децата. Въпросът не е там. Аз смятам, че мога да имам и едното и другото, а ти не смяташ така. Поставяш въпроса ребром и според мен не си права. Не е честно.

Знаеше, че думите му я нараняват. Те бяха предизвикателство. Даваше ѝ да разбере, че един от двамата трябва да капитулира и това няма да бъде той.

— Добре, нека първо да поразмислим. Тук не е подходящо за разговор, Нека първо да си довърша работата, а после ще седнем да поговорим за бъдещето. Бива ли?

Грасиела бавно кимна, без да го поглежда.

— Върши каквото сметнеш за добре — каза тя с глас, от който го прониза непоносимо чувство за вина. — Само гледай да се пазиш.

Той се приведе напред и пак я целуна.

— Ще се пазя, как иначе. Твърде много държа да се завърна при теб.

Маккейлъб стана и заобиколи масата. Целуна дъщеря си по главичката, после разкопча колана на столчето и я вдигна.

— Ще я отнеса до колата — каза той. — Би ли повикала Реймънд?

Отнесе Сиело до електромобилчето и я настани на бебешката седалка. Другото столче прибра в багажника. След няколко минути дойде Грасиела, следвана от Реймънд. Очите ѝ бяха подпухнали и зачервени. Маккейлъб хвана Реймънд за рамото и го поведе към предната дясна седалка.

— Реймънд, налага се да гледаш втория мач без мен. Имам малко работа.

— Мога да дойда с теб. Ще ти помагам.

— Не, не е свързано с яхтата.

— Знам, но пак мога да ти помогна.

Маккейлъб знаеше, че Грасиела ги гледа, и усети как вината го обгаря като горещо слънце.

— Благодаря, Реймънд, може би някой друг път. Сложи си колана.

След като момчето Закопча колана, Маккейлъб отстъпи назад. Погледна Грасиела. Тя вече не го гледаше.

— Добре — каза той. — Ще се върна колкото може по-скоро. Ако решиш да позвъниш, телефонът ще е у мен.

Грасиела не отговори. Включи двигателя и потегли нагоре по Марила Авеню. Той остана да гледа след тях, докато изчезнаха от поглед.

---

[1] Гуакамолe — салатa от авокадо (исп.). — Б.пр. ↑

На връщане към кея клетъчният му телефон забръмча. Беше оставил съобщение на Джей Уинстън и сега тя се обаждаше. Говореше много тихо и каза, че е у майка си. Маккейлъб почти не я чуваше, затова седна на една от пейките до казиното. Приведе се и подпря лакти върху коленете си. С едната ръка стискаше телефона, с другата закриваше свободното ухо.

— Нещо сме пропуснали — каза той. — Аз съм пропуснал нещо.

— Тери, какво говориш?

— В досието. В документите за убийството на Гън. Той е бил...

— Тери, какво правиш? Отстранен си от случая.

— Кой го каза, онези от ФБР ли? Вече не работя за тях, Джей.

— Тогава аз го казвам. Не искам да се забъркаш още...

— И за теб не работя, Джей. Забрави ли?

Настана мълчание.

— Тери, не знам какво правиш, но трябва да спреш. Вече нямаш пълномощия, нямаш никакво отношение към случая. Ако Туили и Фридман узнаят, че още ровичкаш наоколо, могат да те арестуват за възпрепятстване на разследването. Знаеш ги, ще го сторят, без да им мигне окото.

— Пълномощия ли искаш? Имам пълномощия.

— Какво? Още вчера ти казах, че повече не работим заедно. Не можеш да ме използваш.

Маккейлъб се поколеба, после реши да й каже.

— Имам пълномощия. В известен смисъл работя за обвиняемия.

Този път Уинстън мълча още по-дълго. Накрая заговори съвсем бавно.

— Искаш да ми кажеш, че си отишъл при Бош?

— Не. Той дойде при мен. Тази сутрин се появи на яхтата. Оказах се прав. Усетил е съвпадението — моето гостуване онази вечер и твоя разговор с партньорката му. А и репортерът от „Ню Таймс“ му се обади. Знаеше какво става, без да му кажа и дума. Но всичко това

няма значение, Джей. Важното е, че май съм прибързал с изводите за Бош. Пропуснал съм нещо и сега се колебая. Има вероятност всичко да се окаже инсценировка.

— Той те е убедил.

— Не, сам се убедих.

Раздадоха се нечии неясни гласове и Уинстън каза на Маккейлъб да изчака. Гласовете станаха още по-приглушени, изглежда бе закрила слушалката с длан. Стори му се, че се карат. Маккейлъб стана и продължи към кея. След няколко секунди Уинстън пак се обади.

— Извинявай. Моментът не е подходящ. Точно сега имам една история...

— Може ли да се срещнем утре сутрин?

Гласът на Уинстън изтъня едва ли не до писък.

— Какви ги говориш? Току-що ми каза, че работиш за заподозрения. Няма да се срещам с теб. Представи си как ще изглежда, мама му стара! Чакай малко...

Маккейлъб я чу да се извинява на някого за израза. След малко тя каза:

— Наистина трябва да свършвам.

— Слушай, изобщо не ми пука как ще изглежда. Интересува ме само истината. Мислех, че и за теб важи същото. Ако не искаш да се срещаме — твоя воля. Сам ще се справя.

— Тери, чакай.

Маккейлъб напрегна слух. Уинстън мълчеше. Той усети, че нещо я разсейва. — Кажи, Джей.

— Какво сме пропуснали?

— Беше в документите от последния арест на Гън. Сигурно си проучила всички сведения, след като Бош ти е казал за разговора си с него в участъка. Когато започнах работата по досието, аз ги прегледах отгоре-отгоре.

— Да, всичко проучих. Прекарал е в холивудския участък нощта на трийсети срещу трийсет и първи. Там го е посетил Бош.

— А сутринта са го пуснали под гаранция. В седем и половина.

— Да. И какво? Не те разбирам.

— Виж кой е внесъл гаранцията.

— Тери, в момента съм при родителите си. Не разполагам...

— Добре, извинявай. Сумата е внесена от Руди Таферо.

Тишина. Маккейлъб бе стигнал на пристанището. Отиде до мостчето, което водеше към плаващия кей, и се подпря на парапета. Отново закри ухото си с длан.

— Добре, значи го е освободил Руди Таферо — каза Уинстън. — Предполагам, че има разрешително да дава заеми за гаранция. Какво от това?

— Ти май не гледаш телевизия. Права си, Таферо има разрешително — или поне е вписал някакъв номер в документите за гаранция. Но също така е частен детектив и консултант по охраната. А освен това — дръж се здраво — работи за Дейвид Стори.

Уинстън не каза нищо, но Маккейлъб чуваше забързаното й дишане по телефона.

— Тери, успокой топката. Прекалено се впрягаш.

— Няма съвпадения, Джей.

— Какви съвпадения? На човека това му е работа — да внася гаранции. Измъква хората от затвора. Обзалагам се на кутия понички, че има кантора точно срещу холивудското управление. Сигурно вади от ареста всеки трети пияница и всяка четвърта проститутка.

— Сама не си вярваш, че е толкова просто.

— Не ми казвай какво вярвам.

— По това време Таферо се е подготвял с пълна пара за делото на Стори. От какъв зор ще ходи лично да помага на някакъв си пияница?

— Защото може да няма помощник. А и както ти казах, не е кой знае какъв труд. Само да мине на отсрещния тротоар.

— Не се хващам на тая въдица. Има и още нещо. В протокола е отбелязано, че разрешили на Гън да се обади по телефона в три след полунощ. Записали са номера — обадил се на сестра си в Лонг Бийч.

— Добре де. Отдавна го знаем.

— Днес й се обадох да питам дали е потърсила нечия помощ за гаранцията. Не е търсила. Каза, че й писнало Гън да я буди посред нощ с вопли за помощ. Рекла му да се оправя както може.

— И тогава е потърсил Таферо. Нещо да възразиш?

— Как го е потърсил? Вече е използвал правото на обаждане по телефона.

Уинстън нямаше отговор. Двамата помълчаха. Маккейлъб се загледа към залива. По един от фарватерите се движеше жълто водно

такси. Вътре нямаше никого освен човека зад кормилото. Самотни мъже в своите кораби, помисли Маккейлъб.

— Какво смяташ да правиш? — попита най-сетне Уинстън. — Към кого ще се обърнеш?

— Довечера идвам с яхтата на континента. Може ли да се срещнем утре сутрин?

— Къде? Кога?

По гласа ѝ личеше, че не е очарована от предстоящата среща.

— В седем и половина пред холивудското управление.

Уинстън помълча, после каза:

— Чакай малко. Не мога да го направя. Ако Хичънс надуши, с мен е свършено. Ще ме прехвърли в Палмдейл. До края на живота си има да вадя кокали от пясъците в пустинята.

Маккейлъб бе предвидил това възражение.

— Нали каза, че момчетата от Бюрото искат да върна досието? Като се срещнем, ще го нося. Какво може да възрази Хичънс?

Ново мълчание. Уинстън обмисляше идеята.

— Добре, става. Ще те чакам.

Когато се прибра вечерта, Бош видя, че лампичката на телефонния секретар мига. Натисна бутона и изслуша две съобщения. Търсеха го и двамата обвинители по делото Стори. Реши първо да се обади на Лангуайзър. Докато набираше номера ѝ, той се запита какво ли е станало, та да го търсят така усилено. Може би вече знаеха за агентите от ФБР. Или пък репортерът им беше казал нещо.

— Какво става? — попита той, когато Лангуайзър вдигна слушалката. — За да ме търсите и двамата, трябва да е нещо голямо и много неприятно.

— Хари! Как си?

— Карам я някак. Какво готвите вие двамата?

— Как позна? Роджър пътува насам, а аз готвя вечерята. Ще прегледаме още веднъж предварителните показания на Анабел Кроу. Искаш ли да дойдеш?

Лангуайзър живееше на север, в Аква Дулсе. Дотам имаше един час път с кола.

— Ами... право да ти кажа, днес не съм слязъл от колата. Ходих до Лонг Бийч и обратно. Смяташ ли, че наистина ще ви трябва?

— Както решиш. Просто не искахме да се чувстваш изолиран. Но не затова те търсим.

— А за какво?

Бош бе минал в кухнята, за да прибере в хладилника шестте бири, които носеше от магазина. Помисли малко, извади едната и затвори вратата.

— Вече два дни го обсъждаме с Роджър. Казахме и на Алис Шорт.

Алис Шорт беше пряк началник на двамата. Отговаряше за най-нашумелите съдебни дела. Бош имаше чувството, че са им съобщили за случая Гън.

— Какво сте обсъждали? — попита той.

Пъхна шишето в стенната отварачка и махна капачката.

— Ами, смятаме, че обвинението вече се оформи. Всичко си застана на мястото. Присъдата ни е в кърпа вързана, Хари, и мислим утре да дръпнем спусъка.

Бош помълча, опитвайки да проумее.

— Искаш да кажеш, че утре ще приключите с обвинението?

— Така смятаме. Сигурно тази вечер пак ще го обсъдим, но имаме благословията на Алис и Роджър мисли, че това ще е най-добрият ход. Сутринта да викнем разни дребни свидетели, а след обедната почивка да призовем Анабел Кроу. И приключваме с нея — една човешка история. Тя ще е за финал.

Бош онемя. От прокурорска гледна точка ходът можеше и да е сполучлив. Но това означаваше, че още от вторник всичко остава в ръцете на Дж. Ризън Фоукс.

— Хари, какво мислиш?

Бош отпи от шишето. По пътя бирата се беше затоплила в колата.

— Мисля, че имате право само на един изстрел — отговори той в нейния стил. — Обсъдете го хубавичко тая вечер, докато варите спагети. Втори път няма как да повдигнете обвинение.

— Знаем, Хари. Откъде разбра, че варя спагети?

Усмивката се усещаше в гласа й.

— Налучках.

— Не бой се, ще го обсъдим както трябва. Два дни само това правим. — Тя почака за отговор, но Бош мълчеше. — Ако изберем тази стратегия, какво е положението с Кроу?

— Готова е и чака на старта.

— Можеш ли да се свържеш с нея?

— Няма проблеми. Ще й кажа да дойде утре към дванайсет.

— Благодаря, Хари. До утре.

Разговорът прекъсна. Бош се замисли. Питаше се дали да не съобщи на Маккейлъб какво става. Реши да изчака. Мина в хола и пусна уредбата. Още не беше извадил отвътре диска на Арт Пепър. След малко се разнесе музиката на саксофон.

Маккейлъб се подпираше на джипа, паркиран пред холивудското полицейско управление, когато Уинстън пристигна с личното си БМВ. Докато излизаше от колата, тя видя, че Маккейлъб я оглежда.

— Закъснявах. Не ми остана време да взема служебна кола.

— Твоята ми харесва. Нали знаеш местната поговорка — каквато колата, такъв и човекът.

— Недей да ми правиш психопортрет, Тери. Много е рано, по дяволите. Носиш ли досието и касетата?

Ругатнята го изненада, но той предпочете да премълчи. Отдели се от джипа и мина от другата страна. Отвори вратата и извади папката и касетата. Уинстън ги отнесе в колата си. Маккейлъб заключи джипа и надникна през стъклото към пода отзад, където лежеше голяма кутия, покрита със сутрешния вестник. Преди срещата бе отскочил до едно денонощно ателие да изкопира всички документи по случая. С касетата се оказа по-сложно — не знаеше къде могат да я копират толкова бързо. Затова просто купи нова касета и я пхна в старата обложка. Предполагаше, че Уинстън няма да провери какво точно е върнал.

Когато тя се върна при него, Маккейлъб кимна към отсрещния тротоар.

— Май ти дължа кутия понички.

Тя погледна нататък. Срещу участъка имаше занемарена двуетажна сграда с няколко кантори, на чиито витрини светеха евтени неоновии реклами с телефонни номера вероятно за да могат да ги видят клиентите, докато пристигат с белезници на ръцете. Над средната кантора висеше табела „Гаранции Валентино“.

— Коя е? — попита Уинстън.

— „Валентино“. На Руди Таферо му бяха лепнали този прякор, докато работеше от отсамната страна на улицата. — Маккейлъб огледа още веднъж канторите и поклати глава. — Само едно не разбирам. Как се е вързал един дребен мошеник с Дейвид Стори?

— В Холивуд всички са измет, само че имат пари. Е, какво търсим тук? Нямам много време.

— Носиш ли си значката?

Тя го изгледа навъсено и той обясни какво иска да направят. Изкачиха се по стъпалата и влязоха в участъка. Уинстън показа значката си и помоли да повикат дежурния сержант от нощната смяна. От малката канцелария излезе полицай със сержантски нашивки. Върху джобчето на униформата му беше изписано името Дзукър. Уинстън отново показа значката, представи се и каза, че Маккейлъб е неин колега, Дзукър леко навъси рошавите си вежди, но не попита за какъв точно колега става дума.

— Работим по убийство, извършено на Нова година. Предната нощ убитият е бил задържан при вас. Искаме...

— Едуард Гън.

— Точно така. Познавахте ли го?

— Имал съм работа с него на няколко пъти. Естествено, чух, че повече няма да ни досажда.

— Искаме да се срещнем с отговорника за килиите през нощната смяна...

— Е, това май съм аз. Тук нямаме разделение на задачите. Изникне ли нещо, върши го който е свободен. Какво ви интересува?

Маккейлъб извади от джоба си няколко фотокопирани листа от досието и ги подреди върху бюрото на дежурния. Престори се, че не забелязва изненадания поглед на Уинстън.

— Интересува ни как е излязъл под гаранция.

Дзукър обърна листовете към себе си. Вгледа се и посочи с пръст подписа на Руди Таферо.

— Тук пише черно на бяло. Руди Таферо. Той има кантора отсреща. Дошъл е да внесе гаранцията.

— Повикал ли го е някой?

— Да, онзи тип. Гън.

Маккейлъб посочи друг лист.

— Тук пък пише, че се обадил на този номер. Номерът е на сестра му.

— Е, сигурно тя е потърсила Руди.

— Значи на никого не разрешавате две обаждания?

— Тук сме толкова заети, че имат голям късмет, ако им разрешим и едно.

Маккейлъб кимна. Сгъна листовите и се канеше да ги прибере, когато Уинстън протегна ръка.

— По-добре да останат у мен — каза тя и ги пхна в задния джоб на черните си джинси. После се обърна към полица. — Сержант Дзукър, да не би случайно вие да сте онзи добър самарянин, дето е позвънил на бившия колега Таферо, че има потенциален клиент?

Дзукър я изгледа с каменно лице.

— Много е важно, сержант — настоя тя. — Ако не ни кажете, може да си имате неприятности.

На каменното лице се появи студена усмивка.

— Не съм чак такъв самарянин — каза Дзукър. — И изобщо нямаме самаряни в нощната смяна. А като стана дума за смяна, моята току-що свърши, което означава, че не съм длъжен да разговарям с вас. Приятен ден.

Той понечи да им обърне гръб.

— Само още нещо — бързо каза Уинстън.

Дзукър отново я погледна.

— Вие ли съобщихте на Хари Бош, че Гън е арестуван?

Дзукър кимна.

— С него имахме постоянна уговорка. Бош искаше да знае за всяко задържане на Гън. Идваше да разговаря с него, мъчеше се да изкопчи нещо за онзи стар случай. Не искаше да го отпише.

— Тук е записано, че сте прибрали Гън в два и половина — каза Маккейлъб. — Значи позвънихте на Бош посред нощ?

— Такова ни беше споразумението. Бош не се интересуваше кога ще го потърсим. И всъщност уговорката беше аз да подам съобщение на пейджъра му, а той да позвъни.

— И последния път ли стана така?

— Да, свързах се с пейджъра му и Бош позвъни по телефона. Казах му, че пак сме прибрали Гън и той дойде да поговори с него. Посъветвах го да изчака до сутринта, защото беше пиян-залян — Гън, искам да кажа — но Хари пристигна веднага. Защо разпитвате толкова за Хари Бош?

Уинстън не отговори.

— Не питаме за Бош — намеси се Маккейлъб. — Гън ни интересува.

— Е, това беше всичко, което знам. Може ли вече да си вървя? Дежурството беше тежко.

— Че то други има ли? — каза Уинстън. — Благодаря, сержант. Излязоха и се спуснаха по стъпалата.

— Какво мислиш? — попита Уинстън.

— Стори ми се искрен. Но знаеш ли какво, дай да поогледаме малко служебния паркинг.

— Защо?

— Просто така. Да видим каква кола кара сержантът.

— Губиш ми времето, Тери.

Все пак двамата седнаха в джипа на Маккейлъб, направиха два завоя и излязоха зад участъка, където беше служебният паркинг. Маккейлъб продължи още петдесетина метра и спря до един пожарен кран. Нагласи огледалото така, че да вижда всяка кола, която напуска паркинга. Две-три минути седяха мълчаливо, после Уинстън каза:

— Значи каквата колата, такъв и човекът. Какъв си ти тогава?

Маккейлъб се усмихна.

— Не ми беше хрумвало. Джип „Чероки“... Май излиза, че съм последен по рода си.

Той се озърна към нея, после пак заби поглед в огледалото.

— Да, ами какво ще речеш за тоя дебел слой прах, дето си го оставил навсякъде из...

Маккейлъб видя как една кола излезе от паркинга и зави към тях.

— Ето го. Мисля, че е той. Насам се задава.

Двамата застинаха неподвижно. Колата наближи и спря точно до тях. Маккейлъб разсеяно завъртя глава настрани и срещна погледа на Дзукър. Полицаят свали страничното стъкло. Маккейлъб нямаше друг избор, освен да стори същото.

— Паркирали сте пред пожарен кран, детектив. Гледайте да не ви глобят.

Маккейлъб кимна. Дзукър козирува с два пръста и се отдалечи. Маккейлъб забеляза, че кара бракувана полицейска кола — такава можеш да купиш на разпродажба за четиристотин долара плюс още стотина за пребоядисване.

— Здравата се изложихме, а? — подхвърли Уинстън.

— Аха.

— Какво казва твоята теория за тази кола?

— Или е честен човек, или кара тая бракма, за не да видят хората, че има порше. — Маккейлъб помълча. — Или БМВ.

Той я погледа и се усмихна.

— Ха-ха, много смешно, Тери. А сега какво? Днес имам да върша и друга работа. Освен това трябва да се срещна с твоите приятелчета от Бюрото.

— Стой при мен. И ако искаш да знаеш, не са ми приятелчета. — Той включи двигателя и потегли напред. — Слушай, наистина ли мислиш, че колата е толкова прашна?

Пощенският клон на улица „Уилкок“ представляваше голяма сграда от времето на Втората световна война с високи тавани и идилични сцени на братство и добродетели по стените. Докато влизаха, Маккейлъб огледа стенописите, но не заради тяхната артистична или философска стойност. Преброи три малки камери, монтирани над салоните. Посочи ги на Уинстън. Имаха шанс.

Изчакаха на опашка и когато дойде техният ред, Уинстън показва значката и поиска да говори с дежурния по охраната. Насочиха ги към една врата близо до автоматите за продажба на пликове. Чакаха почти пет минути, докато най-сетне отвътре надникна дребен негър с прошарена коса.

— Мистър Лукас? — попита Уинстън.

— Същият — отговори с усмивка негърът.

Уинстън отново показва значката и представи Маккейлъб само по име. На идване той й бе казал, че не върви да го нарича колега.

— Разследваме убийство, мистър Лукас, и едно от важните доказателства е платежно нареждане, изпратено от вашия клон на двайсет и втори декември.

— Двайсет и втори? Значи в най-голямата коледна лудница.

— Точно така, сър — каза Маккейлъб.

Уинстън се озърна към него.

— Забелязахме на стените видеокамери, мистър Лукас. Интересува ни дали имате видеозапис от двайсет и втори.

— Видеозапис — повтори Лукас, сякаш за пръв път чуваше тази дума.

— Нали вие сте завеждащ охраната? — попита раздразнено Уинстън.

— Да, аз завеждам охраната. Занимавам се с камерите.

— Можете ли да ни покажете наблюдателните системи, мистър Лукас? — намеси се по-любезно Маккейлъб.

— Ами да. Само си вземете разрешение и веднага ви вкарвам вътре.

— Как и откъде можем да получим разрешение? — попита Уинстън.

— От областното управление. В центъра.

— Има ли конкретен човек, към когото да се обърнем? Разследваме убийство, мистър Лукас. Времето е изключително важно.

— Според мен не е зле да потърсите мистър Причнър, той е инспектор по пощите. Да, поговорете с него.

— Ще имате ли нещо против да отидем във вашия кабинет и заедно да се обадим на мистър Причнър? — предложи Маккейлъб. — Така ще спестим много време, а мистър Причнър ще ви каже веднага как да постъпите.

Лукас се замисли и реши, че идеята е добра. Кимна.

— Да видим какво ще излезе.

Лукас отвори вратата и ги поведе през лабиринт от грамадни пощенски контейнери към малка канцелария, където едва се сместваха две бюра. Върху едното имаше телевизионен монитор. Екранът му бе разделен на четири и показваше картини от салоните на пощата. Маккейлъб разбра, че не е забелязал една от камерите.

Лукас прегледа списъка с номера, залепен на стената, и посегна към телефона. Щом се свърза с началника си, той обясни положението, после подаде слушалката на Уинстън. Тя повтори обяснението и върна телефона на Лукас. Погледна Маккейлъб и кимна. Имаха разрешение.

— Добре — каза Лукас, след като остави слушалката. — Да видим какво е положението.

Той откачи от колана си връзка ключове. Мина в другия край на канцеларията и отключи висок шкаф. Вътре имаше няколко видеокасетофона и четири лавици с касети, номерирани от едно до трийсет и едно. Най-отдолу стояха кашони с нови касети.

Маккейлъб видя всичко това и изведнъж осъзна, че е двацет и втори януари — точно един месец след изпращането на платежното нареждане.

— Мистър Лукас, спрете машините — каза той.

— Не мога. Машините трябва да работят през цялото време. Щом е отворено, лентата се върти.

— Не разбирате. Трябва ни двацет и втори декември. В момента записвате точно върху деня, който искаме да видим.

— По-кратко, детектив Маккалън. Трябва да ви обясня как става това.

Маккейлъб не го поправи за името си. Нямаше време.

— Тогава побързайте, моля ви.

Маккейлъб погледна часовника си. Осем и четирийсет и осем. Пощата работеше от осем сутринта. Четирийсет и осем минути от двацет и втори декември вече бяха изтрити и заменени с днешен запис.

Лукас се зае да обяснява процедурата. По един видеокасетофон за всяка от четирите камери. По една касета във всяка машина в началото на деня. Камерите заснимаха по трийсет кадъра в минута, за да се побере цял ден на една касета. Касетите се пазеха един месец, след това отново влизаха в употреба, ако пощенският инспекторат не ги потърсеше за разследване.

— Има много мошеници и какви ли не още. Знаете как е в Холивуд. Затрупваме се със стари касети. От време на време инспекторите идват да ги приберат. Или пък ги пращаме в склада.

— Разбираме, мистър Лукас — отговори напрегнато Уинстън, която очевидно бе стигнала до същите изводи като Маккейлъб. — Моля ви да изключите машините и да смените касетите. Може би в момента записваме върху важно вещественно доказателство.

— Веднага — каза Лукас.

Но вместо да побърза, той бръкна в кашона и извади четири нови касети. Залепи им етикети, извади флумастер от джоба си и записа датите заедно с някакъв код. Най-сетне извади касетите от машините и ги замени с нови.

— А сега как ще желаете да постъпим? Тези касети са държавна собственост. Няма да излязат оттук. Мога да ви настаня на бюрото. Ако искате, имам портативен телевизор с вградено видео.

— Сигурен ли сте, че няма начин да ги вземем назаем за днес? — попита Уинстън. — Мога да ги върна до...

— Не и без съдебно нареждане. Така каза мистър Причнър.

Уинстън погледна Маккейлъб и сърдито тръсна глава.

— Е, значи нямаме избор.

Докато Лукас беше излязъл за телевизора, двамата се уговориха Маккейлъб да изгледа записа, а Уинстън да отиде в полицията, защото в единайсет имаше среща с Туили и Фридман. Тя каза, че засега няма да споменава новата линия на разследване и предположението на Маккейлъб, че може да е сгрешил. Щеше да върне касетата и досието за убийството на Гън.

— Знам, че не вярваш в съвпадения, Тери, но засега разполагаш само с догадки. Излезе ли нещо от тия касети, отивам при капитана и пращаме Туили и Фридман да се разкарат. Но дотогава... все още съм полицейски служител и не ми стига едно съвпадение, за да променя хода на следствието.

— Ами обаждането до Таферо?

— Какво обаждане?

— Отнякъде е разбрал за арестуването на Гън и е отишъл да внесе гаранцията... за да могат да го убият и да лепнат всичко на Бош.

— Не знам за обаждането. Ако не е бил Дзукър, сигурно Таферо има споразумение с някой друг от участъка. А останалите ти приказки са чиста фантазия без нито един факт.

— Мисля, че...

— Млъквай, Тери. Нищо не искам да чуя, докато не ми представиш поне някакво доказателство. Отивам на работа.

Сякаш за да я подкрепи, в този момент Лукас докара количка с малък телевизор.

— Сега ще ви го монтирам — каза той.

— Мистър Лукас, аз имам среща — каза Уинстън. — Моят колега ще прегледа записите. Благодаря ви за помощта.

— За мен е удоволствие, госпожо.

Уинстън погледна Маккейлъб.

— Обади се като свършиш.

— Искаш ли да те откарам до колата?

— Ще стигна пеш. Дотам са само няколко пресечки.

Той кимна.

— Наслука — добави Уинстън.

Маккейлъб не отговори. Вече веднъж му бе казала същото в един случай, който не завърши много щастливо за него.

Лангуайзър и Крецлър съобщиха на Бош, че окончателно са решили до края на деня да приключат с обвинението.

— Заклещихме го — каза Крецлър, усмихнат и развълнуван от прилива на адреналин, съпътстващ съдбоносното решение. — Свършим ли, вече няма мърдане за него. Днес призоваваме Хендрикс и Кроу. Нищо повече не ни трябва.

— Освен мотива — уточни Бош.

— Мотивът изобщо не е важен при едно престъпление, очевидно извършено от психопат — каза Лангуайзър. — Да не мислиш, че накрая заседателите ще се оттеглят в стаичката и ще си рекат: „Добре бе, ама какъв му е мотивът?“ Не, ще си кажат: той тип е скапана гад... — тя сниши глас, защото съдията се появи през вратата в дъното — ... и трябва да го приберем на топло.

Съдията повика заседателите и след няколко минути обвинението пристъпи към разпита на последните си свидетели.

Първите четирима бяха хора от филмовите среди, присъствали на приема през онази нощ, когато бе загинала Джоди Кремънц. Всеки от тях потвърди, че е видял Дейвид Стори на премиерата и след нея да се движи заедно с млада жена. Всички разпознаха по снимките Джоди Кремънц. Четвъртият — сценарист на име Брент Уигън събщи, че напуснал приема няколко минути преди полунощ и докато чакал да му докарат колата, на паркинга до него стоял Дейвид Стори заедно с млада жена, която той също разпозна като Джоди Кремънц.

— Защо сте толкова сигурен, че е било няколко минути преди полунощ, мистър Уигън? — попита Крецлър. — В края на краищата това е било празненство. Часовника ли гледахте?

— Задавайте въпросите един по един, мистър Крецлър строго го прекъсна съдията.

— Извинете, ваша чест. Защо сте толкова сигурен, че е било няколко минути преди полунощ, мистър Уигън?

— Защото наистина гледах часовника — каза Уигън. — Ръчния си часовник. Аз пиша нощем. Най-добре ми върви от полунощ до шест сутринта. Затова гледах часовника, тъй като знаех, че около полунощ трябва да се прибера, иначе работата ми ще изостане.

— Означава ли това, че не сте консумирали алкохолни напитки на приема?

— Да, означава. Не бях пил, защото не исках да се изморя или да замъгля творческите си способности. Обикновено хората не пият, преди да отидат на работа в банка или да пилотират самолет... е, поне повечето от тях, предполагам.

Той помълча, докато смехът в залата заглъхна. Съдията се навъси, но не каза нищо. Уигън изглеждаше много доволен от този миг на всеобщо внимание. Бош усети неясна тревога.

— И аз не пия преди работа — продължи най-сетне Уигън. — Писането е творчество, но то е и тежък труд. Така го възприемам.

— Значи споменът ви за срещата с Дейвид Стори малко преди полунощ е кристално ясен?

— Съвършено правилно.

— А вие лично познавахте Дейвид Стори, нали?

— Да, познавах го. От няколко години.

— Работили ли сте някога по филм на Дейвид Стори?

— Не, не съм. Макар че отдавна опитвам.

Уигън се усмихна печално, Дотук всичко беше планирано грижливо от Крецлър, включително и последното признание. Трябваше да обезопасят слабите точки от показанията, като ги изтъкнат сами.

— Какво искате да кажете, мистър Уигън?

— О, през последните пет години съм предлагал на Дейвид и негови хора шест или седем сценария. Той не прие нито един.

При тези думи Уигън смутено сви рамене.

— Бихте ли казали, че това е породило някаква враждебност между двама ви?

— Ни най-малко... поне от моя страна. Така се играе играта в Холивуд. Хвърляш въдицата, докато нещо клъвне. Ако не друго, то поне си закаляваш нервите.

Той се усмихна и кимна на заседателите. Бош беше настръхнал. Искаше му се Крецлър да прекрати разпита, преди заседателите да са

намразили цялото обвинение.

Крецлър явно усети същото, защото каза:

— Благодаря, мистър Уигън, това е всичко.

Уигън посърна, когато осъзна, че моментът на слава е свършил. Но Фоукс, който бе отказал да разпитва първите трима свидетели, внезапно стана и пристъпи към катедрата.

— Добро утро, мистър Уигън.

Уигън високомерно вдигна вежди.

— Добро утро.

— Само няколко въпроса. Можете ли да изброите пред съдебните заседатели заглавията на филмите, заснети по ваш сценарий?

— Ами... засега не е заснет нито един. Имам предложения и вярвам, че след няколко...

— Разбирам. Ще се изненадате ли, ако узнаете, че през последните четири години общо двайсет и девет пъти сте предлагали идеи или сценарии на мистър Стори и негови хора, като винаги ви е било отговаряно с отказ?

Уигън се изчерви.

— Ами, аз... предполагам, че може и да е вярно. Всъщност... не знам. Не си водя подобни сметки за разлика от мистър Стори.

В последните думи прозвуча нескрита злоба и Бош примижа от досада. Няма нищо по-лошо от свидетел, който е уличен в лъжа и се опитва да атакува. Бош се озърна към заседателите. Неколцина бяха привели очи — знак, че изпитват същите чувства.

Фоукс се приготви за убийствения удар:

— Обвиняемият ви е отблъснал двайсет и девет пъти, а вие, твърдите пред заседателите, че нямате лоши чувства към него, така ли, сър?

— В Холивуд това си е просто бизнес. Питайте когото искате.

— В момента питам вас, мистър Уигън. Нима твърди те пред заседателите, че не храните неприязън към този човек, който упорито и неуморно повтаря, че творчеството ви е некадърно?

— Да, така е — измънка Уигън пред микрофона.

— Е, значи сте по-добър човек от мен, мистър Уигън — каза Фоукс. — Благодаря, ваша чест. Нямам повече въпроси.

Бош усети как цялото обвинение се разклаща. С четири въпроса, зададени само за две минути, Фоукс бе поставил под съмнение всяка дума на Уигън. И най-съвършеното в този тънък ход на защитата бе това, че Крецлър нямаше никакъв шанс да спаси показанията. Обвинителят прояви благоразумие и се въздържа от подобни опити, които можеха само да го закопаят още по-надълбоко. Той освободи свидетеля и съдията обяви петнайсет минути почивка.

След като заседателите излязоха и публиката се запъти към изхода, Крецлър се приведе и гневно прошепна на Бош:

— Трябваше да усетим, че този образ ще ни издъни.

Бош се озърна да види дали наоколо няма журналисти. После също се приведе към Крецлър.

— Сигурно си прав. Но преди шест седмици ти пое задачата да подготвиш Уигън, Тъй че сам си бери срама. Аз отивам за кафе.

Бош стана и остави двамата обвинители да седят зад масата.

След почивката обвинителите решиха, че се нуждаят от мощен удар, за да заличат позора от катастрофалния разпит на Уигън. Прескочиха следващия свидетел, който щеше да потвърди, че е видял Стори и жертвата на приема. Лангуайзър призова Джамал Хендрикс, специалист по охранителни системи.

Бош доведе свидетеля от коридора. Хендрикс беше негър, облечен със син панталон и униформена синя риза, върху единия джоб на която бе бродирано името му, а върху другия — емблемата на охранителната фирма „Лайтхаус Секюрити“. Смяташе след съда да отиде направо на работа.

Докато минаваха през вратата, Бош го попита шепнешком дали е нервен.

— Ами! Фасулска работа, мой човек — отговори Хендрикс.

Отначало Лангуайзър разпита свидетеля за подготовката и работата му в различни охранителни компании. След това се насочи конкретно към работата с охранителното устройство в дома на Дейвид Стори. Хендрикс каза, че преди осем месеца е монтирал там луксозната система „Милениум 21“.

— Можете ли да ни посочите някои технически характеристики на системата „Милениум 21“?

— Ами, тя е просто върхът. Всичко има. Сензори, дистанционно управление, програми за гласови команди, автоматично включване и изключване, надзорна програма... каквото и да поискате, все го има.

— Какво представлява надзорната програма?

— Най-общо казано, тя води сметка за операциите. Показва кои врати или прозорци са отворяни и кога точно, кога системата е включвана и изключвана, какви лични кодове са използвани и тъй нататък. Следи цялата система. Обикновено тази програма се използва в индустриалните охранителни системи, но мистър Стори искаше именно индустриална уредба, а надзорната програма е включена в нея.

— Значи не е поръчал специално да има надзорна програма?

— Не знам. Аз не съм му продал системата. Само я инсталирах.

— Но може ли да е имал тази програма, без да знае за нея?

— Всичко е възможно...

— Имаше ли момент, когато детектив Бош се обади в „Лайтхаус Секюрити“ и пожела да се срещне с някой от техниците в дома на мистър Стори?

— Да, той се обади и го свързаха с мен, защото аз бях инсталирал системата. Срецнахме се в къщата. Това стана, след като арестуваха мистър Стори и го прибраха на топло. Присъстваше и неговият адвокат.

— На коя дата се случи това?

— На единайсети ноември.

— Какво ви помоли да направите детектив Бош?

— Ами, най-напред ми показа заповед за обиск. Тя му разрешаваше да взема информация от паметта на охранителната система.

— Помогнахте ли му за това?

— Да. Извадих данните от надзорната програма и ги разпечатах.

Лантуайзър представи заповедта за обиск — трета по ред в хода на следствието — а след нея и разпечатката, за която говореше Хендрикс.

— Детектив Бош се интересуваше от данните на надзорната програма за нощта на дванайсети срещу тринайсети октомври, така ли е, мистър Хендрикс?

— Точно така.

— Можете ли да погледнете разпечатката и да ни прочетете данните за този период?

Хендрикс се вгледа в разпечатката за няколко секунди, след това заговори:

— Тук пише, че вътрешната врата към гаража е отворена и алармената система е задействана от гласа на мистър Стори в седем часа и девет минути вечерта на дванайсети октомври. След това не се е случило нищо до полунощ. В нула часа и дванайсет минути алармената система е изключена пак от гласа на мистър Стори и вътрешната врата на гаража е отворена, След това той е включил алармата — вече от къщата. — Хендрикс се вгледа в разпечатката, после продължи: — Системата е останала в работно положение до три и деветнайсет, когато е била изключена. След това вратата на гаража е отворена, а системата пак включена с гласа на мистър Стори. Четирийсет и две минути по-късно, в четири и една минута, гласът на мистър Стори е изключил алармата, вратата на гаража се отваря, после системата пак се включва. Няма други действия до единайсет преди обяд, когато алармата е изключена от гласа на Бетилда Локет.

— Знаете ли коя е Бетилда Локет?

— Да, когато инсталирах системата, въведох програма за разпознаване на гласа ѝ. Тя е асистентка на мистър Стори.

Лангуайзър помоли за разрешение да представи табло с изброените от Хендрикс данни. Въпреки възражението на защитата съдията даде съгласие и Бош ѝ помогна да закрепил таблото върху статив. Двете колони даваха представа за дейността на алармената система и отварянето на вратата между гаража и къщата.

АЛАРМА ГАРАЖНА ВРАТА

12.10 19,09 ч. — вкл. от Д. Стори отворена/затворена

13.10 00,12 ч. — изкл. от Д. Стори отворена/
затворена

13.10 00,12 ч. — вкл. от Д. Стори

13.10 03,19 ч. — изкл. от Д. Стори отворена/
затворена

13.10 03,19 ч. — вкл. от Д. Стори

13.10 04,01 ч. — изкл. от Д. Стори отворена/
затворена

13.10 04,01 ч. — вкл. от Д. Стори

Лангуайзър продължи разпита на Хендрикс.

— Смятате ли, че тази илюстрация отразява точно вашите показания за охранителната система в дома на Дейвид Стори през нощта на дванайсети срещу тринайсети октомври?

Техникът внимателно се вгледа в таблото, после кимна.

— Потвърждавате ли?

— Да, потвърждавам.

— Благодаря. И тъй като всички тези действия са извършени от системата след разпознаване на гласа на Дейвид Стори, ще заявите ли пред съдебните заседатели, че таблото показва движението на Дейвид Стори през въпросната нощ?

Фоукс възрази, че въпросът борава с недоказани факти. Хютън се съгласи и препоръча на Лангуайзър да видоизмени въпроса или да зададе нов. Тя вече бе доказала на заседателите каквото трябваше, затова продължи:

— Мистър Хендрикс, ако допуснем, че аз разполагам със запис от гласа на Дейвид Стори и го пусна пред микрофона на „Милениум 21“, бих ли получила разрешение да включвам и изключвам системата?

— Не. Има още две предпазни мерки. Трябва да използвате парола, въведена в компютъра, а освен това да кажете датата. Следователно се нуждаете от глас, парола и точна дата, иначе системата няма да приеме командите.

— Каква беше паролата на Дейвид Стори?

— Не знам. Това е лична тайна. Системата е настроена така, че той може да сменя паролата, когато си пожелае.

Лангуайзър погледна таблото. Взе показалка и посочи с нея редовете за 03:19 и 04:01 часа.

— Според тези данни можете ли да заявите, че човек с гласа на Дейвид Стори е напуснал къщата в три и деветнайсет, а после се е върнал в четири и една минута? Изключвате ли обратния вариант — че е влязъл в три и деветнайсет, за да излезе в четири и една минута?

— Да, мога да заявя, че е възможен само първият вариант.

— Как така?

— Системата записва точно кои предаватели са използвани за включване и изключване. В тази къща предавателите са монтирани от външната и вътрешната страна на три врати. Става дума за предната врата, вратата към гаража и една от вратите към задната тераса. Както казах, на всяко от трите места има предаватели отвън и отвътре. Надзорната програма записва точно кой е използван.

— Можете ли да погледнете распечатката от системата на мистър Стори, за да ни кажете кои предаватели са използвани в три и деветнайсет, а след това в четири и една минута?

Хендрикс се вгледа в листа, преди да отговори.

— Да. В три и деветнайсет е използван външният предавател. Това означава, че някой е излязъл в гаража и е включил алармата в къщата. След това, в четири и една минута, същият предавател е използван за изключване на алармата. После вратата е отворена и затворена, а след това алармата е включена от вътрешната страна.

Значи някой се е прибрал в четири и една минута, това ли ни казвате?

— Да. Именно това.

— И компютърът на системата е разпознал този някой като Дейвид Стори, така ли е?

— Да, разпознал е гласа му.

— А освен това този човек трябва да е използвал паролата на мистър Стори и точната дата, нали?

— Да, така е.

Лангуайзър заяви, че няма повече въпроси. Фоукс каза на съдията, че би желал набързо да разпита свидетеля. Той излезе на катедрата и погледна Хендрикс.

— Мистър Хендрикс, от колко време работите за „Лайтхаус“?

— Идния месец ще станат три години.

— Значи работехте в компанията на първи януари миналата година, когато възникна така нареченият проблем Y2K?

— Да — неохотно призна Хендрикс.

— Можете ли да ни кажете какво стана с мнозина ваши клиенти през този ден?

— Да, имахме дребни проблеми.

— Дребни проблеми ли, мистър Хендрикс?

— Имахме отказ на системите.

— На коя система по-точно?

— Възникна срыв в програмата на „Милениум 2“. Но грешката беше незначителна. Ние успяхме...

— Колко клиенти с „Милениум 2“ бяха засегнати в района на Лос Анджелис?

— Всички. Но ние открихме грешката и...

— Това е всичко, сър. Благодаря.

— И я поправихме.

— Мистър Хендрикс, — кресна съдията. — Стига толкова. Заседателите да пренебрегнат последното изявление. — Той погледна Лангуайзър. — Имате ли нови въпроси, мис Лангуайзър?

Лангуайзър каза, че има няколко кратки въпроса. Бош отдавна знаеше за проблема Y2K и бе предупредил обвинителите. Досега се надяваха защитата да не разбере за това или да не повдигне възражения.

— Мистър Хендрикс, успя ли „Лайтхаус“ да се справи с вируса, който предизвика Y2K?

— Да, успяхме. Отстранихме го незабавно.

— Има ли възможност този проблем да е засегнал по някакъв начин данните в системата на обвиняемия цели десет месеца след появата на Y2K?

— В никакъв случай. Проблемът бе отстранен. Системата беше в пълна исправност.

Лангуайзър каза, че няма повече въпроси към свидетеля и седна. Фоукс веднага зае нейното място.

— Отстраненият вирус, мистър Хендрикс, беше онзи, за който знаехте, нали?

Хендрикс го погледна с недоумение.

— Да, онзи, който предизвика проблема.

— Значи искате да кажете, че узнавате за вирусите само когато създават проблеми.

— Ами... обикновено е така.

— Значи в охранителната система на мистър Стори може да има вирус, а вие няма да разберете, преди да създаде проблеми, прав ли съм?

Хендрикс сви рамене.

— Всичко е възможно.

Фоукс си седна и съдията попита Лангуайзър дали има още въпроси. Тя се поколеба, после заяви, че няма. Хютън освободи Хендрикс и предложи да обяви обедната почивка малко по-рано.

— Следващият ни свидетел ще говори съвсем кратко, ваша чест — каза Лангуайзър. — Бихме искали да го призовем преди почивката. Смятаме през следобедното заседание да се насочим само към един свидетел.

— Много добре, продължавайте.

— Призоваваме отново детектив Бош.

Бош стана и тръгна към свидетелското място с папка в ръка. Този път не докосна микрофона. Настани се и съдията му напомни, че все още е под клетва.

— Детектив Бош — започна Лангуайзър, — при вашето разследване около убийството на Джоди Кремънц бяхте ли помолен да изминете с кола разстоянието от дома на обвиняемия до дома на жертвата и обратно?

— Да, бях помолен. От вас.

— Направихте ли го?

— Да.

— Кога?

— В три часа и деветнайсет минути след полунощ на шестнайсети ноември.

— Засякохте ли времето?

— Да. И в двете посоки.

— Можете ли да ни го съобщите? Ако желаете, използвайте записките си.

Бош отвори папката на предварително отбелязано място. Вгледа се в бележките, макар че ги знаеше наизуст.

— От дома на мистър Стори до дома на Джоди Кремънц пътуването отне единайсет минути и дваайсет и две секунди, като спазвах всички ограничения на скоростта. Обратното пътуване отне единайсет минути и четирийсет и осем секунди. Общо дваайсет и три минути и десет секунди за отиване и връщане.

— Благодаря, детектив.

Това бе всичко. Фоукс отново се отказа от въпроси, като си запази правото да призове Бош, когато започне да излага тезата на защитата. Съдия Хютън обяви обедна почивка и публиката бавно започна да се измъква от претъпканата зала.

Бош си пробиваше път през тълпата от юристи, зрители и репортери в коридора, като се озърташе за Анабел Кроу, когато нечия силна ръка го стисна изотзад за лакътя. Той се завъртя и видя непознат негър. До него стоеше още един мъж, само че бял. Двамата бяха облечени с почти еднакви сиви костюми. Бош разбра, че са от Бюрото още преди първият да заговори.

— Детектив Бош, аз съм специален агент Туили от ФБР. Това е специален агент Фридман. Можем ли да поговорим някъде на спокойствие?

Трябваша му три часа, за да прегледа внимателно касетите. В крайна сметка Маккейлъб нямаше с какво да се похвали. В записите от деня, когато бе изпратено платежното нареждане, нямаше и следа от Таферо. Нито пък от Хари Бош. Сега го измъчваха мисли за липсващите четирийсет и осем минути. Ако бяха дошли първо в пощата, а после в участъка, можеха вече да имат убиеца на запис. Тия четирийсет и осем минути можеха да се окажат решаващото доказателство дали Бош е честен човек или престъпник.

Потънал в нерадостни мисли, Маккейлъб се върна при джипа и откри под чистачката квитанция за глоба. Той изруга, дръпна листчето и го огледа. Увлечен в гледането на касетата бе забравил, че е паркирал в петнайсетминутната зона пред пощата. Тая разсеяност щеше да му излезе солена — четирийсет долара. През зимата имаше малко клиенти, тъй че семейството се издържаше от неговата пенсия и скромната заплата на Грасиела. Разходите за двете деца поглъщаха почти всичко. Лоша работа — не му стигаше отменената заявка онзи ден, а сега и това.

Той отново пъкна квитанцията под чистачката и тръгна по тротоара. Реши да отиде в „Гаранции Валентино“, макар да знаеше, че Руди Таферо вероятно ще е в съда. Както винаги предпочиташе да се среща с противника на негова територия. Този път противникът нямаше да е там, но територията оставаше.

В движение извади клетъчния телефон и набра номера на Джей Уинстън, но улучи телефонния секретар. Изключи, без да остави съобщение. После й пусна вест по пейджъра. Четири пресечки по-нататък, когато вече наближаваше „Гаранции Валентино“, тя се обади.

— Нищо не излезе — събщи той.

— Нищо ли?

— Нито Таферо, нито Бош.

— По дяволите.

— Сигурно е било в липсващите четирийсет и осем минути.

— Трябваше...

— Знам, трябваше първо да идем в пощата. Аз съм виновен. От цялата работа спечелих само глоба за неправилно паркиране.

— Съжалявам, Тери.

— Но поне ми хрумна идея. Било е в най-голямата блъсканица преди Коледа. Ако е паркирал в петнайсетминутната зона, може да са го забавили на опашката. Уличните ченгета в тоя град са същински нацисти. Дебнат из сенките. Има надежда да са го глобили. Трябва да проверим.

— Синът на Сам, а?

— Точно така — каза Маккейлъб.

Синът на Сам беше прякор на сериен убиец от Ню Йорк, заловен през седемдесетте години благодарение на глоба за неправилно паркиране.

— Ще опитам да се разровя. А ти какво смяташ да правиш?

— Отивам да проверя в „Гаранции Валентино“.

— Той там ли е?

— Сигурно е в съда. После ще ида и там, искам да поговоря с Бош, ако е възможно.

— Внимавай. Твоите колеги от Бюрото казаха, че ще го потърсят през обедната почивка. Може още да се навъртат там, когато пристигнеш.

— Какво, да не би да си мислят, че Бош ще се стресне от костюмите им и тутакси ще признае?

— Не знам, Сигурно нещо такова. Канеха се да го подложат на разпит. Да запишат някакво изявление, а после да търсят противоречия. Нали знаеш, стандартен капан.

— Хари Бош не е стандартен човек. Само си губят времето.

— Знам. Казах им. Но сам знаеш, във ФБР не разбират от дума.

Той се усмихна.

— Хей, ако излезе нещо от цялата работа и хванем Таферо, искам да ме обезщетят за глобата.

— Хей, вече не работиш за мен. Работиш за Бош, забрави ли? Той да те обезщетява. Моето началство едва отпуска пари за палачинки. — Добре, трябва да вървя.

— Обади се пак.

Той прибра телефона в джоба на якето си и отвори стъклената врата на „Гаранции Валентино“.

Попадна в малка бяла стая с диван от едната страна и широк тезгях по средата. Приличаше на мотелска канцелария. На стената висеше календар със снимка от плажа на Пуерта Валарта. Зад тезгяха някакъв мъж усърдно решаваше кръстословица. Зад него имаше затворена врата, водеща вероятно към кабинет. Маккейлъб надяна най-добросърдечната си физиономия и енергично заобиколи тезгяха, преди още мъжът да надигне глава.

— Руди! Хей, Руди, излизай оттам!

Докато мъжът се надигаше, Маккейлъб го отмина и отвори вратата. Прекрачи в кабинет, който беше двойно по-голям от приемната.

— Руди!

Мъжът застана плътно зад него.

— Хей, какви ги вършиш, мой човек?

Маккейлъб се завъртя и огледа кабинета.

— Търся Руди. Къде е той?

— Няма го. А сега, ако обичаш...

— Той ми каза, че ще е тук. Не трябвало да ходи в съда толкова рано.

Продължавайки да оглежда кабинета, Маккейлъб видя, че стената в дъното е отрупана с фотографии в рамки. Пристъпи нататък. Повечето бяха снимки на Таферо с разни знаменитости, на които бе давал заем или консултации по охраната. Имаше и други, още от дните му като полицаи.

— Извинявай, кой си ти всъщност?

Маккейлъб се престори на оскърбен. Човекът зад него много приличаше на Таферо, само че беше по-млад. Същото грубовато, но красиво лице с черни очи и черна коса.

— Аз съм негов приятел. Тери. Бяхме колеги, докато работеше на отсрещния тротоар.

Маккейлъб посочи една от закачените фотографии. На нея неколцина официално облечени мъже и жени стояха пред тухлената фасада на холивудския участък. Хора от детективския отдел. Маккейлъб разпозна на задната редица Хари Бош и Руди Таферо.

Лицето на Бош бе леко извърнато настрани. Пушеше и димът от цигарата замъгляваше чертите му.

Човекът, който приличаше на Таферо, прекрачи напред и се втренчи в снимката.

Маккейлъб отново огледа кабинета. Беше добре обзаведен — отляво бюро, отдясно място за гостите с две къси канапета и ориенталски килим. Той пристъпи към бюрото, за да огледа дебелия папка върху него, но тя не беше надписана.

— Какво ме будалкаш, няма те тук!

— Има ме — отговори Маккейлъб, без да се обръща. — Пушех, затова лицето ми не се вижда.

Отдясно имаше вертикален контейнер за досиета. Маккейлъб изви глава, за да прочете имената. Много от тях бяха на известни артисти и режисьори, но нито едно нямаше връзка със сегашния случай.

— Дрън-дрън, мой човек. Това не си ти, а Хари Бош.

— Тъй ли? Значи познаваш Хари?

Онзи не отговори. Маккейлъб се обърна. Човекът го гледаше гневно и подозрително. Едва сега Маккейлъб забеляза, че стиска стара бухалка за бейзбол.

— Чакай да видя. — Той пристъпи напред и се вгледа в снимката. — Знаеш ли, прав си. Това е Хари. Аз трябва да съм на снимката от предната година. После работех под прикритие и няма как да ме има на тази.

Маккейлъб небрежно направи крачка към вратата. Беше се стегнал в очакване на удара.

— Предай му, че съм наминал, бива ли? Кажу ми, че е идвал Тери.

Добра се до вратата, но последната снимка привлече погледа му. На нея Таферо и още някакъв мъж държаха табличка от полирано дърво. Снимката беше стара, Таферо изглеждаше поне с десет години по-млад. Очите му бяха по-ясни, а усмивката искрена. Самата табличка висеше до снимката. Маккейлъб се приведе и разчете текста върху бронзовата лентичка в долния край.

РУДИ ТАФЕРО

ДЕТЕКТИВ НА МЕСЕЦА

ФЕВРУАРИ 1995

Той отново погледна снимката, после прекрачи в приемната.

— Тери кой? — обади се зад гърба му човекът.

Маккейлъб се обърна чак когато стигна до изхода.

— Просто му кажи, че е идвал Тери, дето работеше под прикритие.

Излезе навън и закрачи по тротоара, без да поглежда назад.

Маккейлъб седеше в колата си пред пощенския клон. Чувстваше се напрегнат както винаги, когато знаеше, че отговорът е под носа му, но не може да го види. Инстинктът му подсказваше, че е на прав път. Ключът беше в Таферо — частния детектив, който криеше истинската си дейност зад мизерна кантора за даване на заеми. Маккейлъб просто не можеше да открие вратата за този ключ.

Изведнъж осъзна, че е много гладен. Той включи двигателя и се замисли къде да хапне. До „Мусо“ имаше само няколко пресечки, но наскоро вече беше обяждал там. Запита се дали в „Нат“ предлагат нещо за ядене, но реши, че дори да предлагат, ще е опасно за стомаха. Накрая подкара към булевард „Сънсет“ и си взе сандвич от „Макдрайв“.

Докато дъвчеше в джипа, телефонът забръмча. Той остави сандвича в кутията, избърса се със салфетка и извади телефона.

— Ти си гений.

Обаждаше се Джей Уинстън.

— Какво става?

— Таферо има глоба за мерцедеса си. Черен „Мерцедес“ 430. Бил е в петнайсетминутната зона пред пощата. Глобата е издадена в осем часа и деветнайсет минути на двама и втори декември. Още не е платил. Ако не го направи до пет часа днес, започва да тече лихва.

Маккейлъб мислеше трескаво. Усети как тръпките пробягват нагоре по гръбнака му като падащи плочки за домино. Глобата беше страхотен напредък. Не доказваше абсолютно нищо, но му разкриваше, че е на прав път. А понякога е далеч по-добре да знаеш, че си на прав път, отколкото да имаш куп доказателства.

Мислите му отскочиха към посещението в кантората на Таферо и снимките по стената.

— Хей, Джей, успя ли да изровиш нещо за случая с предишния лейтенант на Бош?

— Не се наложи да ровя. Туили и Фридман домъкнаха готова папка. Лейтенант Харви Паундс. Някой го е пребил до смърт четири седмици след онова спречкване с Бош заради Гън. Бош бил заподозрян заради старата им вражда. Но явно са го оправдали — поне от областното управление. Случаят остава открит, но по него не се работи. Бюрото наблюдавало отдалече и също си водело досие. Днес Туили ми каза, че според някои хора Бош е оправдан твърде прибързано.

— Бас държа, че на Туили това му харесва.

— И още как. Вече е лепнал всичко на Бош. Смята, че Гън е само върхът на айсберга.

Маккейлъб поклати глава, но веднага прогони излишните мисли. Нямаше време да разсъждава за нравите на странични хора. Твърде много неща трябваше да обмисли и планира в сегашното следствие.

— Между другото, имаш ли копие от квитанцията за глоба? — попита той.

— Още не. Всичко свърших по телефона. Но очаквам факс. Имай предвид едно: ние с теб знаем как стоят нещата, но все още сме много далеч от доказателствата.

— Знам. Но квитанцията ще е добра примамка, когато му дойде времето.

— Време за какво?

— Да разиграем пиесата. Ще използваме Таферо, за да стигнем до Стори. Нали разбираш, че всичко води натам.

— Пак говориш в множествено число. Вече си планирал всичко, нали, Тери?

— Не съвсем, но продължавам да работя.

Не искаше да спори с нея за ролята си в разследването, затова добави:

— Слушай, обядът ми изстива.

— Извинявай. Да ти е сладко.

— Позвъни ми по-късно. Аз ще опитам да се свържа с Бош. Нещо ново за Туили и Фридман?

— Мисля, че все още са там, при него.

— Добре. Пак ще се чуем.

Той изключи телефона, слезе от джипа и изхвърли сандвича в кошчето за боклук. После пак се качи и включи двигателя. По пътя към

пощенския клон той отвори всички прозорци, за да прогони миризмата на мазнина.

Докато крачеше към свидетелското място, Анабел Кроу привлече всички погледи в залата. Беше потресаващо привлекателна, но вървеше плахо, почти тромаво. Изглеждаше едновременно млада и състарена, а това я правеше още по-привлекателна. Лангуайзър щеше да води разпита. За да не отклони вниманието на публиката, тя пристъпи към катедрата едва когато Анабел Кроу зае мястото си.

Бош почти не забеляза, че влиза последната свидетелка на обвинението. Седеше зад масата с наведена глава, унесен в мисли за срещата с двамата агенти от ФБР. Веднага бе разбрал що за стока са. Надушваха мирис на кръв и знаеха, че ако лепнат убийството на Гън върху Бош, мигом ще се озоват върху гребена на огромна вълна от вестникарска шумотевица. Очакваше ги да атакуват всеки момент.

Лангуайзър набързо зададе на Кроу поредица от общи въпроси, чрез които установи, че е начинаеща актриса с участие в няколко пиеси и телевизионни реклами, а също и с епизодична роля във филм, който тепърва предстоеше да излезе на екран. Нейната история като че потвърждаваше колко е трудно да се пробие в Холивуд — тя бе ослепителна хубавица в един град, пълен с красиви жени. Все още получаваше всеки месец пари от родителите си в Албукърки.

Продължавайки към по-важната част от показанията, Лангуайзър се спря на 14 април миналата година, когато Анабел Кроу излязла на вечерна среща с Дейвид Стори, След кратко описание на вечерята и напитките в ресторант „Дан Тана“, Лангуайзър насочи разказа към втората половина на вечерта, когато Анабел придружила Стори в дома му на „Мълхоланд Драйв“.

Кроу потвърди, че заедно със Стори изпили на задната тераса цяла кана „Маргарита“^[1], преди да влязат в спалнята.

— Доброволно ли влязохте, мис Кроу?

— Да, доброволно.

— Встъпихте ли в интимна връзка с обвиняемия?

— Да.

— И това беше секс по взаимно съгласие?

— Да.

— Случи ли се нещо необичайно след началото на сексуалните ви отношения с обвиняемия?

— Да, той започна да ме души.

— Започна да ви души. Как се случи това?

— Изглежда, по някое време съм затворила очи и ми се стори, че той променя позата или се измества. Беше върху мен. Усетих как ме подхвана под врата и повдигна главата ми от възглавницата. После го усетих как нахлузва нещо...

Тя замълча и вдигна ръка пред устата си, като че се мъчеше да запази самообладание.

— Не бързайте, мис Кроу.

Свидетелката сякаш наистина се опитваше да удържи сълзите. Най-сетне тя отпусна ръка и взе чашата вода пред себе си. Отпи от нея, после погледна Лангуайзър с подновена решителност.

— Усетих го как нахлузва нещо през главата ми надолу към шията. Отворих очи. Той затягаше вратовръзка около шията ми.

Тя замълча и отпи още глътка вода.

— Можете ли да опишете тази вратовръзка?

— Беше на шарки. Сини ромбове на пурпурен фон. Помня я много добре.

— Какво стана, след като обвиняемият затегна вратовръзката около шията ви?

— Задушавах се! — отговори Анабел Кроу пискливо, сякаш въпросът бе глупав и не се нуждаеше от отговор. — Той ме душеше. И продължаваше... да се движи в мен... а аз се мъчех да го отблъсна, но той беше много по-силен.

— Говореше ли нещо през това време?

— Само повтаряше: „Трябва да го направя, трябва да го направя“, дишаше много тежко и продължаваше да прониква в мен. Говореше през зъби. Аз...

Тя отново замълча и този път по лицето ѝ се стекоха две сълзи, едната малко по-бавно от другата. Лангуайзър се върна до масата на обвинението и взе пакетче книжни кърпички. Повдигна ги и попита:

— Може ли, ваша чест?

Съдията ѝ разреши да се приближи до свидетелката. Лангуайзър подаде кърпичките, после се върна на катедрата. В залата царуваше тишина, нарушавана само от риданията на свидетелката. След малко Лангуайзър наруши мълчанието.

— Мис Кроу, искате ли почивка?

— Не, добре съм. Благодаря.

— Загубихте ли съзнание, докато обвиняемият ви душеше?

— Да.

— Какво си спомняте след това?

— Свестих се в леглото му.

— Той беше ли там?

— Не, но чувах шума на душа. В банята, до спалнята.

— Какво направихте?

— Станах да се облека. Искях да изляза, преди той да се върне.

— Дрехите ви бяха ли там, където ги оставихте?

— Не. Открих ги в торба — пазарска торба — до вратата на спалнята. Извадих бельото си и го облякох.

— Носехте ли дамска чантичка тази вечер?

— Да. И нея открих в торбата. Но беше отворена. Надникнах вътре и видях, че е извадил ключовете. Аз...

Фоукс възрази, че отговорът се основава на недоказани предположения. Съдията го подкрепи.

— Видяхте ли обвиняемия да вади ключовете ви от чантата? — попита Лангуайзър.

— Не. Но преди това те бяха в чантата ми. Аз не съм ги вадила.

— Добре, значи някой — не знаете кой, защото по това време сте били в безсъзнание на леглото — е извадил ключовете ви. Така ли е?

— Да.

— Добре, къде открихте ключовете си, след като разбрахте, че не са в чантата?

— На бюрото му, близо до неговите ключове.

— А след това се облякохте и излязохте, така ли?

— Не. Толкова се страхувах, че грабнах дрехите, ключовете, чантата и изтичах навън. Облякох се на тротоара. После побягнах по улицата.

— Как се прибрахте?

— Уморих се да тичам. Дълго вървах по „Мълхоланд Драйв“, докато стигнах до пожарната, където има телефонен автомат. Поръчах такси по телефона и се прибрах с него.

— Повикахте ли полицията, след като се прибрахте?

— Не.

— Защо, мис Кроу?

— Ами... по две причини. Когато се прибрах, Дейвид тъкмо оставяше съобщение на телефонния ми секретар и аз вдигнах слушалката. Той се извини и каза, че се увлякъл. Каза, че чрез душнето искал да засили сексуалното ми удоволствие.

— Повярвахте ли му?

— Не знам. Бях объркана.

— Попитахте ли го защо е прибрал дрехите ви в торба?

— Да. Той каза, че смятал да ме откара в болница, ако не се свестя, докато излезе от банята.

— Попитахте ли го защо е сметнал за необходимо да се изкъпе, преди да откара в болница една припаднала жена?

— Не попитах.

— Попитахте ли го защо не е викнал линейка?

— Не, не се сетих.

— Каква беше другата причина да не повикате полиция?

Свидетелката сведе поглед към преплетените си ръце.

— Ами... притеснявах се. След като той позвъни, вече не знаех какво точно е станало. Нали разбирате, дали е искал да ме убие... или да засили удоволствието ми. Не знам. Толкова много се пише за сексуалните извращения в Холивуд. Помислих си, че съм... знам ли? Че съм задръстена и старомодна.

Тя продължаваше да гледа надолу и по бузите ѝ плъзнаха още две сълзи. Бош видя как едната остави влажно петно върху яката на копринената ѝ блуза. Лангуайзър продължи с много тих глас:

— Кога съобщихте на полицията за онова, което се случи между вас и обвиняемия?

Анабел Кроу отговори още по-тихо:

— Когато прочетох, че е арестуван за убийството на Джоди Кремънц, извършено по същия начин.

— С детектив Бош ли разговаряхте?

Свидетелката кимна.

— Да. И разбрах, че ако бях... ако бях повикала полицията през онази нощ, може би тя нямаше да е...

Тя не довърши. Грабна книжните кърпички и се разплака с пълна сила. Лангуайзър каза на съдията, че няма повече въпроси. Фоукс заяви, че желае да разпита свидетелката, но вероятно ще е по-добре това да стане, след като тя се съвземе. Съдия Хютън одобри идеята и обяви петнайсет минути почивка.

Бош остана в залата да гледа как Анабел Кроу постепенно изпразва пакетчето с кърпички. Когато свърши, лицето ѝ вече не изглеждаше красиво. Беше изкривено и зачервено, с подпухнали очи. Бош смяташе, че е говорила убедително, но още не бе минала през Фоукс. От кръстосания разпит зависеше дали съдебните заседатели ще повярват на всичко казано досега.

Когато се върна в залата, Лангуайзър каза на Бош, че отвън някой искал да разговаря с него.

— Кой?

— Не попитах. Просто на минаване чух как спори с охраната. Не го пускат.

— Черен ли беше? С костюм?

— Не, скромно облечен. С яке.

— Дръж Анабел под око. И гледай да намериш отнякъде още кърпички.

Той стана и тръгна към изхода през потока от хора, които се връщаха след края на почивката. Ненадейно насреща му се изпречи Руди Таферо. Бош се опита да заобиколи отдясно, но Таферо отстъпи в същата посока. Още два пъти опитаха безуспешно да се разминат и частният детектив се усмихна широко. Накрая Бош спря и изчака, докато Таферо мина, край него.

Огледа се из коридора, но не видя познато лице. После Тери Маккейлъб излезе от тоалетната и двамата си кимнаха. Бош пристъпи до перилата пред един от високите прозорци с изглед към площада. Маккейлъб се приближи.

— Разполагам с около две минути, после трябва пак да се връщам вътре — каза Бош.

— Просто искам да знам дали ще може да си поговорим днес след заседанието. Стават разни неща и трябва да ги обсъдим.

— Знам, че стават. Днес пристигнаха двама агенти.

— Какво им каза?

— Да го духат. Те побесняха.

— Федералните агенти не обичат подобен език. Би трябвало да го знаеш, Бош.

— Да бе, ама аз бавно загревам.

— Е, ще може ли да поговорим?

— Аз ще съм тук. Докато Фоукс приключи със свидетелката. После не знам, може цялото обвинение да си ближе раните нейде на скришно.

— Добре, значи и аз ще се мотая наоколо. Ще ви гледам по телевизията.

— Довиждане.

Бош влезе в залата. Чудеше се какво ли може да е открил Маккейлъб толкова бързо. Заседателите заеха местата си и съдията даде зелена светлина на Фоукс. Адвокатът любезно изчака, докато Бош минаваше край него към масата на обвинението. После започна:

— И тъй, мис Кроу, професионална актриса ли сте?

— Да.

— Разиграхте ли роля днес пред всички ни?

Лангуайзър веднага скочи за възражение и яростно обвини Фоукс, че тормози свидетелката. Бош сметна реакцията за малко пресилена, но знаеше какво цели — да покаже на Фоукс, че обвинението ще защитава свидетелката си с нокти и зъби. Съдията отхвърли възражението и каза, че Фоукс е в рамките на допустимото при кръстосан разпит на противников свидетел.

— Не, не съм разигравала роля — отговори с усилие Кроу.

Фоукс кимна:

— Казахте, че сте в Холивуд от три години.

— Да.

— Изброихте общо пет случая, когато сте имали платена работа. Нещо друго?

— Засега не.

Фоукс кимна отново.

— Радвам се, че не губите надежда. Много е трудно човек да пробие, нали?

— Да, много трудно, понякога просто отчайващо.

— Но в момента ви показват по телевизията, нали?

Анабел Кроу се поколеба. По лицето ѝ пролича, че е разбрала в какъв капан се намира.

— Вас също — каза тя.

Бош едва не се усмихна. Това бе най-добрият възможен отговор.

— Нека да поговорим за това... събитие, което уж се случило между вас и мистър Стори — каза Фоукс. — Всъщност вие сте го скърпили от вестникарски бележки и статии след ареста на Дейвид Стори, така ли е?

— Не, не е така. Той се опита да ме убие.

— Така казвате вие.

Лангуайзър стана, но преди тя да възрази, съдията нареди на Фоукс да запази излишните коментари за себе си. Адвокатът продължи.

— След така наречения опит на мистър Стори да ви души до безсъзнание, имахте ли синини по шията?

— Да, останаха цяла седмица. Наложих ми се да не излизам. Не можех да ходя нито на прослушвания, нито където и да било.

— И вие фотографирахте синините, за да документирате тяхното съществуване, прав ли съм?

— Не, не ги фотографирах.

— Но поне показвахте синините на приятелки, на театралния си агент, нали?

— Не.

— И защо?

— Защото не вярвах, че някога ще се наложи да доказвам какво ми е сторил. Просто исках всичко да свърши, без да се разчува.

— Значи за синините можем да разчитаме само на вашите думи, прав ли съм?

— Да.

— Както и за целия предполагаем инцидент, така ли?

— Той се опита да ме убие.

— Казахте, че когато през онази вечер сте се прибрали, Дейвид Стори телефонираше, за да остави известие на телефонния ви секретар, прав ли съм?

— Абсолютно.

— И вие му отговорихте — отговорихте на човека, за когото твърдите, че се опитал да ви убие. Правилно ли съм ви разбрал?

Фоукс направи жест, сякаш грабва телефонна слушалка: Задържа ръката си вдигната, докато свидетелката отговори.

— Да.

— И после запазихте записа от това съобщение, за да документирате думите на мистър Стори и цялата случка, нали така?

— Не, записах отгоре друго съобщение. Без да искам.

— Без да искате. Значи просто оставихте касетата в телефонния секретар и следващото съобщение изтри неговото обаждане?

— Да. Не исках, но забравих и така стана.

— Значи забравихте, че някой се е опитал да ви убие и изтрихте неговото съобщение?

— Не, не съм забравила, че се опита да ме убие. Никога няма да го забравя.

— И тъй, що се отнася до записа, можем да разчитаме единствено на вашата дума, прав ли съм?

— Да.

В гласа ѝ звучеше предизвикателство. Но у Бош то предизвика само съжаление. Все едно да крещиш „майната ти“ срещу ревящ реактивен двигател. Той усещаше, че перките на двигателя са готови да я разкъсат всеки момент.

— Казахте, че се издържате отчасти с помощи от родителите си, отчасти чрез работа като актриса. Има ли и друг източник на доходи, за който не сте ни споменавали?

— Ами... в общи линии не. Баба също ми праща пари. Но рядко.

— Нещо друго?

— Не се сещам.

— Взимате ли понякога пари от мъже, мис Кроу?

Лангуайзър възрази и съдията повика двете страни при себе си. През цялото време, докато юристите си шушукаха, Бош гледаше Анабел Кроу. По лицето ѝ все още имаше следи от предизвикателност, но към нея постепенно се примесваше страх. Тя усещаше, че се задава нещо лошо. Очевидно Фоукс разполагаше с някакво скрито оръжие — някакъв факт, който можеше да я нарани, а следователно да нарани и обвинението.

Когато краткото съвещание свърши, Крецлър и Лангуайзър се върнаха на местата си. Крецлър се приведе към Бош.

— Спукана ни е работата — прошепна той. — Фоукс разполага с четирима мъже, готови да потвърдят, че са й плащали за сексуални услуги. Защо не знаехме?

Бош не отговори. Преди време му бяха поверили подготовката на Анабел Кроу. Той дълго я разпитва за личния ѝ живот и провери дали няма полицейско досие. Отговорите ѝ бяха задоволителни, компютърната проверка не показва нищо нередно. Не беше арестувана за проституция, твърдеше, че не е вършила незаконна дейност. Какво друго можеше да се направи?

Фоукс се върна на катедрата и зададе въпроса по нов начин.

— Мис Кроу, получавали ли сте някога пари от мъже в замяна на секс?

— Категорично не. Това е лъжа.

— Познавате ли мъж на име Андре Сноу?

— Да, познавам го.

— Ще бъде ли лъжа, ако той заяви под клетва, че ви е плащал за сексуални отношения?

— Да, ще бъде.

Фоукс изброи още трима мъже и накара Кроу на три пъти да признае, че ги познава, но не им е продавала сексуални услуги.

— В такъв случай взимали ли сте пари от тези мъже за нещо друго, освен секс? — попита Фоукс с умело разиграна досада.

— Да, понякога. Но това няма нищо общо със секса.

— А с какво има общо?

— С това, че искаха да ми помогнат. Смятах ги за свои приятели.

— Имаште ли с тях сексуални отношения?

Анабел Кроу сведе поглед и поклати глава.

— Отричате ли, мис Кроу?

— Казвам, че не съм правила секс с тях всеки път, когато ми даваха пари. Не са ми давали пари всеки път, когато правехме секс. Едното нямаше нищо общо с другото. Вие се мъчите да изопачите всичко.

— Просто задавам въпроси, мис Кроу. Това ми е работата. А вашата работа е да казвате истината пред съдебните заседатели.

След дълго мълчание Фоукс заяви, че няма повече въпроси.

Бош осъзна, че е стиснал до болка подлакътниците на стола си. Кокалчетата на пръстите му бяха изтръпнали и побелели. Той разтърка

ръце и опита да се отпусне, но не успя. Знаеше, че Фоукс е майстор на ударите в гръб. Беше кратък, точен и убийствен като кинжал. Бош разбираше, че се тревожи не само заради Анабел Кроу, изложена безпомощно на публично унижение. Тревожеше се заради самия себе си. Знаеше, че скоро кинжалът ще се насочи срещу него.

---

[1] Маргарита — коктейл от текила, лимонов сок и ликьор „Коантро“. — Б. пр. ↑

Настаниха се в едно сепаре на „Нат“, след като получиха по бира от барманката с татуираното сърце. Докато вадеше бутилките от хладилника и ги отваряше, жената не спомена нито дума за последното посещение на Маккейлъб. Не прояви и учудване, че идва с човека, за когото бе разпитвал. Беше рано и заведението пустееше, само неколцина заклетни пиячи киснеха на бара и в последното сепаре. От автоматичния грамофон Брус Спрингстийн пееше „В покрайнините на града се спуска мрак“.

Маккейлъб огледа Бош. Стори му се разтревожен от нещо, може би от хода на делото. Последната свидетелка беше пълна мизерия. Добри показания, жалък провал на кръстосания разпит. Такива свидетели е по-добре да се избягват... стига да имаш избор.

— Май здравата ви натриха носовете.

Бош кимна.

— Аз съм виновен. Трябваше да го предвидя. Но като я гледах колко е хубава, мислех си, че просто не може... С две думи — повярвах ѝ.

— Разбирам те.

— Вече никога няма да се доверя на лице.

— Все пак изглеждате в много добра позиция. Какво друго сте подготвили?

Бош се усмихна мрачно.

— Там е цялата работа. Смятаха да приключат днес, но решиха да изчакат до утре, та Фоукс да се яви неподготвен. Изгърмахме всички патрони. От утре ще видим какво има насреща.

Бош отпи почти половината бира на една глътка. Маккейлъб реши да започне със съществените въпроси, преди да му се размъти главата.

— Разкажи ми за Руди Таферо.

Бош неопределено сви рамене.

— Какво по-точно?

— Не знам. Добре ли го познаваш? Познаваш ли го изобщо?

— Е, познавах го, когато беше на наша страна. Около пет години работихме заедно в холивудския участък. После той направи двайсет години, взе си пенсията и мина отсреща. Почна да измъква онези, които ние прибирахме.

— Бяхте ли близки, докато работехте в един екип?

— Не знам какво точно имаш предвид. Не бяхме приятели, не пиехме заедно, той гонеше обирджиите, а аз убийците. Защо разпитваш толкова? Какво общо има той с...

Бош млькна и се вторачи в Маккейлъб. Род Стюарт вече пееше „Туист по цяла ноц“.

— Това да не е някакъв шибан майтап? — попита най — сетне Бош. — Искаш да кажеш...

— Остави ме да задавам въпросите — прекъсна го Маккейлъб. — После ще ти дам думата.

Бош допи бирата и размаха шишето към барманката.

— На самообслужване сме, момчета — подвикна тя. — Съжалявам.

— Мамка му — изруга Бош.

Той се измъкна от сепарето и отиде до бара. Върна с още четири бири, макар че Маккейлъб едва бе наченал първата.

— Питай — каза Бош.

— Защо не бяхте близки?

Бош подпря лакти на масата и хвана новата, бира с две ръце. Надникна към салона, после пак погледна Маккейлъб.

— Преди десетина години в Бюрото имаше две групировки. До голяма степен така беше и в полицията. Две рязко разделени групи — като светци и грешници.

— Преродените и изродените?

— Нещо такова.

Маккейлъб кимна. Преди десетина години беше публична тайна, че в полицията на Лос Анджелис съществува групировка, наречена „преродените“. Нейни членове заемаха ключови позиции и имаха решаваща дума при повишенията и другите кадрови въпроси. Участниците в групата — неколкостотин полицейски служители от всички нива — посещаваха една църква в долината Сан Фернандо, където водачът им заемаше поста на доброволен проповедник.

Амбициозни полицаи прииждаха в църквата на тълпи с надеждата да впечатлят началството и да улеснят кариерата си. Можеше да се спори по въпроса за тяхната набожност. Но когато големият шеф започваше своята проповед всяка събота в единайсет часа, църквата гъмжеше от полицаи в цивилни дрехи, вперили погледи към амвона, Разправяха, че веднъж по време на проповед откъм паркинга долетял вой на автомобилна аларма. След броени секунди клетият наркоман, който тършувал из жабката, внезапно се озовал под прицела на стотина пистолета.

— Предполагам, че ти си бил между грешниците, Хари.

Бош се усмихна и кимна.

— Естествено.

— А Таферо между светците.

— Да. Както и тогавашният ни лейтенант. Книжен плъх на име Харви Паундс. Двамата с Таферо бяха като дупе и гащи, нали си ходеха под ръка на църква. Едва ли бих се сближил с което и да било приятелче на Паундс, независимо дали от църквата или по друга линия, нали ме разбираш? А и те нямаха намерение да се сближават с мен.

Маккейлъб кимна. Всичко това му беше известно.

— Паундс е онзи, който провалил случая Гън — каза той. — Същият, когото си изхвърлил през прозореца.

Бош сведе поглед и с досада поклати глава.

— Точно така.

— А Таферо присъстваше ли?

— Таферо? Не знам. Сигурно е присъствал.

— Нямах ли разследване на вътрешния отдел с призоваване на свидетели?

— Имаше, но изобщо не съм го погледнал. Така де, изхвърлих човека през прозореца пред цял куп свидетели. Нямах намерение да отричам.

— А по-късно... след около месец, така ли беше?... намерили Паундс мъртъв в един тунел горе из хълмовете.

— Да, в тунела под Грифит Парк.

— И случаят все още стои открит...

Бош кимна.

— Да, формално погледнато.

— Казваш го за втори път. Какво означава?

— Означава, че случаят стои открит, но никой не работи по него. В централното управление имат специален термин за подобни случаи, които не желаят да придвижат. Казват: „приключен поради извънредни обстоятелства“.

— И ти знаеш какви са обстоятелствата?

Бош допи втората бира, бутна бутилката настрани и придърпа трета.

— Не пиеш — каза той.

— Ти се справяш за двама. Знаеш ли какви са обстоятелствата?

Бош се приведе напред.

— Слушай, ще ти кажа нещо, за което знаят много малко хора, разбра ли?

Маккейлъб кимна. Знаеше, че сега не бива да пита. Бош сам щеше да му разкаже.

— Заради онзи прозорец ме отстраниха от длъжност. Когато ми писна да обикалям из къщи и да зяпам стените, взех да разследвам един стар случай. Отдавна изстинал. Убийство. Тръгнах самостоятелно по дирята и накрая почнах да приближавам някои много влиятелни хора. Но по онова време нямах значка, бях пълна нула. Затова при някои телефонни разговори използвах името на Паундс. Нали разбираш, мъчех се да прикрия какво правя.

— Ако от вътрешния отдел бяха открили, че работиш, докато си отстранен, нямаше да те погалят по главата.

— Точно така. Използвах неговото име при няколко разговора по съвсем дребни, незначителни теми — поне така ми се струваше. Но една нощ някой се обади на Паундс и казал, че има за него много важни сведения. Той отишъл на срещата. По-късно го откриха в онзи тунел. Премазан от бой. Изглежда, че са го изтезавали. Само че той не е могъл да отговори на въпросите, защото нямаше нищо общо. Аз бях използвал името му. Мен са търсили.

Бош отпусна глава и дълго мълча.

— Заради мен го убиха — каза той, без да поглежда Маккейлъб. — Беше си дръвник и половина, но аз му докарах смъртта.

Изведнъж Бош вдигна глава и отпи от шишето. Маккейлъб видя, че очите му са черни и лъскави. Изглеждаха уморени.

— Това ли искаше да знаеш, Тери? Помогнах ли ти?

Маккейлъб кимна.

— Таферо знаеше ли тази история?

— Не.

— Може ли да е предположил, че ти си повикал Паундс през онази нощ?

— Може би. По онова време някои хора мислеха точно така, сигурно си го мислят и до днес. Но какво означава това? Какво общо има с Гън?

Маккейлъб за пръв път отпи по-солидна глътка. Бирата беше студена и той усети прохладата ѝ в гърдите си. Остави бутилката и реши, че е време да каже нещо на Бош.

— Разпитвах те за Таферо, защото трябва да знам причината, мотива. Нямам никакво доказателство — засега да смятам, че Таферо е убил Гън. По поръчка на Стори. Той те е натопил.

— Господи...

— Идеално накисване. Сцената на престъплението е свързана с художника Йеронимус Бош, художникът е свързан с теб чрез името, а ти си свързан с Гън. И знаеш ли кога трябва да се е сетил Стори?

Бош поклати глава. Сякаш бе загубил дар слово.

— В деня, когато си се опитал да го разпиташ в кабинета му. Миналата седмица пуснахте записа пред съда. Ти се представяш с пълното си име.

— Винаги го правя. Аз...

— Тогава той се свързва с Таферо, а Таферо знае идеалната жертва. Гън — човекът, който преди шест години ти се е изплъзнал от ръцете.

Бош вдигна шишето и удари по масата.

— Мисля, че планът е бил в два варианта — продължи Маккейлъб. — Ако имат късмет, връзката скоро излиза наяве и ти попадаш под удар още преди да започне процесът на Стори. В противен случай преминават към план Б. И той им стига, за да те смажат по време на делото. Унищожат ли теб, унищожават и обвинението. Фоукс вече размаза днешната свидетелка и разклати още неколцина. На какво се крепи обвинението? На теб, Хари. Знаели са, че всичко опира до теб.

Бош леко завъртя глава и очите му сякаш изгаснаха, докато се взираше в изподрасканата маса и обмисляше думите на Маккейлъб.

— Трябваше да знам какво общо си имал с Таферо. Защото въпросът е там: защо точно той го е направил? Да, сигурно ще получи добри пари, ще има и власт над Стори, ако го отърве. Но трябваше да има и още нещо. Мисля, че ти току-що ми го каза. Навярно те мрази отдавна.

Бош надигна глава и погледна Маккейлъб право в очите.

— Разплата.

Маккейлъб кимна.

— Заради Паундс. И ако не открием доказателства, планът може да мине.

Бош мълчеше. Взираше се в масата. Изглеждаше уморен и посьрнал.

— Още ли искаш да му стиснеш ръката? — попита Маккейлъб.

Бош вдигна очи към него.

— Извинявай, Хари. Евтин сарказъм.

Бош сви рамене и поклати глава.

— Заслужавам си го. Добре де, кажи с какво разполагаш.

— Не е много. Но ти беше прав. Пропуснал съм нещо. На Нова година Таферо е измъкнал Гън под гаранция. Вероятно са планирали да го убият същата вечер, да нагласят сцената и да изчакат развоя. Връзката с Йеронимус Бош излиза найяве — или чрез Джей Уинстън, или при разследване на вътрешния отдел — и ти се превръщаш в мишена. Но точно тогава Гън идва тук и се напива. Той посочи с шишето към бара. — После го спипват, докато се прибира пиян с колата. За да продължат плана, Таферо трябва да го измъкне. Иначе няма как да го убие. Гаранцията е единствената ни пряка улика.

Бош кимна. Вече виждаше цялата схема.

— Пуснали са мухата на онзи репортер — каза Бош. — Щом веднъж изскочи в пресата, могат да грабнат историята и да се преструват, че я чуват за пръв път. Че невинно са чакали зад завоя, докато всъщност през цялото време са усуквали същия този завой.

Маккейлъб неуверено кимна. Не му се искаше да споменава за признанието на Бъди Локридж, защото то нарушаваше стройния ритъм на теорията.

— Какво? — попита Бош.

— Нищо. Просто си мислех.

— Значи нямаш нищо друго, освен че Таферо е внесъл гаранцията?

— И една глоба за неправилно паркиране. Засега това е всичко.

Маккейлъб разказа подробно за сутрешното си посещение в „Гаранции Валентино“, за пощенския клон и липсващите 48 минути, които биха могли да спасят Бош и да уличат Таферо.

Бош болезнено примижа и вдигна шишето, но го остави без да отпие.

— Глобата доказва, че е бил в пощата — подхвърли Маккейлъб.

— Нищо не доказва. Кантората му е на пет пресечки оттам. Може да заяви, че не е имало друго място за паркиране. Или че е услужил с колата на някого. Нищо и половина.

Маккейлъб не искаше да мисли за празните брънки във веригата. Искаше да ги запълни.

— Слушай, сержантът от нощната смяна ни каза, че си имал постоянна молба да те уведомяват, когато бъде задържан Гън. Дали Таферо е могъл да научи за това? От предишната работа или по-късно.

— Може и да е научил. Не беше тайна. Аз обработвах Гън. Рано или късно щеше да се пречупи.

— Между другото как изглеждаше Паундс?

Бош го погледна с недоумение.

— Нисък, дебел и плешив, с мустаци?

Бош кимна и понечи да зададе въпрос, но Маккейлъб го изпревари.

— Неговата снимка виси на стената в кантората на Таферо. Връчва му почетен знак за детектив на месеца. Бас държа, че никога не си получавал такова нещо, Хари.

— Нямаше как. Нали Паундс правеше избора.

Маккейлъб се озърна и видя Джей Уинстън да влиза в бара. Носеше куфарче. Той й кимна и тя тръгна към сепарето с предпазливи стъпки, сякаш, крачеше по свлачище.

Маккейлъб се дръпна навътре и Уинстън седна до него.

— Хубаво местенце.

— Хари — каза Маккейлъб, — мисля, че познаваш Джей Уинстън.

Бош и Уинстън се спогледаха.

— Най-напред искам да се извиня за онази история с Киз — каза Уинстън. — Дано...

— Всички вършим каквото трябва — прекъсна я Бош. — Искаш ли нещо за пиене? Тук е на самообслужване.

— Много щях да се изненадам, ако беше другояче. „Мейкърс Марк“ с лед, ако имат.

— Тери, ти пас ли си?

— Пасувам.

Бош се измъкна и отиде за питието. Уинстън погледна Маккейлъб.

— Как върви?

— По някоя дреболия отгук-оттам.

— Сравнително добре за човек с единия крак в затвора. А ти докъде стигна?

Тя се усмихна загадъчно и Бош усети, че е налучкала нещо.

— Нося ти една снимка и още няколко... интересни дреболии.

Бош остави питието пред Уинстън и се вмъкна в сепарето.

— Много ми се смяха, като попитах имат ли „Мейкърс Марк“ — каза той. — Тук това е дежурното питие.

— Чудесно. Благодаря.

Уинстън бутна чашата настрана и сложи куфарчето на масата. Отвори го, извади папка, после го затвори и пак го остави на пода до сепарето. Маккейлъб гледеше как я наблюдава Бош. По лицето му бе застинало напрегнато очакване.

Уинстън разгърна папката и бутна пред Маккейлъб увеличена снимка на Руди Таферо.

— От разрешителното за кантората. Правена е преди единайсет месеца.

После тя извади лист, изписан на машина.

— Отидох в областния арест и събрах всичко за Стори. Бил е там докато го прехвърлили в затвора на Ван Нюис за процеса. По време на престоя имал деветнайсет свиждания с Таферо. Дванайсет от тях се падат на първите три седмици. През същия период Фоукс го е посетил само четири пъти, Още четири пъти е идвал един сътрудник на Фоукс. Асистентката на Стори, някоя си Бетилда Локет, го е посещавала шест пъти. Това е. Срещал се е с частния детектив по-често, отколкото с адвокатите.

— Тогава са го планирали — каза Маккейлъб.

Уинстън кимна, после пак се усмихна загадъчно.

— Какво? — попита Маккейлъб.

— Пазя го за десерт.

Тя отново вдигна куфарчето и го отвори.

— Управата на затвора води списък за всички вещи на задържаните — пристигнали заедно с тях или донесени от посетители и одобрени от охраната. В данните за Стори е отбелязано, че при второто от шестте си посещения неговата асистентка Бетилда Локет получила разрешение да му предаде книга. Според списъка книгата се нарича „Изкуството на мрака“. Отидох в градската библиотека и намерих това издание.

Тя извади от куфарчето тежък том със синя платнена подвързия. Започна да го разгръща върху масата. Едно място беше отбелязано с жълто листче.

— В увода пише, че книгата е посветена на художниците, използващи мрака като съществена част от своите изобразителни средства. — Тя се усмихна, стигайки до отбелязаното място. — Има доста дълга глава за Йеронимус Бош. С много илюстрации.

Маккейлъб вдигна празната бирена бутилка и се чукна с нейната недокосната чаша. После едновременно с Бош наведе глава да разгледа страниците.

— Великолепно — каза той.

Уинстън продължи да прелиства. Като илюстрации бяха приложени всички творби на Бош, свързани със сцената на убийството: „Операция на глупостта“, „Седемте смъртни гряха“ с Божието око, „Страшният съд“ и „Градината на земните наслаждения“.

— Планирал е всичко от килията — възкликна смаяно Маккейлъб.

— Така изглежда — каза Уинстън.

Двамата погледнаха Бош, който кимна едва забележимо.

— Сега е твой ред, Хари — каза Маккейлъб.

— За какво? — изненада се Бош.

— Да извадиш късмет.

Маккейлъб плъзна през масата снимката на Таферо и кимна към барманката. Бош се измъкна от сепарето и тръгна към бара.

— Все още танцуваме по ръба — каза Уинстън, докато наблюдаваха как Бош разговаря с барманката за снимката. — Разполагаме с дреболии, това е.

— Знам — каза Маккейлъб. Напрягаше слух, но не чуваше за какво разговарят. Музиката беше прекалено силна. Ван Морисън пееше „Задава се дива нощ“.

Бош кимна на барманката и се върна в сепарето.

— Разпозна го... пиел ликьор от кафе със сметана, представете си. Но не помни дали се е срещал с Гън.

Маккейлъб примирено сви рамене. — Струваше си да опитаме.

— Знаете накъде е тръгнало, нали? — попита Бош, прехвърляйки поглед от Маккейлъб към Уинстън и обратно. — Ще трябва да разиграете постановка. Няма друг начин. И постановката трябва да е адски добра, защото залагате главата ми на карта.

Маккейлъб кимна.

— Знаем.

— Кога? Времето ми изтича.

Маккейлъб погледна Уинстън. Тя командваше.

— Скоро — каза Уинстън. — Може би утре. Още не съм казала нищо в службата. Първо ще трябва да правя чупки в кръста пред капитана, защото засега той знае, че на Тери сме му били дузпата, а аз те разследвам заедно с момчетата от Бюрото. Трябва да включа и областния прокурор, защото започнем ли, трябва да действаме бързо. Ако всичко върви както трябва, утре вечер ще викнем Таферо да му разиграем пиесата.

Бош наведе глава с печална усмивка. Прехвърляше празна бутилка от ръка в ръка.

— Днес срещнах онези типове. Агентите.

— Чух. Май не са те харесали. Върнаха се изчервени и много ядосани.

Бош вдигна глава.

— Какво се иска от мен?

— Искане да кротуваш — каза Уинстън. — Ще те уведоим за утре вечер.

Бош кимна.

— Още нещо — каза Маккейлъб. — Имаш ли достъп до веществените доказателства на процеса?

— Да, по време на заседанията. Иначе се пазят при секретарката. Защо?

— Защото Стори очевидно е познавал добре картините на Йеронимус Бош. Разпознал е името ти при опита за разпит и веднага е разбрал какво може да се направи. Затова мисля, че онази книга в затвора трябва да е негова. Той е заръчал на асистентката да я донесе.

Бош кимна.

— Снимките на библиотеката.

Маккейлъб кимна.

— Позна.

— Ще ти се обадя. — Бош огледа бара. — Свършихме ли засега?

— Свършихме — каза Уинстън. — Ще поддържаме връзка.

Тя се измъкна от сепарето, следвана от Бош и Маккейлъб. Оставиха на масата две недокоснати бири и уиски с лед. На излизане Маккейлъб се озърна и видя как двама пияници атакуват съкровището. От грамофона Джон Фогърти пееше „Лоша луна се надига“.

Влажният студ пронизваше Маккейлъб до кости. Той пъхна ръце в джобовите си, сви шия и предпазливо слезе надолу към пристанището за яхти.

Макар че вървеше с наведена глава, очите му шареха наоколо за подозрителни движения. Не забеляза нищо особено. На минаване се огледа към платноходката на Бъди Локридж. Въпреки всички боклуци, натрупани по палубата — сърфове, велосипеди, газова скара, каяк и прочие вехтории — той зърна, че вътре свети. Продължи с тихи крачки по дървения кей. Дори ако Бъди не спеше, вече бе твърде късно, а и се чувстваше прекалено уморен и измръзнал за разговори с бившия си партньор. И все пак, докато приближаваше „Попътно вълнение“, той не можеше да прогони мислите за досадната аномалия в работната хипотеза по случая. В бара Бош с право бе подхвърлил предположението, че някой от лагера на Стори трябва да е уведомил „Ню Таймс“ за разследването по случая Гън. Маккейлъб знаеше, че хипотезата остава в сила само ако Таферо, Фоукс или дори лично Стори от затвора е информирал Джек Макавой. За беда Бъди Локридж недвусмислено бе признал, че е пропял пред жълтото вестниче.

Според Маккейлъб имаше само един начин да съгласува теорията — Бъди и някой от екипа на защитата едновременно да са снабдили с еднаква информация едно и също издание, А дори и най-големият оптимист трудно би приел подобно съвпадение.

Маккейлъб се помъчи да прогони съмненията. Качи се на яхтата, огледа палубата, после отключи плъзгащата се врата, влезе и щракна лампите. Реши утре сутрин да разпита подробно Бъди какво точно е сторил и с кого с разговарял.

Той заключи вратата и остави на масичката ключовете и видеокасетата, която носеше. После мина в камбуза и си наля голяма чаша портокалов сок. Изключи светлините в каюткомпанията, слезе в сервизната каюта и започна вечерния ритуал с хапчетата. Докато ги пиеше със сока, той погледна отражението си в малкото огледало над

мивката. Спомни си как изглеждаше Бош. В очите му личеше дълбока умора. Запита се дали и той ще изглежда така след още няколко години, след още няколко случая.

Когато свърши с лекарствата, той смъкна дрехите и набързо мина под душа. Водата му се стори ледена, защото нагревателят не беше включван от вчерашното му плаване през пролива.

Треперейки, той мина в предната каюта и се облече с боксерки и тениска. Беше уморен до смърт, но щом си легна, реши да запише някои идеи за утрешното представление с Тафери. Посегна към чекмеджето на нощното шкафче, където държеше бележници и химикалки. Когато го отвори, откри вътре сгънат вестник. Извади го и разбра, че е „Ню Таймс“ от миналата седмица. Страниците бяха сгънати така, че да се вижда рекламният раздел. Върху страницата гъмжеше от миниатюрни обяви под общо заглавие: МАСАЖИ ПО ДОМОВЕТЕ.

Изведнъж Маккейлъб осъзна нещо. Той бързо стана и отиде до якето си, което бе метнал на стола. Извади телефона и пак си легна. Макар че напоследък го носеше със себе си, обикновено телефонът стоеше в зареждащото устройство на яхтата. Сметките му се плащаха от печалбата под графата „делови разноски“. Понякога клиентите го използваша, а Бъди Локридж уговаряше с него резервациите и проверяваше кредитни карти.

Телефонът имаше дигитално екранче с множество програми, Маккейлъб включи една от тях и започна да проверява последните сто номера, с които бяха водени разговори. Повечето му бяха познати и отпаднаха бързо. Но при всеки непознат номер той започваше да сравнява с обявите за масажи. От четвъртия опит улучи. Номерът беше на някоя си Лейлани, представена като „екзотична японско-хавайска красавица“. В рекламата се твърдеше, че била специалистка по „цялостно освобождаване от напрежението“ и нямала никаква връзка със салоните за масажи.

Маккейлъб изключи телефона и пак стана от койката. Откри долнище от анцуг и докато го обуваше, се помъчи да си припомни как точно бе обвинил Бъди Локридж за изтеклата информация.

Още преди да се облече, той разбра, че изобщо не е обвинявал партньора си за връзки с вестника. Още при споменаването на „Ню Таймс“ Бъди бе почнал да се извинява. Сега Маккейлъб разбираше, че

притеснението и извиненията на Бъди могат да имат съвсем друга причина вероятно миналата седмица бе използвал „Попътно вълнение“ за среща с екзотичната масажистка. Това обясняваше и въпроса му дали Маккейлъб ще каже на Грасиела какво е станало.

Маккейлъб погледна часовника си. Беше единайсет и десет. Той грабна вестника и се качи горе. Не искаше да чака до сутринта. Предполагаше, че Бъди е използвал за срещата „Попътно вълнение“, защото собствената му платноходка беше малка, мърлява и приличаше на плаващ капан за мишки. Нямаше каюткомпания — само една малка каюта, задръстена с вехтории. Естествено, че би предпочел „Попътно вълнение“.

Маккейлъб не си направи труда да включва лампите в каюткомпанията. Приведе се над дивана и погледна наляво. От платноходката на Бъди го делиха други три яхти, но все пак видя, че там още свети. Бъди трябваше да е буден, ако не беше заспал, без да изгаси.

Маккейлъб пристъпи до плъзгащата се врата и я отключи. Едва бе прекрачил навън, когато внезапно някой го сграбчи изотзад. Преди да разбере какво става, една ръка се преметна над дясното му рамо. След миг тя се сгъна в лакътя и шията му попадна в оформения триъгълник. Жесток натиск от двете страни притисна сънните артерии, които пренасяха кислород към мозъка. Маккейлъб сякаш видя като на анатомичен чертеж какво точно става. Той започна да се мята. Вдигна ръце и се опита да провери пръсти между чуждия лакът и шията си. Напразно. Вече губеше сили.

Врагът го дръпна заднешком в мрачната каюткомпания. Маккейлъб посегна назад, към мястото, където противникът стискаше китката си с другата ръка — там беше слабото звено. Но нямаше опора, а силите му бързо изтичаха. Опита се да изкреци. Може би Бъди щеше да чуе. Ала от гърлото му не излезе нито звук.

Спомни си друг отбранителен ход. Вдигна високо крак и със сетни сили го тласна надолу, към ходилото на нападателя. Но не улучи. Петата му се блъсна в пода и врагът рязко отстъпи назад, лишавайки Маккейлъб от равновесие и от възможността да повтори удара.

Маккейлъб бързо губеше съзнание. Пред светлините на пристанището се спускаше мрак с червеникав оттенък. Последната му мисъл бе, че е попаднал в класическа хватка на удушвач — точно

каквато преподаваха някога в полицейските училища, преди да я изхвърлят от програмите, тъй като нейната употреба твърде често причиняваше смърт.

Скоро дори тази мисъл изчезна заедно със светлините. Мракът се хвърли напред и го погълна.

Маккейлъб се свести от страхотна мускулна болка в раменете и бедрата. Когато отвори очи, осъзна, че лежи по корем на койката в предната каюта. Гледаше външната стена и лявата му буза се притискаше към матрака. Трябваша му няколко секунди, за да си спомни, че беше тръгнал да посети Локридж, когато някой го нападна изотзад.

Съзнанието му се завърна напълно и той опита да отпусне напрегнатите си мускули, но осъзна, че не може да помръдне. Китките му бяха вързани зад гърба, а краката извити назад в коленете и нечия ръка ги удържаше в това положение.

Надигна глава от матрака и се помъчи да я обърне. Не успя. Пак се отпусна и изви глава наляво. Опита още веднъж и този път видя Руди Таферо да стои до койката широко усмихнат. На ръцете си носеше ръкавици и с едната притискаше вързаните ходила на Маккейлъб към бедрата.

Изведнъж всичко се проясни. Маккейлъб осъзна, че е гол и завързан в същата поза като трупа на Едуард Гън. Извитата поза от картината на Йеронимус Бош. Студена вълна на ужас избухна в гърдите му. Той инстинктивно напрегна крака. Таферо очакваше това. Краката почти не помръднаха. Но Маккейлъб чу три тихи щраквания зад главата си и усети как около шията му се стяга примка.

— А сега кротко — каза Таферо. — Кротувай. Още не ти е дошло времето.

Маккейлъб спря да се движи. Таферо продължаваше да притиска глезените му към бедрата.

— Вече си виждал как става — обясни деловито Таферо. Само че този път е малко по-различно. Свързах няколко самохватки, каквито всяко тукашно ченге носи в багажника на колата си.

Маккейлъб разбра. Тънките назъбени ивички пластмаса пяха изобретени първоначално за стягане на снопчета кабели, но скоро се оказаха много полезни за полицейските сили, изправени пред

обществени безредици и необходимост да се проведат масови арести. Полицаят може да носи само един чифт белезници, но за самохватките няма ограничение. Стягаш пластмасовата ивица около китките и пъхваш назъбения край през процепа. Зъбчетата щракват и се затягат. Все по-плътно и по-плътно. Можеш да свалиш примката само като я срежеш. Маккейлъб вече знаеше, че щракането преди малко е било от самохватка, стегната около врата му.

— А сега внимавай каза Таферо. — Дръж много здраво.

Маккейлъб заби лице в дюшека. Умът му трескаво търсеше изход. Помисли си, че ако поведе разговор с Таферо, може да спечели време. Но какво от това?

— Как ме намери? — глухо попита той.

— Лесна работа. Брат ми те проследи от кантората и запомни номера на колата. Трябва по-често да се озърташ.

— Ще го запомня.

Маккейлъб разбираше плана. Щеше да изглежда, че Маккейлъб е узнал твърде много и убиецът на Гън го е премахнал. Той отново изви глава към Таферо.

— Номерът няма да мине, Таферо. Хората знаят. Няма да повярват, че е бил Бош.

Таферо се усмихна отвисоко.

— Джей Уинстън ли имаш предвид? Не й бери грижата. След като свърша с теб, ще отида да я посетя. Западен Холивуд, „Уилоубай“ № 8801, апартамент шест. И нея открих лесно. — Той вдигна свободната си ръка и размърда пръсти, сякаш свиреше на пиано или пишеше на машина. — Знаеш ли си работата, нямаш проблеми с избирателните списъци. Регистрирала се е като демократ, представяш ли си? Ченге от отдел „Убийства“ да гласува за демократите. Всякакви ги има на тоя свят.

— Има и други. ФБР е в течение. Ти...

— Те гонят Бош. Не мен. Днес ги видях в съда.

Таферо се пресегна и подръпна една от самохватките, изпънати между краката и врата на Маккейлъб.

— А това тук със сигурност ще ги отведе право при детектив Бош.

Той се усмихна на собствения си план. И Маккейлъб разбра, че всичко е вярно. Туили и Фридман щяха да се втурнат след Бош като

селски псета подир кола.

— А сега дръж здраво.

Таферо пусна краката му и изчезна настрани. Маккейлъб се напрегна, за да остане неподвижен. Почти веднага усети как мускулите на краката му пламват от усилието. Знаеше, че няма да издържи дълго.

— Моля те...

Таферо отново се появи. Държеше с две ръце пластмасови сова и се усмихваше доволно.

— Взех я от една яхта малко по-нагоре. Поизтъркана с, но ще свърши работа. После ще потърся една и за Уинстън.

Той огледа каютата, сякаш търсеше място за совата. Избра лавицата над вграденото писалище. Сложи совата там, озърна се към Маккейлъб и леко я измести така, че да гледа право към него.

— Идеално — каза той.

Маккейлъб затвори очи. Усещаше как мускулите му треперят от напрежение. Мислено видя дъщеря си. Тя лежеше в ръцете му, гледаше го над биберона и му казваше да не се бои. Видението го успокои. Той се съсредоточи върху бебешкото личице и имаше чувството, че дори долавя мириса на косата ѝ. Усети как по лицето му се стичат сълзи. Краката му вече не издържаха. Чу щракането на зъбчета и...

Таферо сграбчи краката му и ги притисна надолу.

— Не бързай.

Нещо твърдо удари главата на Маккейлъб и тупна на матрака до него. Той отвори очи и видя, че това е касетата, която беше взел назаем от пощенския охранител Лукас. Вгледа се в емблемата на пощите върху етикета — летящ орел с разперени криле.

— Дано да не възразяваш, но докато беше задрямал, аз се опитах да изгледам тая касета на твоето видео. Нищо не видях. Празна е. Защо?

Маккейлъб усети прилив на надежда. Осъзна, че все още е жив единствено заради тази касета. Таферо я бе открил и около нея имаше твърде много въпроси. Тя представляваше пробив в грижливо подготовения му план. Маккейлъб напрегна ум, за да измисли как да използва това предимство. Касетата беше празна. Така и трябваше да бъде. Смятаха да я използват като примамка, когато привикат Таферо, за да изкопчат от него самопризнание. Обикновен блъф. Щяха да размахат касетата и да кажат, че на нея е записано как той изпраща

парите. Но нямаше да я пуснат. Сега Маккейлъб смяташе, че може да я използва по същия начин — само че наопаки.

Таферо притисна глезените му толкова силно, че се опряха в бедрата. Маккейлъб изстена от болка. Таферо намали натиска.

— Зададох ти въпрос, скапаняко. Отговаряй.

— Нищо няма на нея. Празна е.

— Не ме баламосвай. На етикета пише: „Двайсет и втори декември“. Пише още „Пощенски клон Уилкокс, охрана“. Защо е празна?

Той отново притисна краката на Маккейлъб, но не толкова силно, колкото преди малко.

— Добре, ще ти кажа истината. Всичко ще кажа.

Маккейлъб дълбоко пое дъх и опита да се успокои. В мига, когато лежеше съвършено неподвижно и задържаше въздуха в дробовете си, изведнъж му се стори, че долавя някакво нарушение в плавното полюшване на яхтата. Някой бе стъпил на борда. Не му идваше наум друг посетител, освен Бъди Локридж. А ако беше той, значи вървеше право към смъртта си. Маккейлъб заговори високо и бързо с надеждата, че гласът му ще предупреди Локридж.

— Касетата е просто примамка, нищо повече. Искрахме да разиграем блъф, да ти кажем, че разполагаме със запис как пращаш парите за совата. Планът... планът беше да те накараме да издадеш Стори. Знаем, че той е измислил всичко в затвора. Ти само си изпълнявал заповеди. Началството не иска теб, иска Стори. Аз щях...

— Добре, млъквай.

Маккейлъб замълча. Питаше се дали Таферо не е усетил необичайното трепване на яхтата или нещо друго. Но после видя как ръката на Таферо вдига касетата от койката. Разбра, че го е накарал да се замисли. След дълго мълчание Таферо проговори отново.

— Мисля, че ме правиш на идиот, Маккейлъб. Мисля, че касетата е от онези мултиплексни охранителни системи и не може да се гледа на обикновено видео.

Маккейлъб би се усмихнал, ако мускулите му не изгаряха от болка. Държеше Таферо в ръцете си. Макар че лежеше безпомощно вързан върху койката, можеше да командва противника. Таферо играеше точно според плана му.

— Кой друг има копие? — попита Таферо.

Маккейлъб не отговори. Започваше да си мисли, че е сбъркал за разклащането на яхтата. Вече бе минало твърде много време. Нямахше друг човек.

Таферо удари Маккейлъб с касетата по тила.

— Попитах те кой още има копие.

В гласа му звучеше нова нотка. Част от неговата самоувереност бе изчезнала и на нейно място идваше страх, че в съвършения му план има грешка.

— Майната ти — каза Маккейлъб. — Прави с мен каквото искаш. Така или иначе, много скоро ще разбереш кой има копие.

Таферо натисна краката му и се приведе над него. Маккейлъб усети дъха му до ухото си.

— Чуй ме, скапан...

Неочаквано зад Маккейлъб се раздаде трясък.

— Не мърдай! — изрева нечий глас.

В същия миг Таферо се изправи и пусна краката на Маккейлъб. Внезапното изчезване на натиска и изненадата от шума накараха пленника неволно да напрегне мускули. Той чу как зъбчетата на самохватките изпрацяха като затворен цип. Примката около врата му се стегна и остана блокирана. Впиваше се дълбоко в плътта. Не му достигаше въздух. Той отвори уста, но не успя да издаде нито звук.

Хари Бош застана на прага и се прицели в Руди Таферо. Очите му се разшириха, когато видя какво става в каютата. Тери Маккейлъб лежеше гол на койката с извити зад гърба ръце и крака. Бош забеляза, че няколко самохватки стягат китките и глезените му, а отделна примка отива от глезените към шията. Не виждаше лицето на Маккейлъб, но видя, че пластмасовата лента се впива дълбоко в шията и кожата наоколо е тъмночервена. Човекът се задушаваше.

— Обърни се — изкрещя той на Таферо. — С лице към стената.

— Той се нуждае от помощ, Бош. Ти...

— Казах с лице към шибаната стена! Веднага!

За да подчертае нареждането, той насочи пистолета към гърдите на Таферо. Онзи вдигна ръце и започна да се обръща.

— Добре, добре, както кажеш.

Щом Таферо му обърна гръб, Бош бързо прекрачи в каютата и го изблъска до стената. Озърна се към Маккейлъб. Сега виждаше лицето му. То ставаше все по-червено. Очите бяха изхвъркнали от орбитите. Устата зееше в безплодна борба за въздух.

Бош притисна дулото в гърба на Таферо и го обискира със свободната ръка. Измъкна изпод колана му пистолет, после отстъпи назад. Пак погледна Маккейлъб и разбра, че няма време. Проблемът беше как да контролира Таферо и в същото време да иде до Маккейлъб, за да го освободи. Изведнъж разбра. Отдръпна се и събра ръце така, че пистолетите да са един до друг. Вдигна ги над главата си и с всичка сила стовари дръжките на оръжията върху тила на Таферо. Едрият мъж залитна напред, удари лице в дървената ламперия, свлече се на пода и остана неподвижен.

Бош се обърна, захвърли пистолетите на койката и трескаво измъкна ключовете си.

— Дръж се, дръж се, дръж се.

С треперещи пръсти отвори джобното ножче, закачено при ключовете. Посегна към примката около врата на Маккейлъб, но не

успя да провре пръсти отдолу. Блъсна Маккейлъб на една страна и бързо плъзна ръка напред, към гърлото. Пъхна острието отдолу и срязва найлона, като леко одраска кожата под него.

От гърлото на Маккейлъб излетя ужасяващ звук. Той гълташе въздух и същевременно се мъчеше да говори. Думите бяха неразбираеми, заглушени от инстинктивната борба за кислород.

— Млъкни и дишай! — изрева Бош. — Просто дишай!

При всяко вдишване от гърдите на Маккейлъб долиташе хриптене. Бош видя назъбена червена ивица около шията му. Лекичко докосна гърлото да провери за евентуални увреждания на трахеята, ларинкса или артериите. Маккейлъб рязко дръпна глава и опита да се отмести.

— Само... само ме развържи.

Думите го накараха да се разкашля жестоко и цялото му тяло заподскача.

Бош срязва с ножчето примките около ръцете и краката му. Отдолу останаха червени белези. Той смъкна самохватките и ги захвърли настрани. Озърна се и видя на пода горнище и долнище от анцуг. Вдигна дрехите и ги метна на койката. Маккейлъб бавно се извъръщаше към него. Лицето му все още беше тъмночервено.

— Ти... ти... ме спаси...

— Недей да говориш.

Откъм пода долетя стон и Бош видя, че Таферо се размърдва. Започваше да се свестява. Бош пристъпи напред и застана над него. Свали белезниците от колана си, наведе се и грубо дръпна ръцете му назад. Докато закопчаваше белезниците, той подхвърли на Маккейлъб:

— Хей, ако решиш да вържеш този тип за котвата и да го метнеш зад борда, не възразявам. И окото ми няма да мигне.

Маккейлъб не отговори. Мъчеше се да седне. След като закопча белезниците, Бош се изправи и погледна отвисоко Таферо, който бе отворил очи.

— Не мърдай, тъпако. И почвай да свикваш с тия белезници, Арестуван си за убийство, опит за убийство и съзаклятие, задник такъв. Мисля, че си знаеш правата, но бъди така добър да мълчиш, докато извадя картичката, за да ти ги прочета.

Едва изрекъл последната дума, Бош чу скърцане откъм коридора. В същата секунда разбра, че някой е използвал звука от гласа му като

прикритие, за да се промъкне до вратата.

Сетне всичко стана като в кристално ясен забавен кадър. Бош инстинктивно посегна с лява ръка към бедрото си, но осъзна, че пистолетът не е там. Беше го оставил на койката. Завъртя се назад и видя Маккейлъб, все още гол, да насочва единия пистолет към вратата.

Бош проследи с поглед прицела му. Един мъж бавно прилякаше в отвора, стиснал оръжието си с две ръце. Целеше се в Бош. Прогърмя изстрел и от рамката на вратата се разхвърчаха трески. Противникът неволно присви очи. Опомни се и пак надигна пистолета. Отекна нов изстрел, после още един и още един. Оглушителни трясъци изпълниха тясната каюта. Бош видя как единият куршум улучи стената, другите два се забиха в гърдите на врага и го отметнаха назад към коридора. Той се свлече на пода.

— Не! — изкрещя Таферо. — Джеси, недей!

Раненият все още се движеше, макар и с усилие. Тромаво вдигна пистолета с една ръка и направи безпомощен опит пак да се прицели в Бош.

Изтреця нов изстрел и Бош видя как от скулата на нападателя избухна кървав фонтан. Главата му се отметна назад и той остана да седи неподвижно.

— Не! — извика отново Таферо.

Настана тишина.

Бош погледна към койката. Маккейлъб все още стискаше пистолета. Из центъра на каютата се виеше синкав барутен дим. Миришеше на изгоряло.

Бош взе пистолета си от койката и излезе в коридора. Клекна до нападателя, но и без да го докосва, разбра, че е мъртъв. Преди малко му се бе сторило, че разпознава по-малкия брат на Таферо, който работеше в кантората. Сега почти цялото му лице беше изчезнало.

Бош стана, върна се в каютата и намери кърпичка. Хвана с нея пистолета на мъртвеца и го измъкна от застиналите пръсти. После отнесе оръжието на нощното шкафче. Пистолетът, който беше използвал Маккейлъб, лежеше на матрака. Маккейлъб стоеше от другата страна на койката. Беше обул долнището на анцуга и сега нахлузваше горнището. Когато подаде глава навън, той погледна Бош.

Бош кимна.

— Май сме квит.

Таферо се надигна и седна до стената. От ноздрите му се стичаха две струйки кръв. Приличаха на карикатурни китайски мустаци. Вероятно си бе счупил носа при удара в стената. Сега седеше прегърбен и гледаше с ужас трупа в коридора.

Бош използва същата кърпичка, за да вдигне пистолета от койката и да го сложи при другия. После извади клетъчен телефон и набра номер. Докато чакаше отговор, той погледна Таферо.

— Ти погуби братчето си, Таферо. Лоша работа.

Таферо наведе глава и се заплака.

След малко Бош се свърза с централното полицейско управление. Обясни, че е на пристанището за яхти и се нуждае от екип детективи, съдебен лекар и група криминалисти. Помоли дежурния да осъществява връзката само по телефона. Не искаше журналистите да узнаят преждевременно какво е станало — мнозина от тях подслушваха полицейските радиостанции.

След като свърши, той размаха телефона към Маккейлъб.

— Искаш ли линейка? Трябва да те прегледат.

— Добре съм.

— Шията ти изглежда...

— Добре съм, казах.

Бош кимна.

— Както речеш.

Той заобиколи койката и застана пред Таферо.

— Ще го отведе в колата.

Вдигна Таферо на крака и го изблъска към вратата. Докато минаваше край трупа на брат си, Таферо нададе зверски вой. Бош се изненада — не бе очаквал подобен звук от толкова едър мъж.

— Да, лоша работа — каза той без капка съчувствие. С теб го чакаше светло бъдеще. Щеше да убива хора и да вади престъпници от затвора.

После блъсна Таферо към стъпалата.

Докато се изкачваха по мостчето към паркинга, Бош забеляза, че някакъв човек го гледа от палубата на платноходка, отрупана с вехтории. Онзи се втренчи първо в Бош, после в Таферо и пак в Бош. Очите му се разшириха. Беше ги разпознал, сигурно гледаше процеса по телевизията.

— Хей, чух изстрели. Как е Тери?

— Ще се оправи.
— Може ли да го видя?
— Не е желателно. Ченгетата идват. Остави на тях.
— Хей, ти си Бош, нали? От процеса.
— Да, аз съм.
Човекът млъкна. Бош и Таферо продължиха напред.

Когато след няколко минути Бош се върна на яхтата, Маккейлъб пиеше портокалов сок в камбуза. През люка към стълбата зад него ясно се виждаха краката на убития.

— Един съсед питаше за теб.

Маккейлъб кимна.

— Бъди.

Не каза нищо повече.

Бош погледна навън към паркинга. Като че чуваше в далечината сирени, но може би само така му се струваше.

— Ще пристигнат всеки момент — каза той. — Как ти е гърлото? Дано да можеш да говориш, защото имаме страшно много за обясняване.

— Добре съм. Как попадна тук, Хари?

Бош остави ключовете си на масичката. Не отговори веднага.

— Просто ми хрумна, че може да си в беда, това е.

— Как така?

— Заради онова посещение при брат му в кантората. Предположих, че може да те е проследил и чрез номера на колата или по някакъв друг начин да стигне дотук.

Маккейлъб го изгледа втренчено.

— И какво? Мотаеше се из пристанището и забеляза Руди, но не видя брат му, така ли?

— Не. Просто пристигнах и обиколих с колата насам-натам. Зърнах на паркинга стария линкълн на Руди и разбрах, че става нещо. Не видях брат му. Сигурно се е спотайвал някъде.

— Мисля, че е обикалял яхтите да търси още една сова за Уинстън. Тази вечер им се налагаше, да импровизират.

Бош кимна.

— Така или иначе, хвърлих едно око и видях, че вратата на яхтата зее, затова реших да проверя. Нощта е студена, а ти си твърде

предпазлив, за да спиш с отворена врата.

Маккейлъб кимна.

Този път Бош ясно чу приближаващ вой на сирени. Надникна към паркинга до пристанището. Видя две патрулни коли да спират до неговата, където седеше заключен Таферо. Сирените млъкнаха, но сините лампи продължиха да мигат.

— Отивам да посрещна униформените момчета — каза той.

Почти цяла нощ ги разпитваха. Отново и отново. После полицаите си смениха местата и продължиха да задават все същите въпроси. Пет часа след престрелката на „Попътно вълнение“ вратите се отвориха и двамата излязоха в коридора.

Бош пристъпи към Маккейлъб.

— Добре ли си?

— Уморен съм.

— И аз.

Бош лапна цигара, но не я запали.

— Отивам в шерифското управление — каза той. — Искам да присъствам.

Маккейлъб кимна.

— Ще се видим там.

В тясната стаичка зад огледалното стъкло се бяха сместили трима заедно с оператора. Маккейлъб стоеше толкова близо до Бош, че усещаше дъха на ментови цигари и евтиния одеколон, който си бе сложил в колата по пътя насам. Видя в стъклото бледото му отражение. Бош гледате втренчено сцената в съседната стая.

От другата страна имаше кабинет с очукана маса, зад която седяха Таферо и служебен адвокат на име Арнолд Принс. Носът на Таферо беше покрит с лепенки, от ноздрите му стърчеше памук. Имаше и шест шева на тила, но буйната коса ги прикриваше. Санитарите се бяха погрижили за раните му още на пристанището.

Срещу Таферо седеше Джей Уинстън. Вдясно от нея беше Алис Шорт от областната прокуратура. От дясната страна — Доналд Туили от ФБР и Ървин Ървинг, заместник-началник на градското полицейско управление. През ранните утринни часове всички правозащитни служби, свързани поне малко с разследването, бяха водили ожесточена борба да се включат в случая, който несъмнено щеше да вдигне голям шум. Сега беше шест и половина. Време за разпит на задържания.

Бяха решили Уинстън да води разпита — случаят си беше неин от самото начало — а другите трима да наблюдават, готови да й дадат съвет. Тя започна с датата, часа и имената на присъстващите. След това прочете на Таферо конституционните му права и го накара да подпише потвърждение. Адвокатът заяви, че Таферо не желае да даде показания.

— Много добре — каза Уинстън, без да откъсва очи от Таферо. — Не желая да го слушам. Сега аз ще говоря. Искам да разбере какво го чака. А не после да се оплаква, че не бил разбрал и затова пропуснал възможността да окаже съдействие.

Тя погледна папката пред себе си и я разтвори. Маккейлъб видя официална бланка от прокуратурата.

— Мистър Таферо — започна Уинстън, — искам да знаете, че тази сутрин ви обвиняваме в предумишлено убийство на Едуард Гън на първи януари, опит за убийство на Теръл Маккейлъб преди няколко часа и убийство на Джеси Таферо по същото време. Знам, че познавате закона, но съм длъжна да обясня последното обвинение. Брат ви е убит при извършване на престъпление. Според калифорнийските закони подстрекателят е отговорен за неговата смърт.

Тя изчака малко, гледайки безжизнените очи на Таферо. След това пак се приведе над папката.

— Освен това трябва да знаете, че областната прокуратура даде съгласие убийството на Едуард Гън да се разглежда като особен случай. По-точно като наемно убийство. Наличието на особени обстоятелства дава основания за искане на смъртна присъда. Алис?

Алис Шорт се приведе напред. Тя беше привлекателна, нисичка жена на около четирийсет години с големи, красиви очи. Отговаряше за най-важните съдебни процеси. Твърде голяма власт за толкова дребно тяло — особено в сравнение с едрия мъж отсреща.

— Мистър Таферо, вие сте бил полицай в течение на двайсет години — каза тя. — Би трябвало по-добре от всекиго да осъзнавате тежестта на действията си. Не мога да си представя друг случай, който толкова да заслужава смъртна присъда. Ще я поискаме от съдебните заседатели. И несъмнено ще я получим.

Репетираната й роля в пиесата свърши. Шорт се облегна назад и преотстъпи думата на Уинстън. Настана дълго мълчание. Уинстън чакаше Таферо да я погледне. Най-сетне той вдигна очи към нея.

— Мистър Таферо, вие сте човек с опит. Неведнъж ви се е случвало да посещавате подобни кабинети, макар и в друга роля. Дори и цяла година да се подготвяме, едва ли бихме успели да ви излъжем. Затова няма да се опитваме. Просто предлагаме. Предложението е еднократно и отпада веднъж завинаги, щом излезем от тази стая. Чуйте го.

Таферо пак бе отпуснал глава. Уинстън се приведе напред и го погледна в очите.

— Искате ли да живеете, или ще си опитате късмета със съдебните заседатели? Това е въпросът. И преди да отговорите, обмислете няколко подробности. Първо, заседателите ще видят на снимки какво сте сторили с Едуард Гън. Второ, ще чуят разказа на Тери Маккейлъб какво е да лежиш безпомощен и да усещаш как животът ти се изцежда капка по капка. Знаете ли, не си падам по облозите, но този път се обзалагам, че ще вземат решение за по-малко от час. И че това ще е най-бързата смъртна присъда, издавана в Калифорния.

Уинстън се облегна назад и захлопна папката. Маккейлъб неволно кимна. Справяше се много добре.

— Искаме поръчителя — каза Уинстън. — Искаме реални доказателства, които го свързват с убийството на Гън. Имам чувството, че човек като вас би се застраховал, преди да приеме подобен план. Искаме онова, с което разполагате. Каквото и да е то.

Тя погледна Алис Шорт и прокурорката кимна одобрително.

Мина почти половин минута. Накрая Таферо се завъртя към адвоката и прошепна нещо. После пак се обърни към Уинстън.

— Мамка му, по-добре сам да питам. Нищо не признавам, но да речем, че особените обстоятелства отпаднат. Какво ме чака тогава?

Уинстън избухна в смях и поклати глава. Маккейлъб се усмихна.

— Ти шегуваш ли се? — попита Уинстън. — „Какво ме чака тогава?“ Човече, ще бъдеш погребан в бетон и стомана. Това те чака. Никога, никога няма да видиш бял свят. Сделка или не, това е твърдо и няма да се промени.

Адвокатът се изкашля.

— Мис Уинстън, това едва ли е професионален...

— Пет пари не давам! Този човек е убиец. Обикновен наемен убиец... не, нещо по-лошо. Носил е значка и това го прави още по-

отвратителен. Тъй че ето какво предлагаме на клиента ви, мистър Принс. Ще приемем самопризнания за убийството на Едуард Гън и опита за убийство на Тери Маккейлъб. И за двете се полага доживотна присъда. Никакви пазарлъци. Обвинението за брат му отпада. Може би така ще му е по-леко да живее. Всъщност не ме интересува. Интересува ме едно: да разбере, че досегашният му живот свърши. Край. Може да избира между смъртното отделение и строг тъмничен затвор, но и в двата случая повече няма да излезе навън. — Тя погледна часовника си. — Имате пет минути, след това си отиваме. Ако не искате сделка, чудесно — изправяме и двамата пред съда. Със Стори ще ни е трудничко, но за мистър Таферо няма спор. Обвинителите ще отрупват Алис с букети и шоколадови бонбони. Всеки ден ще е като свети Валентин... или май би било по-точно да кажа свети Валентино. Като нищо може да я изберат за прокурор на годината.

Принс вдигна на масата тънко куфарче и прибра бележника си. Не беше записал нито дума.

— Благодаря за вниманието — каза той. — Сега смятам да подадем молба за освобождаване под гаранция, а оттам минаваме към следствие и тъй нататък.

Адвокатът бутна стола назад и се изправи.

Таферо бавно вдигна глава и се вгледа в Уинстън. Очите му бяха кръвясали от разбития нос.

— Идеята за картините беше негова — каза той. — На Дейвид Стори.

За миг настана смаяна тишина, после адвокатът се свлече на стола и болезнено примижа.

— Мистър Таферо — каза Принс, — настоятелно ви съветвам...

— Млъквай, пикливо копеле — кресна Таферо. — Нали теб не те чака инжекцията. — Той се озърна към Уинстън. — Приемам сделката. Стига да не ме обвинявате за брат ми.

Уинстън кимна.

Таферо се завъртя към Алис Шорт, посочи с пръст ѝ изчака. Тя също кимна.

— Прието.

— Момент — намеси се Уинстън. — Няма да разчитаме само на устни показания. С какво друго разполагаш?

Таферо я погледна и по устните му плъзна тъничка, жестока усмивка.

От другата страна Бош пристъпи още по-близо до стъклото. Маккейлъб видя отражението му съвсем ясно. Бош гледаше втренчено, без да мига.

— Имам картинки — каза Таферо.

Уинстън отметна кичур коса зад ухото си и присви очи. Приведе се напред.

— Картинки? Искаш да кажеш снимки. Какви снимки?

Таферо поклати глава.

— Не. Картинки. Той ми рисуваше скици, докато се срещяхме в адвокатската стая в затвора. Показваше как точно да изглежда убийството. За да прилича на картина.

Маккейлъб стисна юмруци.

— Къде са рисунките? — попита Уинстън.

Таферо пак се усмихна.

— В сейф. „Сити Нашънъл Банк“, на ъгъла на „Сънсет“ и „Дохъни“. Ключът е на връзката, която носех в джоба си.

Бош удари с юмрук по дланта си.

— Бам! — възкликна той толкова високо, че Таферо се озърна към огледалото.

— Моля ви! — прошепна операторът. — Водя видеозапис.

Бош пристъпи до вратата на стаичката и излезе. Маккейлъб го последва. Бош се обърна към него. После кимна.

— Свършено е със Стори. Чудовището се връща в мрака, от който дойде.

Дълго се гледаха, сетне Бош наруши мълчанието. — Трябва да вървя.

— Къде?

— Да се приготвя за съда.

Той се обърна и тръгна през празната канцелария на отдел „Убийства“. Маккейлъб го видя как удари с всичка сила по едно бюро, после размаха юмрук във въздуха.

Маккейлъб се върна да догледа разпита. Таферо обясняваше, че Дейвид Стори искал убийството да бъде извършено в първите часове на новата година.

Маккейлъб послуша още малко, после му хрумна нещо. Излезе в канцеларията. Детективите вече идваха да започнат работния ден. Той седна зад едно празно бюро, намери бележник и откъсна бял лист. Изписа на него: „Попитай за линкълна.“ Сгъна го и отиде до вратата на кабинета за разпити.

Почука. След малко Алис Шорт отвори вратата. Той ѝ подаде сгънатата бележка и прошепна:

— Дайте това на Джей преди края на разпита.

Тя кимна и затвори. Маккейлъб се върна в стаичката зад огледалото.

Изкъпан и гладко избръснат, Бош излезе от асансьора и тръгна към входа на зала N. Крачеше енергично. Имаше чувството, че светът е негов. Само след няколко крачки Макавой изскочи насреща му от една ниша като койот, дебнеш неподозираща плячка.

— Детектив Бош, обмислихте ли последния ни разговор? Днес започвам да пиша.

Бош не забави крачка. Знаеше, че щом влезе в залата, трябва да действа бързо.

— Руди Таферо — каза той.

— Моля?

— Това е вашият източник. Руди Таферо. Тази сутрин разбрах.

— Детектив, казах ви, че не мога да разкривам...

— Да, знам. Но сам виждате, че аз го разкривам. Пък и вече няма значение.

— Защо?

Изведнъж Бош спря. Макавой направи няколко крачки по инерция, после се върна.

— Защо? — повтори той.

— Днес ти е щастлив ден, Джак. Имам за теб два добри съвета.

— Чудесно. Какви са?

Макавой посегна към задния си джоб за бележник. Бош го хвана за ръката.

— Недей да го вадиш. Ако видят другите репортери, ще разберат, че ти казвам нещо. — Той кимна към отворената врата на пресцентъра, където неколцина репортери се мотаеха в очакване на заседанието. — А като дойдат, ще трябва да кажа и на тях.

Макавой остави бележника на място.

— Добре. Какви са съветите?

— Първо, преметнали са те за онази история. Преди малко твоят източник бе арестуван за убийството на Едуард Гън и опит за убийство на Тери Маккейлъб.

— Какво? Той...

— Чакай. Не ме прекъсвай. Нямам много време. — Бош изчака репортерът да кимне. — Да, прибраха Руди на топло, Той е убил Гън. Искали са да го лепнат на мен и да пуснат слух по време на процеса.

— Да не би да намеквате, че Стори има пръст в...

— Точно така. От което следва съвет номер две. На твое място днес бих влязъл в залата час по-скоро. Още преди да е дошъл съдията. Виждаш ли онези момчета там? Те ще изтърват най-важното, Джак. Не искаш да си между тях, нали?

Бош обърна гръб на репортера и продължи към входа. Кимна на охраната и влезе.

Двама полицаи тъкмо водеха Дейвид Стори към масата на защитата. Фоукс вече седеше там. Лангуайзър и Крецлър седяха зад масата на обвинението. Влизайки, Бош погледна часовника си. Разполагаше с около петнайсет минути, преди съдията да се появи и да повика заседателите.

Отиде до масата на обвинението, но не седна. Приведе се опря длани и погледна двамата обвинители.

— Хари, готов ли си? — попита Лангуайзър. — Днес е големият ден.

— Днес е, но не заради онова, което си мислиш. Вие двамата сте готови да приемете самопризнание, нали? Ако признае и за двете — Джоди Кремънц и Адиша Лопес няма да му искате смъртна присъда, прав ли съм?

Двамата го изгледаха с недоумение.

— Хайде де, нямаме време. След малко ще дойде съдията. Какво ще речете, ако отида там и след пет минути ви донеса самопризнание за две убийства? Близките на Алиша Лопес ще ви носят на ръце. Нали им казахте, че нямате основания за обвинение.

— Хари, какви ги говориш? — възкликна Лангуайзър. Вече на два пъти му предлагаме да си признае. Фоукс отказва.

— А за Лопес нямаме никакви доказателства — добави Крецлър. — Сам знаеш, дори не успяхме да възбудим дело. Щом няма труп, няма и...

— Слушайте, искате ли самопризнание или не? Мисля, че мога да ви го донеса. Тази сутрин арестувах Руди Таферо за убийство. Било

е заговор, организиран от Стори, за да натопят мен. Работата се провали и Таферо прие сделка. Ще говори.

— Мили Боже! — ахна Крецлър.

Изрече го твърде високо. Бош се озърна към масата на защитата. Фоукс и Стори ги гледаха. Точно зад тях Макавой сядаше на най-близкото място. Другите репортери още не бяха влезли.

— Хари, какво говориш? — попита Лангуайзър. — Какво убийство?

Бош не обърна внимание на въпроса.

— Позволете ми да отида там — настоя той. — Искам да гледам Стори в очите, когато му кажа.

Крецлър и Лангуайзър се спогледаха. Лангуайзър сви рамене и безпомощно вдигна ръце.

— Струва си да опитаме. И без това не сме се надявали на смъртна присъда.

— Добре — каза Бош. — Вижте дали няма начин секретарката малко да забави съдията.

Той заобиколи и застана пред масата на защитата, за да вижда едновременно Фоукс и Стори. Фоукс пишеше нещо в бележника си. Бош се изкашля и след малко адвокатът бавно надигна глава.

— Какво има, детектив? Не трябва ли да сте на вашата маса и да се готвите за...

— Къде е Руди Таферо?

Задавайки този въпрос, Бош гледаше Стори.

Фоукс се озърна назад към мястото, където седеше Таферо по време на заседанията.

— Сигурен съм, че е на път — каза той. — Има още няколко минути.

Бош се усмихна.

— На път? О, да, на път е. Към строгия тъмничен затвор в Коркоран. Или, ако има късмет, към Пеликан Коув. Никак не бих желал да съм бивш полицаи в Коркоран.

Фоукс не се впечатли.

— Детектив, не знам за какво говорите. Мъча се да подготвя стратегия на защитата, защото очаквам днес обвинението да си събере багажа. Бъдете така добър...

Без да отделя поглед от Стори, Бош го прекъсна:

— Няма стратегия. Няма защита. Тази сутрин арестуваха Руди Тафери. Обвинен е в убийство и опит за убийство. Сигурен съм, че ще узнаете от клиента си всичко, господин адвокат. Ако вече не го знаете, разбира се.

Фоукс рязко стана, сякаш отправяше възражение към съдията.

— Сър, от ваша страна е крайно нередно да идвате тук и...

Бош продължаваше да гледа Стори.

— Преди два часа той прие споразумение. Ще разкаже всичко. Ето какво ви предлагаме. Разполагате с около пет минути, за да идете при Лангуайзър и Крецлър и да признаете две убийства — Кремънц и Лопес.

— Това е възмутително. Ще се оплача на съдията.

— Направете го. Но това не променя нищо. Пет минути.

Бош се отдръпна и отиде до масата на секретарката. На друга масичка отстрани лежаха веществените доказателства. Бош ги разрови, докато откри таблото, което търсеше. Измъкна го и се върна при масата на защитата. Фоукс все още стоеше прав, но се беше привел и Стори му шепнеше нещо, Бош захвърли пред тях таблото с увеличената снимка на библиотеката. Посочи с пръст две книги на горната лавица. Заглавията се виждаха съвсем ясно. Едното беше „Изкуството на мрака“, а другото просто „Бош“.

— Ето ви и доказателство за предумисъл.

Той остави таблото и тръгна към обвинителите. Но след две крачки внезапно се върна и опря длани в масата. Погледна Стори право в очите. Заговори високо, за да чуе и Макавой.

— Знаеш ли коя ти беше най-голямата грешка, Дейвид?

— Не — отвърна високомерно Стори. — Защо не ми кажеш?

Фоукс веднага сграбчи клиента си за ръката.

— Че си направил скиците за Тафери — обясни Бош. — А той взел, че прибрал хубавите картинки в сейфа си. Знаел е, че могат да се окажат полезни, и точно така излезе. Тази сутрин откупи с тях своя живот. А ти с какво ще се откупиш?

Бош зърна издайническия знак в очите на Стори. За момент той сякаш примига, макар че клепките му не трепнаха. В този миг Бош разбра, че всичко е свършило, защото и Стори вече го знаеше.

Бош се изправи и небрежно погледна часовника, после се обърна към Фоукс.

— Още около три минути, мистър Фоукс. Животът на клиента ви виси на косъм.

Върна се при обвинителите и седна. Крецлър и Лангуайзър трескаво шепнеха въпроси, но Бош не им обърна внимание.

— Чакайте и ще видите.

През следващите пет минути той не погледна нито веднъж към масата на защитата. Чуваше приглушен шепот, но не различаваше думите. Залата постепенно се пълнеше със зрители и журналисти.

Никаква реакция откъм масата на защитата.

Точно в девет вратата в дъното се отвори и съдия Хютън се изкачи към своето място. Седна и хвърли поглед към двете служебни маси.

— Дами и господа, готови ли сте за съдебните заседатели?

— Да, ваша чест — отговори Крецлър.

Над масата на защитата царуваше тишина. Хютън погледна натам с любопитна усмивка.

— Мистър Фоукс, можем ли да поканим съдебните заседатели?

Бош се приведе напред, за да вижда по-добре масата на защитата. Фоукс седеше отпуснат и смазан както никога през живота си. Беше опрял лакът върху подлакътника на стола и разсеяно размахваше пред очите си химикалка. Изглеждаше потънал в нерадостни мисли. До него клиентът му седеше изпънат и вцепенен.

— Мистър Фоукс, чакам отговор.

Най-сетне Фоукс вдигна очи към съдията. Стана и пристъпи до катедрата.

— Ваша чест, може ли да се приближим?

Съдията го гледаше едновременно заинтригуван и раздразнен. По традиция всички неофициални молби се представяха до осем и половина, за да бъдат обсъдени преди заседанието.

— Не можем ли да го обсъдим открито, мистър Фоукс?

— Не, ваша чест. Не и този път.

— Много добре. Елате.

Хютън размаха ръце към юристите, сякаш упътваше камион на заден ход.

Тримата юристи се приближиха и сведоха глави около съдията. Отстрани Бош виждаше лицата им и дори без да чува разбираше какво казват. Лицето на Фоукс бе станало пепеляво, а Крецлър и Лангуайзър

сякаш се надуваха като балони. Лангуайзър дори се озърна победоносно към Бош.

Той обърна поглед към обвиняемия. Зачака, докато Дейвид Стори бавно завъртя глава и погледите им се кръстосаха за последен път. Бош не се усмихна. Не мигна. Само гледаше. Накрая Стори сведе очи към скръстените си ръце. Бош почувства как по тила му плъзват тръпки. Беше ги усещал и друг път, когато успяваше да зърне за миг скритото лице на чудовището.

Неофициалното съвещание приключи и двамата обвинители бързо се върнаха на масата. И стъпките, и лицата им издаваха колко са развълнувани. За разлика от тях Дж. Ризън Фоукс едва тътреше нозе.

— Свърши се, Фоукс — промърмори Бош.

Докато сядаше, Лангуайзър сграбчи Бош за рамото.

— Ще си признае — прошепна развълнувано тя. — И за двете. Кремънц и Лопес. Какви условия му предложи?

— Никакви.

— Добре. Тепърва ще обсъдим въпроса при съдията. Трябва официално да предявим обвинение за убийството на Лопес. Ще дойдеш ли да извършиш ареста?

— Както речеш. Ако искате.

Бош знаеше, че арестът е чиста формалност. Стори вече беше зад решетките.

— Заслужаваш го, Хари. Искаме да дойдеш.

— Чудесно.

Съдията удари с чукчето, за да привлече вниманието на публиката. Всички журналисти протягаха шии напред. Усещаха, че нещо става.

— Удължавам почивката до десет часа — обяви съдията. — Двете страни да се явят в кабинета ми.

Той стана, слезе по стъпалата на подиума и бързо напусна залата още преди приставът да се провикне: „Станете всички.“

Маккейлъб не се прибра на „Попътно вълнение“ дори и след като последните детективи и криминалисти напуснаха яхтата. През целия ден наоколо се тълпяха журналисти и телевизионни екипи. Съчетанието между престрелката, ареста на Таферо и внезапните самопризнания на Дейвид Стори бе превърнало яхтата в център на събитията. Всички телевизионни канали излъчваха репортажи от пристанището, където „Попътно вълнение“ се полюшваше кротко с украса от жълти полицейски ленти.

Почти през целия следобед Маккейлъб се кри в платноходката на Бъди, Седеше приведен, а когато искаше да надникне навън, слагаше вехта рибарска шапка. С Бъди отново бяха приятели. След като напусна полицията и пристигна на пристанището преди журналистите, Маккейлъб отиде да се извини на Бъди, че го е подозирал в предателство. Бъди от своя страна се извини, че е използвал „Попътно вълнение“ — и по-точно каютата на Маккейлъб — за срещи с еротични масажистки. Маккейлъб обеща да каже на Грасиела за грешката си, Освен това обеща да премълчи за масажистките. Бъди обясни, че тя и така не гледала на него с добро око, та не искал положението да се влоши.

Докато се криеха на платноходката, двамата гледаха малкия телевизор на Бъди чак до късните новини. Девети канал, който предаваше на живо процеса срещу Стори, непрекъснато сменяше камерите — от съдебната зала към полицията и обратно.

Маккейлъб се чувстваше като зашеметен от събитията. Дейвид Стори внезапно бе направил самопризнания за две убийства, а в същото време градският съд му предявяваше обвинение в съзаклатие. По първите две престъпления не го заплашваше смъртна присъда, но нещата около Гън тепърва щяха да се решават, ако не сключеше нова сделка с прокуратурата.

Джей Уинстън бе звездата на импровизирана телевизионна пресконференция. Тя излезе да отговаря на въпросите след шерифа,

обкръжена от важни клечки от полицията и ФБР. Прочете официално полицейско известие за събитията. Името на Маккейлъб бе споменато на няколко пъти във връзка с разследването и престрелката. Накрая Уинстън му изрази благодарност и каза, че случаят е бил разрешен благодарение на неговата добро-волна помощ.

Много се говореше и за Бош, но той не излезе на нито една пресконференция. След самопризнанията на Стори журналистите атакуваха в коридора Бош и обвинителите, По един канал Маккейлъб видя как Бош отчаяно си пробива път през репортери и камери, добира се до пожарния изход и изчезва надолу по стълбата.

Единственият журналист, който се добра до Маккейлъб, беше Джак Макавой, защото знаеше номера му. Маккейлъб поговори накратко с него, но отказа да коментира престрелката и чудодейното си избавление. Мислите му бяха твърде лични и не би ги споделил с нито един журналист.

Обади се и на Грасиела да ѝ разкаже всичко, преди да е чула по новините. Каза ѝ, че вероятно ще се прибере чак утре, защото репортерите дебнат около яхтата. Тя отвърна, че е доволна, щом всичко е свършило и пак ще се видят. Маккейлъб усети напрежението в гласа ѝ. Тепърва трябваше да се справи с това.

Привечер Маккейлъб успя незабелязано да се измъкне от платноходката, когато журналистите изтичаха да гледат някакво раздвижване на паркинга. Полицията прибираше стария „Линкълн Континентал“, с който бяха пристигнали братята Таферо, за да убият Маккейлъб. Докато новинарските екипи снимаха и зяпаха тази банална гледка, Маккейлъб се промъкна до джипа. Включи двигателя и се измъкна от паркинга. Никой не го последва.

Когато стигна до къщата на Бош, вече беше съвсем тъмно. Предната врата стоеше отворена както предния път, закрыта само с мрежа против комари. Маккейлъб почука по рамката и надникна през мрежата към тъмните стаи. Светеше само една нощна лампа в хола. Отвътре долиташе музика — все същият диск на Арт Пепър. Бош не се виждаше никакъв.

Маккейлъб се озърна към улицата, а когато погледна отново, неволно се стресна. Бош стоеше на прага. Той откачи кукичката и

отвори мрежестата врата. Беше със същия костюм, както по новините. В отпуснатата си ръка държеше бутилка бира.

— Тери. Влизай. Уплаших се да не е някой журналист. Не мога да понасям, като ми се мъкнат у дома. Поне някъде трябва да не ги пускат.

— Да, разбирам те. Окупирали са ми яхтата. Наложил се да бягам. Маккейлъб мина край Бош и влезе в хола.

— Ако оставим репортерите настрана, как си, Хари?

— Много добре. Беше чудесен ден за нашия лагер. Как ти е шията?

— Адски боли. Но съм жив.

— Е, другото няма значение. Искаш ли бира?

— Ами... не би било зле.

Докато Бош вадеше бира от хладилника, Маккейлъб излезе на задната веранда. Лампите бяха изгасени и от това градските светлини в далечината изглеждаха още по-ярки. Маккейлъб чу непрестанния шум на колите по магистралата през прохода. Прожектори прорязваха нощното небе от три различни места в долината.

Бош се приближи и му подаде бутилка.

— Без чаша, нали?

— Без чаша.

Двамата се загледаха в нощта и дълго мълчаха, отпи от бирата. Маккейлъб се питаше как да каже онова, което трябваше. Все още не беше решил.

— Точно преди да си тръгна, извозвах колата на Таферо — каза той.

Бош кимна.

— А яхтата? Приключиха ли с нея?

— Да, приключиха.

— Как е? Винаги оставят ужасна мръсотия.

— Сигурно. Не съм влизал вътре. Утре ще му мисля.

Бош кимна. Маккейлъб отпи дълга глътка, после остави шишето на парапета. Беше прекалил. Глътката се върна обратно и опари синусите му.

— Добре ли си? — попита Бош.

— Нищо ми няма. — Той избърса устни с опакото на китката си.
— Хари, дойдох да ти кажа, че вече не съм твой приятел.

Бош се изсмя, но веднага млъкна.

— Какво?

Маккейлъб го погледна. Дори в мрака очите на Бош си оставаха пронизващи. Бяха хванали отнякъде отразена светлина и Маккейлъб виждаше две ярки точки, насочени право към него.

— Трябваше тази сутрин да останеш още малко, докато Джей разпитваше Таферо.

— Нямах време.

— Тя го допита за линкълна и той каза, че това е тайната му кола. Използвал я, когато не искал да остави следа. Номерата били крадени. А регистрацията фалшива.

— Разумна идея за такъв тип. Да си има отделна кола за мръсната работа.

— Още не схващаш, нали?

Бош бе допил своята бира. Сега се подпираше на парапета. Късаше парченца от етикета и ги пускаше надолу към мрака.

— Не, не схващам, Тери. Защо не ми обясниш за какво става дума?

Маккейлъб вдигна бирата си, но я остави, без да пие.

— Истинската му кола, всекидневната, е „Мерцедес“ 430. За нея са го глобили. Когато паркирал пред пощата за да прати платежното нареждане.

— Добре де, човекът си има две коли. Тайна и явна. Какво толкова?

— Това, че си знаел нещо, което не трябваше да знаеш.

— Какво говориш? Какво съм знаел?

— Снощи те попитах защо дойде на яхтата. Ти каза, че си видял линкълна на Таферо. И ти станало ясно, че нещо не е наред. Как разбра, че линкълнът е негов?

Бош помълча. Загледа се към нощта и кимна.

— Аз ти спасих живота — каза той.

— Аз спасих твоя.

— Вече ти казах, че сме квит. Да спрем дотук, Тери.

Маккейлъб поклати глава. Имаше чувството, че някакъв юмрук напират от стомаха нагоре към новото му сърце.

— Според мен ти си знаел за линкълна и си разбрал какво ме заплашва, защото и друг път си наблюдавал Таферо, Може би през

някоя нощ, когато го е използвал. Може би докато е издебвал Гън, за да го убие. Ти ми спаси живота, защото го знаеше, Хари.

Маккейлъб замълча, оставяйки на Бош възможността да каже нещо в своя защита.

— Само предположения, Тери.

— Да. Само предположения и една догадка. Догадката ми е следната: когато Тафери се е събрал със Стори, ти си разбрал, или някак си се досетил, че ще ударят теб. За това си следил Тафери и си го видял как крои работата с Гън. Знаел си какво ще стане, но не си го осуетил. — Маккейлъб отпи още глътка бира и остави шишето на парапета. — Опасна игра, Хари. Без малко да успеят. Но ако не бях дошъл аз, ти сигурно щеше да измислиш някакъв друг начин да ги закопаеш.

Бош все тъй мълчаливо се взираше в мрака.

— Само на едно се надявам — да не си казал на Тафери, че през онази нощ Гън е в участъка. Каж ми, че не е така. Хари. Каж ми, че не си му помогнал да извърши подобно убийство.

Бош продължаваше да мълчи, Маккейлъб кимна.

— Ако искаш да стиснеш нечия ръка, Хари, стисни своята.

Бош сведе очи към мрака под верандата. Маккейлъб го гледаше втренчено и видя как бавно поклати глава.

— Не съм му се обаждал — каза Бош.

Обърна се и погледна Маккейлъб. В черните му очи отново изникнаха светли точки.

— Трима души... три чудовища... си отидоха.

— Но не така. Ние не го правим така.

Бош кимна.

— Ами твоята игричка, Тери? Дето се пъкна в кантората при братчето. Сякаш не ти е било ясно какво ще излезе. С тоя дребен ход ти завъртя цялата дандания и го знаеш много добре.

Маккейлъб усети как лицето му пламва под погледа на Бош. Не отговори. Нямаше какво да каже.

— Ти си имаше свой план, Тери. Тогава каква е разликата?

— Разликата? Ако не я виждаш, значи си рухнал окончателно. Загубен си.

— Да, може би съм загубен, а може и да съм намерен. Ще трябва да си помисля. А междувременно защо не вземеш да се прибереш?

Бягай си при момиченцето на островчето. Крий се зад онова, което мислиш, че виждаш в очите ѝ. Преструвай се, че светът не е такъв, какъвто го знаеш.

Маккейлъб кимна. Беше казал каквото искаше. Оставяйки бирата си на парапета, той се обърна и тръгна към къщата. Но докато влизаше, думите на Бош го догониха.

— Мислиш, че като си я нарекъл с името на едно забравено от всички момиче, можеш да промениш нещо? Е, много бъркаш, приятел. Върви си у дома и продължавай да мечтаеш.

Маккейлъб се задържа на прага и погледна назад.

— Сбогом, Хари.

— Да, сбогом.

Маккейлъб прекоси къщата. Докато минаваше край креслото до нощната лампа, видя върху подлакътника разпечатката от психологическия портрет на Бош. Продължи напред. Когато излезе, затвори плътно вратата зад себе си.

Бош се подпираше на парапета с наведена глава. Мислеше си за думите на Маккейлъб — изречените и отпечатаните. Те го пронизваха като горещи шрапнели. Усещаше как нещо се разкъсва в него. Сякаш някаква сила го бе сграбчила отвътре и го дърпаше към бездънна черна дупка, към пустотата.

— Какво направих? — прошепна той. — Какво направих?

Изправи се и видя на парапета шишето с олющен етикет. Запокити го с всички сили към мрака. Проследи полета му. Виждаше го, защото лунните лъчи се отразяваха в кафявото стъкло. Чу как шишето се пръсна със звън долу сред храсталака.

Видя недопитата бира на Маккейлъб и я грабна. Отметна ръка да захвърли шишето чак до магистралата. После спря. Пак го остави на парапета и влезе в къщата.

Грабна разпечатката от креслото и разкъса двата листа. Мина в кухнята, пусна водата и захвърли парчетата в мивката. Пусна мелачката за отпадъци и изтласка хартийките в канала. Изчака, докато звукът му подсказа, че не е останало нищо. Изключи мелачката и остана да гледа как водата изтича.

Бавно вдигна очи й се загледа през прозорчето над мивката към прохода Кахуенга. Светлините на Холивуд блестяха в прореза като отражения на звезди и галактики. Мина му мисъл за всичкото зло в този град. Град, които върши повече злини, отколкото добрини. Място, където земята може да зейне под теб и да те засмуче към пустотата. Град на изгубената светлина. Неговият град. Да, този град беше всичко това, но си оставаше и място, където можеш да започнеш отначало. Неговият град. Град на втория шанс.

Бош кимна и се наведе. Затвори очи, натопи ръце в мивката и ги вдигна към лицето си. Водата беше прохладна и ободряваща, както би трябвало да е всяко кръщение, всяко начало на втори шанс.

Миризмата на изгорял барут все още не беше изчезнала. Маккейлъб стоеше в каютата и се оглеждаше. По пода се валяха гумени ръкавици и други боклуци. Всичко беше поръсени с черен прах за издирване на отпечатащи. Вратата на каютата бе изчезнала заедно с рамката. Липсваше и част от облицовката на коридора. Маккейлъб пристъпи натам и сведе очи към пода, където по-малкият брат бе умрял от неговите куршуми. Кръвта бе засъхнала и щеше да остави завинаги петно върху пода от редуващи се светли и по-тъмни дъски. Винаги щеше да му напомня.

Докато гледаше кръвта, той отново се видя как стреля — далеч по-бавно, отколкото в действителност. Мислеше си за онова, което му бе казал Бош. Че е оставил брата да го проследи. Опита се да прецени собствената си вина. Беше ли по-малка от тази на Бош? Двата бяха задвижили убийствената машина. За всяко действие има равно по сила противодействие. Не можеш да влезеш в мрака, без мракът да влезе в теб.

— Всички правим каквото трябва — изрече на глас той.

Качи се в каюткомпанията и погледна към паркинга. Репортерите все още дебнеха. Той бе успял да се промъкне. На идване остави колата в края на пристанището и помоли от една яхта да му услужат с лодка, за да стигне до „Попътно вълнение“. Качи се на борда, без да го усетят.

Забеляза, че всички телевизионни коли насочват антените си нагоре. Готвеха се за новините в единайсет. Камерите отново хващаха в кадър „Попътно вълнение“. Маккейлъб се усмихна. Извади телефона и набра номер. След малко отсреща се обади Бъди Локридж.

— Бъди, аз съм. Слушай, звъня ти от яхтата и смятам, да се прибирам. Ще те помоля за една услуга.

— Искаш да се прибиращ тази вечер? Сигурен ли си?

— Да. Слушай какво искам от теб. Когато чуеш да включвам двигателите, бързо ела и развържи въжетото. Много бързо. Останалото е

моя работа.

— Не искаш ли да дойда и аз?

— Не, ще се справя. В петък ела с ферибота. В събота сутрин имаме клиенти.

— Добре, началство. Чух по радиото, че тази нощ ще е много спокойно и няма мъгла, но все пак внимавай.

Маккейлъб изключи телефона и отиде до вратата. Повечето журналисти бяха заети. Не поглеждаха яхтата, защото знаеха, че е празна. Той прекрачи навън. Затвори вратата и бързо се изкатери на мостика. Провери дали дроселите са на нулева позиция и пъхна ключа в таблото.

Завъртя ключа и стартерите нададоха вой. Той се озърна и видя, че всички журналисти гледат яхтата. Най-сетне двигателите заработиха и той леко размърда дроселите напред-назад, за да загреят. Пак се озърна и видя как Бъди се задава покрай кърмата. Двама репортери тичаха надолу към кея.

Бъди бързо откачи двете кърмови въжета и ги метна на борда. После изтича отстрани да откачи носовото въже. Маккейлъб вече не го виждаше, но чу вика му:

— Готово!

Маккейлъб натисна дроселите напред и яхтата се откъсна от кея. Докато навлизаше във фарватера, той се озърна и видя Бъди, а зад него двамата репортери.

Студеният морски въздух го ободри. Зърна примигващите червени светлини на шамандурите в пролива и насочи яхтата по курса. Вгледа се по-напред в мрака, но не видя нищо. Ала когато включи радара, пред очите му се появи и невидимото. Островът се очертаваше на екрана.

Десет минути по-късно, след като напусна акваторията на пристанището, Маккейлъб извади телефона от джоба на якето и набра номера на дома си. Знаеше, че е твърде късно и може да събуди децата. Грасиела се обади с напрегнат шепот.

— Извинявай, аз съм — каза Маккейлъб.

— Тери, добре ли си?

— Вече да. Прибирам се.

— Прекосяваш пролива в тъмното?

За момент Маккейлъб се замисли над въпроса.

— Не се тревожи. Мога да виждам в тъмното.

Грасиела не каза нищо. Винаги го усещаше кога говори едно, а мисли друго.

— Включи лампата на верандата — каза той. — Искам да я видя отдалече.

Прибра телефона и натисна дроселите докрай. Носът подскочи, после се изравни. Първата шамандура отмина на двайсет метра отляво. Плаваше точно по курса. Високо в небето пълната луна хвърляше пред него искряща пътека от течно сребро. Път към дома. Той стисна здраво щурвала и си помисли за онзи миг, когато вярваше, че ще умре. Спомни си как бе намерил утеха в образа на дъщеря си. По бузите му се стекоха сълзи. След малко морският вятър ги изсуши.

Издание:

Майкъл Конъли. Примката на совата

Американска, първо издание

ИК „Бард“, 2001

Превод Любомир Николов

Оформление на корица: Петър Христов, „Megachrom“, 2001

Коректор: Олга Герова, Петър Христов

Компютърна обработка: Линче Шопова, ИК „Бард“

Формат 84/108/32. Печатни коли 20

ISBN 954-585-175-9

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.